

UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM

MEHMET AKİF İNAN
HATIRA YARIŞMASI

Üniversite Öğrencilerinin Öğretmenlerine İlişkin Hatıraları

EĞİTİM-BİR-SEN

UNUTAMADIĞIM
ÖĞRETMENİM
MEHMET AKİF İNAN
HATIRA YARIŞMASI

Her türlü yayın hakları Eğitim-Bir-Sen'e aittir.

Eğitim-Bir-Sen Yayınları : 61

Edebiyat Dizisi : 16

Eğitim-Bir-Sen Adına Sahibi

Ali YALÇIN / Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni

Şükrü KOLUKISA / Genel Başkan Yardımcısı

Yayın Kurulu

Ali Yalçın

Latif Selvi

Ramazan Çakırcı

Mithat Sevin

Şükrü Kolkısa

Hasan Yalçın Yayla

Atilla Olçum

tasarım / selim aytekin

baskı / semih ofset 0312 341 40 75

baskı tarihi / 1. Baskı Ocak 2016

ISBN: 978-975-6153-64-2

Eğitim-Bir-Sen Genel Merkezi

Oğuzlar Mahallesi Av. Özdemir Özok Sokak No: 5 Balgat/ANKARA

Tel: (0312) 231 23 06 - Faks: (0312) 230 65 28

www.egitimbirsen.org.tr

e-posta: egitimbirsen@egitimbirsen.org.tr

Düzenleme Kurulu

Latif SELVİ

Ramazan ÇAKIRCI

Mithat SEVIN

Şükrü KOLUKISA

Hasan Yalçın YAYLA

Atilla OLÇUM

Jüri

Necmettin TÜRİNAY

Hicabi KIRLANGIÇ

Mehmet DOĞAN

Hıdır YILDIRIM

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	11
ÖNSÖZ.....	19
HAYIRLI BAYRAMLAR.....	23
Derya Ödemiş/Malatya	
DİĞER ELİN DE BEN OLSAYDIM	35
Rukiye Coşgun/Yozgat	
RIFAT ÖĞRETMEN	44
Mustafa Arslaner/Kastamonu	
KOZA'NIN YARIM BIRAKTIĞI KELEBEĞİM BEN	62
Cennet Kuzucu/Amasya	
MAVİ DÜŞLER TEPESİ.....	69
Emine Amanet/Kırşehir	
YANIK HASAN.....	79
Gül Sema İlhan/Kayseri	
SEMAYA UZANAN ELLER	89
Sevde Süeda Gürlesin/Afyon	

BİR ŞEY DEĞİŞİR HER ŞEY DEĞİŞİR	103
Volkan Şakir/Adana	
KALEMİMDE DÜŞ İZLERİ.....	108
Dilvin Kayran/Ağrı	
İLK DERSİM: EMEĞİM	114
Burcu Keskin/Aksaray	
YAŞAMAK İÇİN BİR NEDENİN VAR	122
Mustafa Öztürk/Ankara	
DEV ADIMLI GÜNEŞİM	130
Fatma Aktaş/Artvin	
DİLEĞİMİN TÜRKÜSÜ	135
Cansu Aküzüm/Balıkesir	
ÇİNİ DESENLİ UÇLU KALEM	138
Dilek Aras/Bayburt	
HAZİN BİR HATIRA.....	145
Fatih Eşrem/Bilecik	
ACZ'dan ACİZ	151
Zehra Dervişoğlu/Bingöl	
İLK RAKİP.....	157
Bağdagül Üstün/Bitlis	
HAYATIMA YÖN VEREN ADAM.....	162
Fatma Karagöz /Burdur	

DOĞU'DA BİR MEŞALE: AYDIN HOCA	172
Abdullah Berk Akkaş/Bursa	
KIRIK KANATLARLA DA UÇULUR.....	180
Merve Nur Yıldırım/Çanakkale	
BENİ HER HATIRLADIĞINDA MERHABA DE YILDIZLARA.....	188
Alev Kayan/Çankırı	
İSİMSİZ KAHRAMANIM	196
Merve Coşkun/Çorum	
ÖĞRETMENİMİN ARDINDAN	200
Hakan Taşpınar/Denizli	
BİR FİLMİN FRAGMANI	207
Hatice Dursun/Diyarbakır	
UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM.....	212
Onur Aydın/Düzce	
HER ŞEY ELİF'LE BAŞLAR.....	216
Suna Gündüz/Elazığ	
ÇÖL BAHÇIVANI.....	220
Ramazan Çelik/Erzincan	
KAYBOLAN KADININ NOTLARI	232
Ceyhan Bayram/Erzurum	
UYKUSUNDA ÜŞÜYEN BİR BAHAR	244
Halime Altuğ/Gaziantep	

YAŞAMAKÇI	258
Kübra Sarıkaye/İsparta	
ERENGÜL RAYİHASI	263
Erengül Şeker/İstanbul	
BİR MELEĞİN KANADININ ALTINDA	273
Pelin Filiz/İzmir	
DERTLİ BİR HOCAM	277
Ferhat Ağca/K.Maraş	
İLK DERS	285
Emine Toketti/Karaman	
ŞAİRLER KÖPRÜSÜ	290
Beytullah Celep/Kars	
SİYAH BEYAZ FİLM GİBİ	294
Merve Özcan/Kırıkkale	
CEPLERİMİZİ DOLDURAN UMUTLAR	297
Şeyma Nur Yeşil/Kırklareli	
HÜZÜN MEVSİMİ	302
Özge Kesikminare/Kilis	
A'dan Z'ye GEÇEN YILLAR	309
Mehmet Emin Topkafa/Konya	
İÇİMDE BÜYÜYEN ÖĞRETMENİM	316
Cihan Buğdaycı/Kütahya	
BİR ÖMÜR BOYU 'KİTAP'	326
Ali Yılmaz/Manisa	

AN'I (Y)AŞIYORUZ	331
Hakan Vurmaz/Mersin	
KARANLIKTAN AYDINLIĞA	337
Rabia Yazıcı/Muğla	
BURUK VAVEYLA.....	344
Sümeyye Işıkoğlu/Muş	
ANNE YARIM.....	352
Kübra Delibaş/Nevşehir	
HAYALİMDEKİ SEN	357
Gamze Candan/Niğde	
MISRALARIMA DOKUNMAK KOLAY DEĞİL.....	362
Zehra Dalyan/Osmaniye	
KIRMIZI KURDELE.....	365
Ayşe Sena Er/Rize	
PUSULAM: ÖĞRETMENİM	373
Esra Karaca/Sakarya	
ÇİÇEKLERİM KURUMASIN	376
Beyza Hilal Öksüz/Samsun	
KELİMELELERLE ANLATAMADIĞIM ÖĞRETMENİM.....	381
Fatma Demir/Siirt	
AHDE VEFA	383
Pınar Filiz/Sinop	
ÇÖLE YAĞAN YAĞMUR MİSALİ	388
Gamze Bici/Sivas	

KIVILCIM VE KEŞİF	391
Rabia Özelçi/Şanlıurfa	
KALEM TUTAN SİLAHŞÖRLER.....	397
Esra Nur Uçkun/Tokat	
AYNAMDAKİ GİZLİ ÖĞRETMEN.....	402
Ercan Taşcıoğlu/Trabzon	
GERÇEK AYDINLIK	410
Salih Demirkol/Uşak	
DOMATES KOKAN ADAM	415
Esmâ Nur/Van	
BİR GARİP BULUT	419
Yıldız Koyun/Yalova	
SEVGİLİ CEREN HOCAM.....	423
Betül Şimşek/Zonguldak	

TAKDİM

Avusturyalı romancı, oyun yazarı, gazeteci ve biyograf Stefan Zweig'in, tarihte büyük dönüşümlere sebep olmuş on iki tarihi olaydaki belirleyici anlar üzerine yazdığı "*İnsanlığın Yıldızının Parladığı Anlar*" adlı güzel bir eseri vardır. Zweig bu eseriyle ilgili olarak, "Çağları aşan bir kararın bir tek takvime, bir tek saate, çoğu kez de yalnızca bir tek dakikaya sıkıştırıldığı trajik ve yazgıyı belirleyici anlara, bireylerin yaşamında ve tarihin akışı içinde çok ender rastlanır. Ben böyle anları İnsanlığın Yıldızının Parladığı Anlar diye adlandırdım; çünkü onlar, tıpkı yıldızlar gibi, hiç değişmeden geçmişin karanlığına ışık tutmaktadır." demektedir. Bir büyük gelişmeyi tetikleyen, önemsiz ve basit addedilebilecek küçük, çoğu zaman sıradan bir olay, bugün karşımıza insanlık tarihini etkileyen büyük bir olayı, bazen çağ açıp çağ kapatan başlı başına büyük bir hadiseyi çıkarmış oluyor. Çoğu zaman bizler, büyük hadiseyi yorumlarken onu doğuran basit vakanın farkına bile varmamış olabiliyoruz.

"İnsanlığın Yıldızının Parladığı Anlar" olduğu gibi şüphesiz hayatta bir tek insanın yıldızının parladığı anlar da var. İnsanın yaşamının akış yönünü, akış hızını değiştiren anlar. Bazen yıldızını parlatan belki bazen de yıldızını söndüren anlar. Olumlu ya da olumsuz yönde zirveye ulaşmış insanların dramatik kavşak-

larla karşılaştığını ve bu kavşaklardaki anlık yönelişlerin büyük sonuçlarının ortaya çıktığına şahit oluyoruz. İnsanın yıldızının parladığı anlarda büyük çoğunlukla yanında mesleğini mesele edinmiş bir öğretmenin olduğunu görüyoruz. Bazen bir doku- nuş, bazen bir tebessüm, bazen bir küçük hediye, bazen derdine ortak oluş, bazen bir sırrı paylaşma, bazen bir özdeşleşme, akışı birdenbire değiştiriyor ve ardından bir insanın yıldızı parlamaya başlıyor.

Biz, Eğitim-Bir-Sen olarak, yıllardır, insanın yıldızının parlamasına vesile olan öğretmenlerin hikâyelerini topluyoruz. Aslında, çeşitli yarışmalar vesilesiyle yazmaya teşvik ettiğimiz öğretmenlerimizin metinlerindeki ortaklıklardan hareketle genç öğretmenlerimize sunabileceğimiz ideal öğretmeni arıyoruz. Prof. Dr. Mehmet Kaplan'ın "İdeal öğretmen, gerçekte var olmayan, fakat her öğretmenin içinde ulaşılacak bir model olarak yaşayan ve onu kendisine çeken, benzetmeye çalışan bir öğretmendir. Böyle ideal bir model güzel ve iyi bir şeydir. Zira o, gerçekte var olan öğretmeni her sabah erkenden uyandırır; ona okulunu, öğrencilerini, derslerini düşündürür, yapması gereken şeyleri dikte eder. Mevcudiyetinin farkında olmasa bile, her öğretmenin içinde böyle bir ideal öğretmen vardır. O, çok ciddidir, gevşekliği asla hoş görmez. Onun gerçek öğretmenden istediği birinci şey, 'vazife duygusu'dur. Bu duyguya sahip olmayan bir kimsenin iyi bir öğretmen olmasına imkân yoktur." diye tarif ettiği ideal öğretmeni.

Sokrates, "İnsan, insan gölgesinde yetişir" diyor. Öğretmenlik yalnızca bir meslek değil, bir sanattır aynı zamanda. Öğretmenlik sanatı, incelikleri meşk ile edinilen ve yılların birbirine ulandığı bir süreçte meşk ile olgunlaşılacak bir sanattır. Eğitim-Bir-Sen

olarak, büyük öğretmenlerin hatıralarından yola çıkarak genç öğretmenlerimizi öğretmenlik sanatının incelikleriyle buluşturmak ve öğretmenlerimizin öğretmenlik anılarının yazılarak kayıt altına alınmasını teşvik etmek adına 2005, 2006, 2007 ve 2008 yıllarında “Öğretmenlik Hatıraları” ve “Unutamadığım Öğretmenim” başlığı altında yarışmalar düzenledik. Bu yarışmalardan elde edilen ve 81 ilde birinci olan eserleri *‘Mum Işığında Son Mahnı’*, *‘Yüreğimdeki Resimler’*, *‘Yola Düşenler’* ve *‘Üşüyen Hayatlar’* adlı kitaplarda yayımladık, ayrıca Türkiye genelinde dereceye giren eserleri de *‘Kelebeğin Rüyası’* ayrı bir kitap olarak yayımladık. 2012 yılında ise, darbelerin, baskıların yaşattığı mağduriyetleri gün yüzüne çıkarmak üzere “Ödenmiş Bedeller Unutulmasın” adlı hatıra yarışması düzenledik. Bu yarışmada dereceye giren eserleri “Ödenmiş Bedeller” adlı 3 ciltlik kitapta bir araya getirerek tarihe not düştük. Yarışmalarda dereceye giren eserlerden oluşan kitaplardan toplamda 500 bini aşan nüshayı başta yeni atanan öğretmenlerimiz olmak üzere Türkiye’nin dört bir köşesindeki on binlerce öğretmenimize ücretsiz ulaştırdık.

2015 yılında, üniversite öğrencilerinin öğretmenlerine ilişkin anılarını gün yüzüne çıkarmak için “Unutamadığım Öğretmenim” başlığıyla yeni bir yarışma düzenledik. Yarışma için Eğitim-Bir-Sen şubelerine gönderilen binlerce eserde gördük ki fedakâr, cefakâr, kendisini insan yetiştirmeye adanmış öğretmen nesli on yıllar öncesinde kalmış değil... Şubelerimize teslim edilen yüzlerce eserde, daha dün diyebileceğimiz yakınlıktaki bir zaman diliminde hayata dokunmaya devam eden bir öğretmen nesli bulunduğunu gördük. Biz biliyoruz ki, bugün de elan bu azimli kadro Milli Eğitim sistemimiz içerisinde mesaisine devam ediyor.

Yarışma için gönderilen eserlerden il birincilerini çoğu zaman gözlerim nelenerek okudum. Yukarıdan itibaren anlatageldiğim ve bilhassa işaret ettiğim ‘an’ları metinlerde bizzat tespit ettim. İşte o ‘an’lardan ve fedakar öğretmenlerimizin öğrencilerindeki akislerinden çarpıcı birkaç örnek:

“Bir gün sınıfta “Herkesin sığınacak bir özel yanı vardır.” demişti. Bunu çok düşünmüştüm ve gidip bir gün: “Benim güzel yanım sizsiniz öğretmenim.” demiştim. Kocaman bir kahkahayla cımlattı sınıfı “Benim güzel kızım” dedi o büyüğü sesiyle. Ona bir şiir yazmıştım; uzattım, eline aldı ve okudu, gözleri buğulanmıştı. ‘Ben garip bir bulutum’, diye başlıyordu şiirim. “İşte bu senin sığınağın, kalemin”, dedi. “Yazdıkça özgürleşeceksin benim garip bulutum”, demişti. Hiç unutamadım ben bu sözü. Ve yazdıkça, okudukça özgürleştiğimi hissettim.”

“Bir gün matematik dersinde önümdeki sıra arkadaşım: “Anlamadım öğretmenim.” dedi, sınıftakiler güldü, zaten biz kolay kolay ‘anlamadım’ diye soru sormazdık, nedense ayıp gelirdi. Öğretmenim: ‘Arkadaşınızı alkışlayın!’ dedi, alkışladık ve şoktaydık. Yanlış yapan ya da dersle ilgili soru soranları alkışlatırdı. Doğru cevaplayanları da kendisi alkışlardı. Sonra soruyu soran arkadaşım döndü ve dedi ki: “Soru sorman beni ve dersi dinlediğini gösterir, bunun için sana çok teşekkür ederim, aferin.” dedi. Tabii ki arkadaşım tek kelime bile etmeden oldukça havalı bize bakıyordu. Hem şaşırmış hem de mutluluktan uçacak gibiydi. Sırf öğretmenimden alkış almak için çok çalışırdım, arkadaşlarım da öyle.”

“Çok duygusal bir çocuktum, ağlamamdan daha normal bir şey yoktu. Ama aynı hüznü onun gözlerinde görmeyi beklemezdim. Ağlayarak yanına gittim, kafamı omzuna koyup sarıldım, hıçkırıklarımın arasından belli belirsiz sesini duydum: “Başarılı olaca-

ğını biliyorum.” Sonradan anladım ki o an ‘o an’mış. Dönüm noktam, dedikleri... Beni ben yapan ne varsa hepsi o cümleyle birlikte dolmuş içime. Daha iyisini yapabileceğime o gün inanmışım. O günden üç yıl sonra bilmediğim şehirde tek başıma kaldığımda o cümleye dayanıp ayakta kalmışım. Ne zaman umutsuzluğa düşsem yine ona tutunup ayağa kalkmışım. Bir cümle söylemiş ve fark etmeden beni her şeye hazırlamış, yolumdaki bütün fenerleri yakmış.”

“İşte öğretmenimle olan en büyük hikâyem budur benim! Öğretmenimin bana “Bildiğim kızımı istiyorum.” dediği günden beridir ne yaşarsam yaşayayım, nerede olursam olayım ve ne yaparsam yapayım: “Ben o bildiği kız olmalı, özümden ayrılmaya niyetlendiğim andan itibaren o hâlden koşarak uzaklaşmalıyım.” derim kendi kendime. Unutmadığım öğretmenimden, unutmadığım bir rehberdir bu sözler. Her şartta ve her durumda ‘kendini aramak’, ‘aslını kaybetmemek’, ‘olana ve olacak olan her şeye karşı kendin olabilmek”

“Öğretmeye o kadar hevesliydi ki hevesi nefesim olmuştu. Hevesi bitirse nefesim de kesilecekti sanki. Neyse ki hiç nefesimin üstüne kızaran ellerin cetvel izleri değmedi. Dedim ya öğretmeye hevesliydi. Koca koca kitapların anlamsız çözümlenmeleriyle değil, minicik kalplerin manalı özleriyle sarardı hevesinin kılavuz haritasını. Şimdi, şimdi anlıyorum onun öğrettiklerinin hiçbir kitapta tekrarının olmadığını. Kalbimde bir yerlere not almışsam ne âlâ”

“Bazen sıraların arasında dolaşırken, arkadaşlarımla ikrâm ettiği kurabiyelerden almazdı da, benim zeytin ekmeğimin kenarından koparıp; “Ne kadar da lezzetli, bu zeytinleri nereden alıyorsunuz?” derdi. Ben sevinirdim, içimdeki yoksulluk zenginliğe dönüşürdü. Sınıfın en güzel zeytinlerini yiyebilen zengin kız oluverirdim bir-

den. Çok sonra anladım ki yine, zeytinlerimiz değil benim melek öğretmenimin kalbiydi güzel olan. Yediği çikolatayı bile benimle gizliden gizliye paylaşan güzel kalpli öğretmenim, bana çikolata alacak parası olmayan babam olmuştı..”

“Kahramanımın yani öğretmenimin izinde giderek sınıf öğretmenliği okuyorum. Öğretmenim bana çini desenli bir uçlu kalem vermişti. Ben de ulaşabildiğim kadar öğrencinin çini desenli uçlu kalemini bulup verme yolundan gidiyorum. Ve nice öğrencinin hayatına minik dokunuşlar yapma niyetindeyim. Her şeyin sahibi Allah'ın izni ve inayeti ile.”

Unutamadığım Öğretmenim yarışmasına gönderilen eserlerin tamamında aslında bir tek öğretmen anlatılıyor. Küçük bir dokunuşla resmin bütününe değiştiren bir ressamın sihirli dokunuşuyla öğrencisine dokunan bir öğretmen. Saliselik bir an'a tekabül eden bir bakış, bir mimik, bir gülümseme. İşte, anılarda dile getirilen sihirli 'an'ların bileşkesi ideal öğretmeni tanımlıyor. Bizim metinlerden anladığımız ve kendi öğrencilik ve öğretmenlik tecrübemizle de sağlamasını yaptığımız ideal öğretmen profilinin özeti şudur: Öğretmenlik maddi tatmin mesleği değildir, ortaya konulan hizmetin karşılığı iki cihanda manevi tatmindir ve öğretmenlik, bu arayış içerisinde olanların başarılı olabileceği bir meslektir. Buradan hareketle, öğretmenlik peygamberlik mesleğidir, bunun bilicinde olan öğretmenler de peygamberlerin varisleridir. Öğretmenlik sadece öğretmenden ibaret de değildir. Bu çerçeveden ele alındığında imal edilmiş 'öğretmen' kelimesinin sığ kaldığı da ifade edilebilir. Nurettin Topçu'nun öğretmenlikle ilgili derinlikli bir tanım içeren, öğrencilerine yönelik şu sözleri öğretmenliğe adanmış bir hayatın yargılarını ortaya koyması bakımından ne kadar değerlidir: “Bizim işimiz, sizin yalnız

zekâlarınızı işlemeden ibaret değildir. Biz, sizin birtakım dersleri öğrenen zekâ makineleri olduğunuzu hiç düşünmedik. Şahsiyet ve halleriniz bizim hünerimizin gerçek eseridir. Bize, ‘siz ne iş yapar, ne vazife görürsünüz’ diye soranlar olursa onlara sonsuz bir sevinçle içimiz taşarak ‘bizim vazifemiz karakter yapmaktır, şahsiyet yapmaktır’ diye cevap vermede saadet buluruz.”

Sözlerimi bağlarken, “Unutamadığım Öğretmenim” başlıklı yarışmamıza gönderilen her bir eserin yaşanmış ve yön verici bir hadiseyi ihtiva etmesi, bir büyük kahramanının bulunması ve büyük bir emek mahsulü olması bakımından ayrı ayrı birincilik aldığını belirtmek istiyorum. Bu eserleri kaleme alan genç kardeşlerimi tebrik ediyor, her birine ayrı ayrı şükranlarımı sunuyorum.

Ali YALÇIN

**Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen
Genel Başkanı**

ÖNSÖZ

Hayati, unuttuklarımız ve hatırladıklarımızla yaşarız. Kimliğimizin, kişiliğimizin temel yapısını oluşturan anlam dünyamızın şekillenmesinde unutmayı bir lütuf, hatırlamayı bir nimet bilmeliyiz. Unutmak zihnimizi çoğu zaman gereksiz ayrıntı ve yüklerin ağırlığından kurtarıırken, hatırlamak, hakikatimizin olgunlaşmasında harekete geçiren bir işleve sahip olur. Unutmaksızın uyum sağlayamaz, hatırlamaksızın bilemez, bilinçlenemeyiz. Hatırlamak, aklımıza, ruhumuza, benliğimize istikamet verir. Hatırlayışlar şahsiyetin değer kodlarının teşekkülünde önemli olurken toplumun ortak bilincinde tarihsel, kültürel mahiyet kazanarak hayata canlılık katar, hayatın canlılığına katılırlar. Fert veya millet olarak bilgi ve bilincimizin diriliğini, hatırlayışlar hazinesi olan hafızanın işlekliliğiyle sağlarız. Canlı, taze hafıza bizim birbirimizle, milletle olan duygu ve ideal bağlarını güçlü kılar. Bu bağlarla var olur, birbirimizi anlar, yaşar, hayatımıza anlam katarız.

Bir amaca yönelmek insanı ve hayatı anlamsızlıktan kurtarır. Millî, manevî duyguların anlam dünyasındaki ilişkiler, birbirini çok yönlü etkileyen özelliğe sahiptir. En geniş ve özel boyutlarıyla yaşantımız, toplumsal üst duyguları da biçimlendirecek tarzda yenilenir durur. Duyuş ve düşüncelerimizle hem payımıza düştüğü oranda topluma, tarih ve kültüre etki ederiz, hem de tarihten etkileniriz. Bu anlamda sanat, siyaset, düşünce alanlarında eylem ve söylemleri, ahlâk ve tutumlarıyla tarihi ve toplumu derinden etkileyen yüksek şahsiyetlerimiz vardır. Her biri, fırtınalı bir denizde yolculuğu andıran ömrümüz süresince, bizlere gerçek birer deniz feneri veya kutup yıldızı olmuşlardır. Bu milletin hamurunun yoğrulmasında o mümtaz insanların hayata ve varlığa ilişkin derin tasavvurları, hayati önemdedir. Onlardan aldığımız ışık ve ilham zor zamanlarımızın tıkanıklığını çözmeye bize yardımcı olur. Birlikte yaşamışlıklar sonrasında geçen zaman onları unutturamaz, hatırasını silemez. Bilakis her geçen zaman hayatın realiteleri bizi her sarıp kuşattığında, onlara olan özlemimiz artar; değerleri gittikçe büyür. Belki de ilgisizliğimizin umursamaz aralığında kayıp giden sözleri ve tavırları, esas anlamlarını sonradan ve şimdi bulmuştur. Zaman onları eskitemez, küçültemez. Biz bu insanları unutamayız. Hatırlamak değil, unutamamaktır bizimkisi. Olumlu veya olumsuz, iyi veya kötü varlığınızla bütünleşen, iç içe geçen etkiler unutulamaz. Unutulamayanlar psikolojik yönelişlere sebep olan temel izler, etkilerdir. Bir kötülüğün izi yıllar boyu nasıl silinemezse, iyiliğin nuru da bir ömür önümüzü, ufukumuzu aydınlatır. O nedenle varlığımıza hep güzellikler armağan etmelidir. Unutamayışımız

varlığa ve hakikati anlamaya dönük samimi çabalarımızla doğru orantılıdır. Hayatın ve hakikatin sırrını her anlama çabamızda şuuraltımıza yerleşmiş söz ve tutumları bir bir çıkıp bize kılavuzluk ederler. Zihnimizin ilgisiz aralığında kayıp gittiğini sandıklarımız, şuuraltımıza kök salmışlar da bizim haberimiz yokmuş meğer.

Bu anlamda unutamadığımız insanların başında kuşkusuz unutamadığımız öğretmenlerimiz gelir. Biz onları daha ilk baştan, ilk bakışta sevmişizdir. Gönül makamımıza taht kurmuşlardır. Onlar bizim için baştan beri naif, asude, güzide kişilikleriyle örnek insanlar olmuştur. Bizi ilmek ilmek, düğüm düğüm dokumuşlardır. Bu öğretmenler sadece bizim değil ruh kökünü canlı tutarak var olma erdemine ermiş bütün bir milletin manevî mimarlarıdır. Hepimizin hayatında, benliğimizin ve kimliğimizin şekillenmesinde ilk veya son dokunuşu yapan bir mana mimarı, unutamadığımız bir öğretmenimiz mutlaka vardır. Sevmeyi, anlamayı, bilmeyi, bilerek yaşamının erdemini, özveriyi, asaleti öğrettikleri kalbimizin en mutena, en müstesna köşesinden onlara selâm olsun.

Eğitim-Bir Sen olarak, kurucu genel başkanımız Âkif İnan'ın hatirasına, daha önce beş kez düzenlediğimiz yarışmanın bu yılki temasını 'Unutamadığım Öğretmenim' olarak seçtik. Etkinlik üniversite öğrencileri ile sınırlı tutuldu. Nezih insan ilişkilerini, vefayı, kadirşinaslığı, nesiller ve kuşaklar arası bitmeyen bir akışa dönüştürmeye katkısı ölçüsünde bile olsa bu çabamızın önemli olduğunu düşünüyorum. Dedik ya, insan hatırlayışlarla

yaşar. Her hatırlayış, yitirmekle hiçbir kazanç elde edemeyeceğimiz vefa duygusunu canlı tutmanın yanında, bugünümüzü, yarınımızı daha anlamlı, daha duygulu yaşamamıza vesile olacaktır. Bu çalışma, bizi bir ve canlı kılan duygu ve bağları daha güçlü, zengin yaşanır kılmaya az da olsa katkı verirse kendimizi bahtiyar sayacağız.

Hiç unutmamak,

hep hatırlamak ve hatırlanmak dileğiyle.

Atilla OLÇUM

Genel Başkan Yardımcısı

Türkiye Birincisi
Derya Ödemiş / Malatya

HAYIRLI BAYRAMLAR

Sadece birkaç dakika önce dünya üzerindeki en büyük haksızlığı önledim. Ne yaptım biliyor musunuz? Annemden yiyeceğim bütün fırçalara rağmen gidip gecenin bir yarısında misafir şekerleriyle, çocuk şekerlerinin yerini değiştirdim. Yarın geleceklere söz verdiğim bütün çocuklar, zafer kazanmış gibi, defalarca sevinçlerini alıp bize gelecekler. Dünyayı değiştirmek gibi geldi değil mi? Tam olarak öyle demek istedim. İmkânsız mı dediniz? O kelimeyi hayatımdan çıkardığımda lise öğrencisiydim ve sırf o kelimeyi hayatımdan çıkaran öğretmeni tanıdığım için bile, bu koca şehre geldiğim için pişman değilim.

Karşımda duran kayısı ağacının, hatıralarını paylaştığı yapraklardan ayrılışını paylaşmak için bekliyorum. Havuza yaslanmış, iki elimi birbirine kavuşturmuş, başımı hafif yana eğmiş, çok yorulmamış gibi görünen bakışlarımı, hiç eskimeyen, yere düşen kayısı yapraklarının çırpınışlarında dinlendiriyorum. Biraz bekledikten sonra eğilip uzun yola çıkacak yaprakları seçmeye çalışıyorum. Sanırım biraz daha erken gelmeliydim. “Alma!” der gibi bakıyor kayısı ağacı. Nereye göndereceğimi söyleyince, ikna etmesi hiç zor olmuyor. “Anlatmayacak mısın?” diyor gitmek üzereyken. Yüzümü dönmeden “Hayır” diyorum. “Bugün sana

hiçbir şey anlatmayacağım. Bütün anlatacaklarım bu yapraklarla birlikte sahibine gidecekler.” Bahçe kapısından çıkıyorum. Görmemelikten geliyor, geçiyorum adı değişmiş ilkokulun yanından. “*Kırgın mısın bana?*” diye soruyor. “*Artık değilim.*” diyorum. Düşman gibi bakıyor havuzlu bahçeye. Herkes okul binasının içine saklanırken benim soluklandığım tek yerdi havuzlu bahçe. Havuzlu bahçeyi göstererek “*Neden o?*” diye soruyor. “*Bir daha yazmamaya söz veren, saçları dağınık saçlı küçük kıızı ne çabuk unuttun!*”

Kendini sıralarına kabul etmeyen arkadaşlarından sonra, iki eliyle çantasından tutmuş, en arkada ayakta bekliyordu. Ayakta beklemek alışkın olmadığı bir şey değildi ama bu bekleyiş sonu olmayan bir bekleyişti. Aynı noktada bıraktığı gözlerini ağlayan bir sese çevirdi. Arkadaşları Ebru’nun kolundan tutmuş sınıfa getiriyorlardı. Sınıftakiler eli çantalı ayakta bekleyen kıza bağırma-ya başladılar. Dağınık saçlı kız hiç konuşmadı, karşılık vermedi. Çamurlu ayakkabısının içindeki ayaklarını sıktı. Biri yanındaki arkadaşının itirazlarına rağmen, çantasından başka bir şeyi kalmamış gibi duran kıızı yanına oturttu. Sıkıca tuttuğu çantasının zincirini açtı. Defterini çıkardı. Hızlıca defterine bir şeyler karaladı. Tahtaya yazılan ismini hiç fark etmedi. Ebru hâla ağlıyordu. Öğretmen içeri girdi. Sustu herkes. Tahtadaki tek ismi gördü. En arka sıraya doğru yürüdü. O gelmeden titreyen elleriyle kâğıdı sıradan ayırdı. Kaldırıp göstermek istedi. “*Aç ellerini!*” gözlerini kâğıttan ayırmadı, tam açamadı bile. Diğer eliyle göstermek istedi. “*Diğerini de!*” Zil çalınca yere düşen kâğıdını da alıp havuzlu bahçeye koştu. Ona okudu: “*Ben istemedim ki. Yanlışlık oldu. Ebru beni içeri bırakmadı. Elim yanlışlıkla değdi gözüne. Ben istemedim geç kaldım.*” “*Bakmadı biliyor musun? Baksaydı,*

baksaydı, baksaydı... O zaman yazmayacağım. Bakmadı çünkü bir daha yazmayacağım, madem bakmayacak niye yazayım?" Ortaokul son sınıfta havuzlu bahçe, bir gayret onu yazmaya ikna etti. Öğretmen olacağını yazdı. Şiir... Hem de beş sayfa. Sonra mükemmel bir dönüt aldı: *"Bir sekizinci sınıf öğrencisi, bunları yazamaz."* İlk defa yazmaya ikna edilen titrek elleriyle defteri kapattı, bir daha yazmama sözü vererek.

İsmi değişmiş ilkokul susuyor. Gitmeye adım atmışken, elimdeki yaprakları görüp o da merak ediyor. Tebessüm ediyorum. Sevgisi dünyalara yetecek birine gidecek. O nasıl olur, demeden ben çıkıyorum kapıdan. Hani Ebru'nun bana izin vermediği kapıdan, hani gözündeki doğuştan beni, hep sanki ben yara yapmışım zannedip kendimi suçladığım kapı.

Bütün öğrencilerin yazdığı mektupları topladıktan sonra, okulların ziyaretçi defterlerine yazılmış, Ruhan Hoca yazan her cümleyi, ayrı ayrı zarflara; kim, hangi saatte, ne döktüyse içinden, alıp bir zarfa yerleştirdikten sonra panoya raptiyeyle astım. Son bir işim kaldı. Son bir iş. Sabah saat dört buçuk, yapraklar kuruyana kadar ben de biraz uyudum. Birkaç saat uyuduktan sonra kalkıp kurumuş kayısı yapraklarını, rengârenk, dışında her öğrencinin mektup içerisindeki en güzel cümlesinin bulunduğu, birbirinden farklı mektupların üstüne bıraktım. Kapattım sevgilerin üstünü.

O kadar hızlı adımlarla ilerliyordum, o kadar telaşlıydım ki, ne kadar yorulduğumu ancak bütün mektupları postaneye verdikten sonra fark ettim. Çok sonra nefes almaya başladım. Bundan sonrası *'Hayırlı yolculuklar, sevgiler...'* Bir ay boyunca yorgunluğumu, uykusuzluğumu nasıl hissetmemiş olabilirim

diye düşünüyorum da. Her an, her dakika, gözlerim kapanmaya her adım attığında beni ayakta tutan bir tek şey vardı: “Öğretmenimiz bunları gördüğünde çok mutlu olacaktı.” O başarmıştı işte her an, her dakika bir öğrencisinin ayakta durmasını başarmıştı. Sahi nasıl başarmıştı?

Biz, çok daha doğrusu ben, teneffüse tedirgin adımlarımıza dikkat ederek çıkardık. Acaba orda mı, bize bakıyor mu? Bir-birimizle konuşurken bakışlarımızı hafifçe, net göremediğimiz öğretmenler odasının penceresine çevirirdik. Koridorda karşılaşır mıyız merakıyla, tekrar aynı tedirginlikle sınıflara çıkmaya başladık. Çok daha doğrusu ben. Etrafında kaç kişi vardı sayamazdınız bile. Yanına gitmek mi? Zannediyorum bunu o koca okulda bir tek ben başaramadım. Yolunu bekleyip, koridorlarda yakalayan ve muhabbet eden öğrencilere karşılık, benim titrek ellerim ve yanına gitmemekte ısrar eden utangaçlığım... Bizim birlikte çok fazla yaşanmışlığımız olmadı da zaten. Sayabilirim onunla kaç kez konuştuğumu. Belki de zamanını çalmaktan korkardım. Öylesine koştururdu ki, bazen öğretmen olup olmadığından şüphe duyardım. Hayat kurtarmaya gidiyor gibiydi çünkü. Birilerinin hayatına dokunmaya gidiyor gibiydi her seferinde.

Mutluluk kapısından geçmeye son beş saniye. Duvarın eşliğinde oturuyor sayıyorum. Beş, dört, üç, iki... Yine tutturamadım işte. Ya ben heyecandan kaybediyorum ya da o heyecanından kazanıyor. Saydığımı biliyor olmadığına göre. İçeri girdiği anda dersi umursamaz moduna giriyorum. Derse katılmayacaktım. Kendimi kandırıyordum çocuk akıyla. Ben inatçıydım ama karşımda benden daha inatçı biri vardı ve onu sevmekten korku-

yordum nedense. Onu sevmek, onu yazmak demekti ve benim sözümü bozmaya hiç niyetim yoktu. Tembel öğrenciyi oynamak... Gözlerine bakıp onu dinlersem bu inadım çok sürmeyecekti. Yapmayacaktım işte. Yine bütün soruların cevaplarını bildiğim hâlde, elimi kaldırmamak için savaş verecektim ve yine söylemeyecektim. Şimdi yüzü en net görülmeyen yerdeyim. Her defasında nasıl oluyor da yüzünde tebessümle giriyordu içeri. Yolda ne kadar mutluluk varsa toplayıp gelmiş ya da birilerinden ödünç almış olmalı. Nasıl oluyor da o soğuk havada hepimizi o sıcak yüreğine alıp, bizi orda ağırlıyordu. Kışın bütün dersi orda işliyorduk. Bir gün birilerinin gelip bizi sınıfta bulmayacağından korkuyordum. Nasıl oluyordu da hepimizi sığdırıyordu içine. İşte henüz bunun mantıklı bir açıklamasını ben de bulmuş değilim.

Hiçbir şeyin imkânsız olmadığını anlatırken İngilizcesi ‘*Nothing is impossible.*’ Bir aralık keskin fakat uzun süredir üstü merhametle kapanmış sesiyle: “... *yaşında annemi kaybettikten sonra...*” Değil işte, siz ne kadar söylenirseniz söylenin, imkânsız değil. Utangaçlığım, sözde yaşanmışlığım, inadım birlikte ilk defa bir araya toplanıp gururla karşımızda bütün samimiyetiyle duran öğretmenin gözlerinin içine bakıyoruz. Okumaya çalışıyoruz. Ellerini birbirine bağlayarak karşınızda durması ya da sizinle konuşurken ellerini ovması gerekiyor değil mi ya da hızlı konuşması, beklediğiniz bir sonuca ulaşmalıydı bu konuşma? Bize bakmamak için çaba sarf etmeliydi değil mi? İşte hiç öyle olmadı. Biz soluk soluğa kaldığımız hâlde o koşmaya devam etti. Neden yorulmuyor hiç? Farkında olmadan takılıyoruz ardına. Herkes koşarken bir ara durup arkama baktım. Sevmekten korkan ben, geride kalmışım. İnadım düşüyordu. Tembel öğrenci düşmek

üzereydi. Vazgeçmeyen, her şeye rağmen inatla yarışan dimdik duran öğretmenimin arkasından koşan saygıma, sevgime, onun öğrencisi olmanın gururunu yaşayan geleceğimin ardından hayretle bakıyorum. O zaman anlıyorum tebessümleri nasıl topladığını. Ne oluyorsa aniden başımı kapıya çeviriyorum. Orda değil mi? Hepsi bu kapının ardında. Bugün ve bundan önce yaşanmış ne varsa hepsi bu sınıf kapısının ardında. Belki bugünkü olaylar defalarca gelip çaldı bu kapıyı. Ama öğretmenimiz hiçbirine izin vermedi öyle mi? O zaman tedirginliğim, korkum siz de kalın orda! Ben buradan çıkana kadar girmeyin içeri!

Onu böyle övdüğümüze, yere göğe sığdıramayışımıza bakmayın. Ona hiç kızdığımız zamanlar olmadı mı? Oldu elbet! Olmaz olur mu hiç! Onun hasta olmaya hakkı yoktu bir kere. O her gün derse gelmeliydi. Hatta biz gidip müdürle konuşmalı, hafta sonlarını bile çalmalıydık ondan. Evde hiç gülmemeliydi mesela, bütün tebessümlerini bizim için saklamalıydı. Biz onu cam kenarında beklemek yerine, kayısı ağaçlarının nasıl yaprak döküğünü izlemeli, karın nasıl güzel yağdığını anlatmalıydık birbirimize. Herkes baharın gelişini *umut* kelimesine sıkıştırırken, biz neden saatlerce beklerdik onu? Bahar beklemek daha kolay değil miydi? Ona geç kalma hakkını kim vermişti? Sonra niye ısıtırdı ki bizi içinin derinliklerinde? Soğuğa hasret kalmayı biz mi istemiştik ondan? Biz teneffüsümüzü bile yaşayamadan, daha lise çağımızı bile yaşayamadan, götürüp bırakırdı umut dolu bir geleceğin yanına. Bir derse dünyaları sığdırıyordu. Biz mecbur muyduk dünyanın bütün yükünü yüklenmeye? Ülkeleri gezdiriyordu en basitinden, hatta ben bir yerde durup *bambi camping* bile yapmaya karar vermiştim. Bana on sekiz yaşından önce bu sporu yapamayacağımı söylemişti. Yolculukları sevdiğimizi kim

söylemişti? Biz izinsiz bizi çıkardığı yolculuklar için, ailelerimizi çağırmalıydık. Hiçbir şeyin imkânsız olmadığının Türkçesi yetiyordu. Bir dil daha neden? Biz mahalle evlerinin, duvarların üstünde sarkan leylakları onun için saklamak, kimse koparmasın diye dua etmek zorunda mıydık? Yarışa girmeliydik öyle mi? O kocaman yüreğinde en büyük yeri almak için. Biz tam puan almalıydık ama karne notu için değil. Neden? Sevgisini en çok hak eden olabilmek için. Biri bize sevgilerimizin neden onun peşinden koşmak zorunda olduğunu söyleyebilir mi? Kızmakta haksız mıyız? Hani biz her şey için her bahaneyi bulan öğrenciler? Bence bu sefer sonuna kadar haklıyız. En başta da ben.

Bir ders çıkışı gittiğimiz piknikte yanımda oturmasa, ben çocukluktan beri sevmediğim yaprak sarmalar yerine, biraz daha uzakta duran kurabiyelere uzanabilecektim. Herkes sever ya hani. Ben sevmiyorum işte! On dokuz mayıs için çıktığımız okul sahasında, yaklaşık yüz kadar öğrenci arasında gelip benim karşımda gösteriyi izlemesi tesadüf olamazdı. Yanımda duran arkadaşarımdan fırça yememe sebep olmamalıydı. O öğretmendi, her dilden konuşmalıydı elbet ama ben onun yüzünden geç saatlere kadar ders çalışmalıydım. Sebep? Onunla aynı dili konuşabilmek için. Bize yapacağı son sınavda “*Kimse için yüz almasını beklemiyorum*” demese, belki bu kadar yorulmayacaktım. Gece gündüz yorulmadan araştıran bu eller son bir kez onu mutlu etmek için çalıştı. Ben yine susmaya, durmaya devam ederken ellerim çalışmaya devam etti. Hiç sözümü dinlemediler, kimin yüzünden peki? Ezberler, uykuyla savaşlar, yorgunluklar tek bir tebessüm için miydi gerçekten? Yüz alıyorum. Keşke almasaydım. Yanına gitmek için can atıyorum ama beni koridorda koşturduğu için kızgınım. Sabırla beklediği için. Bu gururlu bakış-

ları karşılayamamanın korkusunu bana yaşattığı için; ellerimden tutup, gözlerime baktığı için kızgınım. Sayfalar dolusu tebrik okuyorum gözlerinden. Sayfalar dolusu sevgi. Sayfalar dolusu tebessüm. Niye vurmadı ki ellerime? Ellerime vurmadığı için kızgınım. Titrek ellerimin yerine umudu koyduğu için, yerlerini değiştirdiği için kızgınım. Benden izin istemeden yaptı bunu. Aldı elimden inadımı. Bilemezdim ki böyle olacağını. Sakladı arkasına. “Öğretmenim onlar benim, verir misiniz? Ne olur öğretmenim verin!” Aldı bir kere verir mi hiç. Şimdi ben ne diyeceğim havuzlu bahçeye. Artık dinlemez ki beni. Belki konuşmaz bile. Bana sevgileri yazmayı öğrettiği için kızgınım. İnadımı kırdığı için kızgınım. Kızgınım çünkü bana gitmeden onu ne kadar çok sevdiğimi söylemeyi öğretmedi. O bu şehre hiç gelmemeliydi aslında. Madem gidecekti... Bize öğretmediklerini saysam niye kızdığımıza kesinlikle hak verirsiniz. En başta vazgeçmeyi öğretmedi, pes etmeyi, durmayı öğretmedi, bir öğretmen nasıl surat asar göstermedi. Bir öğretmen öğrencisiyle paylaşmalı değil mi? O mutluluk kapısının ardında bıraktıklarını hiç paylaşmadı bizimle? Ben bugün bile tam bir şeylerden vazgeçmek üzereyken, bir lise öğrencisi gelip kulağıma: “*O vazgeçmediyse sende vazgeçme üzüdür yoksa.*” diye fısıldamak zorunda mıydı? Evet, kızgınız işte çok kızgınız. O bu sınıftan içeri hiç girmemeliydi aslında. Madem gidecekti kızmakta haksız mıyız? Hani biz her şey için her bahaneyi bulan öğrenciler. Bence bu sefer sonuna kadar haklıyız. En başta da ben.

Ruhan Hoca gittikten sonra, sanki ordaymış gibi, aynı dikkatli adımlarla teneffüse çıkmaya devam ettik. Koridorlarda o zannedip, başımızı nöbetçi öğretmenlere istemeden çevirdiğimiz oldu. Ama sanki Ruhana Hoca ordaymış gibi koridorlara çıkmaya de-

vam ettik. Her an dersimize girecekmiş gibi sınıflarda bekledik. Sanki birazdan bir araba duracak ve içinden çıkacak gibi... O gittikten sonra baharla umudu hiç yan yana koymadık. Konuşmadık. Önce Ruhan hoca gelecek sonra umut. Buradan giderken bize hayatımız boyunca yetecek kadar sevgi bırakıp gitti ve o giderken tek tesellimiz vardı. Biz bilecektik ki Ruhan Hoca hâla o öğretmenler odasının penceresinden başka öğrencilerin geleceklerine bakmaya devam ediyor.

Hep biz diyorum çünkü o benim öğretmenim olmadı hiç. O hep bizim öğretmenimizdi. O benim unutamadığım öğretmenim olmadı hiç. O hep bizim unutamadığımız öğretmenimizdi. “*Olabilir mi? Olamaz!*” dersiniz elimde bir kutu ve içinde aksini ispat edecek, sayfalar dolusu delil, sayfalar dolusu yazılmış mektup var. İşte yolculuğa çıkan mektupların üzerinde yazan ve mektubun içerisinden alınmış en güzel cümleler:

“İnşallah her gününüz bir önceki gününüz, bir önceki gününüzden iyi geçer.” Ebru

“En güzel kelimedir sevebilmek duygusu.” “Kendinizle gurur duymalısınız.” Elif

“Hani Hasan Basri’ye gitmiştik. Hani ben çok güzel bir tavuk-göğsü yapmıştım. Hani siz çok beğenmiştiniz” Nurten

“Dilerim her gittiğiniz yerde huzurlu olursunuz. Her şey için teşekkürler.” Betül

“Hiç görmediğim fakat...” Zeynep

“Sizden sonra İngilizceyi unuttuk:) İyi ki vardınız. İyi ki varsınız...” Tuba

“O sınıfın kapısından girip dersin sonuna kadar enerjinizden hiçbir şey kaybetmeden ders anlatışınızı...” Sevim

“O bir saatlik derse dünyaları sığdırıyordunuz. Siz bizim sadece hocamız değil, annemiz, ablamız kısacası her şeyimiz oldunuz.” Hafure

“Dik duruşunuzu hiç kaybetmeyin. Sizi seviyorum sizin de bizi sevdiğiniz gibi.” Kübra

“Yüzünüzden gülümseme hiç olmasın.” Nurgül

“Belki hatırlamayacaksınız ama ben sizi hiç unutmadım.”
Tekve

Ziyaretçi defterine yazılmış onlarca yazı

Ve yapraklar...

Mektuplar Malatya'dan Alaplı'ya giderken ne olacağından ne ben, ne de arkadaşlarım haberdardık. Bir buçuk aylık emeğimiz, üstü yapraklarla dolu mektuplarımız, renkli zarflara sıkıştırılmış ziyaretçi defteri, seneler sonra içinde lise mezunlarının sevgilerini taşıyan mektuplar meğerse dünyanın en büyük haksızlığını önlemeye gidiyormuş. Öğrencilerinden ayrılmak üzere olan bir öğretmeni vazgeçirmeye gidiyormuş. Meğerse o hatıraların gizlendiği, Ruhan Hoca'nın anlatıldığı o kurumuş kayısı yaprakları, onun hayatını değiştirmeye gidiyormuş. Mektuplar ulaştıktan sonra Ruhan Hoca'dan bu mektubu aldım:

Hayatımda yaşadığım en güzel günlerden birisi bugün. Bunun için ne söyleyebilirim nasıl tarif edebilirim duygularımı inan bilemiyorum... Öğretmenler odasına o paketler geldiğinde yalnızca ben mi, benimle birlikte bütün öğretmenlerin gözleri doldu. Ve belki inanmayacaksınız ama yemin ederim ki dün öğretmenliği bırakmaya karar vermiştim. Bu sabah o paketler gelince anladım ki sen bana Allah'tan bir vekil, bir mesajsın. Gitmemem için, pes etmemem için... Sen ve senin gibi naif, zarif öğrencilerim olduğu için kalmalıyım. Notlarla dolu o pano ve mektuplar... Okumadım. Uzun uzun, satır satır, defalarca okuyacağım. Ama o yapraklar beni en çok etkileyen şeylerdi.

Ruhan Hoca

Koştura koştura gidiyorum. Havuzlu bahçeye anlatmalıyım her şeyi. Biliyor musun o hep bahsettiğim hocam. O yapraklar, dünyanın en büyük haksızlığını önledi. Hayatında ilk defa vazgeçti. Bu yapraklar vazgeçirdi. Öğretmenliği bırakmaktan vazgeçirdi. Pes etmekten vazgeçirdi. O yapraklar hayatını değiştirdi işte.

Birkaç yıl önce dünya üzerindeki en büyük haksızlığı önledi bir öğretmen. Yazmayan, inatçı ellerle, umut dolu pes etmeyen ellerin yerini değiştirdi. Sonra kurumuş kayısı yapraklarıyla devam etti bu yol. Hani yazmayı bırakmıştınız ya! Elenmişsiniz ya hani. Olsun alfabeden yeniden başlarsınız; olmadı, beş yerine dört sayfa yazarsınız. Belki ellerinizdedir sorun. Onun da çaresi var. O da olmadı en fazla bir defter daha.

Bugün de ben birkaç dakika önce dünya üzerindeki en büyük haksızlığı önledim. Şekerden hevesi geçmiş insanların şekerle-

riyle, her eve çikolatalı şeker alacağı umuduyla giren çocukların şekerlerini değiştirdim. Kayısı yaprakları bir insanın hayatını değiştiriyorsa şekerler neden değiştirmesin? Dünyayı değiştirmek mi dediniz? Ben saatlerdir insan kazanmaktan bahsediyorum. Siz hâlâ dünyanın değişemeyeceğinden yakınıyorsunuz. İşte tam da bu yüzden...

Unuttum sahi saat on ikiyi geçiyor. Birilerine koca bir hayırlı bayramlar borçluyum. İlk size söylüyorum hocam. Yarın annemden yiyeceğim bütün fırçalardan siz sorumlusunuz. Sizin öğrenciniz olmanın bedellerini yaşıyorum ama her şeye rağmen sadece sizi tanımak için bile olsa bu koca şehre geldiğim için pişman değilim. Saat on ikiyi geçti işte. İlk olarak hayırlı bayramlar evimize gelecek bütün çocuklar. Sonra hayırlı bayramlar bir zamanlar içinde umudu ağırlayan Malatya. Hayırlı bayramlar yalnızca tek kişi için sevdiğimiz koca ilçe, Alaplı ve siz anılarımızın en güzel köşesi. Sevdiğimizi hiç söyleyemediğimiz, bunu söylemek dışında buna karşılık yazdığımız sayfalar dolusu kelimenin sahibi, Ruhan Hoca'm, hayırlı bayramlar...

Türkiye İkincisi
Rukiye Coşgun / Yozgat

DIĞER ELİN DE BEN OLSAYDIM

Her sabah okula girer girmez gözlerim hep onu arardı. İnşallah hasta değildir, okula geç Her sabah okula girer girmez gözlerim hep onu arardı. İnşallah hasta değildir, okula geç kalmaz diye dua ede ede giderdim. Ders programını ondan iyi bilirdim zaten. Hangi gün hangi sınıfa dersi var; hangi gün saat kaçta geliyor, kaçta çıkıyor okuldan, hepsi ezberimdeydi. O da çok iyi bilirdi bunu. Koridorda görünce beni: “*Programımı çıkarmayayım şimdi, söyle bakalım hangi sınıfa dersim?*” derdi, bazen takılmak, bazen utandırmak için.

Öyle bir anlatışı vardı ki Türkçeyi; ne de yabancı büyümüşüz kendi ana dilimize, derdik daima. Dilbilgisizliğimizi vurmazdı yüzümüze. Şimdi Milli Eğitim müfredatında önemli bir yeri olan değerler eğitimine tâ o zaman başlamıştı o zaten. Ama söylemezdi hiçbir şey. “*Artık bu gök kubbe altında söylenmedik söz mü kaldı ki, sözün ne hükmü var; yapmak, yaşamak lazım.*” der ve yalnızca yapardı. Doğru olduğuna inandığı şekilde yaşardı ama tek kelime öğüt vermemeye çalışırdı Mesut Hoca.

Kollarından birini daha iki yaşındayken köyde motorun arkasına kaptırdığını söylemişti. Kol parçalandığı için tekrar di-

kememişler ve dirseği ile omzunun arasından kesmek zorunda kalmışlar. Onun yerine protez takmışlardı, otururken önce diğer koluyla protezini tutar sonra otururdu. Her gördüğümde o oturuşu, içim sızlar, sanki yeni olmuşçasına yanardım. Şimdileri bu durumu anlatmak için *engelli* kelimesini kullanıyorlar ya, o zamanlarda *özürlü* diyorlardı Mesut Hoca'ya çok kızıyordum, bunun nesi özür diye.

Köy okuluydu bizimkisi. Okulumuzda mescit olmadığı için öğle namazlarında, namaz kılan öğrenciler evlerine, öğretmenler yakındaki mescide giderlerdi. Birkaç kez okuldaki boş sınıflardan birini mescide çevirmek için Müdür Bey'e teklif götürmüş Mesut Hoca ama her defasında geri çevrilmiş. Öğle saatlerinde yağmur, kar dinlemeden o çamur, balçık dolu yolu gider gelirdi. Gözlerinin içine bakardı, erkek öğrencilerin *hadi siz de gelin* der gibi ama demezdi. Erkek olmayı, onunla birlikte namaza gitmeyi, onun ardında saf tutmayı öyle çok isterdim ki. Hatta bir defasında o camiye giderken eve gitmek öylesine zoruma gitmiş ki kapıyı açar açmaz anneme, '*keşke beni de oğlan doğursaydın*' diye çıkışmışım.

Onun yaptığı her etkinlikte ben de vardım. O hangi kulübün rehber öğretmeniye ben de o kulübe giderdim. Tiyatroyu ölesiye severdim ama onun sergilediği oyunlarda görev almazdım '*ya yanlış yaparsam, onun istediği gibi oynayamazsam*' diye. Yine de her çalışmada, her provada ben de bulunurdum okulumuzun en alt katındaki çok amaçlı salonda, ağzından bir tek güzel cümle çıkar da kaçırırsam diye. Bazen döner bakardı bana: "*Tiyatroya katılanlar senin kadar düzenli gelmiyor Rukiye, maşallah sen her çalışmada buradasın.*" derdi. Öğreniyorum hocam, verdiğiniz

teknikleri kaçırmamaya çalışıyorum derdim, yüzüm hafif kızarak.

O gün provaların ardından hemen dağılmadık, Mesut Hoca biraz sohbet etti bizimle. Pek alışık olmadığımız bir durumdu bu. O anlatırken baktım etrafıma yalnız ben miyim böyle kendinden geçmişçesine dinleyen diye, tüm arkadaşlarımın aynı dikkatle dinlediğini gördüm Mesut Hoca'yı. Bize yaşamaktan bahsetti, inandığın gibi yaşamaktan. “*İnanmadığınız gibi yaşamazsanız bir süre sonra yaşadığınız gibi inanmaya başlarsınız.*” demişti. Sanki söylediği her şeyi benim için söylemiş sadece bana konuşmuştu o gün.

Bu akşam sende bir durgunluk var, dedi annem. Aklımdan çıkmıyordu Mesut Hoca'nın söyledikleri. Haklıydı, onun gibi olmak istiyordum ama onun yaşadıklarını yaşamıyor, yaptıklarını yapmıyordum ki. Kendimi haklı çıkaracak sebepler düşünüyordum. Etrafımda onun gibi yaşayan hiç kimse yok diyordum bazen, bazense kimse bana böyle söylemedi bugüne kadar nasıl yaşasaydım diyordum ama içim rahat etmiyordu.

Okulumda birinci olduğum için yalnızca benimle ilgilediğini düşünürdüm önceleri ama bir sabah pek okuyacağına ihtimal vermediğimiz arkadaşlarımızdan birinin akşam evine gittiğini ve babasını onu okula göndermesi için ikna ettiğini duyunca, aslında okuldaki herkesle ne denli alakalı olduğunu anladım. Az ya da çok, liseyi ya da üniversiteyi herkes okumalıydı. Köyde yetiştiriyor olmak, kız çocuğu olmak ya da tarlada çalışıyor olmak, okumamak için bir sebep değildi asla.

Artık neredeyse ortaokul öğrencilerinin tamamının elinde Mesut Hoca'nın verdiği kitaplar vardı. Sezai Karakoç'u, Necip Fazıl'ı, Nuri Pakdil'i, Cahit Zarifoğlu'nu onun verdiği kitaplar sayesinde tanıdık biz. Defterlerimizin köşesine, kitaplarımızın girişine hoşumuza giden şiirlerden alıntılar yazar, öğretmenlerimiz bizim sıralarımızın yanından geçerken görmeleri için o sayfaları açık bırakırdık, okuduğumuzu anlasınlar diye. Bazılarının hoşuna giderdi bu, döner bakar sesli okur: *“Şarkı sözleri yazıyor sizin yaşlılarınız defterlerine sizler edebiyatımızın en büyük isimlerini okuyorsunuz ya çok büyük iş yapıyorsunuz.”* derdi. Bazılarıysa görmek bile istemezdi okuduğumuz kitapları.

Çok değişti okulumuz sadece bir dönemde. Uzun teneffüs ve öğle arası beklenir oldu sınıflarda çünkü sadece o zamanlar kitap değişikliğine izin veriliyordu. Kütüphane sorumlusu bendim, yeni kitap alanların isimlerini yazıyor, kitabı getirenlerin isimlerini siliyor; Mesut Hoca yeni kitaplar aldığıında onları önce ben inceliyor, sonra da kütüphaneye kaydını yapıyordum. Babamın yeni araba kokusuna tutkusu vardı, benimse yeni kitap kokusuna.

O da neredeyse tüm teneffüslerini kütüphanede geçiriyordu. Öğretmenler odasına pek uğramazdı. Ya sınıfta oturur ya da kütüphaneye gelirdi. Zaten ben de her teneffüs kütüphaneye geliyor diye sorumlu olmuştum. Artık daha fazla konuşma imkânımız oluyordu. Merak ettiğim her şeyi soramıyordum ona. O çok az konuştuğu için öyle her şeyi sorarsam rahatsız olur diye endişeleniyordum. Yine de arkadaşlarla birlikte bir bahanesini bulup konuştururduk onu.

Okuduğum kitaplardan mı yoksa Mesut Hoca'nın o tek koluyla bütün köy için yaptıklarını görünce ona duyduğum hay-

ranlıktan mı bilmiyorum ama artık inandığım gibi yaşamaya başlayacaktım ve çocuk aklımla bunun ilk basamağının tesettür olması gerektiğine inanıyordum. Arkadaşlarımın arasında olmasa da ailem, çevrem hep tesettürlüydü. Benim için de ilk adım bu olmalıydı. Okula öyle giremezdim, öğretmenlerim bile okulun bahçesinde başörtülerini çıkarıp o dağınık saçlarla giriyorlarken okula, bana asla izin vermezlerdi. Hatta Din Kültürü öğretmenimiz başörtüsünü okulun içinde çıkarmayı denediğinde öğretmenlerimiz arasında büyük tartışmalar çıktığine hepimiz şahit olmuştuk.

Ben kapanacaktım ama Mesut Hoca ne derdi, nasıl tepki verirdi? Okul birincisi olduğum için beni çok seven bazı öğretmenlerim beni öyle görünce ne yapardı? Hepsini bir muammaydı ama artık yaşanılması gereken süreç başlamıştı benim için.

O sabah ilk teneffüste açtım kütüphaneyi. Kapısını açık görür görmez neden açık olduğunu sormak için gelir mutlaka diye düşündüm. Uzun teneffüsten önce açamıyorduk çünkü. Neden onun kütüphaneye gelmesini istedim, neden gidip yanına konuşmadım onu da bilmiyorum. O kitaplar arasında kendimi daha rahat hissedeceğimi düşündüm belki de. Geldi de hemen Mesut Hoca. Hayatım boyunca hiçbir olayın, hiçbir sınavın beni bu denli heyecanlandırdığını hatırlamam. “Neden açtın kütüphaneyi kendine ayrıcalık yapıp kitap mı alacaksın yoksa?” dedi şaka yollu. “Öğretmenim size bir şey sormak istiyorum.” dedim ama sanki sesimi ben bile zor duyuyordum. “Dinliyorum.” dedi önemli bir şey olduğunu anladığını belirtir bir ses tonuyla. Zar zor çıktı ağızımdan cümleler:

- Ben kapanmak istiyorum öğretmenim, dedim.

Birçok senaryo kurmuştum zihnimde verebileceği tepkilere dair. Şöyle derse böyle derim, şunu yaparsa bunu yaparım gibi ama o hiç tepki vermedi. Hiçbir şey söylemedi. Devam etmemi ister gibi baktı yüzüme. “*Siz ne dersiniz, sizce ne yapmalıyım.*” diye sordum. Bu kez bir memnuniyetsizlik belirdi yüzünde. Her zamanki gibi tane tane kurmaya başladı cümlelerini:

- Sen bu okulda benim en çok değer verdiğim öğrencimsin, ama senin için bu denli önemli olan bir kararı yalnızca sen almalısın, kimsenin yönlendirmesiyle değil. Bu kararı yalnızca kendin vermelisin, dedi ve bir müddet bakıp yüzüme gitti.

O günün akşamı niyetimi anneme söyledim ama Mesut Hoca’yla konuşurken yaşadığım heyecanın zerresini dahi hissetmedim. Çok mutlu oldu annem. *Dur babana söyleyeyim*, dedi ama ben “*Kendim söylemek istiyorum bu süreci hep ben yaşamak istiyorum.*” diyerek izin vermedim. Babamın yanına gidip aynı soğukkanlılıkla ona da söyledim. Annemin gözlerindeki parıltının, sevincin aynısını onda da gördüm. Şimdi geriye sadece yarın okula kapalı gitmek kalmıştı ki zaten beni de en çok heyecanlandıran, bazen de en çok korkutan bu kısımdı. Evde bir bayram havası vardı. Annem, ‘*bir insana örtü bu kadar mı yakışır*’ diyordu. Babam, ‘*benim canım büyümüş de kapanmış*’ diye seviniyordu; bense sadece okulu düşünüyordum.

Okulda okuduğumuz kitaplardan ve bizdeki değişiklikten en çok rahatsız olan Serpil Hoca’ydı. Bazen elimizden okuduğumuz kitapları alır, şöyle bir bakar küçümseyici ve hakaret gibi sözler söyler, kitabımızı geri verir giderdi. Bazen kendi okuduğu kitaplardan vermeye çalışırdı bize, elimizdeki henüz bitmediğini söyleyince bu kez Mesut Hoca’yı kastederek ama isim vermeyecek kurardı o hepimizi rahatsız eden cümlelerini.

Nerden bilebilirdim o gün bahçe nöbetçisini Serpil Hoca olacağını. Hoş bilseydim de bir şey değişmezdi ama hiç olmazsa daha hazırlıklı gelirdim her türlü hakarete. Başım önümde utan- gaç bir edayla yürürken okul bahçesine doğru, daha bahçeye gir- meden başımı açmam gerektiğini, kolumu sıkıca kavrayan bir el hatırlattı bana. Serpil Hoca'dan başkasına ait olmayan ve nerdey- se kolumdaki kan dolaşımına bile müsaade etmeyecek kadar sıkı tutan bu ele bir dizi hakaret eşlik ediyordu ama ben ağlamaktan hiçbir şey duyamıyordum. Birinci kattan benim bahçeye doğru yürüyüşümü mütebessim bir çehreyle izlediğini daha sonradan öğrendiğim Mesut Hoca bana yapılanları görür görmez mer- divenleri üçer üçer inerek koşmuş bahçeye. Protezi omzundan çıkmış, sallanırken aşağıya doğru, ondan hiç duymadığımız bir ses tonuyla beni bırakması için uyardı Serpil Hoca'yı ama Ser- pil Hoca ne beni bıraktı ne de hakaretlerinden vazgeçti. Mesut Hoca'nın kararlı tavrı karşısında kolumu gevşetti ama hâlâ onun ellerindeydim. Onun söz söylemesine fırsat vermeden konuşma- ya başladı Mesut Hoca:

- Siz ve sizin gibi düşünen insanlar, sizin gibi düşünmeyenle- re hiçbir zaman yaşam hakkı tanımadınız. Onların da bir tercih hakkı olduğuna ve yaşam biçimlerini istedikleri gibi şekillendire- bileceklerine asla inanmadınız. Şimdi birikmiş ne kadar kininiz varsa bu kız üzerinden hepimize akıtmaya çalışıyorsunuz ama ben buna müsaade etmeyeceğim. Kendi hayatını şekillendirme- ye, kendi kararlarını vermeye hakkı olan bu çocuklara siz ve sizin gibilerin eziyet etmesine göz yummayacağım, diyerek sallanan protezine aldirmeden beni Serpil Hoca'nın ellerinden çekip aldı.

Başımdaki örtüyü çıkarmadan, hıçkırıklarla okula girdim. Aynanın önünde başörtüsünü çıkarttıktan sonra birbirine giren saçlarını düzelden Din Kültürü öğretmenimiz benim o hâlimi görünce benimle birlikte hıçkırıklara boğuldu. “*Geçecek kızım hepsi geçecek, bugün başını açarak okula giren sen, yarın senin gibi düşünenlerin özgürlüğüne vesile olacaksın.*” dedi. Arkamızdan Mesut Hoca ve diğer sınıf arkadaşlarım geldi. Hepsi de beni teselli etmeye çalışıyorlardı ama ben teselliye ihtiyaç duymuyordum. Muzaffer bir komutan gibi hissediyordum kendimi. Minicik bedenim, minicik yüreğimle çok büyük bir iş başarmıştım.

Çok kişi geldi o günden sonra okulumuza. Hep siyah siyah makam araçlarıyla Milli Eğitim Müdürlüğünden geldiklerini sonradan öğrendiğimiz kişiler, Mesut Hoca'nın savunmasını alıyorlarmış. Şikâyetçi olursan sonuna kadar arkada olurum demiş müdür, Serpil Hoca da şikâyetçi olmuş. Bazı derslerimize gelemiyordu Mesut Hoca, detaylı bir şekilde anlatmasını istiyorlarmış bütün olanları. İstersen özür dile Serpil Hanım'dan, o da geri alsın şikâyetini, böylece kapansın konu, demiş müfettişler. En çok da buna bozulmuş Mesut Hoca. “*Tek suçu inandığı şekilde yaşamak olan bir çocuğa yaptığı hakaretlere izin vermediğim için mi özür dileyeceğim.*” diyerek reddetmiş teklifi. Öylesine göğsü kabarak anlatıyordu ki bütün bunları Din Kültürü öğretmenimiz.

Artık biz de okul bahçesine girmeden çıkarıyorduk başörtülerimizi. Serpil Hoca mutlu değildi bundan; o günden sonra onlarca arkadaşımız başını kapatma kararı almıştı çünkü. Hepsi de kimseye danışma ihtiyacı hissetmeden kendi istekleriyle almıştı bu kararı. Tıpkı Mesut Hoca'nın istediği gibi.

Aradan tam dokuz yıl geçti. Üniversiteyi bitirmek üzereyim. Başımdaki örtümle dersime giriyorum ve işe girdiğimde de başımdaki örtümle çalışacağım. Ve ben sonuna kadar eminim ki ben değil ama sen ve senin gibi düşünen, senin gibi yaşayan öğretmenlerimin attıkları tohumlar yeşerdi, filizlendi ve artık yer-yüzünün en güzel meyvelerini veriyorlar.

Ellerin diyemesem de eline sağlık Mesut Hoca'm.

Türkiye Üçüncüsü
Mustafa Arslaner / Kastamonu

RIFAT ÖĞRETMEN

İlk haylazlıkların, ilk unutulmazlıkların, ilk dostlukların, hatta ilk kavgaların filizlenip hatırımızda kök saldığı sınıflar... Adını bilmediğimiz melodilerin yankılanmasıyla koşuşturmacaların sahnesi olan, toza bulanık koridorlar... Gülen yüzlerle, masum gülüşlerle, küçük yüreklerdeki kocaman hayallerle süslenmiş okullar... Ne tuhaf değil mi öğrenilen matematiğin, öğretilen yerdeki geçen anıları saymaya yetersiz kalması? İşte o, matematiğin saymaya yetmediği anıların içindeki en hatırı sayılır kişilerdir öğretmenler. Sesi çoğu zaman gürleyen, kızarken bile gözleriyle gülen, yumruk kadar kalpleri dağ misali sevgilere mühürleyen öğretmenler... Hem zor anında koşup yardım edebilen, hem de zora düşmeden, doğruyu gösteren öğretmenler. Geleceği emanet ettiklerimizi emanet ettiğimiz kutsal meslek.

Takvimler 2002 yılının şubat ayını harcamaktaydı. Önlükle bağlanıp, beyaz yakayla süslenen minikler, sıralarında alfabe-deki harfleri avazları çıktığında bağırıyordu. Gözleri, tahtadaki orta boylu, hafif kel ve doktorlarınkine benzeyen beyaz bir önlük giyen öğretmenin gösterdiği harflerdeydi. Öğretmen hangi harfi gösterse sınıfın duvarlarında yankılanıyordu o harf. Okumayı öğrenmenin heyecanı ile yirmi altı küçük kalp çarpıyordu

sınıfta. Bir de o çarpan kalplerin heyecanını sahiplenip mutluluk sebebi hâline getiren kalp vardı. Sınıfta duyduğu her harfte öğretme aşkını benliğine işleyen bir yürekti Rifat Öğretmen de. Mevcut, yirmi altı geçiyordu kayıtlarda. Ancak öğrettiği her şeyde farklı bir huzuru öğrenen, mavi önlüklü miniklerin arasında, beyaz önlüklü Rifat Öğretmeni de sayarsak yirmi yediydi mevcut. Her zamanki gibi haykırarak okunan harfler, ev ödevi olarak not alındı ödev defterlerine. Yıldızlı pekiyi almak için yapılmıydı bu ödev. Çiçek olunduğu zaman çiçek gibi de durmalıydı yazdıkların defterlerinde.

Öğretmen sınıf defterini imzaladıktan sonra sandalyesine yaslanıp derin bir nefes alarak sınıfını izlemeye başladı. Öğrencilerin tamamına yakını çantalarını kollarına; beslenme çantalarını ve suluklarını boyunlarına asmış ayakta bekliyordu koşarak çıkmak için. Hemen hemen hepsinin bekleyeni vardı dışarda. Kiminin annesi, kiminin babası ya da bir başka yakını... O sıra gözlerine en arkada oturan öğrencisi ilişti. İsmi Mustafa'ydı. Çıkmak için matematiklerinin yettiğince saniyeleri sayan arkadaşları gibi davranmıyordu o. Toplanmamıştı bile. Hâlâ defteri açık duruyordu. Mustafa'yı daha tam olarak analiz edememişti. İstekli gibiydi ancak okumayı da yazmayı da nice uğraşlara rağmen tam anlamıyla kavrayabilmiş değildi. Mustafa'nın velisi eniştesiydi. Sadece kaydettirirken görmüştü onu da. Öğrendiği kadarıyla Mustafa üvey ablasının yanında kalıyordu. Babası, annesi Mustafa'ya gebeyken çalıştığı inşaattan düşerek vefat etmişti. Annesini ise bir önceki yaz kaybetmişti. Hayatı tanımayan vakti olmayan çocuk için en ağır imtihanlardan birine tabi tutulmuştu. Bunları düşünürken, ortalığın koşuşturmacayla toza bulanacağını haber veren melodi duyulduğunda, hazırda bek-

leyen öğrenciler bir anda kapıya yöneldiler. Eve ya da kendisini bekleyenlere değil de, maratonda rekora koşuşturuyorlardı sanki. Desibel rekorunu kırabilecek sesler sona erdiğinde Rifat Öğretmen de çıkmıştı sınıftan. Her zaman olduğu gibi çok yorulmuştu. Tatlı bir yorgunluktan onun için. Boğazı konuşmaktan ağrıyordu belki. Tebeşir tozu da hiç iyi gelmiyordu, öksürmesine sebebiyet ama öğrencileriyle beraberken farkına varmıyordu hiç. Hep akşam vakti evine gittiğinde hissediyordu iliklerine işleyen yorgunluğunu belki de. Düşündüğü tek şey evine gidip bir an önce dinlenmesiydi muhtemelen.

Öğretmenler odasından çıktığında sınıf defterini idari odaya bırakmadığını anımsadı ve sınıfa gitti. Sınıfa girmek üzereyken birkaç mırıldanma duydu. Bu öğrencisi Mustafa'nın sesiydi.

- Ş.ş.ş.Şe. T.tt.te..

Rifat Öğretmen en ön sıraya oturup alfabeleri yazıp tekrar eden Mustafa'yı gördüğünde ne yaptığını pek anlayamadı. Ders anında tahtayı yazdığını nadir görürdü Mustafa'nın. Üstelik derste vakti varken neden yazmamıştı da şimdi yazıyordu? Çocukluk işte, diye mi düşünmeliydi? Sınıf defteri, üstü kısmi olarak soyulmuş tahta öğretmen masasının üzerindeydi. Almak için içeri girdiğinde Mustafa da öğretmenin içeri girdiğini fark ederek ayağa kalktı. Sınıfta kimse yokken onu daha iyi betimlemişti Rifat Öğretmen. Küçük geldiği bileğine gelmediğinden anlaşılan mavi önlüğünün üstten ikinci düğmesi siyahtı, altındaki düğme de kahverengi. En alttaki düğmesinin yerinde de bir çatal iğne tutturulmuştu beceriksizce. Yakasıysa krem renginden siyaha döner durumdaydı. Kirliydi. Rifat Öğretmen zihnini, belki de aylarca huzursuz edecek manzarayı gördü o an. Mustafa'nın

ayaklarındaki ayakkabı binlerce şahit isterdi ayakkabı unvanını alabilmek için. Hem topuk kısmından hem de uç kısmından yırtılmıştı ikisi de. Mustafa, öğretmenin ayakkabılarına baktığını fark ettiğinde kıpkırmızı oldu. Bir ayağını diğerinin arkasına saklamaya çalıştı. Kamuflesinin işe yaramadığını o da biliyordu. Ayak parmaklarını sıktı. Zor duyulan bir sesle: “*Eniştem bugün yenisini alacak zaten öğretmenim.*” dedi.

Rıfat Öğretmen Mustafa'nın gözlerine baktı. Zamanı durdurmuşlardı sanki kendisiyle beraber. Ne konuşabiliyordu, ne hareket edebiliyordu. Hem konuşsa ne diyecekti? Hareket edebilse nereye gidebilecekti? Sanki öğrencisi gözleriyle çivilemişti onu oraya.

- Öğretmenim! Öğretmenim!

- E.. Efendim Mustafa?

Rıfat Öğretmen cevabını verirken ister istemez Mustafa'nın ayakkabılarına bakıyordu.

- Eniştem öğretmenim. Bugün yeni ayakkabı alacak zaten bana.

- Hmm.. Öyle mi? Ne güzel!

- Evet öğretmenim. Bugün tam yirmi beşinci gün. En hızlı ayakkabıyı alacak eniştem.

- En hızlı ayakkabılar ha?

dedi ve gülümsedi Rıfat Öğretmen.

Sadece yirmi beşinci günün ne anlama geldiğini anlayamamıştı. Soracaktı ama kendinde kudret bulamıyordu sanki. Ayakkabı alması için maaş gününü bekliyordur diye düşündü. Bu bile ağırdı Rifat Öğretmen'e. Ve soruverdi birden:

- Yirmi beş gündür mü bekletiyor seni enişten?

- Evet öğretmenim. Her gün iki liradan yirmi beş tanesi elli lira ediyor. O en hızlı ayakkabılar da elli lira. O ayakkabılarla Fahri'yi, Can'ı, Hakan'ı hepsini geçeceğim yarışta. Bununla koşmıyorum. Taş batıyor ayağıma.

Son cümle mahvetmişti Rifat Öğretmen'i. Bu zamana kadar fark edemediği için kendi kendine saydırıyordu içinden. Öğrencisinin yüzüne bakamıyordu. Yeri geldiğinde her şeyden daha kıymetli olan öğrencisi bu hâldeyken fark edememesi kahrediyordu onu. Yirmi beş gün, belki de daha fazla. Nasıl dikkat etmezdi geleceğin emanet edileceği emanetlere? Bu düşüncelerle boğuşurken sessizliği yine Mustafa bozdu.

- O zaman siz de izler misiniz beni öğretmenim?

- Ne zaman Mustafa?

- Hızlı ayakkabılarımı aldığım zaman. Koşu da herkesi yeneceğim ya. Bugün yirmi beş gün doldu. Eniştem yarın alır sonraki gün de onlarla gelirim okula.

- Tabii, izlemeyi çok isterim ama sen o kadar hızlı koşarsın ki izleyebileceğimi zannetmiyorum.

dedi zoraki bir tebessümle Rifat Öğretmen. Ve sonra ekledi:

- Yirmi beş günü zor geçirmiş olmalısın.

- Biraz acıktım ama bitti işte. Annem hep sabretmemi isterdi.

- Nasıl yani acıktın?

- Eniştem yediğim her yemeğin iki lira olduğunu, yirmi beş gün boyunca her gün bir öğün yemek yemezsem istediğim ayakkabıyı alabileceğini söyledi. Başlarda çok acıkiyordum ama alıştım artık.

Rıfat Öğretmen'in zihninde şimşekler çakıyordu sanki. Duyduklarına inanası gelmiyordu. Başlarda, çocuk akıllı yalan söyler, diye düşündü fakat Mustafa'nın fiziki durumu da anlattıklarını doğrular nitelikteydi. Ne diyeceğini bilmiyordu. Konuşmak için ağzını açamıyordu. Gözlerine, dünyanın en saf hâliyle bakan öğrencisinin gözlerindeki umut ışığı vuruyordu. Gözlerinin daha önce hiç böylesine dolduğunu hatırlamıyordu. Yüzlerce hatta binlerce düşünce geçiyordu aklından. Duyduğu farklı bir ses tonu kısmen getirebildi kendine. Bu ses okulun hizmetlisi Ahmet Ağabey diye hitap edilen Ahmet Bey'e aitti: "*Hocam? Sınıfı süpüreceğim de işiniz mi var?*" diye sordu.

Boş boş baktı Ahmet Bey'e. Bir şeyler demeye çalıştı ama başaramamıştı. Bakışlarını tekrar Mustafa'ya çevirdiğinde toparlanmaya başlamıştı öğrencisi. Bir soru daha geldi:

- Hocam işiniz varsa sona süpürebilirim.

- Çok işimiz var aslında..

- Anlamadım hocam. Ne işi?

- Yok, bir şey Ahmet ağabey. Yok, bir şey...

Derince bir nefes aldıktan sonra Mustafa'ya:

- Eve mi gidiyorsun Mustafa?

- Evet öğretmenim. Bugün biraz erken çıkayım. Meydandaki kuruyemişi amcaya bugün malzeme geliyor. Onun kartonlarını alayım. Ablam önümüzün kış olduğunu eğer çok yakacak toplarsam benim yattığım odaya da soba kurabileceğini söyledi. Havalar soğuyunca toplayamıyorum, hasta oluyorum hep. Şimdiden başlarsam bayağı biriktirebilirim. Kışın benim yattığım yer çok soğuk oluyor.

Daha ne kadar yıkılabilirdi Rıfat Öğretmen. Mustafa ise Ahmet Bey ve öğretmenin bakışları arasında, iyi akşamlar, dileyerek çıktı sınıftan. Arkasından öylece bakakaldı Rıfat Öğretmen. Bazen aşırı yorulduğunda mızımız ettiği aklına gelince birkaç cümle daha saydı kendine. Ahmet Bey'in sorusuyla kendine geldi:

- Hocam iyi misiniz?

- ...

- Hocam? Rıfat Hocam?

- Ahmet Ağabey, sınıf defterini idareye bırakabilir misin zahmet olmazsa?

- Tabii hocam.

Teşekkür etmek dahi aklına gelmedi o zihin karmaşasında.

Ahmet Bey'in meraklı bakışları altında ağır adımlarla çıktı sınıftan. O gün sabaha kadar Mustafa'yı düşünmemesi işten bile değildi.

Ertesi günün sabahında çalan ilk zil, öğrencilere ve öğretmenlere dersin başladığını duyuruyordu. Bahçe, koridor ve sınıftaki tüm sesler sükûnete kavuştu. Rifat Öğretmen her zamanki gibi doktorlarınkine benzeyen önlüğünü giyip çıkmıştı ömrünü adadığı öğrencilerinin karşısına. Yine başlayacaktı öğrenme şenliği. Ancak Rifat Öğretmen içine yapışan mahzunluğun üstesinden gelemiyordu. Gülüşleri farklı, öğrencileri derse odaklamak ve sıkılmamak için yaptığı komiklikleri farklıydı. Hepsinde zoraki bir hava vardı. Mustafa'ya baktığında dikkatle tahtaya bakıyor, uzun uzun inceliyordu 'ba-, ba-' seslerini. Tüm dikkati tahtadaydı, gözlerini bir an bile olsa ayırmıyordu. Yüzünde garip bir ifade vardı. Anlamıyor gibiydi. Ama mücadelesi kayda değerd. Tahtaya birkaç kelime daha yazdıktan sonra sınıfın yazmasını isteyip sınıfta gezinmeye başladı. Öğrencilerinden Hakan kalem tutmayı tam beceremediğinden on dakikaya yakın ona kalem tutmayı öğretmeye çalıştı. Çabası sonuç vermişti. Ülkesine bir kalem daha kazandırmıştı belki. Ardından Mustafa'nın yanına ilerledi. Yine yazmıyordu Mustafa. Bu defa kızsız yeriydi ve yanına gidip:

- Neden yazmıyorsun Mustafa?

- Göremiyorum öğretmenim.

Bu yanıtı kıyamazdı. Kızmaya da kıyamazdı zaten. Özellikle de önceki akşam öğrendiklerinden sonra gözünde en kıymetli öğrencisi makamına gelen Mustafa'ya.

- Öndeki boş yere oturmak ister misin o zaman?

- Hayır öğretmenim.

dedi bakışlarını ayakkabılarına indirerek.

Bir cümle daha kuramadı Rıfat Öğretmen. Ayakkabılarından utandığı için ön sıraya geçemiyordu Mustafa. Masasına geçti. Ders anlatmayı istiyordu ama yapamıyordu bunu. Teneffüs zili çaldığında öğrenciler topyekûn koşarak bahçeye çıktı. Sadece Mustafa kalmıştı sınıfta, bir de Rıfat Öğretmen. Mustafa defterini eline alıp en öndeki sıraya geçti. Derste yazamadığı kelimeleri yazmaya çalışıyordu. Bin bakıp bir yazan Mustafa, arada öğretmenine bakıp masumca gülümsüyordu. Rıfat Öğretmen de hafif bir tebessüm ederek yerinden kalktı ve Mustafa'nın yanına gidip şefkatle başını okşadı.

- Doktora gitmedin mi?

- Enişteme söyledim ama "Götüremem ben" dedi. Çok çalıştığı için vakti olmuyordur.

- Peki, diyebildi Rıfat Öğretmen.

Yine kelimeler düğüm düğüm olmuştu içinde. Biraz sonra da sınıftan çıktı. Zilin çalmasıyla beraber Mustafa yerine geçti ve saniyeler içinde öğrenciler hengâme kopararak sınıfa girmeye başladılar. Rıfat Öğretmen ise derse her zamanki geldiği vakitten biraz daha geç gelmişti. Ama yüzü gülüyordu. Sınıftan çıkarkenki hâlden eser yoktu. O andan sonra herkese defterini kapattırıp oyun oynadı. Şarkılar söyledi. Ve o an insanın mutlu olmadan mutlu edemeyeceğini anlamamak en büyük ayıplar-

dan biri olurdu. Son ders zili çaldığında dakikalar öncesinden hazırlananlar yine kapıdan başlayıp maratona giriştiler. Mustafa ise eşyalarını alıp her zamanki gibi en ön sıraya geçti. Rıfat Öğretmen yerinden bile kalkmamıştı. Sadece tebessüm ederek Mustafa'yı izliyordu.

- Enişten bugün en hızlı ayakkabıları alacak mı sana?

- Hayır, diye kısa ve net bir cevap verdi Mustafa.

- Neden peki? Yirmi beş günün dolmadı mı?

- Doldu ama...

- Ama?

- Doldu ama eniştemin işleri yoğun galiba, alamam şimdi, dedi.

- Hmm... Peki, sen arkadaşlarını koşu da geçmek istemiyor musun?

Bu soru üzerine duraksadı Mustafa. Yüzü yere düştü. Yutkunduktan sonra yüzüne sağlam bir gülümseme alarak kendinden emin bir şekilde;

- Olsun. Eniştem aldığı zaman geçirim ben de, hem bunlar da daha tam eskimedi. Biraz para biriktirip diktirirsem yeni gibi olur.

Bunu söylerken o ayakkabıyı her şeyden çok istediği de belli oluyordu, bir gün önce yeni ayakkabıların hayalini kuran çocuğun hayallerinin enkazında nasıl çırpındığı da.

- Kalk hadi Mustafa. Gidip gezelim biraz.
- Nereye öğretmenim?
- Seni çok hızlı koşturacak yerlere gidiyoruz.
- Ama tahta...
- Kalk hadi toparla eşyalarını. Ben de hemen geliyorum.

Sonrasında sınıftan çıkan Rıfat Öğretmen, öğretmenler odasına girip önlüğünü çıkardı. Kitaplarını kitaplığa yerleştirdikten sonra tekrar sınıfa döndü. Mustafa da sınıfta onu bekliyordu. Elini uzatıp gel işareti yaptı Rıfat Öğretmen. Mustafa'nın elinden tutarken boynuna astığı beslenme çantasının da eskimiş olduğunu fark etti. Mustafa'ya:

- Önce bir arkadaşımı ziyaret edeceğiz. O insanlara süper güçler veriyor.
- Nasıl yani süper güç? diye sordu heyecan ve merakla.
- Mesela. Onun yanına gittikten sonra sana bir şey hediye ediyor ve sen en uzaktaki şeyleri bile görmeye başlıyorsun.
- Her şeyi mi? Mesela en arkadan tahtayı görebilir miyim?
- Evet, sadece tahtayı değil, her şeyi görebilirsin.
- Ne kadar peki?
- Ne, ne kadar?
- Parası ne kadar?

- Para istemiyor ki. Bedava.

_ Ama nasıl olur öğretmenim. Eniştem dünyada hiçbir şey parasız olmaz, dedi. Yemek için, yatmak için, uyumak için bile.

Mustafa'nın bu konuşmasının üzerine mahzun şekilde yutkundu Rifat Öğretmen. Verecek cevap bulamamıştı.

- Bu arkadaşım para istemiyor işte, diyebildi.

- Eğer isterse bile benim param var.

Cümlesini bitirir bitirmez de boşa olan elini cebine atıp üç tane 25 kuruş bir tane 50 kuruş çıkardı.

- Eğer eksik kalırsa da hafta sonu simit sattıkça öderim.

- Simit? Sen hafta sonları simit mi satıyorsun?

- Daha satmadım ama eniştem dün söyledi. Hafta sonu simit satacakmışım.

İçinden ne geçirdiği bilinmiyordu ama yüzünden pek iyi şeyler olmadığı aşikârdı. Mustafa'nın elini daha bir sıkı tuttu. O tutuşta bu zamana dek sadece baba-oğul arasında olan bir can bağının olduğu belli oluyordu. Bunu her ikisi de hissedebiliyordu. Rifat Öğretmen birden parmağıyla karşı binayı göstererek:

- Bak işte şu bina. Oranın ikinci katında birisi çok gizli bir şekilde süper güç veriyor. Hadi gidip sana da bir tane alalım.

- Olur. O uzaktan görme yeteneğini istiyorum ama ben.

- Tamam. Sana o yetenekten bir sürü alalım.

Bu sırada apartmandan içeri girmişlerdi. Merdivenleri çıkarken öğretmenin elini asla bırakmıyordu Mustafa. Üzerinde Mustafa'nın okuyamadığı 'Doktor Sümeyye' yazan bir çelik kapının önünde durdular. Rifat Öğretmen zile bastı. Çok sürmeden kapıyı burnunda palyaço burnu olan başörtüsünün kenarına mandal takmış deli görünümlü bir kadın açtı. Açar açmaz da:

- Süper güçler merkezine hoş geldiniz.

- Hoş bulduk. Biz süper güçlü olmak istiyoruz.

- O zaman tam yerindesiniz, dedi kadın ve devam etti bakışlarını Mustafa'ya dikerek:

- Bu çocuk geleceğin en güçlü insanı olacak. Ve her şeyi görebilecek!

- Gerçekten mi? diye heyecanla sordu Mustafa.

- Evet, dedi palyaço abla.

Mustafa, öğretmenin elini bırakmıyordu hiç. Rifat Öğretmen ve komik görünümlü yetenek sihirbazının gösterdiği yere gidip oturdu. Kafasını garip bir makineye yaklaştırıp yasladı. Süper yeteneğinin nakledildiğini düşünüyordu gözlerine. Birkaç dakika sonra yetenek sihirbazı söze başladı:

- Gözlerinin süper güçte görebilmesi için sana sihirli bir eşya gelecek.

- Nasıl bir eşya? diye sordu Mustafa.

- Seni daha güçlü gösterecek bir şey. Yarın görürsün, diyerek araya girdi Rıfat Öğretmen.

Mustafa olanlardan pek bir şey anlamamıştı ama öğretmeni iyi bir şeyler olacak diyorsa sonunda mutlaka iyi bir şey olacağını biliyordu. O yüzden uzatmadı.

- Hadi bakalım Mustafa Bey, dedi Rıfat Öğretmen ve devam etti.

- Her şeyi görebilme özelliğimizin yanına bir de en hızlı koşma özelliği ekleyelim ister misin?

- İstemez olur muyum hiç? diye cevap verdi Mustafa hiç beklemeden.

Gözlerindeki heyecan mısra mısra şiir gibi okunuyordu adeta. O şiiri yazan şair aslında Rıfat Öğretmen'di. Masumluktan başka bir şey ifade etmeyen gözlere baktıkça gözleri doldu Doktor Sümeyye'nin. Mustafa, öğretmeninini elini hâlâ bırakmıyordu. Doktor Sümeyye'nin ya da yetenek sihirbazının yanından ayrıldıklarında içi içine sığmıyordu Mustafa'nın. Bütün arkadaşlarını geçebilecekleri koşuda. Bu düşünce bile ağzını kulaklarına vardırabiliyordu. Kısa bir yürüyüşten sonra köşe başındaki ayakkabıcıya girdiler. Uzun boylu, zayıf, seyrek saçlı bir adam karşılamıştı onları. İçerde Mustafa'nın öğrendiği sayılardan daha fazla ayakkabı vardı. Rıfat Öğretmen onu küçük ayakkabıların olduğu reyonun önüne getirip:

- Hangisi seni daha hızlı koşturur?

Mustafa tavana kadar dizili ayakkabılara göz gezdirdikten sonra birinde durdu. Uzun uzun baktı. Bunu fark eden Rıfat Öğretmen, Mustafa'nın bakakaldığı ayakkabıyı işaret ederek:

- Bu mu?

- Hafta sonu o kadar kazanamayabilirim öğretmenim.

diye asırlık bir cümle daha kurmuştu. Rıfat Öğretmen bu cümleyi duymamıştan gelerek ayakkabıyı işaret etti görevliye ve ayakkabıyı Mustafa'nın önüne koydu.

- Hadi giy bakalım.

- Ama öğretmenim...

- Sen benim lafımı dinlemiyor musun?

Sorusuna ayakkabıyı giyerek cevap verdi öğrencisi.

- Çok güzel oldu. Şimdi bununla herkesi geçebilirsin yarışta.

Mutluluğun tarifi anlatılmaz kavramlara bürünmüştü Mustafa'nın içinde. Yüzündeki gülümseyişi tarif etmek için bile onlarca ömür harcanması gerekirdi. O mutluluğun yansıması dahi o ana dek yaşatmadığı mutluluğu yaşatıyordu Rıfat Öğretmene. Ayakkabıcıdan sonra konfeksiyona, oradan kırtasiyeye, oradan da lokantaya gittiler. Akşam olmuştu belki ama Rıfat öğretmen hiç yorulmuşa benzemiyordu. Normalde bu saatlerde uyuyor olurdu büyük ihtimalle. Lokantada menüyü eline aldığı anda okuması yazması olmadığı için resimlerden seçiyordu

yemeğini. Rüyadaymış gibi hissediyordu. Yine de her tavrında biraz olsun ürkeklik vardı. Babası olsaydı onu getirirdi. Annesinin, babasını anlatırken hep çok iyi biri olduğundan bahsettiğini hatırlıyordu. Annesiyle de geldiğini hatırlamıyordu hiç, o kadar paraları olmamıştı çünkü. Birden tüm neşesi soldu. Üflenmiş lamba misali kaybetti gözlerindeki aydınlığı. Rifat Öğretmenin gözünden kaçmadı bu durum;

- Ne oldu Mustafa?

- Hiç öğretmenim, dedi dışarı bakarak.

- Nasıl hiç?

- Geç oldu öğretmenim. Eniştem çok kızacak.

- Ben konuşurum onunla kızmaz.

- Ablam da kızar.

- Kızmaz, diye net bir şekilde cevap verdi.

Öğretmenin böylesine kendinden emin konuşması Mustafa'ya ayrı bir güven veriyordu. Ancak içi de içini yiyordu. Tedirgindi, eniştesi ya da ablası bir şey der diye. Diyemediği bir şey daha vardı Mustafa'nın. Ablası veya eniştesi kızdığı zaman acıksa da yemek yiyemiyordu Mustafa. Ama bugün öğretmeniyle beraber çok güzel şeyler yiyecekti. O yüzden bugün onları kızdırmakta bir mahsur görmüyordu. Yemekleri saçları geriye doğru taranmış beyaz gömleklili bir garson getirdi ve önce Mustafa'nın masasına koydu, akabinde de Rifat Öğretmen'in masasına. Sonrasında da Mustafa'ya dönüp:

- Afiyet olsun Küçük Bey. Sizin gibi yakışıklı bir müşteri ağrlamaktan onur duyuyoruz.

- Biz yakışıklı değil miyiz? diye sordu garsona Rıfat Öğretmen kıskanç bir ses tonuyla.

- Bu küçük beyefendi kadar değil. Kusura bakmayın, diye gülümseyerek cevap verdikten sonra ayrıldı masanın yanından. Uzun denmeyecek bir süre içinde yemekler bitmişti.

Rıfat Öğretmen masaya gelen hesap kutusuna bir şeyler bıraktıktan sonra kalkıp çıktılar lokantadan. Mustafa eve gidene kadar yarın nasıl koşacağını, arkadaşlarını nasıl yeneceğini anlatıp durdu. Eve geldiklerinde Mustafa'nın yüzü yere düşmüştü. O günün bitmesini hiç istemiyordu. Ama eve girmekten başka çaresi de yoktu. Öğretmenine iyi geceler diledikten sonra kapıyı çalan Mustafa'yı kızgın bir ses tonu karşıladı. Bu eniştesiydi. Küfürler yağıdırıyor, hakaretler ediyordu eve geç kaldığı için. Kollundan tutup:

- Bugün kömürlükte yat da aklın başına gelsin! " tehdidini savuruyordu ki o anda:

- Dur bakalım iki dakika, diye bir ses geldi.

Bu Rıfat Öğretmen'di. Sonrasında Mustafa'ya:

- Mustafa sen içeri gir bakalım oğlum, dedi.

Mustafa içeri girdiğinde yengesi de dışarı çıkmıştı Rıfat Öğretmen'le konuşmaya. Korkudan ilikleri titriyordu sanki Mustafa'nın. Bir süre sonra eniştesi ve yengesi içeri girip kapıyı

kapattılar. Mustafa'nın korkusu ikiye katlanmıştı. Ancak korktuğu gibi bir şey olmamıştı. O günden sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı. Seslerini dahi yükseltmediler Mustafa'ya. Ve bu ilkokulunu bitirene dek devam etti. Rıfat Öğretmen ne dedi, ne yaptı hâlâ bilinmiyor. Mustafa ilkokuldan sonraki hayatına yurttan devam etti. Ve Rıfat Öğretmen'ini hiç unutmadı. Şüphesiz ki öğretmenliğin anlamını öğreten öğrencisini o da unutmadı. Mustafa bugün öğretmenine olan borcunu ödemek için öğretmenlik okuyor. Mustafalar kopmasın ve Rıfat Öğretmenler yetişsin diye. Tek farkı Mustafa gözlüklü bir öğretmen olur. Kim bilir belki de Rıfat Öğretmen gibi, ilerde de bir yetenek sihirbazıyla hayatını birleştirip, daha başarılı mücadele verir ve iyilikte en hızlı olup herkesi geçer.

Mansiyon Ödülü
Cennet Kuzucu / Amasya

KOZA'NIN YARIM BIRAKTIĞI KELEBEĞİM BEN

Soğuk iyiden iyiye hissettiriyordu kendini. Şemsiyeler ve renk renk kabanlar mağaza vitrinlerinin en vazgeçilmez süsleri olarak başköşede yerini almıştı artık. Her sabah, ıslak bir sokak kaldırımına ayak basarak güne başlamak ise kaçınılmazdı. İnsanların; kitabını, kahvesini en çok andığı mevsim olan sonbaharın bitişine hazırlanışını izlemek ise gerçekten kaybettiğimiz o zamana değerdi. Babam da buna kanaat getirmiş olacak ki o soğuğa aldırış etmeden, rüzgârı da yanına oturtarak, bulutlara en affilisinden bir bakış atmıştı. Sırtını da, caminin diğer ağaçlarına nazaran yapraklarını daha fazla dökmüş olan hüzünlü bir ağacın gövdesine yaslamış; hem kendi acısını hem benimkini dindirmek istiyor hem de ağacı teselli etmeye çalışıyor gibiydi.

Yıl 1999, Kasım ayının soğuğu ile kendinden hayli söz ettirmiş ilk pazar sabahı idi. Doğum gününe günler kalmıştı ama şehir merkezine gelişimizin asıl sebebi bu değildi. O sabah sırt çantama özenle yerleştirmiştim geliş sebebimizi. Her çocuk gibi ben de biraz bencildim ve bu sırt çantamda taşıdığım şey benim o zamanlar en büyük bencilliğimdi. Babamın ısrarına rağmen yanımda getirmiş, gün boyu taşımak zorunda kalmıştım fakat neonu bir yük olarak görmüş ne de yorulduğuma dair tek bir

şikâyetinde bulunmuştum. Bakışları sırt çantama kayan her insana gururla bakıyor, onların çantamın içindekileri de görüyor düşüncesiyle, kendimden emin bir tavır takıyor ve bunu hemen yürüyüşüme yansıtıyordum. Babamın o zamanlar bir türlü anlamlandıramadığım yüzünde oluşan gülümsemeyi ise şimdi daha iyi anlıyordum. Sıcak simit ve poğaçanın kokularının etrafı sardığı, kuş seslerinin yavaş yavaş insan seslerine karıştığı ve mağaza kepenklerinin açılış seslerinin de bu melodiye eşlik ettiği anlarda babam da yerinden kalktı. Önceden gitmeyi planlamış olduğu, adımlarından ve kararlılığından belli olan, mağazaya doğru yürümeye başladı. İçeriye adımımızı attığımız anda yüzüme vuran sıcak beni afallatmış ve vücudumdaki tüm kanın yüzümme hücum etmesine neden olmuştu. Şimdi yüzümde, çantamda taşıdığım onca eşya arasından, en hafif olanı ama yüreğime en ağır geleni, ilk önlüğümün kemeri kadar kırmızıydı. Elimi sırt çantama attım ve yine üşüşmüştü aklıma onunla ilgili olan bütün anılar. Güzel, buruk, hüznü... .

Bu olaydan bir buçuk ay kadar önceydi.

Okullar açılmıştı. Öğretmenimiz henüz çok gençti. Yaşını hatırlamıyorum ama bırakın otuzunu, yirmi beşini bile daha bulmadığı kesindi. Ben ise daha beş yaşındaydım ama bazı şeyleri çok net hatırlıyordum. İnsanın içine huzur tohumları eken gülüşünü, kısa, siyah saçları arasında ellerini dolaştırışını unutmam imkânsızdı. Adı ise “Ayşe” idi. Ayşe ismi; sütün başka bir kaba akışını izlemek gibi, uykuya geçiş anında o içimde oluşan huzur gibi, saf ve masum olan ne varsa hatırlatan şeyin adı gibiydi benim için. Evde adı geçince pürdikkat konuşanı dinlediğimi bilişi, söylediği her kelimeyi havada herkesten önce kapmak ister gibi

olan o istekli tavrım; ayrıca onun, sevgiyi her şekliyle hissedebilen sıcacık kalbi benim sevgimi de hissetmiş ve beni de ona sevdirmişti. “Okulumun bir tanesi “ derdi bana. Ama doğru olan ise şuydu: O bizim okulumuzun bir tanesi idi.

Bizim köyümüzün okulunda ana sınıfı açılmazdı öyle her yıl. Açıldığı zamanlara denk gelen çocuklar ise ayrı bir şanslı hissetirdi kendini. O yıl da şansımıza öğretmen atanmış ve okulumuzda bizim için bir ana sınıfı açılmıştı. Onun ise ilk görev yeri, ilk heyecanı idi sınıfımız. Kırmızı önlüklerimizin kumaşlarını kendisi almıştı özenle. Kime nasıl önlük yakışır, kime ne kadar kumaş gider, kimin annesi dikebilir, kimin annesi dikemez tek tek not etmişti, üzerinde ağaç resmi olan defterine. Sanki ellerinin her kımıldayışında o defterin üzerindeki ağacın yaprakları sallanıyordu. Sanki parmakları yön veriyordu rüzgâra. Yüzüne göre tombulca olan elleriyle kesmişti rengi gülleri anımsatan kumaşlarımızı. Benim kumaşımı elime tutuştururken ellerini de tutuşturuvermişti minicik ellerime. Elime dokundu ya, hissetmiştim, hayatıma dokunuyordu. Hayallerime, geleceğime dokunuyordu. Gözlerimin içine öyle bir bakışı vardı ki ağlamamak için kendimi zor tutmuştum. Hüzünden desem değil, korkudan desem hiç değil, gözlerinin siyahından desem kusur işlemiş olurum o yumuşacık bakan gözlere. Hâlâ anlam veremiyorum, mutlu olmuşum oysaki. Niçin ağlamak istemişim? Kulağıma eğilip “Annene söyle eteğini pileli yapsın emi, sana çok yakışır.” demesiyle kendimi kabarık, pileli güzel mi güzel kıpkırmızı bir prenses elbisesi ile hayal etmem bir olmuştu. Ben bir Külkedisi idim o ise benim iyi kalpli perim. Elleriyle dokunmuş ve güzelleştirmişti hayallerimi. Bununla da kalmamış ilk önlüğüme de el atmıştı. Kırmızı önlüğümün o günden sonra asla vazgeçeme-

yeceğim kemerini de elleri ile işlemiş ve belime iştirivermişti. Bir köy çocuğunun kalbine bu kadar güzel dokunulabilir miydi? Bundan daha güzel bir hediyeyi kim verebilirdi? Böylesine ince, zarif ve içten bir hareket ancak bir meleğin işi olabilirdi. Kemerini işlerken ki parmaklarının, yüzünün aldığı şeklin hayalini kurarken buluyordum kendimi kimi zaman. Her şeyimle ona benzetmek istiyordum; kimseyle paylaşmak istemiyor, sınıfta arkadaşlarımdan kim onunla konuşsa kıskanıyordum. Çocuk kalbiyle ne kadar sevebilirse insan, işte o kadar seviyorduk. Ama emindik, o bizi bundan fazla seviyordu.

Bir ay geçmişti bile. Ekim ayı sert bir giriş yapmıştı bu yıl. Sokaklarından çamurun hiç eksik olmadığı köyümüzde bata çıka ilerliyorduk babamla. Elimi sıkıca kavramış ve giysilerimin batmaması için seke seke yürüyor olsak da çamur savaşını ilan etmiş hatta çoktan hâkimiyet kurmuştu buralara. Okuldaki oynayacağımız ilk oyunda ipek kumaşlara sarınmıştık her birimiz. Bizler birer tırtıldık ve o bizleri baharı müjdeleyen, renklerin güzelliğini hatırlatan, kendi elleri ile işlediği kanatlarımızla, o kanatları geleceğe çırpın birer kelebek yapacaktı. İnaniyorduk.

Hangi tırtıl bu kadar özenle saran, sarmalayan, sahiplenen, dokunuşuyla dünyaları bile değiştirebilecek olan bir kozanın elinden çıkar da dünyayı değiştiren bir başka kelebek olmazdı ki...

O gün 28 ekimdi. Okulda sergileyeceğimiz gösterinin provasını yapmak için heyecanla kozamızın gelmesini bekliyorduk. Hepimiz birer kelebek olacaktık. İpekten, renk renk kaftanlarımız, süslü ışıl ışıl kanatlarımız, kanat çırpışımıza ses olacak ellerimizdeki minik tahta kaşıklarımız... Hepsi hazırды ve kozamı-

zın gelmesini bekliyorduk. O ise gelmiyordu. Ve o günden sonra hiç gelmedi. Tek bir şey söylenmişti bizlere:

“Oyun oynanmayacak.”

Bir çocuk kalbi ne anlardı ki ölümden? Ölüm, o anda sadece iki kelimelik “*oyun oynanmayacak*” cümlesinin karşılığı idi o güzel insanınilmekilmek işlemeye çalıştığı akıllarımızda.

Yarın 29 Ekimdi ve biz kelebek olacaktık. Oysa kozamız daha biz kelebek olmadan terk etmişti bizi. Kanatlarımız olmadan, rüzgâra ve gökyüzüne meydan okumamızı beklemişti bizden. Kendisi ise yeryüzüne meydan okuyarak toprağa, bizlerin yapıklarına konacağı bir çiçek olmaya gitmişti. Bizim kanatlarımız olacakken ve bizim gibi nice kelebeklerin kanatlarına rüzgâr olacakken, o toprağı kırmızı güllerle süslemeye gitmişti.

Onun gibi hiçbir rüzgâr da insan da yoktur ki bu kadar zamandan sonra dahi o anı şimdiye taşısın ve gözlerimde bir eylül yağmuru başlatsın.

Elimi sırt çantama attım ve gözlerim yaşlı “*Bunun ayısından istiyorum.*” demiştim. Ellerinin dokunduğu işlemlerin üzerinden geçtim bir kez daha. Mavi önlüğüm için mavi bir kemer lazımdı ama kim yapabilirdi ki ayısını? Yapsa dahi, onun ellerine mi benzerdi yapanın elleri. Acaba yaparken gözlerini aynı onun gibi mi kısırdı, yüzünde bir gülümseme oluşsa da onunkine benzer miydi?

Birinci sınıfa başlamıştım. Babam zaten her şeyi öğretmişti bana. Yarım kalmış yanlarıma nazaran bilgi olarak o sınıf için yeterliydim ve çabucak kabul etmişlerdi beni sınıflarına. Sınıfa gir-

diğimde ilk aradığım şey onun masası olmuştı. Sonrasında ise halılarımız, oyuncak köşemiz, onun renkli çorapları, her gün bir ayın halini alan kafa okşama ritüeli ve daha nice. Ama hiçbiri yoktu. Bambaşka bir âlemin içinde, diğer günlerde de ilk günkü gibi korkulu gözlerle gizli gizli tahtaya, ağlamaklı bir yüz ifadesi takınarak ise yere bakmayı sürdürdüm. Öğretmenimin yüzünü hiç hatırlamıyorum. Yüzüne bakarsam beni saran o kozaya ihanet edecekmişim gibi hissediyordum. Konuşursam, aramızdaki büyü bozulacak ve unutacaktım onu. Yüzü yere gömülü, kendine hiç dokundurtmayan, sorulan her soruya kafa hareketleri ile cevap veren ama onun söylediği gibi saygılı, ödevlerini yapan, temiz, çalışkan bir öğrenci olmuştum. Bir kemerim de olmuştum ama onu hiç takamamıştım. Annem her gün kocaman bir çengelli iğne ile tutturmak zorunda kalmıştı önlüğümü. Bir bendim kozamdan daha çıkamadığım hâlde uçmaya çalışan. Diğer arkadaşlarım ise hep zamana bırakmışlardı. Kanatlarının onları taşıyabileceği zamanı kolluyorlardı. Ben; yarım kalmış bir kelebek olan ben ise uçmayı, onun gibi bir koza olmayı hayal ediyordum. O da benim rüzgârım olacaktı, inaniyordum.

Yıl 2015.

Aylardan ekim. Yine bol yağmurlu ve soğuk bir pazar sabahı. Birkaç gün sonra kozamın tohuma dönüşmesinin üzerinden tam 16 yıl geçmiş olacak. O tohumun bulunduğu toprakta ise yine birbirinden güzel güller açacak. Rüzgârı olduğu o yarım kalmış kelebeği olan ben ise bu yıl mezun olup başka kelebeğe koza olacağım. Onun gibi işleyeceğim tüm o kelebeklerin kanatlarını, uçmaları için rüzgârları olacağım onların.

O başka birilerinin kulağına fısıldayamayacak öğretmenlik hatıralarını, anlatamayacak dokunduğu yürekleri. Benden başka da kimse anlatamayacak onu ama ben anlatacağım ve başka gönüllerde yaşatacağım hatırasını. Kısacık bir zamanda bize yaşattıklarını, gönüllerimize dokunuşunu... Köyümüzde halen onun adı anılınca “*Onun gibi öğretmen gelmedi.*” sözünü, onun ne kadar hak ettiğini anlatacağım daima. Bu yazıyı da ona armağan edeceğim.

İlk öğretmenim, rüzgârım Ayşe Alkan anısına...

Mansiyon Ödülü
Emine Amanet / Kırşehir

MAVİ DÜŞLER TEPEŞİ

*Bir gün bir yerlerde sizi anlatacağımı hep bilirdim,
anlatmalıydım da.*

*Ama bir gün sizi yazmak; bu kadar zor muydu?
Kalem titrer miydi öğretmenim? Kalemim titriyor...*

Titrete bir kalem dağınık harfler bırakıyor bir beyaz kâğıdın üzerine. Sizi anlatmaya başlıyorum öğretmenim. Hiç görmeyen birine gün batımının kızılığını, yağmurdan sonra çıkan gökkuşağını ve ay ışığını ve yakamozu anlatıyorum öğretmenim. Yakamoz diyorum, yakamoz... Ama onlar denizin rengini bilmiyorlar ki. Harflerim siyah oluyor, turuncu oluyor, kıızıla boyanıyor, parlak bir gümüş oluyor birden, ama en çok mavi oluyor. Mavi ne güzel renk değil mi öğretmenim? İşte ben onlara en çok maviyi anlatmaya çalışıyorum, sizin gibi. Kapalı olan gözlere mavi bir düşünürüyorum şimdi...

Küçük tepelerin dağ hâline geldiği, üzerinde bin bir çeşit ağacın ve çarpık çurpuk gecekondulaşmaların olduğu yerde. Kimliğin ad bulamadığı tepelerde, çimenlerin patika yollara çevrildiği asfalt dökülmemiş topraklarda, çıkmaz sokakların en fazla

vuku bulduğu mahallelerde, derenin dağları iki yakaya ayırdığı kesimlerde... Yolun, suyun umudu olacak bir okul vardır yokuşun ta başında. Her sabah sulanmayı bekleyen kurumuş çiçekler çıkar o yokuşu ve onları sulamaya gönül veren öğretmenler. Yokuşun başında can suyu verilir. Yokuşun başında umutlar ekilir. Yokuşun başında her sabah durmadan yürüyeceğine ant içer sulanmış ve sulanmayı bekleyen tüm çiçekler.

Siz o çiçeklere su vermekten çok daha fazlasını yaptınız. Siz bir bahçıvan edasıyla saksısına sığmayan, saksısında emanet, saksısında yetim kalan o çiçekleri uygun topraklarla uygun saksılara yerleştirdiniz en önce. Ve can suyunu kendi ellerinizle dökerdiniz. “*Dünyanın bütün çiçekleri*”ni sulayan öğretmen, o öğretmen sizdiniz.

Eylülün son günleri...

Gece tepelere erken iniyor artık İstanbul’da ve dünyanın yarısında. Günler bir hayli kısalmışken bir sabah siz geldiniz. Hem de İstanbul büyükşehir, ne yaparım diye tedirgin olurken. Bir sabah yokuşun başında, tepelerin arasında buldunuz kendinizi. Tepeler karanlıkta kalmasın diye, şairin dediği gibi sabahlara güneş olmaya geldiniz. Hem de nasıl geldiniz... Okulun bahçesinde arabanızdan indiniz, üzerinizde siyah bir palto var. Yürüyerek eskittiğiniz bir asfalta basar gibi basıyorsunuz rengi solmuş bahçe asfaltının üzerine. Kendinden emin duruşunuz tedirginliğini yansıtmıyor bize, demeseniz bilmeyiz hani. Hem nasıl bilelim, bakışınız eski evinize özlemle bakar gibi.

Hayır, siz öğretmen olamazsınız. Diğer öğretmenler gibi değilsiniz ki. Daha kararlı bakıyorsunuz, daha özgüvenli; kısa

boyunuz tepelere meydan okuyor, yokuşun başına siz fazlasınız. Burada sizin gibi öğretmenler yok. Biraz yılgınlık var onlarda, haddinden fazla yorgunluk. Siz çok mu dinamiksiniz? Hayır, diyorum öğretmen değildir. Neden sonra biri Karabekir İlköğretim'den geldi diyor, İngilizce öğretmeninini eşiymiş. Demek öğretilirsiniz, üstelik eşiniz de öğretmen. Şaşıyorum... Sanırım o zamana kadar hiç evli öğretmen çift görmemişim. Şimdi ise bunun dünyanın en doğal şeyi olduğunu biliyorum ve o gün neden şaşırdığıma şaşıyorum.

Ortaokul birinci sınıftayım. Yıl 2005... Okulun kuruluşunun onuncu yılı. Onuncu yıl yeniliklerle geliyor, yeni bir çağ açılıyor yokuşun başında. Umudun, sevginin, güvenin çağı açılıyor. Okulun öğretmen kadrosu bir hayli değişmiş, farklı yüzler sarıyor dört bir yanımızı. Çağın mimarları diyorum şimdi onlara ve haklıyım da yeni baştan yaratılıyor sanki bütün okul. "Biz güçlü, mutlu, büyük bir aileyiz." diyor okul müdürümüz, her konuşmasında ısrarla. Ve siz o ailenin hem beyni hem kalbi oluyorsunuz. Mimarlar odasında 'baş mimar' olan sizsiniz.

Yenilikleriniz gecikmiyor, gelişinizle birlikte okulumuzda bir rehberlik servisi açılıyor. Rehberlik servisi de neydi ki? Yeni gelen öğretmen derse girmeyecek diyorlardı. Derse girmeyen öğretmen mi olurdu canım. Ama olmuştu. Yani oluyormuş da İstanbul'un kenar mahalle okulunda biz bunu bilmiyormuşuz meğer. Siz öğrettiniz öğrendim... O uzun karanlık, o toz duman koridorumuzun en uç köşesine PVC bir kapı taktılar. O kapı benim hayatımı değiştirdi. O kapının ardında siz vardınız. O kapının ardına benim bir türlü dile getiremediğim acılarım vardı. O kapı benim umudum, benim yarınım oldu.

Rehberlik servisi yapılmıştı ama siz sadece o odada değildiniz ki. Kafam yine karışmıştı. Ne yapıyordu bu adam böyle. Okulun her yerindeydi. Bazen toplantı salonuna topluyordu bizi konuşuyor, anlatıyordu. O konuşunca herkes susuyor, bütün dikkatler onda toplanıyordu. Gençler, diyordu bize. Gençler susmayın, konuşun, sorun; sormazsanız kurtulamazsınız, eğer siz sormazsanız bu mahalle sizi yutar, diyordu. Ne çok biliyordu... Kara delik gibiydi o mahalle, önce parlardınız yıldızlar gibi sonra bir parlayıp bir sönmeye başladınız derken düşerdimiz o deliğe, karanlık yutardı sizi. Eli bıçaklı bir serseri olurdu sokağın başında, okulun bahçesinde içki şişelerini kırardınız, bir öğretmeni sıkıştırıverirdiniz köşede “*Hocaaa, bana baksana sen!*” derdiniz. Sizi gören çocuklar ağlamaya başlardı öğretmenime bir şey yapacak korkusundan. O çocuklardandım ben de ve sırf bu yüzden dinlemeliydim öğretmenimi. Kara delik beni yutmamalıydı. Sormalıydım, aklıma gelen her şeyi sorup öğrenmeliydim. Hem baksana *sorun cevaplayayım* diyen bir öğretmen vardı karşımda. Bir iki cümle girebilisin diye kulaklarımızdan okulda dört dönen bir öğretmen vardı. Ben kararımı vermiştim kara delik beni yutamazdı.

Okulumuza yabancı insanlar geliyordu eskisinden daha fazla. Yabancıydı onlar konuşamazdık biz, yabancılarla konuşulmazdı hem. Ama onlar sizinle birlikte geldikleri zaman tanıdık bir ağabey oluyorlardı, sıcak bakışlı bir abla. Her şeyi konuşabiliirdik onlarla, çünkü sizinle gelmişlerdi, çünkü sizin yanınızda iyi insanlar olurdu ve biz size de onlara da güvenirdik. Öyle güzel konuşuyorlardı ki o ağabeyler, o ablalar; çevremizde gördüğümüz ama nedenini bilmediğimiz olayları anlatıyorlardı bize. Ve hatta bize kendimizi anlatıyorlardı. Meğer biz kendimizi de bilmiyormuşuz. Oysa biz değerliymişiz, çocukmuşuz, gençmişiz...

Öğrenciler cam kırıklarından, sokak serserilerinden yani kara delikten nasibini almış olacaktı ki okulumuzun disiplin dosyası epey kabarıktı. Şaşkındınız, onlarca öğrenci ay geçmeden disiplin kuruluna sevk ediliyordu. Ve farkındaydınız artık, bu çocuklar mutlu değillerdi. Bir şeyler yapmalıydınız, yoksa bu çocuklar sönecekti, yoksa biz düşecektik öğretmenim bizi tutmalıydınız. Elinizi uzatmanız çok geç olmadı. Bültenler, broşürler derken bir gün okul gazetesi çıkaracağımızı söylediniz. Adı “*Mavi Düş*”. Sıradan bir gazete bekliyordum ilk başta, ama olmazdı siz varsanız sıradanlık orada bulunmazdı. O kısıtlı imkânlarla bir gazete nasıl basılırdı, hem de her öğrenciye nasıl dağıtılırdı, kim uğraşırdı bunlarla?

Bir sesleniş gerekliydi, başta öğrencilere sonra velilere ve öğretmenlere. Düşmeyin o kara deliğe denmeliydi, tutun çocuğunuzu ve totalım çocuklarımızı denmeli. Hayatım boyunca unutamayacağım cümleler vardı o gazetede. “Aslan ya da ceylan olmanız fark etmez, güneş doğduğunda koşmanız gerektiğini bilin yeter.” diyordu. Ne demekti bu cümle? Üniversite ikinci sınıfta tüm sınıf alkışlarken yaptığım sunumun son cümlesi olmuştu oysa. Demek yıllar unutturmamıştı *Mavi Düş*’ü. Velhasıl *Mavi Düş* bizi bilgilendiriyor, yüreklendiriyor, umutlandırıyor. *Mavi* bir göçte çocukluğunu kaybetmiş adam, *Mavi Düş*’le bizim çocukluğumuzu kurtarıyordu. O zamanlar mavinin sadece bir renk olmadığını bilmezdim. Çocukluğunuzun mavi göçünü ise hiç ama hiç bilmezdim.

Bizi tutun demiştik ya size, geceniz gündüzünüz bizim mutluluğumuz olmuştu artık. Bir gün rengârenk boyalarla geldiniz, okulun duvarlarını boyayacaktık. Her çocuğun hayal dünyasının

çiçekleri çocukları vardır, siz bunu en iyi bilendiniz. Kendi çiçeklerimizi kendi çocuklarımızı çiziyor onları istediğimiz renklere boyuyorduk. Hızımızı alamıyor, ellerimizi o boya kovalarına batırıp duvarlara basıyorduk. Ellerimiz mavi, ellerimiz pembe, ellerimiz yeşildi. Ellerimiz duvardaydı, duvarda rengimiz vardı. Çocuk sevinci diye bir sevinç olduğunu öğrendik sonra, çocuk mutluluğunu dahası çocuk olmayı. “*Biz o gün çocuklar gibi şendik*” hem de sahiden çocuk olarak. Siz de öyleydiniz, yoksa Allah aşkına o sıcakta güneş tepenizden bakarken başka işiniz mi yoktu da bizimle duvar boyuyordunuz.

Su kendini yeniler ya sürekli, biz onu duruyor sanırsız ama o dünyayı dolaşır ya hani, siz de öyleydiniz. Odanızda duruyor sanılırdınız ama aslında tüm okulları dolaşırdınız. Siz gitmeseniz de adınız gider projeleriniz ulaşırdı. Farkındalığı fark ettiren projeleriniz vardı. Hangisiydi en güzeli? “*Takdir edersen başara-bilirim!*” Anne babasından bir kere bile takdir görmemiş, sınıfta öğretmeni ders başarısı düşük diye tembel yaftasını boynuna asarak arka sıralara itmiş, yani özgüveni yıpranmış bu çocukları siz takdir edip onurlandıracaktınız. Hem de hiçbir şartınız olmadan, not kaygısı gütmeden hem de. Mesela yerden bir çöpü alıp da çöp kovasına atabildiğimiz için, mesela bizden küçükleri koruduğumuz için, mesela tebessümü yaygınlaştırdığımız için; siz bize davranış teşekkür belgesi verecektiniz. İtilmiş, yıpranmış, unutulmuş bu çocuklara sen önemlisin ve biz her zaman yanındayız diyecektiniz. Değerli olacaktık biz çocuk olarak, genç olarak yani insan olarak. Bir gün o belgeden bana da verdiniz, sekiz yüz küsur öğrencinin içinde alkışlarla birlikte. Ölsün unutmam dediğim bir anda, bir damla yaş düştü benim ve annemin gözünden. Hayatımda aldığım en anlamlı belgeydi biliyorum.

Üzerinde tüm öğretmenlerimin tek tek imzası vardı ve şöyleydi son cümlesi: “Sana her koşulda güveniyor ve seni her koşulda seviyoruz.”

Sevginin olduğu yerde saygı da vardı ve saygı korkuyu da beraberinde getirirdi. En azından ben böyle bir ortamda büyümüş-tüm. Bizde saygı korkmak demektir ve sevmek saygıydı. Sevdiğim ve saygı duyduğum ve aslında korktuğum insanlar vardı etrafımda. Siz de öyleydiniz... Sizi seviyor ve aynı zamanda korkuyordum, korku odanızın kapısından geri çekiyordu beni. Girmek için can attığım o kapı ardında çaresiz bırakıyordu. Bazı öğrenciler vardı, ne şanslıydı onlar; sürekli yanınızdaydı. Onlar gibi olmak istiyordum, cesaretim korkumu yensin istiyordum. Beni tanımanızı, benim de ismimi öğrenmenizi istiyordum. Ah bir öğrenseydiniz adımları belki ben de kendi göçümü anlatırdım size.

Odaya giresem de yaptığınız çalışmaların en ısrarlı en sabırlı takipçisiydim belki. Bir gün o şanslı öğrencilerle bir tiyatro yapmıştınız. Ağlayarak izlemiştim. Bitişinde yorum için bana da söz hakkı vermişsiniz, ne kadar gururlanmıştım. Kanser tedavisi gören bir başka öğretmenimize destek olmak, bir parça olsun moralini düzeltebilmeyi amacınız. Siz ne kadar düşünceliydiniz. Yüreği sizin gibi olan başka bir öğretmenim var mıydı benim?

Derken bir gün orta son sınıfta okul temsilcisi olmuşum. Sizinle ilk defa bu kadar çok görüşüyor, ilk defa bu kadar çok konuşuyordum. O şanslı öğrencilerinizden olmalıydım, odanızdan çıkmıyordum artık. Hem artık odanız o karanlık koridorun ucundan taşınmış ve kutu gibi dört duvar bir oda olmuştu. Pencereniz güneş alıyor ve ön bahçeye bakıyordu. Ön bahçenin alanı genişti; orada sıra olur, orada oyun oynardık. İmkanları kısıtlı o

oda, okulun en huzur verici en güzel yeri idi. Rehberlik servisinin tahayyülü o oda, hâlâ ve daima.

Evet, şanslıydım ben ama dur, yoksa değil miydim? Hayır, hayır ben dünyanın en şanssız insanıydım. Buldum sanırken kaybedenlerdendim. Sizi bu kadar yakından tanıdıktan ben mezun olacaktım. Artık toplantılara gidemeyecek, artık odanıza gelemeyecek ve artık o duvarları boyayamayacaktım. Ya gittiğim lisede sizin odanız gibi bir rehberlik servisi olmazsa, ya sizin gibi bir öğretmene rastlamazsam oralarda, ne olurdu o zaman? Öyle bir rehberlik servisi yoktu, sizin gibi bir öğretmene de rastlamadım daha ama siz eksikliğinizi hissettirmediniz hiç, çekmediniz elinizi omzumdan.

İlkbahar soğukları bitmemişti daha. Handiyse kışı aratacak bir günde sizi ön bahçede görüyorum. Üzerinizde siyah paltonuz. Neden tek başınızasınız? Neden o soğukta sayısız volta atıyorsunuz bahçede? Üstelik durgunsunuz, derin bir kuyu gibi durgun, bu sefer akıyor suyunuz. Öğreniyorum ki anneniz vefat etmiş. Tek kalışınız bu yüzdenmiş. Yaşlı ve çok sevdiğiniz bir anneniz vardı o zaman sadece bunu biliyordum. Ve siz yazmamış olsaydınız o notlarınızı hikâyenizi hâlâ bilmiyor olacaktım.

Lisedeydim, sosyal medyanın bize sunduğu imkânlar dâhilinde sizin paylaşmış olduğunuz notlara denk geldim. Artarda okuyordum onları. Bitiyordu, yeniden başlıyordum okumaya. Hayretler içindeyim. Nasıl olurdu, öğretmenimin hikâyesiyle benim hikâyem nasıl birbirine benzerdi. Yaşamak için annesinin gözyaşlarına sığınıp ondan güç alan bir öğretmenim varmış benim. Allah'ım ben tek değilmişim. Annesinin çaresizliği ona çare olmuş meğer. Anneme ağlama diye sarılırken, hıçkırıklara

boğulduğum gecelerde bunu tek yaşayanın ben olduğumu sanıyordum. Değilmişim. O bir köyde okumuş ilkokulu ben büyük şehrin kenar mahallesinde. Aynı ayaklar ezmiş çocukluğumuzu, aynı kara delikten kaçmışız. Çocukluğunda büyüyen bir öğretmenim varmış demek. Ve hayallerimi duyunca o dememiş miydi bana güzel kızım çok büyümüşsün sen diye. Büyümek zorundayım demiştim, hayat çocuk olmama fırsat vermedi. Size de vermemişti işte bunu en çok şimdi biliyordum.

Şu an bir çocuğunuz var. Belki çocukluğu en güzel o yaşayacak. O kadar şanslı ki, dünyanın en iyi yürekli babasına sahip o minik bakış. Size bunu söylediğimde, sen de benim çocuğumsun demiştiniz. Evet, şanslıydım ben, evet bundan mutluluk duyuyorum ve ben de sizin çocuğunuzum. Aldığınız maaşın katbekat fazlasıyla teklif getiren özel kurumları elinizin tersiyle reddetmişsiniz. Kendime bir söz verdim, çocukluğu benim gibi geçen çocukların yanında olacağım demiştiniz. İşte ben en çok o zaman sizin çocuğunuzdum. Küçük tepelerin dağ hâline geldiği, yokuşun başına kurulan okulda, ben de böyle bir yerde büyüdüm dediğinizde, işte ben en çok o zaman sizin çocuğunuzdum.

Bir sene sonra meslekaş olacağız, ben sizin çocuğunuzum ve çocuğunuz büyüyor öğretmenim. Benim de bir rehberlik servisim olacak. Duvarlarını tıpkı sizin gibi kendi ellerimle boyayacağım. Kapının dışına: *“Belki sorununu çözemem ama seni çok iyi dinleyebilirim.”* yazacağım. Sizden öğrendiklerimi ben de benim çocuklarıma öğreteceğim. Onların mutlulukları için gecemi gündüzüme katacağım. Düşmesinler diye kara deliğe, ellerinden tutacağım. Yokuşun başında mavi düşler kuracağım onlarla. Benim de sizin gibi çocuklarım olur değil mi öğretmenim? Te-

neffüste dizlerime sarılan, odama koşarak gelen çocuklar. Hem belki sizin gibi bana da resim yaparlar, ben de asarım panoma onları.

Olursa eğer çocuklarım, sizden öğrendiğim en güzel şeyi “*sabri, şükri, ahde vefa*”yı öğreteceğim onlara. Gülümsemenin sonsuzluğunu, ağlamanın doğallığını anlatacağım. Sevin ve sevdiklerinize sarılın diyeceğim hayatınıza nasıl sarılıyorsanız öyle. Duanın gücüne inanmayı da öğreteceğim onlara. Huzuru bulmanın sırrının orada saklı olduğunu söyleyeceğim. Ve sizi anlatacağım onlara, benim burada olmamım nedeni o koca yürekli öğretmenim diyeceğim. Sahi ben size vefa borcumu nasıl ödeyeceğim?

Mansiyon Ödülü
Gül Sema İlhan / Kayseri

YANIK HASAN

Kıraç toprakların miskin evlatlarından biriydim. Kuru kayazın, buğday tenime kazdığı siyahlık adımın önüne ‘*Yanık*’ sıfatını yerleştirmiş olacak ki sınıfımdaki üç adaşımdan seçileyim diye okulda hep *Yanık Hasan*, derlerdi bana.

Lise birinci sınıfa başladığımızda, altmış iki kişilik sınıfımızda dört Hasan toplanmıştı. Birkaç ay sonra diğer Hasan’lar soyadıyla ben yanık ön adıyla çağrılır olmuştum. İri cüssemın kara yüzüme kattığı mukavemetle, üşüdüğümü hiç belli etmeyecek lakabımın hakkını veriyordum. Arkadaşlarım bana göre daha narindi. En arka sıraya oturur kimseyle konuşmadan sınıfı seyredirdim: Yeni terleyen sarımtırak bıyıkları, beyaz tenlerinin üzerinden belli olan, çantalarında getirdikleri atariyi göstererek artistlik yapan, ceplerinde taşıdıkları maket bıçağıyla racon satan, ikide bir salladıkları tespihi ellerinden düşürmeden ‘*Deli Yürek*’ gibi yürümeye çalışan, eşkıyalığa hevesli tuhaf oğlanlar... Yüksek sesle gülüp, yamuk yumuk katladıkları pileli etekleri kısalttıkça havalı göründüklerini zanneden garip kızlar... Ayrı köşelerde durup, yapılan taşkınlıkları, korkak gözlerle seyreden üç beş iyi huylu aile çocuğı ve okumaya meraklı, ağır başlı on - on

beş hanım efendi kız öğrenci, bu karışık sınıfın içinden hemen seçiliyordu.

Teneffüslerde sınıftaki gürültüden kurtulmak için kendimi dışarıya zor atardım, lüzumsuz kızlar gelip gidip benimle sohbet ediyor; tatilde nereye gittiğimi, böylesine bronz kalmayı nasıl başardığımı sorarak boş boş konuşup kendilerince eğleniyorlardı. Derslerimiz genellikle öğretmenlerimizin sınıfı susturma çabasıyla kaynıyor, bitmek bilmeyen nasihatleriyle son buluyordu.

Bir iki hafta sonra, yanıma oturan Âdem'le iyi anlaşmıştık. Âdem dersleri seviyor, hepsine de çalışıyordu. Bense öylesine gidip geliyordum. Kitap okumayı sevdiğim için kütüphaneden sürekli roman alıp okuyor, kitaplardaki dünyada kendime bir yer arıyordum. Annem: “Okumazsan sütümü helal etmem.” dememiş olsa okul sıralarında zaman kaybetmeye niyetim yoktu. Para kazanmalıydım. Okuldan sonra yazları çalıştığım elektrikçi dükkânına uğruyordum. Hafta sonu da çalışırsam ustam Orhan Ağabey yarım haftalık veriyordu.

Ortaokula yeni başlayan kardeşim Rıza ve ilkokul dördüncü sınıfa giden, küçüğümüz Necdet de çalışıp eve katkıda bulunmak istiyorlardı, mahalledeki esnaftan kimin yardıma ihtiyacı olursa oraya gidip çıraklık ediyorlardı.

Hâlimizden hoşnut olmaya çalışırdık lakin şartlarımız gerçekten zordu. Hele kış mevsimi geldi mi kasvet dolu evimize gündüzleri de karanlık çöker anneciğimin güler yüzünden başka sevincimiz kalmazdı. Belediye ihtiyaç sahiplerine kömür, giyecek, erzak dağıtıyordu. Ama yardım edilecekler listesinde ilk sırayı yetimler ve engelliler aldığı için bize pek yardım eli uzanmazdı.

Ben ilkokula giderken annemle belediyeye gitmiştik, anneciğim hâlimizi arz etmek istedi ya, görevli memur; duygu sömürüsü yapacağına kocanı işe gönder hanım, diye çıkmıştı. Oracıkta memurun suratını dağıtmak istemiştım, anneme davranışı çok gücüme gitti.

Bir an önce büyümek istiyordum.

O zamanlar evimizdeki tek kahvaltılık anneannemin kaynatıp, dedemden habersiz memleketten gönderdiği pekmezdi. Sadece ekme ve pekmezden oluşan kahvaltıya çoğu zaman katılmak istemezdim; annem de, büyüyemezsin, diye üzülürdü. Sırf belediyedeki memura öfkemden sabahları herkesten fazla yemeye başladım. Pekmezi çok tükettiğimden olsa gerek sürekli ateşli olur, kolay kolay üşümezdim.

Babam geçirdiği psikolojik rahatsızlık nedeniyle evden hiç çıkmıyordu. Bizi görünce pek konuşmaz ara sıra hepimizi öldürmek istediğini söylerdi. Annem aslında babamın çok iyi bir insan olduğunu fakat hastalığından böyle davrandığını anlatmaya çalışsa da üç erkek kardeş babalı birer yetim olarak büyüyorduk. Annemizin kuvvet veren sevgisi olmasa o evde yaşanmazdı. Babam kötü durumdaydı. Bedenen iyi görünüyordu fakat öfkelenmediği zamanlarda yaşayan bir ölüydü. Konu komşu keyfinden çalışmadığını ileri sürerek her fırsatta gönlümüzün kaldıramadığı yorumlar yapardı.

Dedem annemle babamın evlenmesine müsaade etmemiş, kaçmışlar. O da annemi evlatlıktan reddetmiş, babamınsa zaten kimi kimsesi yoktu, hep kendi hâlimizde yaşamaya, annemin mücadelesiyle geçinmeye ve okula gitmeye çalışıyorduk. Ustam

inşaatlara elektrik tesisatı döşer, beni de yanında götürürdü. Yazın sıcakta kışın ayazda, yanar dururdum.

O sene yine korkulu rüyamız kış kapıya dayanmıştı. Tüm arkadaşlarım sınıfa fiyakalı paltolar giyip geliyor rengârenk atkı, bere, eldiven takıyorlardı. Bense pekmez yemeye çok alıştığımından o soğuk günlerde paltosuz dolaşmama rağmen hasta olmuyordum. Ortaokuldan beri giydiğim lacivert ceketin, anem sadece armasını değiştirmişti, lisede de onu giymeye devam ediyordum. O kadar eskimişti ki yıkandıkça atan renginden dolayı soluk ve kirli duruyor, kısalan kollarını ise ellerimi cebime koyarak sakladığımdan kimse fark etmiyordu. Zaten o kalabalık sınıfta ne öğretmenlerin ne de arkadaşlarımın dikkatini çekecek bir karizmam ya da bilgim yoktu, niye yaşadığını bilmeyen Yanık Hasan'dım, o kadar.

İkinci dönemin başlarında okula yeni gelen edebiyat öğretmeni dersimize girdi. Aylardır o curcunalı sınıf ilk defa bu kadar sessiz ders dinlemiş, ilk defa kulağıma dersle ilgili cümleler yer etmişti. Genelde sınıfa öğretmenlerimiz bağırarak girer, sesiniz koridorun başından geliyor diye çektikleri sıra dayaağıyla sükûneti sağlamaya çalışırlardı. Bu sefer gelen öğretmen başkaydı. Sınıfa girdiğini keskin ve hoş kokan parfümünden bilmiştim. Koyu kahverengi takım elbisesi jilet gibi ütülü, krem gömleğinin üstündeki koyu renkli kravatı öğretmenden çok bir bürokratu anımsatacak kadar düzgündü. Siyah gözleri, kararlı bakışlarını heybetli kılıyor, tebessüm edince daha çok beliren elmacık kemikleri o azametli duruşuna tarifsiz bir şefkat katıyordu.

“Selamünaleyküm gençler!” dedi.

Sınıfta kimseden çıt çıkmadı, hepimiz şaşkındık. “Mehmet Akif ASLAN, edebiyat öğretmeniyim. Bundan sonra Türk Dili ve Edebiyatı dersini birlikte işleyeceğiz. Müfredatta ilerlemiş olmanız gerekiyor lakin prensip olarak, lise birinci sınıflarda edebiyat dersime İstiklâl Marşı ile başlarım” dedi.

Sözü uzatmadan İstiklâl Marşı’mızın ilk kıtasını okudu, sesi tüm sınıfta yankılanıyordu. İlk defa bir öğretmeni can kulağıyla dinlemeye başlamıştım. Önce birkaç arkadaşına söz hakkı verdi, sonra İstiklâl Marşı’nın dizelerini satır satır açıklamaya başladı. Öyle güzel konuşuyordu ki; çalan zil, tüm sınıfa hipnoz sonundaki parmak şıkırtısı gibi gelmişti.

“*Hoşça kalın gençler*” diyerek sınıftan çıktığında derslerle pek alakası olmayan eşkiya ruhlu oğlanlar bile giden öğretmenin arkasından bakıyordu. Kapı kapanır kapanmaz kızlardan yükselen “*O kimdi öyle?*” sesleri bile beni kendime getirememişti.

İlk defa kendimi bir Türk genci gibi hissetmiş, derinlerimde saklanıp hayat meşakkatinden hissedemediğim vatanperver duygularım tüylerimi diken diken etmişti. Çile çeken ecdadın sefa süren çocuklarından değildim lakin ilk defa amaçsız, kimliksiz, bilinçsiz yaşadığımı hissetmiştim. Atalarımızın verdiği özgürlük mücadelesini gönülden hissedince, benim baba sevgisinden mahrum verdiğim maddi mücadele gözümde küçülmüştü. O derste, isimlerini ilk kez duyduğum Nene Hatun’un, Seyit Çavuş’un torunuydum ben...

Eve coşkuyla gitmiş anneme ve kardeşlerime Mehmet Akif öğretmeni anlata anlata bitirememiştim. O günden sonra okula giderken, hele ki edebiyat derslerine girerken heyecanlanmaya

başladım. Mehmet Akif Hoca'yı görünce tüm sorunlarımı unuttu, anlattıklarına ve ahengine kendimi kaptırıyordum. İstiklâl Marşı'nın on kıtasını da öyle güzel açıklamıştı ki, milli marşımızın her kelimesine, milli değerlerimize ve ülkemize hayran olmuştum.

Bir gün, Mehmet Akif hocam son saatimizi kompozisyon yazmamız için ayırmış, hepimizden babamızı anlatan bir kompozisyon istemişti. Tüm sınıf hocanın gönlünde bir yer edinme gayretiyle olsa gerek, edebiyat dersine katılıyor, taşkınlık etmek şöyle dursun aksine en hareketli arkadaşlar bile muma dönüyor, söz dinliyordu. Herkes boş bir kâğıt çıkarıp istekle yazmaya başladı. Bense öylece kalakalmıştım.

Babam...

Ne yazabilirdim ki? Önce annemin babama dair anlattığı eski güzel günleri yazmayı düşündüm, zira hayal meyal hatırlıyordum, iflas etmeden önce babamın işten gelip bana sarıldığı, kardeşlerimi kucakladığı günleri... Oysa son gittiği hastanede şizofren teşhisi konduğundan beri baba kelimesi; gözyaşıydı lügatimde. Yazıyormuş gibi yapmaya çalıştım ama olmadı. Gözlerimden akan yaşları yanımda oturan Âdem bile fark etmişti.

En arka sıradaydım, kâğıdımı kapandım, saklandım. Öğretmenimiz oturduğu yerden herkesi görür, söz hakkı verdiği öğrenciyle mutlaka göz teması kurardı. Bunu düşünerek beni görüyor olmasından utandım. Daha çok saklandım. Beyaz kâğıt yer yer gözyaşlarımla ıslanmıştı. Dersin sonunda tüm kâğıtlarla birlikte benim boş kâğıdım da toplandı. İyi ki son saatimizdi, hemen dışarı çıktım eve gidiyordum, okulun ötesindeki Bağdat

Caddesi'nde aylak aylak yürüyor etrafta kimse olmadığı için rahat rahat ağlıyordum.

Çok geçmeden yanımda güzel bir araba durdu. Bir de baktım ki direksiyonda Mehmet Akif Hoca...

Arabanın penceresini açtı "*Hasan Bey, bakar mısın?*" dedi.

Şaşırdım, afalladım ağladığımı gördüyse diye telaşlandım: "*Buyurun hocam.*"

"*Biraz vaktin var mı?*" yanındaki koltuğu işaret ederek, gel sene, dedi.

Evet, anlamında başımı sallamakla yetindim, arabaya bindim.

"*Hasan Bey*" ne garipti!

Hocam: "*Ne zamandır seninle konuşmak istiyordum gel bir şeyler yiyelim, ben seni evinize bırakırım, ailen merak ederse uğralım haber ver.*" dedi.

Eve geç gidince iş yerine uğradığımı bilen annem yine öyle sanar, babamınsa aklına bile gelmezdim.

"*Gerek yok hocam merak etmezler, teşekkür ederim.*" diyebilirdim.

Nutkum tutulmuş gibiydi. Çok sürmeden çarşıdaki lüks lokantanın önündeydik. Masaya oturduğumda elimi kolumu nereye koyacağımı bilemiyordum, kalbim küt küt atıyordu, ilk defa böyle bir yere gelmişim.

Hocam nezaketle, “Ne yersin *Hasan’ım*” dedi.

Yutkundum.

“*Hasan’ım*” ha!

Çok tuhaf hissediyordum: “*Tokum hocam ben bir şey almayım teşekkür ederim.*” dedim.

Hocam çok ısrar etti, istemedim. Sonra kendine ne istiyorsa bana da söyledi. Utanıyordum, yiyemezdim. O sırada guruldayan karnımda tokluk yalanımı ortaya çıkarmıştı. İnşallah duymamıştır diye içimden dua ediyordum.

Hocam: “*Ne zamandır seninle konuşmak istiyordum Hasan, ilk geldiğim gün dikkatimi çekmiştin sınıftaki arkadaşlarından çok farklı bir duruşun var.*”

“*Ben yanığım hocam, onlar beyaz.*”

Gülümsedi.

“*Hayır, hayır öyle değil olgun görünüyorsun, ailen seni iyi yetiştirmiş.*” dedi.

Babamı sordu. Ben sanki yıllardır anlatmaya hasret kalmışım gibi saçma sapan konuşmaya başladım. Elimde olmadan ağlıyordum çünkü ilk defa biri bana babamı soruyordu. Ustam Orhan abi, eskiden babamı tanırmış ama o bile hiç adını anmazdı. Çok duygulandım.

Yazamadım hocam özür dilerim, diyerek başladım anlatmaya... Hocam da dinlediği yerde benimle birlikte ağlıyordu, hey-

betli adam hiç çekinmeden benim için lokantada gözyaşı dökabiliyordu. O sordu ben söyledim.

“*Ceketin kısa gelmeye başlamış, yenisini alalım inşallah, üzülme artık ben varım.*” dedi.

Daha çok mahcup oldum. Her ne kadar “*Ben size yük olmak için anlatmadım hocam.*” dediysem de dinlemedi. O yemekten sonra ilk işi beni götürdüğü mağazadan okul ceketi almak oldu. İlk giydiğimde arkadaşlarım “*Ceketin hayırlı olsun evinize geleceğiz.*” diyerek alay ettiler. Hiç aldırmadım.

Mehmet Akif Hoca o görüşmemizden okulda kimseye bahsetmememi, maddi manevi her konuda yanımda olacağını söylemişti. Kendisi de erken yaşta babasını kaybetmiş, zorluklarla okumuş: “*Garibanı gözlerinden tanırım Hasan’ım!*” demişti. Bu sözünün ardından hayatımızı değiştirdi.

Üyesi olduğu edebiyat vakfından bana ve kardeşlerime burs verilmesini sağladı, kaymakamlıkla bile görüşmüş, ihtiyaç sahiplerine yapılan kış yardımlarını düzenli olarak almamıza vesile oldu, en önemlisi yakından tanıdığı bir psikiyatra babamı götürdü, uzun süre hastanede kalan babam kullandığı yeşil reçeteli ilaçlarla evimize döndüğü gün yeniden doğduk. Artık anneme ve bize zarar vermiyor, çalışmasa bile kim olduğumuzu biliyor, zaman zaman bize sarılıp “*Annenizi üzmeyin yavrurum olur mu?*” diyordu. Bu bile bize yetiyor, evimiz Mehmet Akif Hoca’ya olan minnet borcumuzu ödemek için gayretle ders çalışan üç erkek kardeşin huzur dolu sığınağı oluyordu.

Babamın ‘iş göremez’ raporuyla hocam anneme aylık bağlatmayı bile başarmış, bizimle öz evladı gibi yakından ilgilenmişti. Okuldan sonra işe gitmiyorduk, ders çalışıyor hafta sonları Mehmet Akif Hoca’yla vakıf binasında görüşüp sohbet ediyorduk. Allah sanki babamıza olan özlemimizi, öğretmenimizle telafi etmemizi sağlıyordu. Yaşama dair hiç bilmediğimiz güzellikleri tadıyor, ailemize topluma, ülkemize, faydalı birer insan olma gayretine düşüyorduk.

Bu unutulmaz öğretmenimin yaşamımıza kattıklarıyla, yıllar geçip gitti. Hocamın hakkını hiç ödeyemesem de benim gibi işe yaramaz bir öğrencisinin Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’ni kazandığını görmek O’nu çok memnun etti.

O’nun maddi desteğinden öte ruhuma nakşettiği manevi duygular cümlelere sığmayacak kadar özel ve unutulmazdı. Kardeşim Rıza da bu sene Tıp Fakültesi’ni kazandı, Nedret de çok başarılı. Annem, ben ve kardeşlerim nefes aldığımız sürece yüce gönüllü öğretmenimize minnettar kalacağız.

Şimdi en büyük hayalimiz; “*Yanık Hasan’ı, Hasan Bey*” yapan ismi hep yaşatmak için yardıma muhtaç öğrencilerin imdadına yetişecek olan bir hayır kurumu açıp “Mehmet Akif Aslan Gençlik Merkezi” kurmaktır.

O unutulmaz öğretmenim gibi talebelerine, edebi sanatların yanı sıra insan olma sanatını öğretebilen, millî değerlerini ve kimliklerini özümseten, gariban öğrencilerini gözlerinden tanıyarak başka Hasanların yanmasına izin vermeyen bir edebiyat öğretmeni olmak dileğiyle...

Jüri Özel Ödülü
Sevde Süeda Gürlesin / Afyon

SEMAYA UZANAN ELLER

Sene 2001

Masmavi gökyüzü, yemyeşil ağaçlar, renk renk çiçekler... Baharın gelişi nasıl da belli. Çimlerin üstüne uzanmış gökyüzüne doğru bakıyorum. Yanımda annem var. Hafifçe esen rüzgâr saçlarımı kıpırdatıyor ve her kıpırdatışında da gıdıklanıyor ve gülüyorum. Mis kokulu havayı ciğerlerime dolduruyorum. Yanımızda getirdiğimiz uçurtmayı başlıyoruz uçurtmaya. Uçurtma... Ne güzel süzülüyorsun gökyüzüne doğru, ne kadar özgürsün, ne kadar şanslı. Uzakları, çok uzakları görüyorsun. Kim bilir? Neler var oralarda. Ben de uçmak istiyorum hem de seninle.

Ağustos 2005

Okul... Benim için binanın ötesinde hayallerime ulaştıracak bir köprü. Bense bu köprüye daha adımımı bile atamadım. Yaz bitiyor bir ay sonra okullar açılacak düşüncesi içindeyim. Ne güzel olur ben de okula gitsem. Şimdiden gider alırdım önlüğümü ve önlüğüme sarılırdım doyasıya. Hasret kaldığım yıllara inat. Dolabımın en güzel köşesine asardım ve umutla beklerdim okula gideceğim günü. Yine de ümitsizlik yok. Eninde sonunda,

elbet bir gün ben de o köprüden geçeceğim. Yürekten istiyorum bunu...

Eylül 2005

Okulun ilk günü... Öğrenciler bahçede sıra olmuşlar. Ben de oradayım; ama bahçenin dışında. Zoruma gidiyor yanlarındaki olamamak, o güzelim önlüğü giyememek. O sıralarda oturmamak. Boğazım düğümleniyor. Yanaklarımdan hızla süzülen gözyaşlarımı siliyorum, onları bir süre daha izliyorum. Ve uzaklaşıyorum oradan hayallerimle birlikte. Ben hayallerimle varım, hayallerimle mutluyum.

Eve geldiğimde anne ve babama *"Ben neden okula gitmiyorum?"* diye sordum. Babam cevap verdi: *"Biz de seni okula göndermek istiyoruz. Ancak okul ihtiyaçlarını karşılayacak, okul kitabı alacak imkânımız yok."* Annem devam etti: *"Sen üzülme kızım, bu sene olmasa da seni okula göndereceğiz inşallah."*

Üç yıl sonra

Horozlar ötüyor, gün doğuyor, sabah oluyor. Yeni bir gün, yeni bir sayfa, yeni bir ümit... Saat sabahın altısı, kalkıyorum. Pencereden dışarı bakıyorum. İrili ufaklı taşlarla dolu yollar, soğuktan üşümüş insanlar, ısınmaya çalışan kediler, somurtkan yüzler, kendisini zor taşıdığı halde çantasını taşımaya çalışan küçük çocuklar... Anneme soruyorum: *"Babamın yanına yardımı gidebilir miyiz?"* Annem cevap veriyor: *"İşlerimizi bitirdikten sonra gideriz tabii."*

Babam simit tezgâhının başındaydı. Gülümseyerek: *"Sana yardıma geldik baba!"* dedim. Tezgâhın başına geçtik annemle

birlikte. Vakit ilerledikçe üşüyorum. Para kazanmak kolay değilmiş, diye geçiriyorum içimden.

Tezgâha güzel giyimli, başörtülü bir bayan yaklaşıyor. Başörtüsü... Bana çok uzak bir kavram... Tatlı bir dille simit almak istediğini söyledi. Şaşırdım, örtülü birisi bana hiç bu kadar yumuşak davranmamıştı, benim gözümde hepsi somurtkandı. Beş tane simit aldı ve anneme: *“Emine abla, nasılsınız, iyi misiniz, kızınız Sevde mi?”* diye sordu beni göstererek. Annem: *“Evet canım, iyiyim çok şükür.”* dedi. Bana dönerek:

-Ne kadar da büyümüşsün? En son gördüğümde beş yaşlarındaydın. Seneler ne kadar çabuk geçiyor. Şimdi kaç yaşına girdin?

-11

-Okula gidiyor musun?

- Hayır.

Aldığı simitlerden birini bana uzattı. Yine şaşırtmıştı beni. *“Hem parayla satın alıyor hem de bana veriyor.”* diye düşündüm. Verdiği simidi aldım.

-Ben şu ilerdeki okulda öğretmenim. Adım Ayşenur. Okula gitmeyi istiyor musun?

- Çook! Hem de çok.

- Seni okulumuzda görmekten memnun oluruz. Hem okulumuz olarak bazı öğrencilerimize burs da veriyoruz. Okul idaresiyle konuşup sana da veririz inşallah.

Annem ve babama dönerek: “İzniniz olursa *Sevde*’yi okula yazdıralım” dedi. Babam bana baktı. Okula gitmeyi ne kadar çok istediğimi bildiği için “*Tamam, elimizde bir fırsat varken değerlendirilim değil mi? Sen ne dersin Emine hanım?*” dedi. Annem gülümsedi. Sevinçten havalara uçacaktım adeta. Günlerdir bu kadar mutlu olamamıştım. Zihnimde karmakarışık düşünceler... Nasıl olacak, ne zaman olacak... Bu kadar kolay mı?

Öğle vakti... Güneş hafiften yüzünü göstermişti. Görünürde kuşlar, kediler ısınırken; benim de kalbim ısınıyordu. Çünkü ben çok mutluyum.

Okula gidiyoruz. Bahçede hep küçük çocuklar vardı. “*Ben bu küçüklerle mi okuyacağım. Nerede benim yaşıtırlarım?*” diye düşünüyorum. Müdürün yanına geldiğimizde heyecandan kalbim yerinden çıkacak gibiydi. Öğretmen bizi müdüre tanıttı. Müdür:

-Hoş geldin. Yaşın kaç yavrucuğum?

-11 efendim.

-Neden bu kadar geç kaldın?

- ... İşte bu soruyu cevaplayamadım. Boğazım düğümlendi, başımı öne eğdim, gözlerim doldu. Ben ister miydim bu yaşta birinci sınıfa başlamayı, küçük çocuklarla ders görmeyi... Belki bu bile olmayacaktı diye kendimi teselli etmeye çalıştım. Babam müdüre ‘*maddiyat*’ diyebilirdi sadece. O da üzüldü bu duruma ancak elinden gelen bir şey yoktu. Öğretmen, müdüre: “*Öğrencilerimize verdiğimiz *burstan Sevde*’ye de versek.*” dedi. Müdür: “*Sevde şimdi derslere girsin, gerisini sonra düşünüyoruz.*” dedi.

Öğretmenle birlikte derslere girdik. İlk defa oturacağım o sıralara. Yıllardır hayalini kurduğum okul sıraları... İşte karşımda... Ön sıradaki boş yere oturuyorum. Herkes pürdikkat beni izliyor. Öğretmen: *“Sınıfımıza yeni gelen arkadaşımız: ‘Sevde’ diyerek beni tanıtıyor sınıfa. Şaşkın bakışlar... Hoş geldin sesleri... Ve ders başlıyor. Öğretmen tahtaya bir şeyler yazdı ve ‘Geçen dersimizde ‘m’ harfini işlemiştik. Şimdi sırada ‘n’ harfi var. Defterinizdeki çizgileri takip ederek benim gösterdiğim gibi yazmaya çalışın, ben de size yardımcı olacağım.”* Benim yanıma geldi ve: *“Okul çıkışlarında seninle dersler yaparak aradaki farkı kapatırız sen merak etme.”* dedi. Zil çaldı. O hasret kaldığım okul zili... Öğrenciler bahçeye doğru koştu. Sınıfta bir ben kaldım bir de öğretmen. Benim yüzümün asık olduğunu görmüş olacak ki: *“Sana güveniyorum, seninle çok çalışırız. Sen üzülme, sınıf bile atlayabilirsin.”* dedi gülümseyerek. O gülümseyişi güven verdi bana. Dersler bitti, öğretmenle birlikte eve gidiyorduk. Daha sabah simit tezgâhının başında babama yardım ediyordum. Akşamüzeri ise okuldan eve döneceğim kırk yıl düşünsem aklımın ucundan bile geçmezdi. Artık ben de okulluyum diye bağırmak, haykırmak istiyordum tüm dünyaya. Hem de doyasıya... Eve geldiğimizde öğretmenle başladık ders çalışmaya. Kimileri sıkıldığını söylerdi çalışmaktan. Aklıma geliyor ve gülüyorum, gerçekten okumayı isteyen sıkılır mı hiç ders çalışmaktan. Ara vermeden bir süre çalıştıktan sonra öğretmen: *“Akşam namazı kılacağım, müsaade edersen. Önce abdest tazeleyeyim.”* diyerek çeşmenin başına geçti. Abdest... Su ile yıkamak... Önce yüz müydü kol muydu? Kaç defa? Bilgim yok. Dikkatimi çekti bunca işinin arasında namaz kılması. Niye zorluyordu bu kadar kendini. Yıllardır küçüksün sonra kaza edersin dediler bana.

Namaza durdu. O kadar güzel görünüyordu ki. Başında bembeyaz örtüsüyle görünce onu ninem geliyor aklıma. Ninem... Bana küçükken dualar, sureler öğretmeye çalışan güzel insan... Öğretmen güzelce namazını bitirince ellerini yukarı kaldırdı ve bir şeyler söyledi. Sonra bana dönüp: *“Dua biz Müslümanların silahı. Sen de Allah’a dua edebilirsin. Her şeyi isteyebilirsin O’ndan.”* Dua... Yıllardır duaya ihtiyacım yok, ben duasız da yaparım diyerek okumamıştım. Gerekliydi demek tabi önce farkına varabilmek... Öğretmenle derse devam ettik hem de geç vakitlere kadar. Ödevler vererek pekiştirmemi, azimle ve kararlılıkla başaracağımı söyledi. Teşekkür ettim ve onu uğurladım. Arkasından baktım bir süre yollar bile bir başka göründü gözüme. Demek insan mutlu olunca gördüğü şeyler de güzelleşiyormuş. Odaya girip derse devam ediyorum. Bir ara kapı çaldı ve içeri annem girdi. Annem... Bugüne kadar benim küçük olduğumu söyleyerek bir şey öğretmeyen ama çok sevdiğini söyleyen insan... Öğretmen gibi o da örtülüydü ben de anneme kızdığım zamanlar kabahati örtüde buluyor ve örtüye kızıyordum. Annem bana sarıldı ve dedi ki: *“Sen de yıllardır görmediğim mutluluğu görüyorum. Okulun hayırlı olsun kızım.”*

Gece geç saatlere kadar ders çalıştım. Ve yattım mutlu bir yüz ile. Bir gece öncesi aklıma geliyor, ne çok şey değişti. Kimin sayesinde... Öğretmenim diyorum biraz sesli, biraz sessiz. Öğretmen... Daha önce okul bahçelerinde duyardım da benim olmadığı için *‘öğretmen’* derdim. Şimdi o, benim *‘öğretmenim’*di. Benim için uğraşan, çaba gösteren birisi... Gülümseyen yüzü belirliyor zihnimde ve uykuya dalıyorum.

Sabah ezanı ile uyanıyorum. Dersin başına geçiyorum en kısa sürede okumayı öğrenmeliyim diyerek. Hedefim okula gitmekti işte gidiyorum, yeni hedefim sınıf atlamak.

Okul bahçesinden içeri girerken öğrenciler bana sordu: *“Abla, sınıfta bardak kırıldı, bardakları toplamaya gelir misin?”* Ne diyeceğimi bilemedim. Nasıl olur da beni temizlikçi ablalara benzetirsiniz. Ben de bu okulun öğrencisiyim dememek için kendimi zor tuttum. *“Ben ilgilenmiyorum.”* diyebildim sadece. Sınıfa girdim, dün oturduğum yer doluydu. Ben de tek boş yer olan en arka sıraya oturdum. Ders arası yanıma bir kız geldi. Bana: *“Adım Yağmur, tanışalım mı?”* dedi. Ve elini uzattı. Kalkıp el sıkışmak istedim, olmadı, kalkamadım. Sıraya yapışmıştım. Yağmur: *“Ne oldu? Niye kalkamıyorsun, yapıştın mı yoksa?”* dedi ve kahkaha attı. Sonra da ekledi: *“Bu sınıfın en büyükleri benim on bir yaşındayım, seni sınıfımda istemiyorum.”* Bu gibi davranışlarla ben okumaktan yılmam. Önüme çıkan engelleri bir bir aşarken bu engeli de aşacağım inşallah diye geçirdim içimden.

Son derse gelebilmiştik nihayet. Ne de geçmek bilmez bir gündü. Ders bitti ve herkes eşyalarını toplayıp gitti. Bir ben kaldım koca sınıfta bir de öğretmenim. Öğretmenim yanıma geldi: *“Bir sorun mu var canım.”* Ağlamaya başladım. Ve öğretmenime sarıldım hem de doyasıya. Benim için o kadar çok şey yapmıştı ki. Sanki hepsi için de sarılmıştım ki ben isteyerek kimseye sarılmazdım. Sarıldığımda bir kez daha anladım onu ne kadar çok sevdiğimi ve kaybetmek istemediğimi. *“Öğretmenim...”* devam edemedim. Boğazım düğümlendi. *“Bana her şeyi anlatabilirsin.”* dedi. *“Öğretmenim kalkamıyorum, sıraya yapıştım.”* diyebildim gözüm yaşlı bir şekilde. Öğretmenim, beni güzelce kurtardı sı-

radan. *“Ama elbisem yırtılmış şimdi ne yapacağım?”* dedim. Bana ceket bulup getirdi ve birlikte evin yolunu tuttuk. Öğretmenimdi o. Sadece ders değil her konuda bana yardımcı.

Bir ay sonra

Öğretmenimle yoğun çalışmalarımız sonunda okumayı öğrendim. Artık çok hızlı okuyabiliyordum. Ben de bunu fırsat bilip bol bol kitap okuyorum. Kitaplar... Ne kadar güzel arkadaş... Can dostu sırdaş... Bilgi deryası... Öğretmenimin tavsiye ettiği kitaplara başladım artık okudukça öğreniyor, öğrendikçe seviyorum. Özellikle dini kitaplar... Bana bilmediğim o kadar çok bilgiyi öğretiyor ki...

Bugün pazar... Ders çalışmak için erkenden kalkıyorum. Pencereden dışarı bakıyorum. Sessizlik hâkim. Haftanın yorgunluğundan olsa gerek dışarıda insan yok. Masanın başına geçiyorum ve dua ediyorum: *“Allah’ım sen zihnimi aç, işlerimi kolay eyle.”* Öğretmenim öğretmişti bu duayı. Dersin başına geçtiğimde okuyorum ve kendimi çok huzurlu buluyorum. Toplama ve çıkarma işlemlerini pekiştirdim, öğretmenimin verdiği ödevleri yapıyorum. Vaktin nasıl geçtiğini anlamıyorum. Öğlen olmuş hâlâ ders başındayım. Zil çaldı. Gelen öğretmenimdi. Anneme dönerek: *“Bu, okulumuzun verdiği burs. Kabul eder misiniz?”* Ne kibar bir davranış... Bana: *“Nasıl gidiyor dersler?”* diyerek gülmüseddi. Odaya çıktık. Yaptıklarımı anlatmaya başladım: *“Öğretmenim verdiğiniz ödevleri bitirdim.”* *“Sevdecğim az zamanda çok mesafe kat ettin. Tebrik ederim. Haziranda seni sınava sokacağız. Başarı durumuna göre sınıf atlaman konusunu düşüneceğiz. Haziran’a kadar seninle çok konu bitiririz inşallah. Sen merak etme. Allah’ın izniyle başaracağız. Dualarımızla destekleyelim.”*

“Çok sevindim öğretmenim, dua etmeye çalışacağım.” dedim ve öğretmenimi uğurladım.

Akşama kadar ders çalışmış, çok yorulmuştum. Annem namaz kılıyordu. Baktım aynı öğretmenim gibi huzurluydu. Namaz nasıl bir şeydi de huzur buluyorlardı. Annemin yanına gittim ve “Anne namaz nasıl kılınıyor? Ben de namaz kılmak istiyorum.” dedim. Annem: “Yaşın küçük...” derken sözünü kestim. “Anne ben artık büyüdüm. Benim de dinimin gereklerini yerine getirmem gerekiyor.” dedim. Annem: “Tamam kızım, haklısın galiba hata ettim. Öncelikle namaz kılmamız için abdest almamız gerekiyor. Haydi, gel abdest alalım.” Çeşmenin başına geçtik ve birlikte abdest aldık. İnsanın su ile arınması ne kadar güzel bir şey... Artık her zaman abdestli gezmeliyim. Çünkü abdest insanı koruyormuş.

Namaz kılmak için başımı örttüğümde öğretmenim aklıma geldi. Benimle simit yemesi, benim örtüye karşı tavrım... Bir bir geçti zihnimden. Ne zamandır içimden geçtiği halde dilimle telaffuz edemediğim, istediğim mesleği söylüyorum: “Öğretmen olmak.” Öğrencilere faydalı olmak... Benim gibi okuyamamış öğrencilerin okumasına yardımcı olmak... İşte gerçek huzur bu.

Annemin yanında namaza durdum. Onun yaptıklarını tekrar ederek ilk namazımı kıldım. Namazda okunan sureleri tekrar etmeyi de koydum hedeflerimin arasına. Ve tabi Kuran-ı Kerim okumayı öğrenmek... Hepsi Allah rızası için... Hedeflerim... Benim yol haritam...

Okula iki saatlik uykuyla gittim. Yorgundum ama kararlıydım. Sınıfta çocuklar oyun oynuyordu. Onlar daha çok küçük

diyerek yaramazlıklarını görmezlikten geliyordum ablaları gibi. Bir hafta boyunca gece gündüz demeden çalıştık ve dua ettik öğretmenimle. Dua, her kilidin anahtarı...

Sekiz Ay Sonra

Sınav günü geldi çattı. Heyecandan okulun yolunu zor buldum. Öğretmenimi gördüm. Bana: “*Sen elinden geleni yaptın, şimdi tevekkül et.*” dedi, sınava gireceğim sınıfı gösterdi. Ve sınav başlıyor... İlk soruları hızla çözüp ilerliyorum. Toplama ve çıkarma soruları da kolay. Heyecanımın yerini sevinç alıyor. Bol bol kitap okuduğum için Türkçe ve diğer sorular da zor gelmiyor. Çarpma, bölme derken sınavı bitiriyorum hem de hepsinden eminim. Çıkışta öğretmenimle karşılaşıyorum. Ona: “*Sorular çok kolaydı öğretmenim, inşallah hepsini doğru yapmışımdır.*” Öğretmenim: “*Çalışana her şey kolay...*”

Birlikte gezmeye çıkıyoruz. Gözlerimizde mutluluk ışıltısı var. Yürüyoruz yemyeşil ağaçların arasından kuş sesleri eşliğinde. Öğretmenime: “*Öğretmenim, sizi çok seviyorum, iyi ki varsınız. Ben de sizin gibi öğretmen olmak istiyorum.*” Öğretmenim duygulandı. Gözleri dolmuş bir şekilde: “*Çok sevindim canım. İnşallah o günleri de görürüz.*” Biz konuşurken ezan okunmaya başlıyor ve soruyorum: “*Öğretmenim, camide namaz kılalım mı? Abdestim de var.*” Öğretmenimin çok sevindiğini anlıyorum yüzünden. Bana sarılıp cevap veriyor: “*Sen iste yeter ki...*” Camiye giriyoruz. Huzurlu bir atmosfer... İnsanın kendini bulduğu, sınıktılarından kurtulduğu ibadet yeri... En son ne zaman gelmiştim buraya... Düşünüyorum seneler evvel olsa gerek. Cemaatle namaz kılıyoruz. Arkasından tespih çekiyoruz ve dua ediyoruz.

Okuldan eve gelmiş dinleniyordum. Anneme: “*Bana Kuran-ı Kerim öğretir misin anne?*” dedim. “*Tabii ki öğretirim hem de büyük bir zevkle.*” dedi ve başladı öğretmeye. Bir süre çalıştıktan sonra zil çaldı. Öğretmenim gelmişti. Bana doğru dönerek: “*Aferin Sevde, aferin Sevde.*” dedi ve yanıma geldi. Devam etti: “*Sorduğumuz soruların hepsini doğru yapmışsın, öğretmenler olarak konuştuk ve ...*” İşte o an... Heyecandan öğretmenimi zor duyduğum, nefesimi tutarak dinlediğim o an... Açıklıyor öğretmenim: “*Başarılı olduğun için üçüncü sınıfa atlamana karar verdik.*” Sevinçten ne yapacağımı bilemedim. Koştum ve sarıldım hem anneme hem de öğretmenime. “*Çok teşekkür ederim, hem de çok.*” diyerek evin içinde koşmaya ve bağırmaya başladım. “*Yakında yetişeceğim size yaşıtılarım. İşte dualarım kabul oldu. Allah'ım şükürler olsun.*”

Yaz tatili bitti. Üçüncü sınıfa başladım. Ne garipti. Bir senede nereden nereye gelmiştim tabii tek başıma değil. İki seneye ilkokulu da bitirdim mi ortaokulu açıktan okuyabilirim diye düşündüm. Aynı hızla çalışmaya ve duaya devam...

Evde oturuyordum. Kapı çaldı, içeri öğretmenim girdi. Onu gördüğüme çok sevindim ancak yüzünde hüznle karışık sevinç vardı. Bana sarıldı ve “*Ben evleniyorum. Haftaya düğünüm var yalnız...*” Öğretmenimin sözünü keserek: “*Ne kadar güzel, hayırlı olsun, çok sevindim öğretmenim.*” dedim. Öğretmenim devam etti: “*Yalnız artık burada olamayacağım. Eşimin yanına Doğu'daki bir köy okuluna gidiyorum.*” Sevincim bir anda hüznə dönüştü. “*Nasıl yani ayrılacak mıyız? Ama... Anneniz, babanız, kardeşleriniz burada...*” Kelimeler dizildi bir şey söyleyemedim. “*Seni ziyarete gelirim, önce sen haftaya düğünüme gel.*” dedi gülümseyerek.

Çok çalışmanın ve azmin sonucu Kuran-ı Kerim'i okuyabiliyordum artık. Çok mutluydum. Allah'ın kelamını okumak... Allah'ın lütfuydu elbette. Ve karar verdim: "Örtünmeliyim." An-neme bunu söylediğimde annemi hiç olmadığı kadar mutlu gördüm. "Allah Ayşenur öğretmenden razı olsun. Duanın, namazın, Kuran-ı Kerim'in ve örtünün gerekliliğini öğretti sana. Okula gitmen için elinden geleni yaptı. Benim de hatalarımı düzeltmeme yardımcı oldu. Allah işlerinde kolaylıklar versin."

Düğün günü... Öğretmenimin yanına gidiyorum başımda beyaz bir başörtüsü ile. Beni görünce şaşırıyor: "Allah'im sana sonsuz şükürler olsun. Sevde gerçekten sen misin? Çok güzel olmuşsun. Allah mübarek etsin." dedi ve şöyle devam etti: "Sakin üzülme gidiyorum diye. Senin liseyi kazanacağına inanıyorum, dualarımda seninle. Ben de başka çocukların yardımına koşayım. Senin gibi okumayı isteyen ne kadar çok çocuk vardır öyle değil mi?" "Evet" diyebiliyorum. Yine yardıma koşuyorsun hem de büyük bir sevinçle. Uzaklara gidiyorsun. Soğuşun ve yokluğun içine...

Altı yıl sonra

Çok çalışarak beşinci sınıfı başarıyla bitirdim, açıktan ortaokulu bitirdim ve şimdi lise birinci sınıfa başlayacağım. Yaz tatilindeyim. Zil çalıyor. Kapıyı açıyorum ve sevinç çığlıkları atıyorum: "Öğretmenim!" Yanında dört yaşlarında bir kız çocuğu var. Soruyorum: "Yoksa kızınız mı?" Gülümsedi ve: "Evet, kızım Elif" diye cevap veriyor. Altı yıllık hasret bitiyor ve sarılıyoruz sımsıkı. Eve giriyoruz ve öğretmenime anlatmaya başlıyorum:

-Sizi çok özledim öğretmenim. Siz yokken hep sizinle olduğumu hayal ederek çalıştım. Sınavlarda da sizin öğrettikleriniz sayesinde başardım. Peki, siz neler yaptınız?

-Gittiğim köy okulunda öğrenci sayısı çok az. Köydeki çocukların büyük çoğunluğu maddi imkânsızlıklardan dolayı okuyamıyor. Ben de onlara yardımcı olmaya çalışıyorum.

-Öğretmenim biliyorsunuz ki altı yıl önce babam bir fırın açmıştı ve şimdi durumumuz iyi çok şükür. Babamla konuşsam da biz de yardım etsek o çocuklara. Onların okumalarını gerçekten çok istiyorum.

-Ne kadar düşüncelisin.

-Zamanında ben de okul hasretiyle yanıp tutuşuyordum da sizin sayenizde... dedim gülümseyerek hatırladım yıllar yılı öncesini. Okul bursu diyerek bize yaptığınız yardımları... Bana verdiğiniz tanıtım ders kitapları... Peki, okumayan çocuklar ne yapıyor?

-Kimi çocuklar tarlada çalışıyor. Kimisi evde kardeşlerine bakıyor. Kimisi ailesi istemiyor diye okula gidemiyor. Oralarda yapılacak o kadar çok şey var ki...

-Siz Allah'ın izniyle başarırsınız. Ben de sizin gibi idealist bir öğretmen olacağım inşallah. Dedim ve şimdi de başka çocukların umut kaynağı olmuştu benim öğretmenim diye geçirdim içimden. Umut kaynağım... Karanlığımın ışığı... Yol göstereyim... Canım öğretmenim...

Sekiz yıl sonra

Öğretmenliğimin ilk yılı... Sınıfa girer girmez ayağa kalkan öğrenciler... “*Günaydın Arkadaşlar*” dediğimde “*Sağol*” diye bağıran minikler... İşte karşımdalar... Öğretmenim geldi aklıma. Unutamadığım öğretmenim...

Volkan Şakir / Adana

BİR ŞEY DEĞİŞİR HER ŞEY DEĞİŞİR

Zemheri bir gecenin soğuk, kasvetli ve titreten sabahındaydım. Kaderimin bedenime reva gördüğü o dar önlüğümün en çok da sol yanımı acıtan düğmeleriyle ilikliyordum hayallerimi, umutlarımı...

Çocukluğum kâbuslar içinde geçti. Hayata gözlerimi açtıgımda kavga gördüm, küfür gördüm, hakaret gördüm; hayatı öyle tanıdım öyle bildim. Babam, annemin hiçbir suçu olmadığı halde onu her gün döver ve ağlatırdı. Bu çok zoruma giderdi. Ancak elimden hiçbir şey gelmezdi. Zavallı annem bizi bırakıp gitmemek için nelere katlandı.

Dün gece de diğerlerinden farksızdı. Babam körkütük sarhoş bir şekilde eve gelmiş ve anneme 'işkençe' lafzının ağır zulüm dağları yanında zerre kadar kaldığı bir geceyi daha yaşatmıştı. Bense aramızda kâğıttan bir duvarın olduğu yan odadaydım. Feleklerin altında işlenen şiddetin kim bilir kaçınıcı dilsiz şahidiydim. Küçük bedenim annemin imdat isteyen acı feryatlarına karşılık acziyetimle perperişan olmuştu adeta. Etmesem ne işe yarardı bilmiyorum ama iliklerime kadar sabrediyordum. Hem

de ne sabır! Şiddeti içime ılık ılık akan imanla sabır. Hüküm sahibinin adlını tecelli ettireceği ana kadar sabır...

Henüz ilkokul ikinci sınıfa gidiyordum. Kimsenin beni anlayabileceğini düşünmediğim için teneffüslerde dahi yalnız takılıyordum. Sınıf öğretmenim birçok kez benimle konuşmayı denemiş fakat bu durumu ona anlatamamıştım. Hem nasıl anlatabilirdim ki, ya ayıplarsa? Ya babam bu durumu anlattığımı duyup daha fazlasını yaparsa gibi birçok soru bu durumu gizlememe ya da bu durumdan utanmama neden olmuştu. Öğretmenim de bu inadım karşısında pes etmiş ve beni kendi halime bırakmıştı.

O dönemin sonunda öğretmenimizin tayini çıkmış yerine okulumuz öğretmenlerinden Can Bey derslerimize girmeye başlamıştı. Can Hoca ilçemizin yerlisi olduğundan buranın sorunlarını çok iyi biliyor ve öğrencilerine yakın ilgi gösteriyordu. Bunlardan biri de bendim. Teneffüslerde dışarı çıkmamam, derslerle alakamın olmaması ve asabi tavırlarım dikkatini çekmiş olacak ki birçok kez benimle konuşmayı denedi. Fakat bana göre konuşsam ne olacaktı ki, ne değişecekti? O da diğerleri gibi 'boş ver geçer' den öte ne diyebilirdi? Tırnakları arasında minik kalbimin zerrelerini taşıyanların yandığını görmeden beni anlamak kimin haddineydi?

Ne görmezden gelmenin ne de kabullenmenin mümkün olduğu kuytu gecelerin sırtlan bakışında gizli bir yarayla kanayan çocukluğumun efkârlı bir sabahındaydım yine. Can Öğretmen her zamanki gibi gülümseyerek ve 'Günaydın çocuklar' diyerek derse başlamıştı. Can Öğretmen diğer öğretmenlerden çok farklıydı; sıcakkanlı, sabırlı ve daha da önemlisi samimiydi. Veli ziyaretleri yapardı sık sık. Öğrencileri kızmadan, sabırla ve sami-

miyetle dinlerdi. Karşısında çocuktan ziyade bir akranı varmış gibi konuşurdu.

O gün son ders zili çalıp da herkes toparlanırken ben en arka sırada zilin sesi ile uyanmıştım. Kitaplarımı, içinde sıkıntılarımı da taşıdığım çantama özensizce koymuştum. Fakat garip bir şekilde Can öğretmen de dersten çıkmamıştı ve sınıfta ikimiz kalmıştık. Gülen yüzündeki samimiyet bana kızmayacağıının garantisi sayılırdı. Yine de tedirgindim; çünkü gün boyu kafasını kaldırmamış, ödevlerini yapmamış sorumsuz bir öğrencinin suçluluk psikolojisini taşıyordum. Can öğretmen yanıma geldi ve biraz oturmamı istedi. Elini omzuma koyarken *“Bak oğlum, hayat iniş ve çıkışlarla doludur. Bu duruma maruz kalan bir tek sen de değilsin. Benim babam da içki içerdi, kumar da oynardı üstelik.”* dışındaki cümleleri hatırlayamıyorum. Beynimden vurulmuşum. Öğretmenim benim hakkımda her şeyi biliyordu. Gözlerimden sicim gibi dökülen gözyaşları aciziyetimi bastırmaya çalışan gururumla alay ediyordu adeta. Sebebi olmadığım bir sonuca ağlarken utanmış, utanırken ağlamıştım. Saatlerce konuşmuşuk o gün. Dersten geç çıktığımda merak edecek birileri olsa belki de bu kadar rahat davranamayabilirdim. O gün hayatta yalnız olmadığımı görmek üzerimdeki yükü hafifletmişti. Üstelik benimle aynı kaderi paylaşanın, öğretmenim olması yaşadıklarımın altında ezildiğim o günlerde bana çok iyi gelmişti. Artık Can Öğretmen benim için öğretmenden ziyade bir arkadaş olmuştu. Neredeyse her gün konuşuyorduk. Beni bir tek o anlıyordu.

Can Öğretmenimin tavsiyesi üzerine okulumuzun rehberlik servisi ile yaptığım görüşmeler kendimi daha iyi hissetmemi

sağlamıştı. Sorunlarla başa çıkma konusunda kendimi daha güçlü hissediyordum artık. Bu şekilde günler geçerken maalesef(!) yaz tatili kapıya dayanmıştı. Can Öğretmenimin ilçemizdeki YİBO olarak da bilinen Yatılı İlköğretim Bölge Okuluna tayininin çıktığını büyük bir üzüntü ile öğrendim. Beni anlayan, dinleyen ve gerçekten seven annem dışındaki tek kişiyi de kaybettiğimi düşündüğüm bir zamanda “*Sizin hayır bildiklerinizde şer, şer bildiklerinizde hayır vardır. Allah bilir siz bilemezsiniz. (Bakara 216)*” ayetini hatırlatan bir gelişme oldu ve babam beni YİBO’ya yazdıracağını söyledi. –Ki babamı buna Can Öğretmenin ikna ettiğini çok sonraları babamın annemle konuştuğu bir zaman tesadüfen öğrenmiştim.

3.sınıfa YİBO’da Can Öğretmenin sınıfında başlamıştım. Yatılı okumak demek şiddetten ve hakarettten uzak, sorumluluk bilinci ile başarılı bir eğitim hayatı demekti artık benim için. Bazı günler Can Öğretmen de yurttta nöbet tutuyordu. Bu nöbetlerden birinin doğum günüme denk gelmesi ve Can Öğretmen’in yatılıda kalan arkadaşlarıyla hazırladığı doğum günü sürprizi benim için hafızamda silinmesi mümkün olmayan müthiş bir anı olarak yerini almıştı. Artık Can Öğretmen dışında da konuşabildiğim, futbol oynayabildiğim ve dertleşebildiğim birçok arkadaşım vardı. Arkadaşarımla iletişimimdiki sorunların çözülmesine paralel olarak derslerimde de gözle görülür bir başarı gösteriyordum. İlk ve ortaokulu bu şekilde bitirdim. Ortaokul son sınıfta girdiğim Fen ve Anadolu Lisesi sınavlarında bulunduğumuz il merkezindeki yatılı Anadolu lisesini kazanmıştım. Bu başarı ile kendime özgüvenim daha da artmıştı. Takdir ya da teşekkür belgesi almadığım bir lise dönemi geçirdiğimi hatırlamıyorum.

Daha da önemlisi kendime bir hayat amacı belirlemiştim artık. Ne annemin yaralarını tedavi edebilmek amacıyla doktor ne de eşlerine şiddet uygulayan babaları cezalandırmak için polis olmak istiyordum. Çünkü bunlar bataklığı kurutmaya yarayan çözümden ziyade sineklerle uğraşan sığ çözümlerdi. İlahiyat Fakültesi okumalıyım. şiddet mağduru, ayaklarının altında cenneti taşıyan annem için okumalıyım, alkol almadığı zaman melek, kafayı bulduğunda ise gözü hiçbir şeyi görmeyen babama “İçki bütün kötülüklerin anasıdır.” diyen hadisi anlatabilmek için okumalıyım. Tüm bu ağır şartları birlikte göğüslediğim kardeşlerim için okumalıyım, gazetelerin arka sayfalarında yer bulan şiddet mağduru kadınlar için okumalıyım. “Karnından sıpayı sırtından sopayı esirgemeyin.” zihniyetine karşı okumalıyım. Ve öyle de oldu hamd olsun. Niğde Üniversitesi Matematik Bölümünü bitirip Milli Eğitim Bakanlığında Matematik öğretmeni olarak atandım. Öğretmenlik yaptığım süreçte de Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesini kazandım ve hâlâ okumaktayım.

Bana güven ve desteğini esirgemeyerek bu zor günlerimde maddi ve manevi olarak yanımda olan, dualarını esirgemeyen Can Öğretmenim, canım öğretmenim hayallerde ve dualardasınız.

Rahmet, minnet ve şükran ile...

Dilvin Kayran / Ağrı

KALEMİMDE DÜŞ İZLERİ

O yıl lise ikinci sınıf öğrencisiydim. Uzun bir aradan sonra okula gitme fikrine sıcak bakmaya başlamış ve yeni yapılan okuluma gitmeye karar vermiştim. Tek katlı okulumun küçük bir kantini ve boyuna bir de bahçesi vardı. Toprağının üzerine çakıl taşlarının döküldüğü bahçe ile dağlar arasında küçük bir çay yatağı uzanıyordu. İlçe merkezindeki 65-70 kişilik sınıfları azaltmak için ilçenin dışına prefabrik bir lise yapmışlar ve yakın mahallelerdeki öğrencilerin kayıtlarını bu okula almışlardı. Ben de o öğrencilerden biriydim. Durmadan değişen düzenime ayak uydurmak biraz zamanımı alacaktı. Bir ay geç başlamıştım okula. Ve bunun yanında başından atılmışlık hissi vardı enseme durmadan kendini hatırlatan.

Aklımın ucundaki bütün kötü niyetli cümleleri toplayıp çantamın ön küçük cebine bıraktım. Okul üniformamı giyip dağılan saçlarımı topladım. Gerçeklerden kaçmak hiçbir zaman çözüm değildi, biliyordum. Üzerine yürümek için savaş zırhımı takındım ve en güçlü silahım olan kalemlerimi yanıma aldım. Okul servisi henüz faaliyette olmadığı için 3 kilometre kadar yol yürüdüm. Rüzgâr, dağlardan gelen keklik seslerini koynuna alıp tatlı bir esinti bırakıyordu gerisinde. Sabah serinliği tenimde donuk

bir iz olup yürüyordu durmadan. Tek başıma olduğum zamanlar daha çok düşünür, daha çok betimlerdim gördüklerimi. O sabah yine betimlemelerden örülü cümleler dizmiştim zihnimde. Öyle ki okula geldiğimi bile fark etmemiştim.

Çakıl taşlarında ayaklarım bata çıka okul merdivenlerine ulaştım. Ellerimi hırkamın ceplerinden çıkarıp okulun kapısını açtım. Ders başlamış olmalıydı çünkü etrafta tek bir ayak sesi dahi yoktu. Sınıfıma doğru yürüdüm. Sınıftan tek bir ses geliyordu. Kendinden emin ve başka âlemlerden gelircesine toktu bu ses. Kapıyı çalsam bu dünyaya geri getirecektim onu. Ama çalmazsam da üç kilometrelik yolu boşuna yürüdüğümü düşünenecektim. Savaşacaktım bir kere öyle çıkmıştım yola. Öyleyse derse de girmeliydim. Son bir soluk alıp vermeden sonra kapıyı çaldım. İçerdeki ses aniden sustu ve sonrasında “gel” sesini duydum. Kapıyı açtım “buyurun” dedi. Sınıfa göz gezdirdikten sonra en arka sırada yanı boş olan bir arkadaşımı tanıdım ve oraya geçtim. Çantamı kolumdan atıp yaslandım. Ders devam ediyordu. Uzun boylu, alnı biraz açılmış ve iri kıyımlı bir hoca vardı sınıfta. Düşündüğü zaman bize bakmıyormuş gibi kıyılıyordu gözleri. Ve sonrasında üzerimize kilitlediği gözleriyle soruyordu: “Sizce hiç mi daha fazladır yoksa her şey mi?” Bu soruyu duyunca alaycı bir tebessüm belirdi dudaklarımda. İyi de edebiyat dersi değil mi bu ders, diye düşündüm. Okulun sayılı öğretmenini vardı zaten. Onlar da alanlarında yeteri kadar iyi değillerse okula gelmemin bir anlamı olmayacaktı. Endişelerim beni gitgide rahatsız ediyordu. Tam o sırada bana yöneltti o soruyu. Soru bana oldukça basit gelmişti. Her şey daha fazladır tabi ki, dedim. Ve herkes de benimle aynı fikirdeydi. Bu defa da hocanın yüzünde bir tebessüm belirdi. Sanırım tahmin ettiği gibi düşünmüştük.

O gün uzun uzun anlattı bize, bildiklerimizin sonlu bilmediklerimizin ise sonsuz olduğunu. İlk kez gerçek anlamda düşünmeye ve sorgulamaya başlamıştım. Evet, hocamız çok haklıydı. Hiç dediğimiz şeye bir sınır getirmek olası değildi. Hiç, her şeyden daha fazlasıydı. O gün bunun dışında bir şey daha öğrenmiştim. Hocam benim düşündüğümden çok daha fazlasıydı.

Artık okula gitmem için bir sebebim vardı. Sürekli uzaklara bakan bu hocanın dersini merakla beklemeye başlamış ve edebiyat dersine yeşil ışık yakmıştım. Edebiyat hocamın benim sınıf rehber öğretmenim olduğunu öğrendikten sonra şanslı olduğumu bile düşünmeye başlamıştım. Şanslıydım evet. Hayatı öğrenmeye başlıyordum gitgide. Her gün başka bir yazarın başka cümlelerine açıyorduk gözlerimizi. İnce Memed gibi mert olmayı, Aylak Adam gibi hayata anlam aramayı ve Şems gibi dostuna sadık kalmayı öğreniyorduk. Kütüphanesi olmayan okulumuzda öğrencilerin ellerinde kitaplar dolaşıyordu. Tutunamayanlardan Kürk Mantolu Madonna'ya; Bulantı'dan Şato'ya; Nazım Hikmet'ten Cemal Süreya'ya... Hocamız hiç üşenmeden her gün kolunun altında kitaplarla geliyordu okula. Ve bizi edebiyatın doyumsuz bahçelerinde gezdiriyordu durmadan. Gölgesizlerin gölgesini arıyor bazen; bazen de Mevlana'nın Şems'e yakarışlarını dinliyorduk ağlamaklı. *"Oraya gitme demedim mi sana, seni yalnız ben tanırım demedim mi? Demedim mi bu yokluk yurdunda hayat çeşmesi benim?"*

Kimsenin uğramadığı bu okul hayat bulmaya başlıyor ve diğer derslerin yokluğu bizim okula gelmemizi engellemiyordu artık. Aradan birkaç hafta geçtikten sonra hocamız sınav yapacağını ve iyi hazırlanmamızı söyledi. Ben ilk bir ayın derslerini

kaçırdığım için bu sınavdan pek umutlu değildim. Ve tahmin ettiğim gibi de oldu. İlk bir ayda hocamızın öğrettiği dil bilgisi konularının çoğunlukta olduğu bir sınav kâğıdı geldi önüme. Elimden geldiğince yapmaya çalıştım ama beni kurtaracak gibi değildi, bu sorular. En son soruya geldim. Bir cümle vardı orda ve bu cümleyle ilgili bir kompozisyon yazmamız isteniyordu. Yazmayı sevdiğim için dört elle sarıldım bu soruya. En azından bu sorudan tam puan alırsam dersi geçebilecektim. Kalan zamanımı bu soruyu cevaplamakla değerlendirdim. Sınavın üzerinden bir hafta geçti. Zor bir sınav olduğu için notlarımızın da düşük geldiğini öğrendik. Birkaç öğrenci geçer not alabilmişti sadece. Bunu duyduğumda sınavdan kötü aldığımı düşünmeye başladım umutsuzca. Merak içinde edebiyat dersini beklemeye başladık. Hocamız derse geldi ve beni sordu sınıfa. Çekine çekine ayağa kalktım. Aklımın oyunları beni yoruyordu. “*Yapamadığın için en düşük notu sen aldın. Rezil olacaksın arkadaşlarına...*” Aklımdan geçen bunun gibi binlerce sesi susturup hocama baktım. Gözlerimin içine bakarak güldü ve tebrik etti beni. Geçer notu alan sayılı öğrencilerden biriydim. Ama beni sormasının nedeni bu değildi. Hocam son soruya verdiği cevabı çok beğendiğini ve teneffüste yanına gitmemi rica etti. Şaşkınlığımı gizlemeye çalışarak yanına gittim. Bana yazdığım kompozisyonun oldukça iyi olduğunu söyledi. Yetenekli olduğumu ve kendimi geliştirmem gerektiğini de. Yazmayı sevdiğim aşikârdı ama ben bunun bir yetenek olduğunun farkında değildim. Herkesin benim gibi yazabildiğini sanıyordum ve tatmin olmamıştım. Bunu fark eden hocam okul genelinde bir öykü yarışması düzenleyeceğini ve en azından bu yarışmaya katılmam gerektiğini söyledi. Ancak bu şekilde anlayabilirdim. Hocamın hatırını da kırmak istemediğimden yazmaya karar verdim. Daha önce hiç öykü yazmamama

rağmen yazmayı denedim. “Herkesin Bir Öyküsü Vardır” adlı bu yarışmanın afişlerini gören diğer öğrenciler de yarışmaya katıldı. Tahmin ettiğimden daha fazla ilgi duyuldu yarışmaya. Yürüyen kâğıtlar vardı adeta etrafımda. Koridor boyunca uzanan öğrencilerin ellerindeki bu kâğıtlar süs havası veriyordu okula. Öykünün ödüllü olması cazip geliyordu anlaşılın. Bu kadar katılımcının olduğu bir yarışmayı kazanmam gitgide zorlaşıyordu. Haklı olabilir miyim, diye düşünmeye başladım hemen. Peki ya hocam haklıysa?

Aradan on güne yakın bir zaman geçti. Her sabah okula girmeden önce dışarıda sıra olurduk. O gün de, yine sırada, içeri girmeyi bekliyorduk uğultular arasında. Okul müdürümüz ve diğer öğretmenler de orda toplandı. Yapılan yarışmanın sonuçlarının açıklanacağını ve ödüllerin verileceğini söylediler. Önce üçüncü seçilen öykü daha sonra ikinci seçilen öykü ve sonrasında da birinci seçilen öykü açıklandı. Beklerken avuçlarımın terlediğini bile fark edememişim. Birinci olmuşum. Ama inanamıyordum. Hocalarım beni çağırıyordu durmadan, bense haklı olmadığımın tatlı şaşkınlığı içinde etrafıma bakıyordum. Ta ki edebiyat hocamı görene kadar... Ellerimde hala öykümün ilk halinin olduğu birkaç kâğıt vardı. Sıkıca tuttum kâğıtları. Hocama doğru yürüdüm. Tebrik etti beni. Artık öykü hamurumu yoğurma vaktim gelmişti. “Yazmak öyle her babayiğidin harcı değildir. Yetenek işidir. Ve acı çekmiş insanlarda bunun izlerini görmek daha kolaydır.” dedi hocam. Bu benim için öylesine küçük bir şey değildi. 16 yaşındaydım ve iyi yazabildiğim farkında değildim. Bir yabancı gelip benim kendime yabancı olduğumu gösteriyordu bana. Ve bunu bütün arkadaşlarımla alkışları arasında yapıyordu. Kazanmak önemini yitiriyordu bende. Yazmak

eylemine yöneliyordu aklım, fikrim, hissettiğim. Yazmak, sadece yazmak... Sadece hissetmek yaşadığını... Ve farkında olarak...

O günden sonra yazmaya başladım. Hocamla oturup konuşarak, tartışarak, okuyarak ve en önemlisi de yazarak yeteneğimi törpülemeye başladım. O gün alkışlar arasında kalan çocuk büyüdü. O çocuk büyüdükçe yazdıkları da büyüdü. Ve bugün öğretmen olmaya hazırlanan küçük bir Füzûzan. Orhan Kemal'in Füzûzan'ı gibi...

Hayatıma elinin değdiği ilk andan itibaren bende sihir etkisi yaratan; bedenimden önce ruhumu giydirip güzelleştiren; kışın kalın bir mont olup beni ısıtan Ahmet Murat Öz hocamı hiçbir zaman unutamam. Öğretmenliğin gerçek anlamı da budur işte. Öğrencilerin her şeyi olmaktan ziyade hiçbir şeyi olabilmek ve onların kendilerini bulmaları için yola çıkmaları gerektiğini onlara yol olup göstermektir. Ben bu yola çıktım. *"Başarmak düşünle gelir."* diyen hocamın sözlerini hiçbir zaman ceplerimden çıkarmadan ve kendime inanarak.

Burcu Keskin / Aksaray

İLK DERSİM: EMEĞİM

Aman Allah'im bu nasıl bir soğuk! Hasan Dağı'nın soğukluğu ve rüzgârın buluşması iliklerime tesir etmiş bir biçimde kendimi okula, içimi ısıtan sıcaklığa, teslim ettim. Bir elimde kitabım, diğer elimde- ince belli cam bardağın vermiş olduğu samimiyeti, sıcaklığı vermeyen soğuk bir biçimde içimi ısıtmaya aracı olan- çay dolu karton bardak... Ve vücut ısını eşitleme işlemini gerçekleştirdiğime göre kitabımı okumaya devam edebilirim düşüncesiyle hararetle bir biçimde kitabımı elime alıp okumaya başladım. İşte o sırada çok geçmeden vücudumun bütün sıcaklığını şiddetli bir hızla adeta buz yığınınına çeviren o an... Temiz giyimli, hafif kirli sakallı, yirmi, yirmi bir yaşlarında olduğunu tahmin ettiğim beyefendi görünümlü çocuk, elindeki broşürü bana uzattı. Gayet kibar bir ses tonuyla: *"Yarışmamıza katılmak ister misiniz? "Buyurun."* diyerek acılarımın yeniden tazelendiği yüreğimde sızılar başlatan o broşürü masama bırakarak yavaşça yanımdan uzaklaştı.

O an kulaklarım ateş topuna dönmüş, burun kemiklerim dahi sızlamıştı. Çünkü başlıkta *"Unutamadığım Öğretmenim"* yazıyordu. Bu başlık, beni acımın taze olduğu iki yıl öncesine götürmüştü. Hayatımın tamamıyla değiştiği iki yıl öncesi...

Evet, şimdi gelelim en can alıcı, vurgun yediğim, bir o kadar da hayatımı, her anımı ve her dakikamı dolu dolu bir insana çeviren o ana...

Bir kış günü kar, tipi, boran... Sınıfın kapısını, çok heyecanlı bir öğretmen edasıyla açtınız. Sanki okulun ilk günüydü o kapının açılışı. Burnunuzun ucu ve kulaklarınızın kıpkırmızı olduğu, parmaklarınızın kalem dahi tutmaya mecali kalmamış halde ilk işiniz *“Çok üşüdünüz mü yavrularım?”* diyerek seri bir şekilde sobaya yönelmeniz oldu. Uzun bir çaba sonucunda sobayı yakıp, sobayla değil de kendi sıcaklığınızla, içtenliğinizle içimizi ısıtarak her dakikası, her saniyesi dolu dolu geçen dersinizi anlatmaya başladınız. Ders esnasında sıraların arasında gezip ana-baba sıcaklığıyla tek tek başımızı okşardınız. Tüm dünya benim olurmuş adeta. Evet, olurmuş diyorum Öğretmenim. Çünkü yapmış olduğunuz tüm fedakârlıkları o kış günü bizler için, geleceğimiz için çektiğiniz o cefaları iki yıl, evet tam iki yıl önce anlamış olmam olayın en can alıcı kısmı... Hani karne günü büyüklerimiz sorar ya: *“Karnen nasıl yavrucuğum?”* Bazılarının cevabı *“Takdiri şu kadar puanla, teşekkürü bu kadar puanla kaybettim.”* olur. Siz de o gün durumu kritik olan, takdire ve teşekkür almaya yakın olan benimle birlikte beş arkadaşımı yanınıza çağırıp durumu bize izah ettiniz. Yine bir fedakârlık öğretmenim, her zamanki gibi bir fedakârlık. Ve bizden kendi bilgilerimizle, emeklerimizle, çabamızla bir ödev hazırlamamızı istediniz. Bunun sonucunda takdiri veya teşekkürü hak edeceğimizi söylediniz. Ben o takdiri hiçbir zaman hak etmedim öğretmenim. Sizin iyi niyetinizi sui-istimal ettikten sonra neyleyim *“TAKDİR”* yazan kâğıt parçasını, neyleyim Öğretmenim. Benim güzel fedakâr Öğretmenim.

Tabii, yine gözümde at gözlükleri ve bu duruma en çok sevinen ben, bitiş ziline çalmasını dört gözle bekliyordum. İçim kıpır kıpır, takdir alacak olmanın vermiş olduğu mutlulukla zil çaldıktan hemen sonra seri bir şekilde kütüphanenin yolunu tuttum. Kitap kurdu edasıyla kütüphaneyi alt üst ettim. Birçok yazarın emeğini, çabasını, hissini ve sevgisini çaldım. Kendi emekleriniz demiştiniz değil mi Öğretmenim? Ben onu yapmadım. Gözümü hırs bürümüş, işime yarayacak bütün kitaplardan kesitler alarak sizin de anlamayacağınızı düşünerek bütün bilgileri birleştirdim. Çok güzel olduğunu zannettiğim bir biçimde ödevimi tamamladım. O ödevi allı pullu gösterecek güzel de bir kapak hazırladım. Eteklerim gerçekten zil çalıyordu o an. Kütüphaneden ayrıldım. Evin yolunu tuttum. Yorgun bir günü geride bırakmışım. Çok yorulmuşum. Mutlu bir şekilde yatağıma uzandım ve uyumaya çalıştım. Bir sağa bir sola döndüm. Bir türlü uyuyamadım. Uyumak için kendimi o kadar sıkımsam ki gidip aynaya bakınca fark ettim bunu. Dudağımın kenarlarındaki diş izleri korkumun, stresimin göstergesi...

Sabahın ilk ışıkları... Gözüme uyku girmemişti. Ödevimi size teslim edip takdiri hak edecektim güya...

Sınıfa girip yine her zamanki sıcaklıkla dolu dolu gözlerle bize baktınız. Diyorum ya en can alıcı kısmı da bunları yeni anlamış olmam. O bakışların ne anlatmak istediğini altında yatan tüm fedakârlıkları iki yıl önce anlamış olmam.

Büyük mutluluk ve heyecanla ödevimi teslim edip sırama oturdum. Ödevlerimizi akşam kontrol edip notlarımızı vereceğinizi söylediniz. Yine bir heyecan, aynı zamanda tedirginlik kaplamıştı düşüncelerimi hatta tüm bedenimi. Acaba anlayacak

mı? İçimi bu ve buna benzer sorular kaplamış aynı zamanda korku, stres... Yok, canım nerden anlayacak işimi çok profesyonelle yaptığımı düşünüyordum, değil mi? Böyle düşündükten sonra içimi tekrar bir rahatlık kapladı. Eve geldim bütün senenin yorgunluğu ve ders çalışmayacak olmanın rahatlığıyla derin bir uykuya daldım. Ve karne günü geldi çattı o hak etmediğim takdiri alabilecek miyim merakı içimi bir kurdun ağacı kemirmesi gibi kemiriyordu. Dört gözle Müdür Bey'in konuşmasının bitmesini bekliyordum. Hâlâ zihnimi karıştıran ve bulandıran sorular vardı. Bitmiyordu. Neyse ki Müdür Bey'in konuşması bitmişti. Biz önde, öğretmenimiz arkada sınıfa doğru yöneldik. Her zaman arkamızdan gelip bizlere "*Siz benim öncülerim olacaksınız.*" derdiniz söylediklerinizi içselleştirip ne demek istediğinizi o kadar iyi anlıyorum ki öğretmenim. Kim hayatımı tüm hatlarıyla bu kadar değiştirebilirdi ki... Kim böylesine güzellikleri sunabilirdi bana. Evet, "*Sizler benim öncüm olacaksınız.*" derdiniz. Son nefesime kadar sizin öncünüz olma, sizi yaşatma şerefine nailim Öğretmenim.

Artık karneleri takdim etme zamanı gelmişti. Benim yüreği güzel öğretmenim, tek tek arkadaşlarımı yanına çağırıp karneleriyle birlikte kitap hediye ederek alnımızdan öpüyordu.

Ve sıra emek, his, duygu hırsız Burcu Hanım'a gelmişti. Yavaş yavaş tedirgin bir şekilde öğretmenime yaklaştım. Karnem öğretmenimin elindeydi. Hiç hak etmediğim takdir yazan kâğıt parçası ve hediye edeceği kitabı alnımdan öpüp bana doğru uzattı öğretmenim. Aman Allah'ım nasıl da mutluydum. Anlamamıştı benim emek hırsız olduğumu... Takdirimi de aldığıma göre içim huzur dolu bir şekilde evimin yolunu tutabilirdim...

Aradan yıllar geçti lise derken üniversite sınavı da geldi çattı. Sınav sonrası kullanmadığım lazım olmayan bütün kitaplarımı, romanlarımı, bir araya toplayıp ihtiyacı olan arkadaşlarıma verecektim. Kitaplarımı karıştırdığım esnada gözüme bir şey takıldı. Seneler önce öğretmenimin hediye etmiş olduğu, okumadığım kitap. O an bende okuma hissi uyandırdı merakla elime aldım sayfalarını karıştırdım. O da ne? Kitabın arasında özenli bir şekilde el yazısıyla yazılmış bir mektup. Öğretmenimin yazmış olduğu mektubu okumaya koyuldum. Her cümlesi ok gibi yüreğime saplanıyordu. Gözlerimden kâğıda damla damla akan yaşlar mektubun mürekkebinin kalbime damlatıyor, acıyordu kalbim. Bir noktadan sonra tüm bedenim, ruhum hissizleşmişti.

Evet, Öğretmenim! Benim güzel fedakâr babacığım, şimdi bana yazmış olduğunuz mektubunuzu, insanların düşüncelerine, hayatlarına tesir edecek olan o mektubu, uzun bir aradan sonra ilk defa birileriyle paylaşacağım. O broşürün masama kadar gelmesi ulaşılabilecek insanların olması gerektiğini, sizin gibi öğretmenlerin fedakârlıklarını, evladınız olarak gördüğünüz öğrencileriniz için o kış günü çektiğiniz cefaları, mesleğinizin vermiş olduğu kutsallıkla göstermiş olduğunuz tüm hassasiyeti paylaşacağım. İşte içimi ateş topuna çeviren o mektup...

“Benim güzel yavrucuğum, öncelikle gözlerinden öper, sekiz sene boyunca göstermiş olduğun çabandan ötürü tebrik ederim. Her zaman dile getirdiğim gibi biliyorsunuz ki hepimizin iyi yerlere gelmesini, başarılarımızın daim olmasını can-ı gönülden isterim. Hepiniz altın değerindesiniz, önemini, değerini hiç yitirmeyen altınlarımız olarak da kalacaksınız. Şimdi bu mektubumda anlatacağım hikâyeye tüm hissini verip okumanı istiyorum benim altın kızım...

Kavak Ağacı ile Kabak

Ulu bir kavak ağacının yanında bir kabak filizi boy göstermiş bahar ilerledikçe bitki kavak ağacına sarılarak yükselmeye başlamış. Yağmurların ve güneşin etkisiyle müthiş bir hızla büyümüş ve neredeyse kavak ağacıyla aynı boya gelmiş. Bir gün dayanamayıp sormuş kavağa:

-Sen kaç ayda bu hale geldin ağaç?

-10 yılda, demiş kavak.

-10 yılda mı? diye gülmüş ve çiçeklerini sallamış kabak.

-Ben neredeyse iki ayda seninle aynı boya geldim bak!

-Doğru, demiş kavak.

Günler günleri kovalamış ve sonbaharın ilk rüzgârı başladığında kabak üşümeye sonra yapraklarını düşürmeye, soğuklar arttıkça da aşağıya doğru inmeye başlamış. Sormuş endişeyle kavağa:

-Ne oluyor bana ağaç?

-Ölüyorsun, demiş kavak.

-Niçin?

-Benim 10 yılda geldiğim yere iki ayda gelmeye çalıştığın için.

“Kolay kazanılan kolay kaybediliyor demek ki yavrucuğum.

Yazdıklarımı ne olur yanlış anlama belki bu mektup hayatına tesir edecek belki de kızacaksın bana. Şunu bil ki buraya yazdığım bir harf dahi senin iyiliğin için. Yaptığım her işte alın teri dökmezsen geldiğin nokta başarı sayılmaz. Çalışmadan, emek harcamadan çıkılan merdiven bir gün yıkılacak ve işlevini yitirecektir. Bunu hiçbir zaman unutma yavrucuğum, olur mu? Ben her zaman sizleri iyiye, doğruya teşvik etmeye, dürüstlüğü hayatınızın temelini yerleştirmeye çalıştım. Sizler de bu değerli hazineyi ömrünüz boyunca koruyun, buna sahip çıkın. Hazinenin kilidi daima sizde olsun. Asla kaybetmeyin. Benim en değerli hazinem de sizlersiniz. Son nefesime kadar bu hazinelerimi koruyup kollayacağım. Her an yanınızda olamasam da gönül bağımız sağlam temeller üzerinde ve bu temeli asla sarsmayacağım. Ömrünüz boyunca başarı, doğruluk, dürüstlük sizinle olsun...”

“Sizi canından çok seven Mustafa Öğretmen”

Yüzüm elma gibi kıpkırmızı. Yer yarılrsa da içine girsem Öğretmenim! Emek hırsız olduğumu bildiğiniz halde takdir yazan kâğıt parçasını verip, rencide edip, kırmak yerine böyle bir şey yapmanız hayatımın temelini oluşturdu. Hayatımın temeli tam iki yıl önce bu mektupla atıldı. Bana kimsenin emeğine göz dikmemeyi, emeksiz yemek olmayacağını, kendi ayaklarımın üzerinde durarak bir şeyler elde etmeyi, kendim olmam gerektiğini öğrettiniz. Bir öğretmenin yapması gereken en güzel şeyi yapıp en büyük olgunluğu gösterdiniz. O karne günü herkesin içinde beni rencide edip, aşağılasaydınız belki bu gün bu tür düşüncelere sahip olmayacaktım Öğretmenim. Şimdi her şeyi bir kenara bırakıyorum, Artık yüzünüze nasıl bakacaktım. İçimde söylemek istediğim o kadar çok şey var ki lakin dilim lal... Dut yemiş bülbüle döndüm adeta.

Her defasında cesaretimi toplayarak evinizin önüne kadar gelip şiddetli bir biçimde kapı tokmağını kaldırarak “*Lütfen açın lütfen!*” içimdekileri haykırmak istiyorum dercesine içimde fırtınalar koparken tokmağı yavaşça bırakarak tekrar tutuyorum evin yolunu. Bu döngü yaklaşık bir buçuk yıl böyle sürüp gitti ve artık gelsem de cevap alamayacağım bir kapı.

Allah'ım sabah uyandığımda acıdan kulaklarımı sağır edecek o ses, ölümünüzün habercisi o sala, kulaklarımdan hiç gitmeyen, pişmanlığımın, ömür boyu benimle gelecek vicdan azabımın sesi o sala... Kapınızın önüne kadar gelip her defasında geri döndüğüm vakitler hasta yatağında çaresiz bir kanser hastasıymışsınız, ölümün gelmesini dört gözle bekleyen acılar içinde kıvranan bir hastaymışsınız öğretmenim. Ben bunları bilsem utancımdan yerin dibine dahi girsem gelip boynunuza hiç bırakmayacak gibi sarılmaz mıydım? İçim acıyor öğretmenim hayatımda büyük yankı uyandırıp göçüp gittiniz. Ve şimdi herkesin önünde söz veriyorum sizin yetiştirmek istediğiniz gibi bir birey olup o düşüncede bireyler yetiştireceğime. Siz hep rahat uyuyun, benim vefalı, fedakâr canım Öğretmenim...

Sizi çok seven kızınız.

Mustafa Öztürk / Ankara

YAŞAMAK İÇİN BİR NEDENİN VAR

Bu söz bana beni anlatmıştı irkerek, titreterek lakin istemedim. Birisi arzu edendi ihtiyarî, diğeriyse bekleyen. İsteyen ölmüştü ardına müştak olanı bırakarak. Arkada kalan bekliyordu herkes gibi sessizce. Yağmur ilk defa maviliğinin hakkını vererek yağıyordu. *“Güneş bir çıksa, gökkuşağı belirse, aman Allah'ım! Bu gerçek mi ki? Görülmemiş bir pitoresk...”* diye düşünüyordu tabutun en yakınında olan, elleriyle müteveffanın üzerine atılacak toprağı okşayan, gençlik köprüsünden tabutun sahibi yardımıyla geçen, yani bekleyen, yani özleyen. Özleyeni anlatalım dersek; o sıradan değildi, o basitti, gevşekti, tembel ve uyuşturulmuş idi. Yani çevresindeki talebelere kadar aynaya bakıyordu ve yine onlar kadar nefes alabiliyordu. Yaşamak buydu. Bir sürünün içinde, elleri bağlı, kendi değiştirilmiş ve dönüştürülmüş bir vaziyette. Etraf yok desek yeridir... Ya gerçek “O” nerde, mevcudiyeti bilinir mi bu halde? Hiç olmamış olan, bahsi geçeni doldurabilir mi? Hiçliğe hakkıyla sahiplere bu mefhum ne kadar mesafededir? Özleyen; bir bataklık sofrasında herkes gibi, maruf bulunan sistem içinde kuru, ucuz menfaatlerini kovalayan bir işgüder tip olarak karşımıza çıkacak en makul görüntü olarak... Meczum bir vaziyet takınarak düz, sade, hareket olmaksızın tahattan yapılan bir kutu içinde yatan muallim ise anlaşılacağı üze-

re şevk duyan veyahut bu bahsi geçeni talebelerine nakşedendir. İnsan olma haysiyetini duyan, suların akışı gibi gözlenen, hayal denizlerini okyanuslarla buluşturan bir su zerreciği mayasında saflığı ihtiva eden... Hülasa; ne içinlerle müzeyyen olan, anlatılan, sevilen, sayılan...

Kendisini özleten muallim ile bekleyen talebenin arasındaki dönüşüm çizgisinin -özleyene, özlenen tarafından veçhe tutmuş-başlangıcı, tıpkı bilahare tahakkuk edecek hüüzün ve matem dolu nihayet anında olduğu gibi bir yağmurla başlamıştı. Bir sonbahar sabahında, ağır ağır -altında ıslanmanın insanı hasta etmeyeceği kadar az bir biçimde- sanki istemezmişçesine yağın, sokakta dolaşan insanlarda tuhaf ve anlamsız bir huzura yol açan ve giderek de etkisini arttıran bu yağmurda özleten Muallim İbrahim, vazifeye memur tutulduğu yeni mektebinin yolunda; vakarlı duruşunu ve bitkin vaziyetini yüzünde muhafaza etmeyi unutmadan, geçmişini peşinden sürüklercesine hızlı ve ivedi adımlarla yağmura isyan edercesine yürürken tanışmıştı bekleyen talebe Ömer'le.

Ömer esasen düzgün bir çocuktur. Onu beslendiği çevre tefessühe uğratmıştı. Bir kardeşi yoktu, bu onun daha asi bir genç hale gelmesinde önemli bir etken olmuştu. Uyuşturucunun envai çeşidiyle alakadardı öncelikle. İçki alışkanlığı bulunmasına rağmen istediği an bu ilişkisini kesebiliyordu bu meret ile. Kağıt oyunlarında usta bir oyuncu olmasına karşılık kumara henüz bulaşmış değildi. Sigara ise hayatın doğal seyrine aykırı bir biçimde kendisiyle bütünleşmiş -adeta kendisine ait bir organ haline gelmiş- ve kendisini elinde sigara olmadığı zaman müşahede etmek pek müşkül idi...

Başboş bir sokak serserisine has bu özelliklerine rağmen Ömer, bir lise talebesiydi ve o da tıpkı Öğretmen İbrahim gibi yağmura başkaldırıyordu. Ama kendisi bunu, elindeki şemsiyeyle yapmayı tercih etmişti. Yağmurdan korunduğu şemsiye başkasına aitti. Yani Ömer, bu şemsiyeyi sahibinden izni olmadan aşırıydı. Üstelik şemsiye sahibi yaşı epeyce ilerlemiş bir kimseydi. Fakat bu durum, Ömer açısından herhangi bir sorun teşkil etmiyordu.

Öğretmen İbrahim, okul yolunun yakınında bir kavşakta rast gelmişti Ömer'e...

Ömer'i okul yoluna yakın bir kavşakta gördüm. Üzerindeki kıyafetlerden vazifeli olduğum okulda öğrenci olduğunu anlamak zor değildi. Yalnız elinde tutmuş olduğu sigara kendisini bu sıfattan uzaklaştırıyordu. Yanına yanaşıp buradaki okula yeni atandığımı ve okulu bulmam hususunda yardımcı olup olamayacağını sorduğumda, “*Tabii ki! Hocam*” şeklinde verdiği sıcak cevaptan sonra “*İslanmayın Hocam, şemsiyenin altına gelin, az önce yaşlı bir ihtiyardan yürüttüm.*” biçiminde devam ettirdiği fosforlu bir zehir mahiyetindeki konuşması beni derinliğine ürpertti. “*O cürüm sahibi kirli ellerinle tuttuğun şemsiyenin altına girmek mi?*” dedikten sonra okula kalan adımlarımda ‘neden’ öğretmen olduğumu sorguladım. Ömer, bu çirkin suçu neden işlemişti? Ömer, elbette okulda bu alışkanlıkların sahibi olan tek öğrenci değildi, değil mi?

Günler geçmişti...

Öğrenciler arasında her türlü kötü alışkanlığın olduğunu, bu işlerin tacirlerinin okul etrafında kol gezdiğini hepsinden kötüsü

mevcut öğretmenlerin bunu kabul ettiğini daha fenası benim-
sediğini müşahede etmem pek zamanımı almadı. Mesleğimden
keyif almak mı? Unuttum bile...

Aylar geçmişti...

Bu kötü alışkanlıklarla öğrencilerin heba olduğunu gördükçe
kahroluyordum. Diğer öğretmenlerden de bilhassa uyuşturucu
satışının tasfiye edilmesi ve asayiş sağlanması hususunda güven-
lik güçlerinden talepte bulunanların olduğunu yalnız bir sonuç
elde edilemediğini biliyordum. Okula geldiğimden sonra geçen
aylarda defalarca aynı minvaldeki başvurularımın neticesinde
bu meseleye köklü bir çözüm bulamayışım üzerine öğrencilerin
kendilerini düzeltmeye daha fazla temayül gösterdim. Çok sıkın-
tılı ve kavi günlerdi... Bütün telkinlerim berhava olmuş gibiy-
di... Bu zorluklara rağmen, vazifemin öğrencilerime doğru yolu
göstermek olduğu veçhesindeki inanç beni ayakta tutuyordu.
Suçlu olarak kendimi addediyordum. Bu kadar zaman olmasına
karşın onlar halen doğruyu görmüyorlar ise demek ki halen ya-
pılmamış bir şeyler olmalıydı.

Bir yılı aşkın süre sonra...

Okulun ilk günlerindeki kadar yaygın olmasa da öğrenciler
ile kötü alışkanlıkları arasındaki ünsiyet bağı devam ediyordu. Bu
günlerde, öğrencilerime numune-i imtisal olabilecek şahsiyetler-
den bahisler açmakta yoğunlaşmıştım. İftihar tablosu isimlerdi
bunlar... Kimi öğrencilerin bunlardan etkilendiğini görmek te-
rennüm etmeye çalıştığım bu bahisleri daha hoş hale getirmek-
teydi. Ömer ve diğerlerindeki açıklık ahlaka yönelikti. Ahlak...
Evet, bakış seyride en hayati taş. İçinin doldurulması mümkün

hale getirilirse bir gül membaı. Eksik olan buydu... Eksik olanı ve artık çürümüşü şümüllü eliyle çekip onaracak muazzam keyfiyet... Ama bu söz edilene muhtaç halindeki öğrencilerimi görebiliyor değildim bakıyordum sadece. Dinlemeye çalıştım dertlerini ama duymakla kaldım. Durum böyleyken, dokunmuyordum yaralarına bizzat hissediyordum. Söz yerini yakalaması gerekirken yakalayamıyordu. Sözün makes bulması bu kadar zorken yaşanan bir hadise beni en kalbi noktandan yaralamış; ta uzaklarda kutuplarda, imparator penguenlerin güneşin zıvasının bulutlar üzerinde bıraktığı kızılığın altında, kuyruklarını sallayarak kaçışmalarına nispetle ben de atlamak, kaçışmak istedim onlar gibi bu yardan. Daha on yedisini yeni doldurmaya yakın Ömer'in yakın arkadaşlarından Ahmet, müptelası olduğu zehrin etkisiyle hayatını kaybetmişti. Ahmet... Evet, Ahmet idi ölen. Sıcak ve namütenahi raddede parlak gözleriyle her sabah bana "Günaydın" diyen yağız, yaman delikanlı artık yoktu. Artık güneş doğmayacaktı Ahmet'in gözlerine. Ahmet, çok sevdiği ayakkabılarını giyemeyecekti bir daha. Keza Ahmet, küçük kız kardeşine o çok sevdiği renkli şekerlerden de alamayacaktı. Belli ki Ahmet'in kardeşi küçük Ayşe de, kendisini kötülöklere karşı koruyacak bir ağabeyden mahrum kalmaktaydı beş yaşına basmaktayken...

İnkisar doluydum, kalpleri kurcalayamamıştım. Melahati göz kapaklarım önünde gidip gelen yeşil bir rüzgâr olmuştu Ahmet. Gidip geliyordu beni tut dercesine. Ahmet'in, "*Hocam, beni bırakmayın!*" diye başlayan haykırışını unutmak istesem de artık hafızamda mahfuz bir yer edinmişti kendisine... Benim tarafımda bunlar yaşanırken, diğer yanda arkadaşları da Ahmet'in ölümünden çok etkilenmişti. Ahmet'in ölümü sonrası ayırım

yapmaksızın herkesin değiştiğini ve geliştiğini görmek beni bir nebze sevindirmişti. Öğrencilerime ektiğim tohumlar aylardır hiçbir hareket emaresi göstermemişti ama bu ölüm hepsine birer can suyu olmuştu. Zavallı bir biçimde ölmüştü Ahmet. Çaresiz ve insanca olmayan bir şekilde. İnsanca ölmek! Bu sözü, Ömer'den duymuştum. “İnsanca ölmeliydi” demişti, bana ağlamaklı bir ifadeyle. Ömer eski Ömer’i unutturmuştu. Herkes değişmişti ama Ömer daha ötelerde değişmişti. Bütün eskisini bırakıp yeni meziyetlerle donatmıştı kendini. “Günde üç öğün yemek bizim için ne kadar elzemse üç öğün kitap okumak da o kadar ehemmiyet arz eder.” diyordu mesela. Arkadaşlarını etrafına toplayıp yeni öğrendiği fikirleri paylaşıyor, okuldaki öğretmenlerle başa baş cenk edecek kadar çok okuyordu. Bu durum beni çok etkilemişti. Farklılıklar ve benzerlikler üzerine inşa edilen bir hayatta siyahın beyaza dönüşmek için çırpınmasıydı bu. Rüyalarından yapılmış bir kumaş olan insanoğlunun kendi evrimini kendi cehdiyle eline almasıydı bu. Ağlamayı öğrenmesiydi kekeleyerek. Yani ölmeyi severek...

Uzun yıllar sonra...

Ağaçların mebzul bulunduğu bir mezarlıkta bir yandan ev sahiplerinin sessizliğine özenerek kımıldanmadan duruyor öte yandan özlemini taşıdığım öğretmenimin tabutunu uhrevî mülahazalarla baştan aşağıya temaşa ediyordum. Arkamdan kulağımı okşayan rüzgâr toprakla temas halinde açıkta bulunan ellerimi üşütecek kadar sert esiyor ve sanırım tabutun başındakiler arasında rüzgârın bu durumunu sadece ben fark ediyordum. Herkes telaş içindeydi. Mahşerin provası denilecek durumu herkesin göz bebekleri aksettiriyor ve gözyaşları birbirine karışarak

akıyordu. Herkes hüznünlüydü, ama ben daha fazla hüznünlüydüm. Ahmet'in ölümünden sonra çok geçmemişti ki öğretmenimizin, bize göre çok ırakta kalan bir vilayete tayini çıkmıştı. Ve öğretmenimi uzun zamandır göremeyen ben kendisiyle ancak cenazesinde hasret giderebiliyordum. O yüzden rüzgâr, ağaçlar ve diğerlerinin hepsinden ziyade tabutun içinde yalnız olanla aramızda geçen güzel günleri düşünüyordum. "Öğretmenim" diyordum. "Kalk" diyordum. "Ben, öğrencin Ömer." diyordum. "Seni unuttum öğretmenim." diyordum. Hani bir gün sana, içinde bulunduğumuz hayatın bir anlamsız çekişmeler serabından ibaret olduğunu ve dimağımı hercümerç eden idrak edemediğim bu cerahat çukurunda önüme yumak yumak taş duvarlar örüldüğünü söylemiştim. Sen de bana, "Celalettin Harzemşah"ı anlatmıştın. Anlattığın anla birlikte tutuklu kalmıştım. Bir şey olmuştu. Gelmiş ve geçmiş bütün mantık ve akli melekelerimi alt üst edecek kadar sarsıntılı ve şiddeti bol bir şeyler olmuştu. Ve aklımın nirengi noktasında çakılı kalacak o sözünü söylemiştin "YAŞAMAK İÇİN BİR NEDENİN VAR!" Bunu duyunca kendimden geçmiş vaziyette hiçliğime ağlamıştım saatlerce. Bana ağlayabilmeyi öğrettiğin için teşekkür ederim öğretmenim. Başkalarını incitmiyor, doğruyu gösteriyor, hakkaniyet ölçüsünü elimde tutabiliyorsam bunun en hususi saiki senin bana gözpınarlarımın anahtarını hediye etmendir. Gassal aramaya kalktıklarında izin vermedim öğretmenim. Senin cenazeni başkasına ykatamazdım öğretmenim. Senin pak yüzün hep gözümün önünde olsun istedim çünkü. Kendi ellerimi mi yoksa seni mi yıkadım orasını pek kestiremeyeceğim öğretmenim. Evet, öğretmenim. Onu da unuttum. Bu kirli ellerim seni incittiye özür dilerim öğretmenim. Affet öğretmenim, affet! Bu rüzgâr senin için dalları okşuyor, bu insanlar senin için kıyamdalar öğretme-

nim. Gözlerim tabutunun bir adım gerisinde yine yaşlanmış bir biçimde seni uğurluyor öğretmenim. Yeni çıkan güneş ısıtmasa da gözyaşlarımı tebahhur ettirmeye yetiyor. Yağmur altında bir yiğit yatıyor ama güneş sıcaklığını kaybetmiş. Ve gökkuşağı ansızın tabutun üzerinde, çok üzerinde, uzak bir yerden sana gülümsüyor...

Aman Allah'ım... Aman!

Fatma Aktaş / Artvin

DEV ADIMLI GÜNEŞİM

O zamanlar açıldıkça kanayan yaralarımız yerine, açıldıkça uçları kırılan kalemlerimiz vardı. Çelimsiz zayıf bir kız çocuğuydum. Annem her sabah çalışmaktan yıpranmış elleriyle örerdi upuzun saçlarımı. Belki takılırdı saçlarımın telleri nasır tutmuş ellerine. Her çocuğun kendince bir dünyası olduğuna inanırdım. Benim de bir dünyam vardı; küçücük, soğuk ve karanlık...

Üçüncü sınıfın başıydı. İşte tam o gün bir güneş doğuvermişti benim küçük dünyama. Aydınlattı bütün karanlıklarımı... Isıttı minicik kalbimi ve küçücük dünyam onunla birlikte büyüdükçe büyüdü...

O geldikten sonra hiç korkmadım karlı yollardan, soğuk duvarlardan. Kendi elleriyle kuruturdu kardan ıslanmış çocukların çoraplarını soba önlerinde. Her şeyi yetiştirmeye çalışır; herkesin her derdine, sıkıntısına, sevincine, korkusuna, acısına, ihtiyacına koşardı. Hepsine yetiştiği için dev adımları var zannedirdim. Dev adımlı kocaman güneşim... Şimdi şimdi anlıyorum dev olan adımları değil, kalbiymiş. Toymuş, gençmiş, ama umudu, azmi takım elbisesinin ceplerinde doluymuş.

Altı ay kar hiç eksik olmazdı serhat memleketimin bozkır topraklarında. Kardan kapanan yollara kepçelerin tekerlek izleri bile uğramazken benim dev adımlı güneşimin umudu basardı dizini aşan bembeyaz karlara. Toplardı bütün çocuklarını zor bela yaktığı sobanın etrafına. Başlardı bütün gayretiyle ders anlatmaya. Şimdi, şimdi anlıyorum izini bıraka bıraka geldiği umut çukurlarında verdiği hayat derslerini.

Güneşin hep görüldüğü yerlerden, güneşsiz topraklara gelip güneş olmuştu o topraklarda açan çiçeklerine... Geldiği gibi to-murcuklar yeşerivermişti karlı bahçemizde. Karda da çiçek aç-mıştı işte dev adımlı güneşimin elinde.

Birleştirilmiş sınıf derlerdi bizim adımıza. Birleşen sınıflar değildi aslında birleşen farklı farklı dünyaların oluşturduğu çi-çek bahçeleri idi.

Sevmezdim karın soğuşunu, çamurlu yolların pisliğini. Dev adımlı güneşim sevdirmişti soğuğa rağmen karların üzerine ya-tılıp mutlu olunabileceğini. Çamurdan tabaklar yapıp karın do-yurulabileceğini. Yıkık dökük okul duvarlarının içinde dimdik duran bir kaleydi. Asla izin vermezdi duvarların yıkıntılarının çocuklarının hayallerini ezmesine, ziftli kara tahtaların çiçekle-rinin umutlarını karartmasına.

Bir gün lapa lapa kar yağarken, sanki tanelerini güneşimin gözlerinden derine doğru eritiyordu. İlk defa kilitlemişti küçük köy okulunun gri tahta kapısını. Almıştı çocuklarını yanına düşmüşü karlı yolların ötelerdeki bilinmezliğini anlatamama-nın hüznü çıkmazına. O an anlamıştım sağındaki delikanlı çiçeğin dalının kopup sonsuzluk nehrinin sularına kapıldığını.

Arkadaşımın, babasının öldüğünden habersiz, evine doğru gidiyorduk. Dev adımlı güneşimin adımları ilk defa bu kadar yavaş ve çaresizdi.

Öğretmeye o kadar hevesliydi ki hevesi nefesim olmuştu. Hevesi bitiverse nefesim de kesilecekti sanki. Neyse ki hiç nefesimin üstüne kızaran ellerin cetvel izleri değmedi. Dedim ya öğretmeye hevesliydi. Koca koca kitapların anlamsız çözümlemeleriyle değil, minicik kalplerin manalı özleriyle sarardı hevesinin kılavuz haritasını. Şimdi, şimdi anlıyorum onun öğrettiklerinin hiçbir kitapta tekrarının olmadığını. Kalbimde bir yerlere not almışsam ne âlâ.

Vatan dedi, görev dedi dev adımlarıyla gidiverdi güneşim; aydınlığını başka birine bırakarak. Babamdan başka bir delikanlıyı ilk defa bu kadar çok özlemişti, varlığıyla ısıttığı minicik kalbim. Küçük dünyanın bütün pınarları onun izinin olduğu her köşede çağlamıştı sessizce. Askerlik görevini tamamlayıp döndüğünde; çağlayan pınarlarım toprağa karışıp can verdi solmuş yapraklarıma, yeniden çiçek açtı sevinç tomurcuklarım.

Kıyamazdı çiçeklerinin bir damla gözyaşına, bir defa bile bağırmamıştı benim küçük dünyanın haylaz çocukluğuna. Günün birinde beyaz önlüklü ablalar geldiler, ellerinde koca koca iğneler. İçlerinden birisi çelimsiz koluma iğneyi batırınca canım yandı sanmıştım. Oynatıverdim kolumu çocuk aklımla. İlk defa güneşimin öfkeli sesini işittim sevgi çığlıklarının yükseldiği azamda. Canımın asıl o an yandığını anladım, en kötüsü dev adımlı güneşimin canını da yakmıştım. Benim aydınlığımın kararmasından korktuğu için ilk ve son kez güneşimin karanlığını görmüştüm.

Okula en keskin soğuşu içine çeke çeke, seher vakti giderdi. Elinde kalem değil odun, kömür tutardı. Yanmazdı çoğu zaman inatçı alev topu; ama güneşimin daha inatçıydı aydınlık oku. Sönmeyen umudu, ısıtırdı üşüyen hayallerimizi. Öyle öyle eritim dünyamın buzlarını, kırağı düşmüş yapraklarımın karlarını.

Dev adımlı güneşim bizimleyken günler ayları, aylar yılları kovaladı. Üç yılını onun şefkatli kanatlarının altında geçti. Onun gölgesinin altında olduğum zamanlar çocukluk yıllarımın en nadide anlarıydı. Ailesi bilmişti bizleri, gencecik yaşında bir dizi evladı olmuştu. Kuşlar gibi kanat çırpardı yuvasını en güzel hale getirebilmek için. Dev adımlı güneşim geldiği vakit kalmazdı elektrik tellerinde hiçbir kuş. Kışın soğuşuna dayanamazlardı. Kargalar bile göçüp giderdi uzak diyarlara, benim kırlangıcım göçmen kuş değil göçen kuş oluverirdi titreyen kanatlarıyla.

Bahar gelince göçmen kuşlar döner, toprak çiçek açar, ekinler can bulurdu. Kar çiçekleri karışırdı rengârenk çiçeklere, her yer cıvı cıvı olurdu. Kırlangıç yuvası şenlenirdi. İlk zamanlar daldardım; baharın coşkusuna, bin bir renkli çiçeklerin kokusuna. Sonra dünyamın en kalabalık semtine bir sessizlik çökerdi. Kırlangıcım çırpardı yorgun kanatlarını bir dahaki göç vaktine değin kaybolurdu gözden. Güz vakti gelince yuvası kırlangıcına, dünyam güneşine kavuşurdu.

Güneşimin aydınlığı dünyama değdikçe her gün yeni bir kıtayı keşfettim, yepyeni kanallar açtım berrak okyanuslara. Bazen Kaf Dağı'nda Zümrüdü Anka oldum bazen de Çukurova'da bir parça pamuk ipliği. Zira ben güneşimle beraber küçük dünyamın bütün dağlarını, denizlerini, ovalarını buldum. O gittikten sonra onun var ettiği dağlarımın tüneller, denizlerimin üstüne köprüler, ovalarıma nice nice dünyalar sığdırdım.

Ve Şimdi benim dũnyam sonsuzluk nehrinin sularına kapılmadan, dev adımlı gũneŐimin aydınlattığı yolda, adımlarımı devleŐtirerek başka dũnyaların gŕkyũzũne gũneŐ olmak ũmidiyle tan vaktini bekliyorum.

Cansu Aküzüm / Balıkesir

DİLEĞİMİN TÜRKÜSÜ

Ah benim yüreği yufka, elleri pamuk öğretmenim. Beni bu günlere getiren yoluma ışık tutan Dilek Öğretmen'im, unutamadığım öğretmenim.

Herkesin velileriyle geldiği, benimse bir başıma; koca bahçede yapayalnız kaldığım o gün, başımı okşayan elleriyle başladı aydınlık yolculuğumuz. Annem çalışıyordu, babamın da herhangi bir işi vardı herhalde; belki de o gün küçük kızının okula başladığından bile haberi yoktu. Bu küçük kız o gün, tek başına, elinde sınıfı yazan küçük bir kâğıt parçasıyla etrafına bakınırken, bir çift pamuk elle yalnızlığından kurtuldu. Önce başımı okşadı pamuk eller, daha sonra yüzümü avuçlarının arasına alıp gözyaşlarımı sildi ve -verdiği güveni yüreğimde, ellerinin yumuşaklığını yüzümde ilk günkü gibi hissederim- elimden tuttu, beni sınıfıma çıkardı. Meğer benim melek öğretmenim sınıfı saymış, bir kişinin eksik olduğunu fark etmiş, pencereden bakıp bahçenin ortasında öylece durduğumu görünce koşturuvermiş yanıma.

Evet, ilk günümüzdü... En ön sıralardan birine oturup, yüzünün her çizgisini incelemeye başladım. Ne kadar güzel saçları vardı, bembeyaz bir teni, sıcacık gülüşü. Ama ben o gün en çok ellerini sevdim, beni o koca bahçede yalnız bırakmayan ellerini.

Okulun ilk günü; iş yerinden izin alamadığı için beni sınıfıma bırakamayan annem olmuştu Dilek Öğretmen'im.

Maddi durumumuz çok iyi değildi. Benim dışımda altı kardeşim de okula gidiyordu. Çoğu zaman harçlık alamazdım. Abimler, ablamlar o zamanın parasına göre iki yüz elli bin alırlardı. Annem de bana beslenme çantası hazırlardı. O günkü beslenme listesine göre değil, evdeki olanlara göre hazırlanırdı benim beslenme çantam. Dilek Öğretmen listeye uymayanlara kızardı, ama bana hiç kızmamıştı. Fark etmediğini düşünür, kendimi şanslı hissederdim. Şanslı hissetmek konusunda haklıyım evet; ama fark etmediği için değil, fark edecek kadar duyarlı bir öğretmene sahip olduğum için. Durumumuzun olmadığını anladığı için beni görmezden geldiğini çok sonra anladım. Bazen sıraların arasında dolaşırken, arkadaşlarımla ikram ettiği kurabiyelerden almazdı da, benim zeytin ekmeğimin kenarından koparıp; *"Ne kadar da lezzetli, bu zeytinleri nereden alıyorsunuz?"* derdi. Ben sevinirdim, içimdeki yoksulluk zenginliğe dönüşürdü. Sınıfın en güzel zeytinlerini yiyebilen zengin kız oluverirdim birden. Çok sonra anladım ki yine, zeytinlerimiz değil benim melek öğretmenimin kalbiydi güzel olan. Yediği çikolatayı bile benimle gizliden gizliye paylaşan güzel kalpli öğretmenim, bana çikolata alacak parası olmayan babam olmuştu.

Sinirli halleri geliyor gözümün önüne, şöyle bir masaya vurup sesini yükseltirdi. Sonra yüzümüze bakıp gülmeye başladılar. Bize kıyamazdı ki. O güzel ses tonuyla ders anlatırken, ben her seferinde hayallere dalar kendi kendime bir söz verirdim; ben de böyle bir öğretmen olacağım. Bu kadar güzel anlatabilirdim belki ama ben bu kadar güzel değilim ki der içlenirdim kendi

kendime. Küçükken daha çok dışarıda kaldığımdan mıdır bilinmez, koyu olan tenim bir hayli koyulaşır ve benim önümdeki tek engel pamuk olmayan kararmış ellerimdi. İyi hoş öğretmen olacaktım olmasına da, benim ellerimi öperler miydi ki? Nazar boncuklu karnelerini dağıtırken başlarının üzerine koyarlar mıydı? Bahçede tek başına kalmış bir çocuğa elimi uzatsam tutar mıydı? Çikolata alamayan bir çocuğa çikolatamdan koparsam alır mıydı? Aferin dediğimde başlarını okşamama izin verirler miydi? Okula tek başına gelen çocukların, sınıflarına bırakan annesi olur muydum? Zeytinin en güzelinden anlamazdım ki ben! Sahi ben o kadar büyüyebilir miydim?

Büyüyebilirdim tabii ya, öğretmen olacaktım ben, olmam gerekiyordu. Dilek öğretmen gibi bir öğretmen olmalıydım. Anne olmalıydım, baba olmalıydım, yoksul kalan yüreklerin zenginleştireni olmalıydım, umut olmalıydım, ışık olmalıydım; hatırlanacak, adına kompozisyonlar yazılacak bir öğretmen olmalıydım.

Olacağım; dileğimin türküsünü beni sevgiyle kucaklayan, minik ellerle yaşatacağım.

Dilek Aras / Bayburt

ÇİNİ DESENLİ UÇLU KALEM

“Hayatta en büyük şans: Küçükken iyi bir öğretmene rastlamaktır.”

Bir Hint filmi

Sonbaharın kendini dibine kadar hissettirdiği, hazan yapraklarının döküldüğü, coşkun nehrinin bile sakin aktığı bozkır kokulu bir şehrin sokaklarında bir akşamüstü vizelerin, öğrenciliğin yüklediği ağır sorumlulukla düşünceli düşünceli yürürken hatıra yarışması ilanını görüyorum. Ve büyük şairin çarpıcı cümlesi şimşekler gibi çakıyor zihnimde. *“Biz mahcup ve onurlu çocuklarız.”* Biz acılarımızı, öfkelerimizi dahi anlatmayı beceremezken, bana ait özel bir anımı nasıl anlatabilirim verdiğimi çelişkiler, korkular, yoğun iç çatışmaları. Öyle ya bugüne kadar kimselere anlatmadığım, minik bir bebek gibi baktığım, koruduğum, kolladığım sadece benim bildiğim, uğurlu olduğuna inandığım, içimdeki saklı denizi yani hikâyemi gün yüzüne çıkarmam isteniyordu. Bir yanım evet evet bu hikâyeyi anlat belki senin gibi bir çocuğun hayatına merhem olur. Bir yanım hayır bu hikâyeyi, hikâyenin biricik kahramanı öğretmenin bile bilmezken, yaklaşık yirmi yıldır uğruna inandığın hikâyeyi anlatmamalısın. Hem Türkiye’de kitap okunmaz, karanlığa bir taş

ta sen mi atacaksın? Çelişkiler, korkular, kararsızlıklar derken en sonunda; *“Ya anlatacağın hikâye çocukluğu sen gibi birine merhem olursa ve sen buna vesile olmazsan, bunun da bir vebali var bil.”* diyen sese kulak verdim ve yazmaya karar verdim.

Benim hikâyem ölümlerin kol gezdiği, fikirlerin susup silahların konuştuğu, insan hayatının sudan ucuz olduğu, gözyaşlarının, acının birbirine karıştığı, insanların yerlerinden yurtlarından edildiği, cennet vatanın cehenneme çevrildiği korkunç, öfkeli bir 93 yılında başladı.

O yıl ülkemiz için talihsizlik, benim içinse tam bir felaketti. Bu karanlık zamanlarda bir gün ansızın köyümüz boşaltıldı. Bağırışlar, çağırışlar, kadınların yürek sızlatan haykırışları ile karakolun yanındaki köye doğru yol aldık. Bu kareyi hayatım boyunca hiç unutmadım. Ve hep şöyle düşünürüm: Eğer o kareyi bir gün sinemaya aktarabilirsem dünyanın en etkileyici dram filmlerinden birini yapabilirim diye. Bebeklerin merkep sırtlarına bağlandığı, kadınların haykırışları ve tozun dumanın yükseldiği, umutsuzluğa doğru giden bir yolculuk. Hikâyelerimizi, çocukluğumuzu, sevdalarımızı, köklerimizi, mazimizi geride bırakarak umutsuzluğa, mutsuzluğa ve de bilinmeyene doğru yol aldık.

Yolculuk güvenli bir köyde bir iki günlük bir konaklama ile son buldu. Ne zaman o köyün bizi karşılayan karesini hatırlasam ensar ve muhacir uygulusu bende gerçek anlamıyla bir kez daha hatırlanır. Bizim perişan halimize ağladılar, her aile başka bir aileyi konuk etti. Bizimle ekmeklerini bölüştüler, derdimizle hemhal oldular.

Sonra bir iki güne kadar muhacir aileler başının çaresine bakmak üzere farklı farklı yerlere göç ettiler. Kim nereye gidebilirse

ya da kimin nerede tutunacak küçük bir dalı varsa oraya hatta bazıları da yurt dışına göç ettiler. Biz de dilini bilmediğimiz sıcak çok sıcak bir şehre göç ettik. Şehir hayatı sıkıcıydı. Biz de şehirde yapayalnız ve kimsesizdik. Şehir dışarıdan gelenlere kapalıydı. Şehir kendisine yabancı olanları önce boğuyor sonra yutuyordu. Şehrin kenar bir mahallesinde mezarlığa yakın bir yerde kara bir çadırdaki kalıyorduk ilk zamanlar. Sonraları dört duvardan oluşan derme çatma bir yerde kalmaya başladık. Kocaman bir şehirde köklerinden ayrılmış sefil ve perişan kimi kimsesi olmayan bir aile. Başka bir ifadeyle mutsuzluğun, umutsuzluğun aile resmi.

Altı ay sonra babamı talihsiz bir kazada kaybettik. Dedim ya şehir kendisine yabancı olanları boğuyor diye. Babamın vefatı ile evimizde bir matem havası vardı. Annem sürekli ağlar, şehrin uğursuz olduğundan dem vururdu. Çok öfkeli olduğu zamanlar evin en büyüğü olduğum için genelde sinirini benden çıkarırdı. Siniri yine çıkmazdı devamında ağlardı. Sonra söylenirdi. Siz hepten sahipsiz, başsız olduğunuz için bunlar başımıza geldi diye. Belki de sizin yıktığımız kuşun yuvasının ahı evimizi yıktı. Zaten siz hep kötüyü niyetlediniz. Hani oyun oynarken bugün bu evimizde biri kaybolacak diyordunuz. Kayboldu işte. Ah keşke sizler ölseydiniz. Acısından çok basit şeyleri bile kötüye yorar, kendini çok üzzerdi. Sonra ağlardı ve yüreği olan her insanın ağlayacağı ağıtlar dizerdi.

Arada diğer akrabalarımızdan, köylülerimizden haberler alırdık. Haberler genelde karanlıktı. Takip edilenler, korkular, perişan olanlar şeklinde uzar giderdi. Annem o kadar hassastı ki köyün bir tavuğu hastalanmış haberini alsa günlerce içine dert eder. Evde matem havası estirirdi. Bize de televizyon seyretmeyi

yasaklardı. Televizyon yasaklamak o zaman en meşhur yasaklarından idi. Bunu insanların acısına duyduğu saygıdan yapardı biz anlamazdık tabi. Televizyon yasağını ilk ihlal edene çok kızardı, sonra diğer kardeşler seyretmeye devam ederdi.

Bütün bu olumsuzlukların içinde ilkokula başladım. Acılıydım, öfkeliydim, dil bilmiyordum, kendimi ifade edemiyordum. Bu da beni hırçınlaştırıyordu bildiğim tek dili konuşuyordum: Kavga. Köklerinden, mazarından çocukluğundan koparılmış bir çocuktan başka ne beklenebilirdi ki? Tabi o kavgaların sonunda dayak ve hakaret vardı. Hakaretleri çok takmazdım, çünkü anlamıyordum. Dayağın ise iç dünyamda yarattığı tahribatları tarif edemem. Okulda kendimi yerliler tarafından kapana kısılmış ve kapanda bile taş atılan vahşi bir hayvana benzetiyordum. Üzerimde tuhaf bakışlar, nefret edilen kavgacı bir çocuk hissi ile okula gider gelirdim. Dil adına bildiğim iki kelime vardı. Bana ismim dahi sorulan her şeyin cevabı “*evet*” veya “*yok*”tu. Bugün bile aklıma geldikçe melankolik bir ruh haline bürünür, burnumun direği sızlar, gözlerim yaşarır. Bir gün okulun bahçesinde kravatlı bir amca babacan bir tavırla bana baktı ve ismi mi sordu, “*YOK*” cevabını verince adamcağız nasıl da şaşırmişti? Bana hiç kızmadan babacan tavrı ile müdür odasının yoluna devam etmişti.

İlkokul ikinci sınıfa kadar hemen hemen böyle geçti. Dil konusunda da “*evet*” ve “*yok*” başlangıç seviyemin çok üstüne çıkmıştım. Hayata küsmüş, okuldan daha çok sahibi olduğu petrol ofisi ile ilgilenen yaşlı öğretmenimiz emekliye ayrılmak üzereydi. Çok iyi hatırlıyorum öğretmenimiz eğer hızlı adımlarla sınıfa gelirse “*Çocuklar petrolde acil bir işim var, sessiz olun birazdan*

geleceğim.” der, kırmızı bisikletine atlar ve giderdi. Geliyor muydu gerçekten hatırlamıyorum. Sonunda öğretmenimiz nihayet emekliye ayrılmıştı.

Yeni öğretmenimiz genç bir bayandı. Yeni öğretmenimiz çok gayretliydi. Bütün öğrencilere bir şekilde ulaşma çabası içindeydi. Herkesi olduğu gibi kabul ederdi. Her öğrenciyi bir yerlerde görevlendirip onları işe katmakta mahirdi. Kimi öğrenci küme başkanı, kimi öğrenci küme sekreteri, kimi öğrenci küme yazıcısı derken herkesin bir görevi vardı. Bana da sınıfın ödevlerini kontrol etme görevi vermişti. Tabi isimlerin karşısına artı ve eksi atmam içinde bir kalem gerekliydi. Öğretmenim bunu da halletti ve bana “*Çini Desenli Uçlu Kalem*”ni verdi. O gün bu gündür bu kare zihnimin ve yüreğimin en özel yerinde. Öğretmenimin beni kalemine layık görmesi benim için inanılmaz bir olaydı. Çünkü bu benim için çok büyük ödüldü. O kalem tatsız, tuzsuz hayatımın en aşağılanmamış, en hor görülmemiş, en fazla kabul görmüş sahnesinin biricik sembolüydü. O kalem renksiz hayatımın en renkli karesi oluverdi. O kalemle uyuyabilir, kaybolmasın diye evde bile farklı yerlere saklayabilirdim. Öyle ya o güne kadar hayatımın en hor görülmemiş, en aşağılanmamış sembolüne gözüm gibi bakmalıydım.

Öğretmenimiz kümeler halinde bizi oturtur. Sınıfta bir takım ruhu oluşturur ve dışarıdan bilgi yarışmalarına katılmamızı sağlardı. Artık sınıfta pozitif bir hava vardı. Takım çalışması etkinlikleri sayesinde arkadaşlarına çelme takmak yerine, arkadaşının başarısı için ter döken yürekler oluvermiştik.

Üçüncü sınıfın sonunda artık sınıfın en iyilerindendim. Sınıfımızın olumlu havası, küme çalışmaları ve her çocuğun olduğu

gibi benimde en sevdiğim oyunlar sayesinde dili iyice sökmüş ve zorlanmadan konuşup yazıyordum. Ama her şeyin sembolü benim için çini desenli uçlu kalemdi. Aslında sadece bir kalemdi yani kalemlerden bir kalem. Ama bazı şeyler yerinde ve zamanında yapıldığı zaman değeri ölçülmüyor. Bu bir çöp parçası bile olsa ona yüklediniz anlam ve değerler olayı bitiriyor. O kalem de hayatımın dönüm noktasıydı. Onunla hayatımın karanlığa doğru giden ibresi bir anda doğruya, güzele yön çevirmişti. Çünkü o kalemlerle birlikte hor görülmemeyi, aşağılanmamayı görmüştüm. Yerinde ve zamanında hayatıma yapılmış küçük ama çok mühim bir ameliyat gibiydi.

Eğitim konusunda gelmiş geçmiş en iyi filmlerden biri olarak kabul edilen “*Her Çocuk Özeldir*” filminin sloganı “*Hayatta en büyük şans: Küçükken iyi bir öğretmene rastlamaktır.*” idi. Kendimden biliyorum iyi bir öğretmenin küçük bir dokunuşu bile bir insanın hayatını değiştirebilecek büyük bir etkiye sahip. Onun için her çocuğun karşısına iyi öğretmenler çıkması en büyük temennim. İyi öğretmenler çocukların hayatında mucizeler yaratırlar. Ben bunu anlatamam ama yaşadım. Ah! Keşke anlatabilsem iyi öğretmenlerin esrarını. Bu konuda aynen kelimelere hükmeden büyük bir şairin “*Ben konuşmasını bilmem Lili yar.*” dizesi gibi çaresiz kalıyorum...

Kahramanımın yani öğretmenimin izinde giderek sınıf öğretmeniliği okuyorum. Öğretmenim bana çini desenli bir uçlu kalem vermişti. Ben de ulaşabildiğim kadar öğrencinin çini desenli uçlu kalemini bulup verme yolundan gidiyorum. Ve nice öğrencinin hayatına minik dokunuşlar yapma niyetindeyim. Her şeyin sahibi Allah'ın izni ve inayeti ile.

Çini desenli uçlu kalem hatırlanır da, sahibi biricik öğretmenim hatırlanmaz mı? Elbet hiç unutulmadı. Ama onu burada anlatmayacağım. O hep pencereden her gün seyrettiğim ama seyredildiğinden habersiz pencereimin önündeki parkta dolaşan bir suret gibi hatıramda. Onun evlendiğini duyduğumda dünyalar benim olmuştu. Çocuğu var dediklerinde başka bir sevinmiştim. Boşandığını öğrendiğimde sessiz sessiz ağlamış, acısını kendimce paylaşmışım. Telefonunu bilirim, bana çok uzak bir ilde çalıştığı okulu bile bilirim fakat aramam, konuşmam ama hep gönül penceremden izlerim. Ben yıllar önce hayatında mucizeler yarattığınız öğrenciniz diyemem. Biliyorum bu insanlara saçma gelecektir ama ararsam sanki sır bozulacak ve hikâye sona erecek. Onun için bu bende hep sır kalsın isterim. Dinlediği masalın bitmesini istemeyen çocuk misali. O hep kahramanım fakat kedinden habersiz kahramanım kalsın isterim. Ben onu uzaktan seyreden, ardından duamı eksik etmeyen vefalı dostuyum. Galiba bu çok hoşuma gidiyor ve bana müthiş bir lezzet veriyor. Bunun verdiği eşsiz lezzeti anlatamam sadece yaşıyorum.

Ve öğretmenimin yolunu takip ediyorum. Ben de onun gibi “Çini Desenli Uçlu Kalemler” vermeye gidiyorum.

Fatih Eşrem / Bilecik

HAZİN BİR HATIRA

Bir an geçen yılların hüznüyle maziye bakarken buldum kendimi. Toprağın bile örtemediği bir acı vardı üstümde. Yıllardır buruklukla içimde sakladığım, kalbimin ücra köşelerinde yer verdiğim insanı hatırlattınız bana.

Birinci sınıfa gittiğim ilk günü anımsıyorum da alışana kadar annem yanımda kalmıştı. Anneme çok düşünüyordum. Gittiğini fark ettiğimde ders esnasında sınıftan çıkmak için kapıyı yumrukladığımı hatırlıyorum, küçücük ellerimle. Sonra omzuma dokunan yumuşacık eller hissettiğimi, annemin eli kadar yumuşak ve zarif elleri. Okula alışmamı sağlayan sarı saçlı, bakışlarındaki sevgiyle öğrencilerine şefkat gösteren değerli öğretmenim, Yaşar Sarıkaya. O kadife, narin sesi hâlâ anımsayabiliyorum.

Benim için meşakkatli ve uzun geçen bir yarıyıl olmuştu ama şöyle bir hayatımın eskizine bakıyorum da su misali akıp geçen senelere üzülüyorum. Sanki acelesi var gibi, çok çabuk geçmiş zaman!

Aslında öğrenim hayatıma o güzel insanla başladığım için çok şanslı hissediyorum kendimi. Neyse anılarımı yâd edince

yüzümde beliren şu tebessümü bir kenara bırakarak tarihi birazcık daha ileri saralım.

İkinci dönem olmuştu. Okulun ilk günü bir coşkuyla sınıfa girdiğimi hatırlıyorum. Masada oturan başka biri olduğunu görmüştüm. Sert görünümlü, hafif yapılı bir adamdı. Yanlış sınıfa girmiş olamazdım, zira bütün arkadaşlarım oradaydı. Sonradan o adam kendini tanıttığında Yaşar Öğretmen'imizin başka bir okula tayini çıktığını söylemişti. Bir veda bile etmemişti bize diye düşünürken ertesi gün vedalaşmaya sınıfımıza gelmişti. Çok sevinmiştik lakin onu tekrar bırakmak zor olmuştu. Başka bir okulda başka öğrencilere sıcacık gülümsemesiyle, şefkatle bakıyordu. Üzülmiştük gerçekten ama şimdi düşünüyorum da başka çocukların da o güzel insanı hayatında yer edinmesi gerekiyor. Öğrenecekleri çok şey vardı ondan ve her çocuğun o güzel öğretmenden öğreneceği onlarca şey.

Kendimi çok şanslı hissediyordum çünkü hayatıma önceki öğretmenim gibi yeri doldurulamaz bir insan girmişti. O kömür gözleri, ara ara beyazlayan saç telleri ve sert bir ses tonu vardı. Bir baba gibi güven verebilen ve etrafına saçtığı huzurla, bir güneş edasıyla insanları aydınlatabilen bir adamdı benim öğretmenim. Sıcak bir gülümseyişi ve ders arasında anlattığı hayata dair anılarıyla bütün sınıfa dersi keyifle dinletiyordu. Hâlâ hatırlarım bir tanesini; üniversitede okurken idi galiba, bir otelde çalışmış. Bir gün otele Kemal Sunal ve oğlu Ali Sunal gelmiş. “*Küçüktü o zaman Ali, odalarını ben göstermiştim onlara*” demişti.

Şu an bunları yazarken bir şeyin farkına vardım. Aslında öğretmenlerimiz de o tanınmış insanlar gibiydi. Arkalarında, hayatlarında izler bırakacağı yüzlerce insan bırakıyorlardı. Okula

giden her insana, anıların bıraktığı o tatlı tebessümün izlerini taşıyan küçük kırışıklıklar bırakıyorlardı aslında...

Berberer üç buçuk seneyi arkamızda bırakmıştık. İkinci evimizde bize baba şefkatini gösteren o adamın adı Bayram Durak'tı. Sonra dopdolu geçen üç buçuk sene yerini acılara bırakmaya başladı. Yine güzel başlayan bir gün hatırlıyorum, beşinci sınıfın ortalarına doğruydu. Öğretmenimiz rahatsızlanmış ve hastaneye kaldırılmıştı ya da kendisi tedavi görmek için gitmişti tam hatırlayamıyorum. Tedavi süresince bizim içinde zor günler olmuştu. Bir insanı baba yerine koymak ve sonra onun seni bıraktığını görmek ağır gelir insana. Hatta kendi babasıymış gibi üzer insanı, yaralar, acıtır.

Sonradan öğrendik ki öğretmenimizin beyninde ur oluşmuş. Urun ne olduğunu o zaman öğrenmiştim. Ne denli bir illet olduğunu! Morale ihtiyacı vardı ve tedavi olması gerekiyordu. Bir akşam okul sonrası eve geldiğimde öğretmenimi aramasını rica etmiştim babamdan. Aramıştı, kırmamıştı beni. Önce babam konuşmuştu. Sonra telefona beni istemiş öğretmenim ve telefon bana uzatılmıştı. Donakalmıştım o an. Ne yapacaktım şimdi! Zaten dolmuştu içim nasıl ağlamadan, sesimi titretmeden konuşacaktım! Öğretmenimizin morale ihtiyacı vardı, ya üzseydim onu. Sonra telefonu elime alıp, ağlamaklı bir sesle 'merhaba' demiştim. Öğretmenim öyle güçlü bir insandı ki, benim moral vermem gerekirken ağlamaklı sesimi duyunca o bana moral vermeye başladı. "Merhaba, oğlum." dedi ilk sözlerinde. O an karşımda yorulmuş ve şefkat kokan bir ses vardı.

Benim ağzımı bıçak açmadı tabi. Kısa bir sessizlikten sonra, üzüldüğümü anlayan öğretmenim "Nasılsın? İyi misin oğlum.

Üzme kendini ben çok iyiyim ve yakında geleceğim yanınıza. Arkadaşların iyiler mi? Onlara da selam söyle.” dedi. İşte o an bir kere daha görmüştüm onun ne kadar güçlü bir insan olduğunu ve bunu unutmamın imkânı yoktu.

Hatırlıyorum da ikinci ya da üçüncü sınıftaydık. Sınıfımız zemin kattaydı ve yola bakıyordu. Bir gün ders arasında pencereye dikkat kesildi o kömür gözleri. Hızlı adımlarla pencereye doğru gitti ve dışarıda görmüş olduğu eski bir öğrencisine seslendi. Az sonra içeri giren genç, öğretmenimizin ellerine sarılmıştı. O an öğretmenimin gözleri, geçmişe duyduğu özlemle parıldıyordu adeta. Öylesine belli oluyordu ki bu, beynime yer etmiş. O an ben de mezun olunca gelip, öğretmenimin elini öpeceğim günü hayal etmiştim.

Sonra günlerce hep onu bekledim, bekledik! Kapıdan içeri girip o huzur kokan sesiyle ‘*Günaydın çocuklar*’ demesini bekledik. Bekliyor işte insan sevdiklerini, kaybetmek istemeyip hep yanında olmasını istediklerini. Bekledik ama nafiye, gelmedi işte gelemedi!

Sonra güzel gibi başlayan bir sabah oldu. Sınıfta öğretmenin gelmesini bekliyorduk. Kapı açıldı ve arkadaşımızın biri ağlayarak içeri girdi. Konuşamıyordu ağlamaktan. Sonunda ağzından döküldü kelimeler ve öyle kelimelerdi ki onlar, o an hiçbir kelime o kadar zehirli olamazdı. Arkadaşımız öğretmenimizin vefat ettiğini duymuştu. Daha sonra bütün arkadaşlarımın gözlerinden süzülen yaşları hatırlıyorum, hıçkırığa hıçkırığa ağlayan çaresiz çocukları. Tabi benim de gözlerim dolmuştu ama bunu kendime yediremiyordum, nasıl olurdu böyle bir şey! Güçlüydü benim öğretmenim! O an bağırarak “*Hayır! Olmuş olamaz böyle*

bir şey” dediğimi hatırlıyorum. Olmuştu işte, olmuştu... Hayat insanların değer verdiği şeyleri alıyordu bazen. O günden sonra kime değer verdimsem sıkı sıkıya sarıldım onlara, hayat onları da çekip alsın istemiyordum benden.

Geçen sene eski okulumu ziyaret edeyim dedim. Gittim ama elini öpmenin hayalini kurduğum insan yoktu işte orada. Boş sıralara oturup ağlamaktan başka bir çare gelmemişi elimden. Şu an bunları yazarken de doldu gözlerim. Affedin beni öğretmenim, şu an sizin kadar güçlü hissedemiyorum kendimi...

Başka öğretmenlerim de oldu tabi. Hepsine sıkı sıkıya sarıldım. Ara sıra ulaşabildiklerimi hâlâ ziyaret ederim. Hepsi benim için değerlidir ama en çok Bayram Öğretmen'im etkilemişti hayatımı.

Benim için çok değerli bir insanın hafızama kazıdığı bir söz var; *“İnsan Anka Kuşu gibi değildir, yanınca küllerinden yeniden doğamaz.”* İnsan kaybettiklerine üzülüyordu hep. Hatta bazı insanlar kaybettiklerinin ardından bütün hayatlarını heba ediyorlardı. Neyse ki şu ana kadar böyle bir kişiliğe sahip olmadım ve olmayacağım da. Biliyorum ki yanındaki insanın değerini bilince kaybetmekten korkmuyor insan. Tüm hayata meydan okuyor sanki sevdikleriyle. Bunu öğrenince hayat o kadar da acıtmıyor kanayan küçük dizlerinizi. Düştükçe düşesi geliyor hatta insanın, her düştüğünde yeni bir şeyler öğreniyor çünkü. Bir gün düşmemeyi öğrendiğinde insanoğlu, dünya daha güzel bir yer olabilir belki.

Öğretmenimizin cenazesinde göğüslerimize takmak için çoğaltılan küçük resimlerinden birkaç tane almıştım. Arkalarına

da 28.05.2008 tarihini ve “*Seni hiç unutmayacağım.*” diye not almıştım. Birini kitaplığıma asmıştım, birini de sıkı sıkıya saklamıştım. Hâlâ saklıyorum o resimleri.

Asla öylesine çekip gitmeyin birilerinin hayatından, yeri doldurulamıyor sonra bazı şeylerin. Acıyor, acıtıyor...

Zehra Dervişoğlu / Bingöl

ACZ'dan ACİZ

Unutulmaya mahkûm bir kızdım. Yıllar öncesine dayanıyordu bu mahkûmiyetim.

Küçük yaşlarda başlamıştı benim hayatla olan imtihanım. Aile ve toplumca zor zamanlardan geçmiştik 2003 Bingöl Depreminde. Yıkımlar, ölümler ve en çok da öğrenci yurdunun yıkılıp öğrencilerin enkaz altında kalmaları etkilemişti birçoğumuzu. O zamanlar yedi yaşında ve öğrencilik duygusunu yeni tadan bir çocuktum. Benim gibi öğrencilerin cesetleri kamyon arkalarında taşınmıştı. Bu haberleri dinlememi istemezdi büyüklerim ama çocuk merakıydı üzülsem de dinlerdim. Gecelerimi kâbuslar, hayatımı korkularla doldurmuş oldum büyüklerimi dinlemeyerek.

Küçük yaşta bir Kızılay çadırında tanıştım ilk defa bir psikologla. Psikolog denilince ilkin delilik gelirdi bizim buralarda akıllara. Bu durum bile bir çocuğun psikolojisini bozmak için yeterli bir sebepti. Belki de bu nedenle hayatımın geri kalanında suskunluğum gün geçtikçe arttı. Memur bir babanın çocuğı olmak bir okulda en fazla iki yıl kalmak demekti ve bu durum daha çok tetikliyordu yalnızlık sendromumu. Uyum sağlamaya başladığım an veda etmek zorunda kalırdım okuluma, arkadaşlarıma

ve öğretmenlerime. Gerçi ben de bir çocuktum ama beni çocuklar anlamazdı bu nedenle çoğunlukla arkadaşlarım öğretmenlerim olurdu. Bana sıcak kollarını açtıkları zaman karar vermiştim mesleğime *'Büyüyünce öğretmen olacağım!'* Hastane ortamlarını yakından tanımış olmak beni hemşirelik hayaline sürüklemiş olsa da içimdeki çocuk bir yerlerden fısıldayıp *"Sen öğretmen olacaksın, öğretmenler gününde elinde çiçekler ve mektuplarla döneceksin, elinden tutmanı bekleyen çocuklarla kutu kutu pense oynayacaksın."* derdi, kendine güvenmeyen cılız bir ses tonuyla.

Sessiz çılgınlıklarım oldu, gözlerime bakan çılgınlıklarımı duyacak sandım korktum. Gizledim kendimi. Bu sessiz kız ben değildim ve aşmalıydım korkularımı. Beni bu çıkmazdan kurtaracak birini arardı hep gözlerim. Bulunması zordu bilirdim.

Evet, yıllar geçti ve o çocuk büyüüp liseyi de aynı sessizlikte bitirdi. Ne kadar acınası bir durumdu. Bir cümle kurana kadar yüzüm kırmızıdan mora geçirdi. Utanır susardım çünkü sonrasında dalga konusu olacağımı bilirdim.

Açılmak istedim çoğu zaman, konuşmak istedim, kelimelerim tükenmiş değildi biliyordum, içten içe yankılanan haykırıışlarım bunun deliliydi. Bu sessizlik bu ezilmişlik bir yere kadardı.

Kendimce çareler üretmeye başladım üniversite sınavlarına hazırlanırken. Ders çalışmaktan ziyade kendimi yazıya adanmıştım. Her gün ders kitaplarımı önüme toplayıp çalışmaz, defterime içimi dökerdim. Yazının bana iyi geldiğini fark ettiğim an bir umut yeşerdi yüreğimde. Korkularım can havliyle kaçış yolları aramaya başlamıştı sanki. Kâbuslarım yakında tarihe gömülecekti, hissedebiliyordum. Unuttuğum bir şey vardı, üniversite

yolculuğu. Zamanımın büyük bir kısmını o yolculuk için harcamam gerekiyordu. Fakat benim amacım üniversiteyi kazanmak değildi. Ben kendimi bulmak istiyordum.

Sonunda o büyük deprem felaketinin yaşandığı şehirde ailemin ve yaşam koşullarının istediği üzere ilahiyat fakültesini kazanmış bulunuyordum.

Henüz kendimi tam anlamıyla tanımış değilken bana ilahiyatçı rolü düştü hayatın. Bu görevi yerine layıkıyla getirmem gerekiyordu çünkü artık sadece kendim için değil toplumunun dünya ve ahiretinden sorumlu tutuluyordum. Bu bir ilahiyatçının rolü değil bir Müslüman'ın rolü olsa da bana artık daha fazla iş düşüyordu. Bunu kendine güvenmeyen bir kızın başarması ne kadar kolay olabilirdi ki?

Ruhsuz geçen dönemlerin cenaze işlemlerini başlatır gibiydi yüreğim. Streslerim artıyor, hiçbir şey istediğim sonuca varmıyordu. Bazen delirmek üzere olduğumu düşünüyordum. Birçok duygumu bastırdım ama artık içime atamıyordum. Her şeyi içime atmıştım da bir kendimi atacak yer bulamıyordum. *“Boşlukta kırık bir dal yüreğim.”*

Siyah iplik beyaz iplikten ayrılmaya başlamıştı kara kaplı defterimde. Yazı dışında unutulmaya mahkûmdum ama yazı ülkesinde konuşmak mahkûmiyetti. Kelimelerimin bitebileceği korkusu sarmıştı bu defa bütün benliğimi. Tek umut ışığının, sönmesinden beni karanlığa terk etmesinden korkmuştum. Bilemediğim ve ne yapacağı belli olmayan bir duyguyla hırpalanıyordum boyuna. Telaşla kitaplara sarılmıştım. Ne okuyacağımı kimi okuyacağımı tam kestiremesem de bir yerden başlamam

gerekiyordu. İçimdeki çocuğun elinden tutup kutu kutu pense oynamayacaktı belki kitap sayfaları ama benim derdimle dertlenecekti. Derdimi o sayfalar anlatacaktı. Hatta bir gün bir kitaba rastlayacaktım ve o kitap bana Zehra kendini bulmak istiyorsan bana bak diyecekti. Beni yaşa ve benimle yaşa... O günün gelmesini bekledim. Gelecekti biliyordum öyle doğmuştu içime, kabul olacaktı dualarım. “*Her an başlayabilirdi yaşamaya hayat.*”

Ve geldi çattı ömrümün miladı rastladığım bir şiir kitabında.

Yıllar sürse de arayışlarım ne büyük lütuftun düştün nasibi-me Cahit Hoca'm. Tesadüf olmaz ya tevafuku Rabbimden. Hani komik gelir ya artık bu söz birçoğumuza ‘*Ne kadar çok ortak noktamız varmış.*’

Duydum ki yalnızlığı severmişsin, çoğunlukla aldığın eleştiriler kapalıktan, anlaşılammaktan olsa da ben kendimi buldum sende ve seninle hocam. Artık kabuğundan çıkma vaktin geldi demeseydin ben hâlâ yaşadığımın farkında olmayacaktım. Görmeden sevmek vardır ya inancımızda ben seni görmeden sevdim hocam. Hayat buldum yazdıklarında. Hepsi birer mektuptu senden bana ve benim gibilere kalan. Her yalnız kalışımın beni o mektupları okumaya sevk ettiği gibi hislerini dokuduğun satırlar hissizleşen ömrümü yeşertmek için kâfiydi.

Kitapların beni sana ulaştıracağını bilemezdim hocam. Hatta hiç tanımazdım seni, geçmişten birinin gelip elimden tutacağını hiç düşünmezdim. Edebiyat derslerinde adın geçerdi de ben seni hep uzaklarda imkânsızlıklarda aradım.

Hocam farklı zamanlardan seslendin bana. Bir baba şefkatiyle... ‘*Haydi, kalk kızım buz dağına yazma yazılarımı.*’

Ve yazdım Hocam. Aczimi bildirdim. Hüzünde yazdıkça iliklerimde hissettim huzuru. Bir acemi çocuktum şiirden anlamayan, bir sevdalı genç oldum Şiir de ben bulunan. Seni okudukça dindi gözyaşlarım, yol gösterenim oldun uzak diyarlardan. Suskun olmak dert değilmiş, Şimdi de konuşkan biri değilim ama lüzumsuz konuşmak da yokmuş bizde. Asıl mesele bir derdimizin olmasıymış ümmetçe.

“Ve anladım ki çaba gösterip ıslanmak gerek.”

...

Bir zaman sonra hocama olan minnet borcumu iletme istedim tabii. Beni depresif bir kız olmaktan kurtarıp yalnızlığın aslında kötü bir durum olmadığını kendisinin de yalnızlıktan memnuniyet duyduğunu ve en önemlisi Rabbimin Hz. Muhammed (s.a.v)’ e Hıra’da yalnızlığı sevdirdiği düşüncesiyle kendime geldim. Karamsarlıktan kurtulup hayata pozitif bir pencereden bakmayı öğrenmiş oldum. Anladım ki okumak gerekiyor, okudukça anlatmak. Benim nasıl suskunluğumu yenme isteğim bir ihtiyaçsa toplumun da dinlemeye ihtiyacı vardı. Bunlar hocamın şiirlerinden aldığım çok büyük derslerden yalnızca bir kaçıydı. Ben nasıl öğretmen olduğumun farkına vardırısam her Müslüman’a öğretmen olduğunu fark ettirmem gerekiyor.

Elhamdülillah ki *“Bütün büyük anlar yalnızlıktan yontuldu.”*

Cahit Hocam’a ulaşamayacağım için kızı Betül ablamı aramaya başladım. Sosyal medya vasıtası ile irtibat kurabildim kendisiyle. Ulaşılmaz sanıyordum usta hocamın ailesini. Büyük bir hayaldi benim için o aileye ulaşmak. Betül ablam ve tavsiyeleri

sayesinde hayatımın renkleri değişti. Gökkuşağına büründü siyah beyaz hayallerim. Cahit Hoca'mın kıızıydı sonuçta örnek insanlardı. Rüyalarımı hatırlayarak uyandım. Her insanın bir cahiliye dönemi vardır fikrimce. Ben inşallah bu dönemi hocamın yardımıyla atlattım. Zarif bir yaklaşımla hiçbir psikologda bulamadığımı hayatıma rehber edindiğim Cahit Hoca'mda buldum.

Öğretmen öncü, önder demek değil miydi, yol gösteren rehber olan?

Benim de rehber öğretmenim Cahit Zarifoğlu.

“şu küçücük kalpte nice hakkın yüklü...” Cahit Hocam.

Duacıyım Yedi Güzel Adam'a.

Bağdagül Üstün / Bitlis

İLK RAKİP

Aylardan neydi? Mevsimlerden hangisiydi? Aslında havanın sıcak mı ya da soğuk mu olduğunu hatırlarsam, mevsimi de hatırlayabilirim. Ama hatırlayamıyorum. Çünkü sınıfımız her zaman soğuktu. Sobayla ısınırdık. Daha önce hayatında hiç soba yakmamış öğretmenimiz yakardı sobamızı. Ben yakmak için ısrar ederdim ama kabul etmezdi. Bir keresinde çok üşüdüğü için benim yakmama izin vermişti. Ben de öğretmene kendimi ispat etme hevesine kapılıp, o heyecanla elimi yakmıştım. Ondan sonra ısınmak için bile olsa fazla yaklaşmama izin vermezdi.

Hangi ayda olduğumuzu hala hatırlayamıyorum. Duvarlarda 23 Nisan pankartları vardı ama aylardan ne Nisan'dı ne de Nisan'dan sonra... Biz, iki senede bir 23 Nisan pankartları asardık. Ve o yazılar, tüm sene boyunca asılı kalırdı. Asla yaramazlık yapıp da onlarla oynamazdık. Sınıfımızdaki tek renkli şeylerdi onlar. Neredeyse şişirmekten patlayacak olan balonları asar ve patlatmazdık. O balonlar, zamanla havasını kaybeder sönerdi ama biz yine de dokunmazdık. 23 Nisan pankartlarını, öğretmenimizin büyük uğraşlarla Milli Eğitim Müdürlüğü'nden aldığı boyalarla sınıfı boyadığında çıkarırdık. Okulu kendisi boyardı,

yalnızca iki renk boya vardı. Gri ve Sarı... Gri rengini yerden başlayarak, neredeyse benim o gün ki boyum kadar boyardı, sarı rengini ise ondan sonra başlar ve tavana kadar olan kısmı boyayacak şekilde devam ederdi. Şimdi, bu iki rengin ne kadar uyumsuz ve itici olduğunu düşünüyorum. O zamanlar sınıfın boyaması bittiğinde, kendimi sınıfı hayran hayran izlerken hatırlıyorum. Ve hep şunu tekrarladım: “*Ne taze renkler*”. Özenle temizledik sınıfı. Öğretmenimiz titiz bir insandı ve öyle olmamız için uğraşır. Fakat istesek de istemesek de ilk ders bitmeden sınıfımız çamurla dolu olurdu. İlk zamanlar öğretmenimiz bize kızardı ama o da sonradan anladı. Okula gelen bütün yollar çamurluydu. Dikkatlice çimenlere basarak okul yolunu kat ederdim. Tabi çimenlerde bitiyordu bir yerden sonra ve parmak uçlarına basarak çamurun en kuru yerinden geçmeye çalışırdım. Yine de kirlendirdim. Sınıfa girmeden silmeye çalışırdım dışarıdaki su yığını içerisinde ayakkabılarımı yıkardım ve daha sınıfa girmeden yine çamur olurdu. Öğretmenimiz üzüntüyle izlerdi bu ve bunun gibi birçok halimizi...

25-26 yaşlarının başlarında, bütün geçmişini bir kenara bırakıp, biz hiçbir şey bilmeyenlerin yanına geldiğinde. Hiçbir şey bilmiyorduk. Konuşmayı, dinlemeyi, susmayı... Azimle öğretiyordu her şeyi, azim ve inatla. Bizim gibi onun da tek bir kıyafeti vardı. Onu hep aynı takım elbiseyle hatırlıyorum. Saçlarını hep aynı yöne tarardı. Ve çok çok uzun boyluydu. Belki de ben çok kısa boyluydum. Öğretmen masasına oturduğumda boy farkımız daha adil oluyordu. Boy farkının azalması hoşuma giderdi. Bunun için hep oturduğu zaman yanına giderdim. Beni çoğu zaman terslerdi. Çok konuşur, çok soru sorardım. Bir keresinde, sıra arkadaşım Elif okula gelmemiştir. Annesi geldi onun yerine.

Öğretmenim ve Elif'in annesi dışarı çıktılar. Camdan izliyordum onları, hararetle bir şeyler anlatıyordu ve öğretmenim başıyla onaylıyordu söylediklerini. Elif'in annesi gitti, öğretmenimiz içeri girdi. Bize açıklama yapmasını bekliyordum. Yapmadı ve derse devam etti. Elimi kaldırdım, ne olduğunu sordum. Biraz yüksek bir tonla beni azarladı. O gün de bugün de bana neden kızdığını hâlâ anlayamadım. Bu ona ilk kırgınlığımdı. Belki de ilk olduğu içindi unutamayışım. O günden sonra tek taraflı bir kavga başladı. Bilerek okula geç gidiyordum, ödevlerimi yapmıyordum ve hep kavga ediyordum. Bana kızsın diye bekledim, kızsın ki bu sefer haklıydı deyip kavgaya son vereyim. Ondan sonra bana hiç kızmamıştı. Arkadaşlarımı sürekli azarlıyordu. Çünkü söylediklerini anlamıyorlardı. Sınavları kötüydü. Benim derslerim iyiydi oysa. Derslerim iyi olduğu için mi bana iyi davranıyordu, bunu hiç öğrenemedim. Adı Mehmet'ti. Sert bakardı. Kim nasıl hak ediyorsa öyle davranırdı. Kalın bir sopası vardı. Arkadaşlarım o sopayı, dayak atmak için getirdiğini söylerlerdi. Bazen sert bir şekilde masaya vururdu, herkes susardı. Bu, onun sopayı bunun için getirdiğinin kanıtıydı. Ama öyle değildi. O, sopayı hep tahtayı göstermek için kullanırdı. Yazılanın önünü kapatmamak, asılı olan afişleri göstermek için kullanırdı. Efendi bir kişiliği vardı. Küfür etmez, argo konuşmazdı. Bizimle inatlaşmayı seviyordu. Kravatını gevşetip, rahatına bakmazdı. Kışın aramızda en çok o üşürdü. Ama inatla ders anlattığı için biz onu, o takım elbisenin içerisinde hep sıcak sanırdık. Hatırlıyorum, ayı ve mevsimi... Mevsimlerden ilkbahar, aylardan mart...

Hepimiz sınıfta ders dinliyorduk. Bir ses, bir araba sesi yaklaştı okula. İçinden öğretmenim gibi giyinmiş iki erkek ve bana göre çok güzel bir kadın indi. Ben en ön sıradaydım ve her zaman

en önde oturdum. Kapı çalmadan öğretmenimiz dışarı çıktı. Onlara çok nazik davrandı ve gülümsedi. Biraz konuştuktan sonra içeri girdiler. Öğretmenim, onların aşı için geldiklerini söyledi. Titredim. Ben iğne olmak istemiyordum. Hastalanmazdım ki ben, hasta olmazdım. Ben bunları düşünürken öğretmenim bize, herkesin aşı olmak zorunda olduğunu söyledi. Adımı söyledi. İlk beni aşı yapacaklarını sandım. Beni yerimden kaldırdı. Elif gittiğinden beri yalnız oturuyordum. Ben kalktıktan sonra onlar yerime oturdular. Çantalarını açtılar ve bir sürü iğne boşalttılar sırama. Yazı yazdığım, sıkılınca yaslandığım, yorgun olduğumda başımı koyduğum sırama. Hangisi daha kötü diye düşündüm. İlk beni aşı yapacaklarını düşünürken o bana, kapının önünde durmamı ve kimsenin çıkmasına izin vermememi söyledi. Afalladım. Bana güveniyordu ve cesur olduğumu düşünüyordu. Kapının önüne gittim, bekledim. Kimsenin kaçmaya niyeti yoktu oysa. Hepsi aptal bir cesaretle aşı olmak için kollarını sıyrırmıştı. Daha da kötüsü hepsi gülüyordu, aşı olanlar bile... Durdum. Zamanı iyi ayarlamalıydım. Çünkü yakalanırsam, hem rezil olacaktım hem de aşı olacaktım. Oysa ben sadece rezil olma kısmını göze almıştım. Kapı kolunu tuttum ve sırtımı duvara yaslayarak bekledim. Eğer dış kapı kapalıysa kaçmam çok zor olurdu, çünkü ben açınca dek öğretmenim beni yakalardı. Gözüm cama takıldı o an. Kurtarıcım geçti camın önünden. Annem... O an, aslında bir hapisaneden öbürüne kaçtığımı anlayacak vaktim yoktu. Durdum. Öğretmenim her aşı olanı sırasına götürüyordu ve son aşı olan arkadaşımı götürdüğünde ben kapıyı sessiz ve hızlı bir şekilde açıp, kaçtım. Dış kapının açık olduğunu görünce hızımı kesmedim. Annemi görünceye kadar hiç durmadım, gördüğümde de koşup arkasına saklandım. Öğretmenim hemen ardımdaydı. Anneme olayı anlattı. Annem bana kızdı. O ilk ya-

ramazlık yaptığım zaman ki gibi yine öğretmenimin de bana kızmasını bekledim, kızmadı. Gülüyordu, sesli bir şekilde hem de. Annemin ona arka çıkacağını mı anlamıştı yoksa? Diz çöktü yanıma. Bu sefer ben sanki ondan daha uzun boyluymuşum gibi geldi, gülümsedim. Çünkü bu bugün yaşadığım tek güzel şeydi. Elini başıma koydu, okşadı. ‘*Ne oldu?*’ dedi ve hâlâ gülüyordu. İstemiyorum dedim. ‘*Sen benimle kavga edecek kadar cesur, iğne alamayacak kadar korkak mısın?*’ dedi. Kızardım, anlamış onunla inatlaştığımı. Daha başıma ne gelecekti bugün, bilmiyordum. Hem rezil olmuşum, hem de yakalanmışım. Üstelik tek taraflı sandığım savaş iki taraflı ve galibi de öğretmenim olmuştu. Elimi tuttu ‘*Bir şey yok sadece sen daha cesur ol diye iğne olacaksın.*’ dedi. Kabul etmedim. Ağlıyordum ve rakibime iki kat daha rezil oluyordum. Bana küçükken onun da korktuğunu ama bunu yendiğini anlattı. Bu aşı olmamı gerektirecek bir olay değildi. Umursamadım ve kabul etmedim. Annem beni zorluyor, öğretmenim ikna etmeye çalışıyordu. Sonunda ikisi de pes etti. Bu rakibime karşı kazandığım ilk ve son savaştı. Annem elimden tuttu, öğretmenim de ayağa kalktı ve yine ulaşamaz o boyuna ulaştı. Yürüyorduk annemle. Arkamızdan baktığını biliyordum ama cesaret edip bakamıyordum.

Hâlâ korkuyorum o sivri uçlu iğneden. Hastalandığım zaman hastane kapısını çalmıyorum mesela. Çünkü kimse öğretmenim gibi değil, yakalayan bırakmıyor. O gün beni bıraktığı için içimden binlerce kez teşekkür ediyordum ama bunu ona söyleyemeyeceğimi biliyordum. Hiçbir zaman da söyleyemedim asıl kurtarıcımın o olduğunu. Bu anı o gün edemediğim teşekkürün yerine geçmesi umudu ile yazıldı. Teşekkürler ilk rakibim, öğretmenim...

Fatma Karagöz / Burdur

HAYATIMA YÖN VEREN ADAM

Okul hayatımın ilk evresindeyim, sırtımda bedenime fazla gelebilecek bir yük var. Kendimi bile zor taşıırken bu kadar ağır yükü sırtıma bindirmelerini içime sindiremiyorum. Uzun uzun adımlarla okul kapısına doğru yürümeye başladım. Okulun kapısına ulaşmamla sırtımdaki yükün hafiflemesi bir oldu. Dönüp arkama baktığımda kocaman gözleriyle bana bakan takım elbiseli bir adamla karşılaştım. Yüzündeki ifadesini hâlâ unutamıyorum. Öyle sevecen bakıyordu ki gözlerime o an sanki uzun yıllar aramızda oluşacak özel bir bağı hissetmiştim.

“Kendinden büyük işlere kalkışmak bu olsa gerek. Yavrum bu çantanın içine ne koydun, bu kadar küçük olduğunu görmesem cinayet falan işlediğini düşüneneceğim.” Şaşkın şaşkın karşımdaki adamın söylediklerini anlamaya çalışıyordum. Tabi bu söylediklerinden sonra gülümsemişti. Ben de ondan cesaret alarak güldüm.

“İuu-şeyy-ben.. Yani annem sırtıma verdi.” İnsanlarla iletişimim hiç olmadığı için kekelemeye başlamıştım. Çünkü daha önceden hiç kimse benimle bu şekilde iletişime geçmemişti.

“Dur ben sana yardım ederim. Annenle görüşsem iyi olacak, yoksa bu gidişle kambur olma ihtimalin yüksek.” Sırtımdaki çantayı eline alarak okulun kapısından geçmeme yardımcı olmuştu. Adımımı okulun bahçesine attığım zaman kafamı kaldırıp binalara baktım. Hepsi benden çok büyüktü. Bu kadar büyük bir okulda üstesinden nasıl geleceğimi düşünmeye başlamıştım bile. Bir yandan da yanımda olan bu yabancı adamın benimle neden bu kadar ilgilendiğini de merak ediyordum.

“Senin sınıfın hangisi küçük?”

“Şey bilmiyorum. Sadece bu okulda okuduğumu biliyorum.”

“Anlaşıldı. Gel benimle sınıfını bulalım önce. Hem annen neden gelmedi? Okulun ilk günü veliler çocuklarını getiriyor.”

Hazırlıksız yakalandığım soru karşısında önce şaşırıp sonra verecek bir cevabım olmadığı için başımı önüme eğdim. Yabancı adam olduğu yerde durdu. Önüme eğilerek çenemden tuttu ve yüzüne bakmam için havaya kaldırdı.

“Bir sorun mu var yavrum?”

“Yok efendim. Ben... Sadece... Şey... Sınıfımı tek başıma bulabilirim teşekkür ederim yardımlarınız için.”

Çantamı ondan aldım ve arkama bakmadan yürümeye başladım, ona verecek cevabım olmadığı için çok utanmıştım. Annemin çok hasta olduğunu, babamın dört beş aydır ortadan kaybolduğunu söyleyemeyecektim.

Yavaş yavaş yürüdüğüm koridorda sınıfımı bulmaya çalışıyordum. Hangi listeye baksam isimim yazılı değildi. Şimdiden işler sarpa sarmıştı. Üstelik herkes annesinin elini tutmuş sınıfına gidiyordu. Önünde durduğum sınıfın kapısında diz çöktüm. İnsanlar orada yokmuşum gibi davranıyordu. Ve bu hiç adil değildi.

Ne kadar süre orada kaldığımı bilmiyorum. Daha fazla burada, bu şekilde bekleyemezdim. Birkaç sınıfın kapısında asılı olan listeye daha baktım, hah işte buldum. 543 Fatma Karagöz. Burada işte sonunda bulmuştum. Ama içeri girecek cesaretim yoktu, üstelik öğretmen de sınıfa girmişti. Biraz daha bekledikten sonra elim kapıya doğru gitti. Birkaç çalıştan sonra kapıyı açtım. İlk başta sınıf belirdi gözlerimin önünde sonra öğretmeni gördüm. Oydu işte sabah ki takım elbiseli adam.

“*Gel yavrum. Otur boş bulduğun bir yere.*” Üstümden şoku atamamıştım daha. İçeriye emin olmadığım adımlarla girdim. Her yer dolmuştu, en son sıra da tek bir kız oturuyordu.

“*Oturabilir miyim?*” Kız hiç yüzüme bakmadan başını salladı.

“*Otur.*” Ses tonu bile oturma diyordu. Başka boş yer olmadığı için mecbur oturdum. Çantamı sırtımdan indirdiğimde az da olsa rahatlamıştım. Gözlerimi öğretmene diktim o da benim oturmamı bekliyordu. Oturduğum gibi konuşmaya başladı:

“*Nerde kalmıştım. Hah! Kendimi tanıtıyordum. Benim adım Osman Olcay. Sizler benim ilk öğrencilerimsiniz. Daha önceden staj yaptım ama yeni atandığım için ilk göz ağrım siz olacaksınız. Biliyorum hepimiz çok heyecanlısınız ve daha çok küçüksünüz. İlk*

defa ailenizden ayrı kalıyorsunuz ama unutmamalısınız ki şu an yanınızda olan kişilerde ilerde sizin aileniz olacak. Ben de ailenizin baş temeliyim. Sizin için elimden gelenin fazlasını yapacağım bundan emin olabilirsiniz.”

“Şimdi ilk gün olduğu için birbirimizi tanıyalım. Buradan başlayabiliriz. Adınızı, soyadınızı ve kendinizle ilgili istediğiniz şeyleri söyleyebilirsiniz.”

Herkes tek tek kendini tanıtmaya başlamıştı. En son sıra bana gelmişti. Başımı masadan kaldırmadan sadece adımlı soyadımı söyledim. Sanki herkes bana bakıyordu. Çok utanmışım. Çok geçmeden zil çaldı ve bu durumdan kurtulmuşum. Herkes acele bir şekilde çantasını toplamaya başladı, yanımda oturan kız sert bir şekilde beni ittiği için kolumu masaya çarpmışım. Canım çok acıdı. Acıyla kıza yol verdim. Özür bile dilememişti. Yani ilk günden bocalamışım bu insanların arasında. Gözlerimden akan yaşlara engel olamadan çantamı sırtıma aldım. En son ben kalmışım tam çıkacağım zaman öğretmenim seslenmişti:

“Fatma.”

“Efendim öğretmenim.”

“Neden kolunu tutuyorsun bir şey mi oldu.”

Ayağa kalkıp yanıma gelmişti.

“Kaldır başını.”

Ağladığımı görmemesi için başımı daha çok önüme eğdim.

“Yavrum başını kaldırır mısın. ”

Eliyle çenemden tutup yüzüne bakmamı sağladı.

“Ne oldu sana böyle. Neden ağlıyorsun?”

“B-i-r ş-e-y o-l-m-a-d-ı.”

Ağlamam daha çok artmıştı.

“Korkma bir şey yapmayacağım sana. Sadece benimle dost olmanı istiyorum. Benden sana zarar gelmez yavrum.” Söylediklerinde ne kadar samimiydi bilmiyorum ama gözlerime hiç tatmadığım sıcaklıkla bakıyordu.

“Ama tanıdığım her insandan zarar görüyorum ben, siz de onlardan olabilirsiniz.”

“Sana neden zarar vereyim yavrum ben senin öğretmeninim. Her öğrencim benim için çok özeldir. Hadi gel seni evine kadar ben bırakırım. O zaman da sohbet etme şansımız olur.”

Yine çantamı sırtımdan almıştı. Bu sefer engel olmadım. Evime varana kadar benimle sohbet etmişti. İlk defa annemden sonra birinin beni önemsedğini hissediyordum. Çok geçmeden de eve varmıştık.

“Geldik öğretmenim. Burası bizim evimiz. Beni bıraktığınız için teşekkür ederim.”

“Kaldır başını yavrum bundan sonra başını önüne eğdiğini görmeyeceğim. En ufak sorunda yanına gelmen yeterli biliyorsun değil mi?”

“Evet öğretmenim. Bugün siz olmasaydınız nasıl eve gelirdim bilmiyorum. Annem beni bu halde görseydi daha çok hasta olurdu.”

“Annen hasta mı ki?”

“Evet hasta.”

Yine başımı önüme eğdim. Söz konusu annem olduğunda kendimi çok kötü hissediyordum.

“Neyi var peki. Bak ben sana söylemedim mi başını önüne eğme diye.”

“Şey... Özür dilerim... Annem çok hasta, neyi var bilmiyorum ama her gece uyumuyor, öksürüyor yataktan kalkamıyor. Babam da yok. Sadece ikimiz varız.”

“Baban nerede ki? Yoksa bir şey mi oldu.”

Şimdi ikimiz de kaldırıma çökmüştük. Bir süre sessiz kaldıktan sonra konuşmaya başladım.

“Babama bir şey olmadı. Sadece dört beş ay önce bağıarak evden çıktı. Bir daha da gelmedi. Ondan haber alamıyoruz. Hem zaten annem yataktan pek çıkamıyor istese de onu arayamaz.”

“Baban, annenin hasta olduğunu bilmiyor mu?”

“Biliyor. Annem son iki senedir bu halde.”

“Doktora götürmedi mi peki?”

“Götürdü. İlk zamanlarda ilaçlarını alabiliyorlardı sonra babam işten çıktı. Çalışmamaya başladı. Annem için de ilaç alacak paramız olmadığı için tedavisi yarıda kaldı.”

Başka soru da gelmedi öğretmenden. Öylece durup düşündü.

“Ben artık eve gitsem iyi olacak. Annemi daha fazla bekletmem iyi olacak.”

“Beni annenle tanıştırmıyorsunuz Fatma?”

“Bilmiyorum ki öğretmenim. Annem bu duruma ne tepki verir.” Kızabilirdi, daha önceden hiç yabancı biri gelmemiştii evimize. Annem de yabancılarla çok samimi olmamamı tembihlerdi hep. Biraz düşündükten sonra onu eve götürmeye karar verdim.

“Beni takip edin öğretmenim.” Merdivenlerden çıkarken bir yandan da gerçekten geliyor mu diye arkama bakıyordum. Kapıya ulaştığımda oda varmıştı.

“Önce içeriye ben girebilir miyim. ? Annemin şu an ne durumda olduğunu bilmiyorum.”

“Tabii yavrum.” Kapıyı açıp içeriye girdiğim de annemin sesini duymaya başladım. Annem uzandığı koltuktan yere düşmüştü. Onu o halde görmemle çığlık atmam bir olmuştu. Hemen yanına koşup başını bacağıma üzerine koydum.

“Kızım ben su içecektim yetişemedim, sonra yere düşmüşüm.”
Ağlamama engel olmadım yine.

“Annem canım annem bir daha seni yalnız bırakmayacağım söz veriyorum sana.” Çıglımı duyan öğretmenim de içeriye girmişti. Annemi o halde gördüğü gibi bir taksi çağırıldı. Annemin şaşkınlığı yüzünden okunuyordu. Bir şey söylemesine izin vermeden onu kucağına alıp yatağın üzerine bıraktı. Sonra açıklama yapmaya başladı.

“Efendim kızıma kızmayın sakın. Ben Fatma'nın öğretmeni-
yim. Ona eve kadar eşlik ettim. Sizinle tanıştıracaktı beni, çıglığı
duyduğum zaman içeriye girmek zorunda kaldım.” Annem nefesi-
sini alıp verdikten sonra konuşmaya başladı.

“Sorun değil evladım. Öhöö öhöö sizi de telaşlandırdık iyiyim
ben hastaneye gitmemize gerek yok. Öhööö öhöö. Fatma, öğretme-
nine içecek bir şeyler getir. Oturun ayakta kaldınız. Öhöö öhöö.”
Annem öksürüklerin arasında öğretmenimle konuşuyordu.

“Teşekkür ederim ben bir şey içmeyeceğim. Sizi götürelim bir
an önce. Lütfen karşı gelmeyin. Fatma, annenin kıyafetlerini al.
Bu böyle olmaz. Beni kırmayın lütfen.” Annemle göz göze geldik.
İkimizde ne yapacağımızı şaşırdık. Öğretmenimin samimiyetine
de karşı gelmek istemiyordum bir yandan da annemin tepkisinden
korkuyordum ama annemin iyileşmesi gerekiyor onu kay-
bedemezdim.

Öğretmenimin söylediğini yapıp annemin kıyafetlerini getirdim.
Annemi yavaşça yatağından kaldırıp, beraber aşağıya in-
mesine yardım ettik. Zaten taksici de gelmişti.

Annemi hastaneye yatırmışlardı, uzun süre tedavi görmesi gerekiyordu. Öğretmenim, annemin her şeyiyle ilgilenmişti. Annem on beş gün hastanede yatmıştı. Bu süre zarfında öğretmenim her gün annemle beni ziyarete geliyordu. Eli boş da gelmezdi. Okula gidemiyordum zaten annem düzeline kadar da gitmeyecektim ama öğretmenim her gün bir saat ders gösteriyor alfabeği öğrenmeme yardımcı oluyordu. Bu dersler evde de devam etmişti. Annem her geçen gün eski sağlığına kavuşuyordu. Hastaneden çıkardıktan sonra daha iyi olmuştu. Öğretmenim bütün hastane masraflarını hiçbir karşılık beklemeden ödemişti. Bununla sınırlı kalmamıştı evimize erzak almış, ne eksik varsa gidermişti. Ve bunları yaparken bir gün bile şikâyetinde bulunmadı.

Bir sene aradan geçmişti. Artık annem eskisinden bile iyiydi. Bende okuma yazma öğrenmişim. Öğretmenim anneme okulda bir iş bulmuştu. Her gün annemi görebilecektim. Okuldan bir sene uzakta kalmıştım ama diğer öğrencilerle aynı seviyedeydim. Çünkü Osman Öğretmen'im, öğrenmem için elinden gelenin fazlasını yapmıştı. Her gün düzenli olarak evimizde bana ders vermişti.

Şimdi düşünüyorum da eğer öğretmenim o ilk gün benimle iletişime geçmeseydi, bana gülümsemeseydi, peşimi bıraksaydı şu an paramparça olmuş bir hayatım olacaktı. Onun da ilk deneyimi olmasına rağmen bütün samimiyetiyle elimizden tutmuştu. Onun sayesinde annem sağlığına kavuştu, kendi ayaklarının üzerinde durmaya başladı. Artık geçimimizi sağlayabiliyorduk.

Bana mı? Bana o kadar çok şey öğretti ki eğer şu an şu satırları yazabiliyorsam onun sayesinde. O olmasaydı okuma yazma

bile öğrenemezdim. İnsanlarla iletişimim o kadar düşüktü ki kendimi hiçbir zaman ifade edemezdim. Ama şu an öğretmenim gibi bir öğretmen adayıyım. Benim de onun gibi öğrencilerim olacak ve ben ondan ne öğrendiysem aynı şekilde öğrencilerime aktaracağım. Hiçbirinin arasında ayırım yapmayacağım çünkü bana öğretmenim '*Her zaman doğru olmamı elbet adaletin benden yana olacağını*' öğretmişti.

Ona ve bütün öğretmenlerimize sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum...

Abdullah Berk Akkaş / Bursa

DOĞU'DA BİR MEŞALE: AYDIN HOCA

Sene 2000'li yılların başı. Evet, evet 2000- 2001 eğitim öğretim yılı olması lazım. Ben beş yaşlarındayım. Malatya Pötürge Bölükkaya köyünde kendi halinde bir ailenin oğlu: Abdullah. Çok meraklı, her şeyi karıştıran, soran, sorgulayan, biraz afacan; ben. Kuzenlerim daha doğru bir ifadeyle oyun arkadaşlarım okula başlamıştı. Ne kadar benden büyük olsalar da oyun arkadaşlarımdı ve onları göremez olmuştum. Çağırdığımda ise hep aynı lafı duyuyordum. “*Dersim var, ödevim var*” Bunlarda bir şey vardı evet, onları oyalayıp benden uzakta tutan, ama neydi? Bunu öğrenmem gerekiyordu. Hem de en kısa zamanda. İşte bu niyetle başladım ilk takiplere. O vakit taşımali eğitim yoktu. Vardı da bizde başlamamıştı ya da sonra mı gelecekti öyle bir şey. Muhtar, çok koşturuyordu bununla alakalı ama sonuç traktör veya tırtirik (pat pat) arkasında okul yolunu tutarak bitiyordu. Evet, bu arada laf gelmişken demem lazım, benim oyun arkadaşlarımı benden alan, onları etrafına toplayıp bensiz oyunlar oynatıp şarkılar söyleten adam: Aydın Hoca.

Aydın Hoca dediğim kişi de Sakaryalıdır. Üç kardeş, bir memurun çocuğudurlar. İstanbul'da Okulu bitirip bizim Aşağı köye gelmiş bir âlim. Batı'da okumuş, çok sevdiği yurdunun her yerin-

de görev yapabilme aşkıyla tayini nereye çıkarsa oraya gönlüyle seve seve giden bir vatansever. Allah var ki ilk başlarda nasıl kızmıştım. Benim oyun arkadaşlarımı benden alıyor bir de üstüne üstlük onları kendi etrafında toplayıp oyunlar oynuyor, şarkılar söylüyor, tüm bunları da bense, beni katmadan yapıyordu. Bütün bunlar yetmez gibi akşam eve geldiklerinde benle oynamasınlar diye arkadaşlarıma ödev midir ders midir bir şeyler veriyor, yapmayana da ceza veriyordu. Hepsini benden uzaklaştıran korkunç insan! Sıkıntıdan anamla, hayvanlarla beni uğraştırıp yaramazlık yapmak zorunda bırakan acımasız kişi! Ee tabii bunların sonu da hedefini şaşmaz bir terlik ya da okkalı bir şaplak. Bağıra bağıra ağlayan bir küçücük çocuk yani ben...

Çocuk kafası ilk başlarda arkadaşlarıma kızdım, kavga ettim, bağırdım çağırdım. *“Onunla oynamayın benimle oynayın, o mızıkçılık yaparsa siz ona bir şey yapamazsınız. Kocaman bir kere o sizi döver.”* falan tonla laf ettim, ama baktım ki bunlar hiç orali değil. Nuh diyorlar peygamber demiyorlar. Sabahın körü bir hazırlık, haydi Aşağı köye yola koyuluyorlar, Şirolu Çay’ını geçiyorlar Aşağı köyün okuluna varıyorlar. Tabi ben durur muyum? Yok, yeni oyun buldum, yok şu yok bu diye uğraşıyorum ama değişen bir şey yok. Aynı tas aynı hamam. Sabah ola bunlar yola, ben de arkalarında bakakala, günler geçiyor. En son dedim: *“Bu iş böyle olmayacak, bu adam gitsin buradan, bu gitmedikçe bana rahat da yok oyunda.”* Kafaya koydum ertesi gün bizimkilerle gidip konuşacağım ki bu adam geldiği yere geri gitsin. Hem koskoca adam oyun mu oynarmış olacak iş değil. Ahaaa evet, işte can alıcı soru buydu, *“Bu adam niye böyle yapıyordu?”* Bunları da bilmem lazım tabii.

Akşam oldu. Babama bir bir anlattım, böyle böyle dedim. Anam babam bir kahkaha attı ki ben diyeyim beş dakika siz deyin on dakika yerlere yata yata güldüler. Tabii bence hiç komik bir durum değil, bilakis beni kızdıran bir durum. Babam anlattı hepsini, “*O bir öğretmen onun işi budur arkadaşların ve senin için sizlerin yetişmesi için devlet görevlendirdi onu. Sizlere yeni bilgiler öğretip büyük adam olmanız için bu memlekete faydalı insanlar olmanız için Aydın Öğretmen buralara geldi.*” dedi. Tabii ben babamın söylediklerini dinliyor muyum? Kafamda kırk tilki dolaşiyor. “*Bu bir yerden gelmiş, adı Aydın’mış, yarın ben bu Aydın Öğretmen’le konuşayım geldiği yere geri yollayayım...*” Bir yandan da içten içe “*Yavv babam da güzel söylüyor diye kafamda küçükten kıvılcımlar çakmaya başlıyor.*” Yani “*Bu adam iyi biri de olabilir oğlum Abdullah ona göre*” diyorum. Ve evet gerçekten de yanılmamışım. Dünyanın en iyi insanlarından biriymiş hatta öyle ki ikinci babam bile diyebileceğim değerli bir eğitim neferi olduğunu da onu kovmaya gittiğimde görecekti ve ona küçük bedenimin aksine kocaman bir sevgiyle bağlanacaktım. Neyse sırası gelmişken bağlanma kısmına geçelim. Gece yattım ama kafamda neler neler kuruyorum. Bin tilki dönüyor kafamda: Derim ki “*Ya gidersin ya seni dövürürüm.*”, “*Gitmek için ne kadar kayısı vereyim sana? Sarı kızla koca oğlanı sana vereyim gizlice al git, bir daha buralara gelme. Anamın Nazlısını (keçi) vereyim bak hep üçüz doğurur al git. Bırak arkadaşlarımı...*” falan derken ben uykular âlemine geçmişim.

Sabah erkenden kalkıp arkadaşlarıma ve muhtar amcaya dedim bende geleceğim. Muhtar başladı “*Sen küçüksün sonra gideceksin yaşın daha tutmuyor...*” Konuşuyor da konuşuyor. Tamam dedim, ben de ne edeyim muhtar amcanın susacağı yok. Bari

okula değil de teyzemlere gideceğim diyeyim ki razı olsun. “O vakit olur, akşam dönüşte alırız seni.” dedi. Tabii benim keyfim yerine geldi. Gideceğim Aydın Öğretmene diyeceğim. “*Sen dağdan geliyorsun bağdakinin arkadaşlarını alıp nasıl oyunlar oynuyorsun? Eşkiya mısın? Hem yakışıyor mu koskoca adamsın oyun oynuyorsun, hem de benim arkadaşlarımla.*”

Allah var muhtar gelemesin deyince bir yıkıldım. Gözlerim doldu, ha ağladım ha ağlayacağım, ama teyzeme deyip de izin alınca pühüüü zevkten dört köşe oldum. Okula gidene kadar da ben susar mıyım şarkılar, türküler...

Ders saatine doğru okula vardık. Arkadaşlarım indi tam ben de iniyordum ki muhtar amca:

-Sen nereye Abdullah? Seni teyzene götüreceğim, demesin mi?

-Aaa evet, unutmuşum deyip teyzemin evinin yolunu tuttuk el mecbur. Evin köşesine gelince “*Ben buradan giderim.*” dedim muhtar amca'yı gönderdim. Tabii ben gerisin geriye okula koşuyorum. Gittiğimde arkadaşlarımı benden çalan öğretmen okula girmek üzereydi, seslendim hemen:

-Aydın Öğretmen sen misin?

Adamı da tanımıyorum ama ilk defa gördüğüm biri, bizim köylülere de benzemiyor. Herhalde dedim bu odur.

-Evet, benim küçük bey buyurun.

İnce ve zarif bir ses tonuyla konuşmuştu. Sesi gayet sakindi.

Benim bu adama kızmam gerekiyordu, ama adam bana bey demişti şimdi nasıl kızacağım ben diye içimden geçiriyordum ki:

-Acelem var küçük bey, öğrencilerim beni bekliyor, deyince aniden konuyu hatırladım.

- Evet, ben de onun için buradayım. Beni arkadaşlarımdan, oyunlarımdan kopardığınız için sizinle konuşmaya geldim.

İlk başta biraz şaşırıldı sonra gayet sakin:

-Pek dertli görünüyorsun, derdini demeyen dermanını bulamazmış, hem galiba derdin de benimle.

-Evet

-Sana ne derdi oldum de bakalım.

-Git buradan, diye bağırdım.

Bu sefer biraz şaşkın, hem sakin hem sinirli,

- Neden gidecekmışim?

Ben de yarı ağlamaklı yarı kızgın başladım anlatmaya:

-Sen geldiğinden beri arkadaşlarım benimle oynamıyor zaten oynayacak vakitleri de yok, ya seninle birlikteler ya da ödev yapıyorlar.

Sıraladım tüm dertlerimi ve başladım tekliflerimi de sunmaya:

-Nazlı'yı veririm, Sarı kız'ı veririm, sana çok kayısı veririm yeter ki git ve benim arkadaşlarımı bana bırak.

Noktayı koydum şöyle bir baktı ve dedi ki:

-Diyelim bu teklifleri kabul etmedim ve gitmedim, ne yapacaksın, bilelim.

Kızgın bir ifadeyle, yumruklarımı sıkarak:

-Seni döverim bak hee! diye bağırdım. Sıcacık gülümsedi

-Sen yiğit bir adama benziyorsun demek arkadaşlarını bu kadar seviyorsun?

-Evet, onlar benim için çok kıymetliler

-Peki, seni onlardan ayıran ben miyim?

Bu sefer ben şaşırdım 'evet' dedim.

-Peki, sen niye okula gelmiyorsun?

-Sabah sana hesap sormaya gelene kadar muhtara kırk takla attım, her gün gelmek için neler yapmam lazım, hem burada ne yapacağım ki?

-Burada sen de arkadaşlarınla ve benimle birlikte oynarsın.

Bu sözleri duyunca öyle mutlu oldum ki size anlatamam san-ki bana dünyaları bağışladılar ama bunu Aydın Öğretmen'e belli edemezdim. Ya beni kandırıyorsa ama o devam etti hatta "*Bugünden başlayalım.*" dedi ve elini uzattı. Elini sıkıca tuttum ve arkadaşlarımla yanına gittik. Bütün gün oyunlar oynadık, çizgiler çizdik (rakam ve harfler) çok eğlenceli bir gün geçirdik.

Ve o günden sonra okula ilk giden kişi bendim hatta muhtarın kapısına vurup “*Hadi kalk muhtar amca, geç kalacağız. Aydın Hoca bizi bekliyordur.*” diye adamı nerdeyse gecelikleriyle dışarı çıkartacak kadar okula ve Aydın Hoca’ya aşkla bağlanmışım. Çünkü her gün yeni şeyler öğreniyor ve oyunlar oynuyorduk. Hatta köyden kazaya gittiğimizde para hesabını yapıyor, tabelalardaki büyük yazıları okuyabiliyordum. Hele de resimlerine bakıp hayaller kurduğum kitapları okumaya başladıkça Aydın Hoca benim için bir süper kahraman haline dönüşmeye başlamıştı, çünkü onun sihirli peleriniyle bambaşka bir âleme gidiyor orada yeni şeyler öğrenip yeniden bu âleme dönüyorduk. Tebeşiriyle bize yeni ufuklar çiziyor, öğrettikleriyle geleceğe hazırlıyordu. Bu kıymetli ve nadide eğitim neferi, arkadaş hırsız olmaktan çıkmış artık ikinci babam olmuştu. Her zaman bizden önce gelir, okulun sobasını yakar, kar olduğunda yolu kürür, yağmur yağdığında çamuru siler, yazın okulu tamir eder; bizimle kendi çocuğu gibi ilgilenir, sürprizler yapar, hediyeler alır, gezmeye götürürdü. Hepimizin ailesinin bir ferdi, ağabeyi, babası, en sevdiğiydi.

Batı’dan Doğu’ya ışık getiren bir Prometheydi. Bugün ihtiyaç duyduğumuz birlik ve beraberliğimizin yapı taşlarındandı. Pek çok arkadaşımın şimdi eğitim fakültesinde okumasının sebebi, birçoğunu hali hazırda öğretmenlik yapmasının sebebiydi. Kendisine sevgi ve saygılarımı sunar. Her zaman bize öğütlediği güzel sözleriyle konuyu sonlandırmak isterim:

‘Okuyun evlatlarım memlekete vatana millete ümmete ecadınıza yakışır bir birey olun. Siz ki çağ açıp çağ kapatan bir neslin evlatlarısınız. Siz ki Hz. Muhammed (s.a.v) gibi bir peygamberin

ümmetinin evlatlarıdır Siz ki yoklukta iken zorlukta iken bu ülkeyi kuranların evlatlarıdır Siz ki nice sultanlar kağanlar ve dünyaya adını duyurmuş bir önderin ve milletin evlatlarıdır. Size durmak, oturmak, dinlenmek yakışmaz. Bu ülkenin geleceği, yarını, sizlersiniz, ülkenin ümidi olarak sizden çok şeyler ve hizmetler bekliyoruz. Yüzümüzü kara çıkarmayacağınızdan eminim. Zira bu sizin kanınızda var. Sizler mazlumların yanında, zalimlerin karşısında olmakla nam salmış Yüce Türk milletinin evlatları, bizim tutuşturduğumuz kıvılcımla koca bir ateş olacak; adalette, bilimde, sanatta, siyasette en ileriye gidecek, bu ülkeye doğan güneş olacaksınız. Bu ülkeyi tanıttık aydınlık sesiniz, işte bu yüzden evlatlarım okuyun, okuyun, okuyun!

Dersleri bitirirken söylediğin bu sözler hep aklımda babam, öğretmenim, yol gösteren, yön verenim. Hayatımı değiştiren oyun arkadaşım...

Merve Nur Yıldırım / Çanakkale

KIRIK KANATLARLA DA UÇULUR

Satırlarıma babam bildiğim öğretmenimi tanıtmakla başlamak istiyorum. O ki bizleri sıradan bir öğrenci olarak değil de yavruları gibi görür, bizleri can suyuyla besler, sevgiyle büyütürdü. Sınıfa ilk girdiğinde gözlerindeki o ışığı, o sıcaklığı hissettiğimde dedim ki: *“Her bahçenin bir bahçivanı vardır, her bahçivanın bir bahçesi... O bahçede, mis gibi kokan güllerin yanında kırgın çiçekler, rengârenk kelebeklerin yanında kanadı kırık kuşlar, baharda açan papatyaların yanında suya hasret fidanlar... Öğretmen de elinde su dolu kovasıyla bahçede dolaşıp durur, nerede suya hasret kalmış bir çiçek görse hemen ona koşar ve ona hayat verir. O taze fidanlara zarar verecek sarmaşıkları görse hemen uzaklaştırır, korur fidanlarını ve sonra renk renk çiçekler açar onun sayesinde.”*

Geçen zaman, dökülen yapraklar ardından... Başlarda öğretmenimin bayan olmasını istemiştim. Nedeni ise yarım kalan anne şefkatini, anne kokusunu belki öğretmenimde bulurum düşüncesiydi. Çünkü annem melek olup uçtuğunda henüz yedi yaşındaydım. Hayata karşı savunmasız kalmıştım. Saçlarımı ören, kıyafetlerimi giydiren, beslenme çantamı hazırlayan o gül kokulu kadın yoktu artık. Yalnız ben değil benim gibi nice öksüzler,

yetimler vardı bir yerlerde. Babam daha fazla bakamayıp yurda vermekte buldu çözümünü. Sekiz yaşındaydım ve artık o buz gibi odalarda yapayalnız kalmıştım. Her gün, her gece ağlıyordum. Sabah olsun istemiyordum, çünkü geceleri karanlık olup sessizlik çöktüğünde hıçkırıklarımı duyan olmuyordu. Yaşamayan nereden bilebilir ki bu ıstırabı? Yüreğinizden bir ses yükselirse bir gün, içinizden alevli bir sızı dudağınıza rengini aksettirirse gecenin en karanlığında iki büklümseniz saçlarınız ağarmışsa o yaşta, sesiniz ağlamaklıysa her cümlede, hiç üzülmeğin ve dönün, o vicdanınızdaki sese şöyle deyin; *“Ey kader! Belimi büktün, gözlerime mor halkalar resmettin, gönlümü yangın yerine çevirdin, pash zincir prangalarını geçirdin kalbime. Fakat ben bu çile ikliminden çıkacağıma inanıyorum.”* Küçük avuçlarımı açıp Allah’a dua etmek istiyordum. Çünkü o an beni ondan başkası duyamaz, bana ondan başkası yardım edemezdi. Yalvarıyordum; *“Allah’ım; biliyorum her şeyi bilen ve gören sensin, sen çocukları çok seversin. Ama Allah’ım neden annemi benden aldın? Yaştlarımın aklına bile gelmeyenler neden benim başıma geldi? Bir suç işledim de ceza olarak bunu mu verdin bana Allah’ım? Eğer öyleyse özür dilerim, ama nölur annemi geri ver bana Allah’ım!”* Yağmur başlamıştı inceden. Sen neden ağlıyorsun yağmur? Senin de mi annen öldü? Yoksa derdime ortak olmak için mi ağlıyorsun? Sabah ezanları okunuyor, dualar ediyordum. Ve yine gün ağarıyor; işte bundan nefret ediyordum!

Yurtta bizimle ilgilenen bayanlar vardı. Herkes onlara ‘Anne’ diyordu... Başta sadece birinin annesi sanmıştım oysa herkes ona ‘Anne’ diyormuş. O sizin anneniz mi diye sorduğumda, azarlar gibi; *“Sana ne be! Biz öyle diyoruz sen de anne diyeceksin.”* dediler. Hayır! Ben annemden başkasına asla ‘Anne’ demem...

Bizleri onlar banyo ettirir saçlarımızda bit var mı diye her hafta saç kontrolü yaparlardı. Gerektiğinde kafamıza benzin gibi kokan bir ilaç bile sürerlerdi. Hatta bir keresinde saçlarımızı sıfıra bile vurmuşlardı, fikrimizi bile almadan! O ipek gibi saçlarıma dokunmaya kıyamayan annem, o halimi görseydi kan ağlardı içi.

Sabahları yurt başkanı bizi uykudan bağırarak uyandırır, ranzalara vurarak kaldırırdı. Hiç çıkmak istemezdim yataktan. Kahvaltı için yemekhaneye giderdik. Çayımı aldığımda her defasında elim yanardı sıcaktan, bardaklar çelikti çünkü! Birkaç kere üzerime dökmüştüm ve canım çok yanmıştı. Yurdumuz okulun hemen yanındaydı. Sabah andımızı okumak için bir saat soğukta bekler, sessizlik sağlanınca andımızı okur, sınıflara girerdik. Sınıfta hep en arkada oturur, başımı sıraya koyup uyumak isterdim. Öğretmenin anlattıklarının çoğunu zaten biliyordum çünkü. Defterim simli yıldızlarla doluydu ama bunlar umurumda bile değildi.

Dersimiz Hayat Bilgisi idi. Sahi hayat neydi? Bunu bize okulda mı öğreteceklerdi? Hayat dediğin acı çekmek, eksik hissetmek, soğuktan titremek, sıcacık yuvandan kopup soğuk odalarda yaşamak, değil miydi? Evet, benim hayatım bunlardan ibaretti.

Günlerim böyle çaresiz, umutsuz ve gözyaşlarımı tüketerek geçerken öğretmenimizin okuldan ayrılacağını öğrendim. Bana ne ki bundan? Biri gider biri gelir! Zaten yatılı okulda kim öğretmenlik yapmak ister ki? Onun bir ailesi var, elin çocuğuyla neden ilgilenirsin, neden uğraşır ki? Onun kendi çocuğu var, pamuk dөşeklerde yatan, rengârenk giysiler giyen ve en önemlisi aile sıcaklığıyla büyüyen...

Zaman geçti, gecem gündüz, hüznüm umut oldu. Sanki güneş yeniden bana doğacak ve içimi ısıtacaktır.

Sınıfa girdi bir öğretmen, sevgi dolu bakıyordu gözleri, huzur saçıyordu gülüşü “*Merhaba yavrularım!*” dedi. O ‘*yavrularım*’ kelimesi içimi nasıl ısıtıyordu bir bilseniz! “*Ben sizin yeni sınıf öğretmeninizim, adım Recep. Bundan sonra derslerinize ben gireceğim. Bir sıkıntınız, derdiniz olursa ben ilgileneyeceğim.*” diye devam etti sözlerine. Bizim kendimizi tanıtmamıza gelmişti sıra. İşte bu tanışma faslından nefret ediyordum. Adım Merve Nur ve 8 yaşındayım dedim ve oturdum. Söylemem gereken başka şeyler de vardı. Baban ne iş yapıyor? Peki ya annen? İşte o an özümdeki acının, ıstırabın izdüşümü olarak masaları dağıtıp, kapıyı çarpıp çıkmak istiyordum. Ama karşımdaki adam o kadar samimi o kadar içtendi ki... Bunu ona yapamazdım. Çok üzüleceğini hissediyordum çünkü. Başımı sıraya koyup ağlamaya başladım. Yanıma geldi ve beni öyle bir sardı ki sanki sevgisizlik kargaşasında sevgi ve hoşgörünün aydınlık iklimiyle gönül kandilinden yükselen sıcacık bir ışık sardı her yanıma. Tabii ben bunun karşısında daha şiddetli ağlamaya başladım, hıçkırıklara boğularak... Bıraksın istemiyordum, sıcacık kolları o küçük bedenimi o kadar ısıtıyordu ki hiç oradan ayrılmak istemiyordum. Ağlamam bitene kadar bırakmadı. Ağlamam bittiğinde kendimi zorluyordum ağlamak için; bıraksın istemiyordum çünkü! Bırakmadı da... O an içime bir ışık yansıdı inceden. Geldiği yöne baktım; çok engin, maviliği delip geçen, yıldızlarda süzülüp yükselen... Sıcaklığını hissediyordum, nurunu görüyordum âdeta. Sararmış bir yaprak misali rüzgârda sağa sola savrulan düşüncelerim, umut filizlerine bırakmıştı yerini... Şimdi öz ağacım nakışlı çiçeklerle süslü. Her meyvenin geleceği özündeki çekirdekte gizlidir, insanın ki

de kalbinde! İşte bu çekirdeği ilham suyuyla besleyen, gönülden gelen ışıklarla yumuşatan, sevgi baharını, ümit iklimini nur nakışlı yüreğime dokuyan o adam benim öğretmenimdi. Gözyaşlarım bitince *“Anlat yavrurum!”* dedi. Sustum.

Teneffüste kantine götürdü; çikolata, meyve suyu aldı ve *“Şimdi daha iyi misin?”* dedi. *“Değilim öğretmenim!”* dedim. Benimle ilgilen sin istemiştim. İlgiye o kadar hasret kalmışım ki beni tekrar kucaklasın diye kendimi merdivenlerden atasım bile gelmişti. Ama buna gerek kalmadı.

Canım öğretmenim, o kadar güzel ilgileniyordu ki ders bitsin istemiyordum. Her sabah bize bir masal okurdu, güne öyle başlardık. Artık arka sıralarda değil en ön sırada oturuyordum. Parmagım hiç inmiyordu ve beni böyle gören öğretmenimin gözlerinin içi gülüyordu âdeta. Sınavlarda hep pekiyi alırdım. Bunu sadece öğretmenimi mutlu etmek için yapardım. Karnemi gösterecek kimse yoktu çünkü yanımda, karne hediyesi alacak kimse de... Ama öğretmenim notlarımı iyi görünce o kadar mutlu oluyordu ki sırf onun mutluluğunu görmek için çalışıyordum derslerime. O hep bana *‘Sen her şeyin üstesinden gelirsin.’* diyordu. Sahiden gelebilir miydim her şeyin üstesinden? Yanımda öğretmenim olursa evet! Onun sayesinde artık bahçede oyun oynuyor, koşup eğleniyordum. O da bize katılıyordu çünkü. Bizimle top oynar, ip bile atlardı. Bize şiirler okur, tiyatrolar oynatırdı. Gezilere götürür, pikniklerde eğlendirirdi. Her zaman bizleri dinler, hiçbir zaman kızmazdı. Dudaklarından her zaman dökülen o sıcacık *“Yavrularım, canlarım, kuzularım!”* kelimeleriyle kalbimize bir daha çıkmamak üzere yerleşmişti. Çocukluğumun en güzel anlarını biricik öğretmenimin sayesinde yaşadım. Ailemin yokluğu-

nu unutturmuştu. Artık sabahları yeni bir umutla uyanıyor acaba bugün ne anlatacak diye koşarak okula gidiyordum. O, yine her zamanki sıcaklığıyla “Yavrularım!” diyerek içimizi ısıtırdı. Bazı zamanlar yurttan nöbetçi öğretmen olarak kalırdı, işte o zamanlar bütün gün yanımızda olurdu. Tıpkı bir baba gibi. Babam gibi seviyordum öğretmenimi.

Allah'ım dedim; *“Teşekkür ederim bana böyle altın kalpli bir öğretmen verdiğin için!”* Rabbim sesimi duymuş, beni hayata yeniden bağlamıştı. Hayat Bilgisi dersinde öğretmenimiz; *“Öğretmen, öğrencilerini zapt eden gardiyan değil, öğretmen gül yetiştiren bir bahçıvan gibidir ve hayatınıza yön veren sizlere yol gösteren bir rehberdir.”* demişti. Aynen öyleydi. Bizleri sanki narin bir çiçekmişiz gibi özenle yetiştirirdi. Sevgisini eksik etmez, hayat suyuyla beslerdi. Bir keresinde hasta olmuş okula gidememişim. Öğretmenim beni merak etmiş, elinde çikolatalarla yurda gelmişti. En sevdiğim çikolatalardan almıştı. O kadar mutlu olmuşum ki hasta olduğumu unutup yataktan fırlamışım. Öğretmenim; *“Bakıyorum çikolatalar bayağı hoşuna gitti!”* demişti. Aslında onun beni düşünüp merak etmesiydi hoşuma giden. *“Evet, öğretmenim! Çikolatayı çok seviyorum.”* demiştim. Sevgimi belli etmek istemiyordum. Çünkü en sevdiğim hep gitmişti. Onun da gitmesini istemiyordum.

Takvim yaprakları bir bir düşüp savrulurken rüzgârda, zaman da bir hayli geçmişti. Beşinci sınıf olmuşum. O kadar alışmışım ki öğretmenime, sanki hiç büyümeyecekmişim, hep o küçük kız çocuğu olarak kalacakmışım gibi geliyordu. Hani anneler çocuklarını hep ilgiye muhtaç bir çocukmuş gibi görürler, üstüne titrerler ya onun gibi üstümüze titremişti çünkü öğretmenimiz.

Bu bizimle son senesiydi. O da gidecek, o da beni bırakacaktı! İşte o gün gelmişti, bu bize son konuşmasıydı. Ağlamaklı gözlerle girdi sınıfa son kez. Az önce sınıf cıvıl cıvılken aniden sessizliğe büründü. O an içimi tarif edilemez bir sıkıntı kapladı. Öğretmenim “*Yavrularım!*” dediğinde gözyaşlarıma hâkim olamadım. İçimi çeke çeke nasıl ağladığımı hâlâ hatırlıyorum. Kurumuş toprakların kendisine can verecek suyu hasretle beklemesi gibi beklemiştim sanki onu. Beni en zayıf anımda koruyucu bir melek gibi himaye etmişti.

Neyse ki biraz büyümüş, hayatı yeni yeni tanımaya başlamıştım. Artık bir şeyler değişecekti. Değişti de nitekim. Liseli olmuştum artık. Öğretmen olacaktım büyüyünce sınıf öğretmeni!

“Sana söz veriyorum öğretmenim! Beni yetiştirdiğin doğrultuda, gönüllere sevgi, beyinlere bilgi ve kalplere mutluluk işleyen bir öğretmen olmak için! Senin gibi bir öğretmenin öğrencisi olmakla gurur duyan yavrun, senin de gurur duyacağın bir öğretmen olmaya söz veriyor öğretmenim!”

Meslek lisesinde okuyordum, buradan mezun olup öğretmen olmak oldukça zordu. Mezun olanlardan öğretmenlik kazanan neredeyse yoktu ama kararlıydım, bu geleneği değiştirecektim. Ve zaman geçti, liseyi birincilikle bitirip mezun olmuştum. Şimdi istediğim bölümü, sınıf öğretmenliği okuyorum. Bütün bunlar duayla ve o biricik öğretmenimin sevgisiyle olmuştu. O olmasaydı susuz kalmış bir çiçek gibi sararıp solacaktım.

Öğretmenlik yolunda ilk adımımı attım. Artık benim de yavrularım olacaktı. Onların beklentilerine cevap verebilecek miydim? Yani yaralarına merhem, dertlerine derman, yüreklerine

sevgi, beyinlerine bilgi olabilecek miydim? Canları sıkıldığında ruhlarını okşayacak tatlı ve sınımsıcak bir meltem gibi esebilecek miydim?

Bir yatılı köy okulunda, doğuda bir dağ başında, bir viran şehirde... İstirabın en çetinini çekmeliyim onlar için. Tozlu yollar gibi karışmalıyım sise, dumana. Yağmur olup düşmeliyim çöle. Kupkuru topraklara hayat vermeliyim. Işık olmalıyım karanlık gecelerini aydınlatan. Nur olmalıyım gönüllere ferahlık veren. Yıldız olmalıyım göğün en ucunda sınırsızca parlayan. Bir rüzgâr olmalıyım estikçe kimsesizlerin saçlarını okşayan. Bir mum olmalıyım onlar için eriyip biten. Onlarla ağlamalı, onlarla gülmemeliyim. Bu yolda çektiğim çilelerle övünmeliyim. Kırık mızrabımı gönül sazıma onlar için vurmeliyim. Ben yanıp tükeneyim yavrularım için, Hakk'a ulaşayım ve Yaradan sorunca *"Muallim bu halin ne?"* diye. Ben de cevap vereyim *"Senin yarattığım bu küçük masumların derdine yandım ve bu uğurda can verdim."* diye!

Alev Kayan / Çankırı

BENİ HER HATIRLADIĞINDA MERHABA DE YILDIZLARA

Kalemimi elime aldığımda fark ettim yılların ne kadar çabuk geçtiğini. Beklemezdim, bilemezdim içimdeki hatıraların duygu seli olup kalemimi kanatacağını. Ardımda bıraktığım çocukluğumun cümlelerimde tekrar canlanacağını. O şefkatli ellerin tutmasaydı ellerimi beni kendimle bıraksaydın seni yine anlatabilir miydim? Kazıyabilir miydim adını hatıraların en güzel yerine. Hayallerime sığdırabilir miydim bekleyişlerimi. Her *öğretmen*' kelimesini duyduğumda gözlerimde biriken yaşlar yine akar mıydı usulca... İçimde günah gibi sakladıklarımı gün yüzüne çıkarmaya cesaret edebilir miydim?

Buranın denizi bir başka coşkulu vurur kıyıya. Kayalar hırçın dalgaların hedefi olmaktan kurtulamaz. Küçük insanların büyük hayatları, ödemesi gereken büyük bedelleri vardır burada. Doğan güneş kimi insan için yeni bir günün çağrışımını yapsa da buradaki insanlar için bir bıkkınlığın ifadesidir. Kızgın güneş altında alın teri silmek kolay değildir. Buranın yazı insanlar için tatil demek değil, ekmek davası demektir. Eylül ayı ise yoğun süren bir çalışma ve kışa hazırlık arifesidir. Doğa için ise yine bir sanat eserine imza atma vaktidir, Sararan yapraklar kaldırımları süslemeye hazırdır. Yağmur bitmeyecek olan bir senfoninin melodi-

sini fisıldamaya başlar kaldırımlara, dağa, taşa... Rüzgâr bütün kudretiyle *'bu benim mevsimim'* dercesine sahiplenir eylül ayını.

Okula başlayacağım ilk gün ve ben hiç gitmek istemiyordum. Annem ilk kızını okula yollamanın verdiği heyecandan olacak ki beni sabah ezanı sesi eşliğinde o tatlı uyumdan uyandırmıştı. Saçlarımı bir güzel toplayıp beyaz dantelli toka ile süslemişti. Oturup kara kara düşünmeye başlamıştım. Annem benim düşüncelerimi okurcasına yüzüme alışıktı olmadığım bir hüznle bakmıştı. Onun bana acıdığını düşünüyordum. Bir yandan da okula gitme fikri cazip gelmeye başlamıştı. Aslında gitmek istiyordum fakat korkular düşünceler o küçücük beynimde sanki bana göz kırpyorlardı. O anda annemin bana *"Benim kızım okuyacak benim gibi olmayacak."* demesi beni bir yandan üzüp bir yandan cesaretlendirmişti. Nedendir bilmem ama ben bu hayatta en çok annemi sevdim. Bir çocuğun annesine duyduğu sıradan bir sevgiden daha öteydi benim ona karşı hissettiklerim. Onun gibi olmak için çabalıyordum ben aynı annem olmalıydım; güçlü, asil, fedakâr ve bir o kadar da masum. Annem üzülünce ona çok kızardım içimden bir parça kopardı sanki. Bir de bana o takmaktan nefret ettiğim kendimce adlandırdığım *'kavanoz dibi'* gibi görünen gözlükler beni sinirlendiriyordu. Takmakla kalmayıp bir güzel arkadan bağlıyordu. *"Çok güzel oldu, çok yakıştı."* deyip bana sarılırdı. Ben de yavru bir kedi misali onun o sevgisi karşısında kendimi kaybederdim. Gözlerimin yeteri kadar iyi görmemesi ve bir yaşından beri gözlük takıyor olmam artık beni bunaltıyordu. Gözlerim iyi görmüyor diye çocuklarına zarar veririm düşüncesi olan komşular, çocuklarını benimle oynatmazlardı. Ben de anneme gider ağlardım. Annem ağladığımı görünce bana saklambaç oynamayı teklif ederdi. İşini gücünü bı-

rakır bana arkadaş olurdu. Bazen bana bakarken gözlerinin dolduğunu fakat annemin hemen sildiğini onu gizli gizli izlerken görüyordum. Bu benim kendimi suçlamama, kendimden uzaklaşmama neden olmuştu. Arkadaşım hiç yoktu. Beni sadece annem seviyordu. Küçük bir köy okuluymuz bizim okulumuz. Onu süsleyen akasya ağaçları kokusuyla kendisine hayran bırakan iğde ağaçları ve buram buram huzur kokan küçük sarmaşıklar...

Babam elimden tutup beni okula götürdü. Ah o ben! Gitmeyelim diye yalvarırcasına babamın yüzüne bakan ben... Okulun bahçesine girdik ve bahçede baktığımda çok eski görünen küçük bir çeşme vardı. Su içmek için eğilip ve kana kana suyumu içmiştim. Başımı kaldırdığımda gördüğüm andan itibaren yüzümde tebessüm oluşturan sanki o an beynimdeki bütün düşünceleri unutturan öğretmenim. Gülümseyerek yüzüme bakmıştı. Babama *'bu da benim yeni yetiştireceğim küçük kızlarımdan biri'* diyerek hoş bir söyleşide bulunmuştu. Artık ayrılık vakti... Baba elimi bırakma gitme demek istiyorum fakat babamın bıraktığı eli öğretmenim tutunca unutuvermişim kelimelerimi. Gri kocaman bir kapı üzerinde adını bilmediğim ve öğretmenimin tanıtmasıyla öğrendiğim öğretmenler odası yazılı tabela vardı. Benim gibi bir sürü çocuk... Heyecanlanmışım sanki o an hepsine koşup sarılasım gelmişti. Acaba benimle arkadaş olurlar mıydı, beni severler miydi? Nasıl davranmam gerektiğini dahi bilmiyordum. Arkadaşım olacaklardı ya da olmayacaklardı. Arkadaş kelimesi bile beni heyecanlandırmaya yetmişti. Ön sıraya sarışın bir kız çocuğunun yanına oturmuşum. O güzel yüzlü adam, benim öğretmenim kendini tanıttı. Adı Mehmet AÇIKGÖZ... Hayatım boyunca unutamayacağım isimi öğrenmişim. Sırayla herkes kendini tanıtmıştı. Ben de kendimi tanıtmışım. Tam yerime

oturuyordum ki arka sıradan bir çocuk bana ‘*Dört göz önünü göremiyor öğretmenim bu kız.*’ diyerek gülmeye başladı ve en korktuğum şey başıma gelmişti. Herkes gülüyordu. Onların gülüşleri beynimde yankılanmaya başlamıştı. Bir şey diyemedim usulca yerime oturdum. O telaşla başka birinin yanına oturduğumu sonradan arkadaşımın uyarısıyla fark etmiştim Daha fazla gülmeye başlamışlardı Gözümünden süzülen yaşları fark edip hızlıca silmiştim. Üzülmemeliydim, bu bana annemin tabiriyle Allah’ın verdiği bir nimetti. İnsanın eksikliği onun en kıymetlisi olurmuş. İşlevi az olsa bile o nimetmiş, kıymetliymiş. Sınıfta benden başka gözleri görmeyen kimse yoktu. Bazen Allah’ın beni sevmediğini düşünürdüm. Benim arkadaşlarım da beni hiç sevmemişti zaten. Sonra yine annemin sözleri yankılanmaya başladılar. Öğretmenim, gelecekte minnetle hürmetle anacağım kişi yanıma geldi. Bana; “*Kaldır başını.*” demişti. Bana hakaret eden arkadaşımı sınıfın ortasında benden af diletmiş ve ben öğretmenim sayesinde çok mutlu olmuşum. Öğretmenim beni sevmişti. Babam gibi bana göremiyorum diye kızmamıştı. Doktorda muayene olurken ‘*hiç mi göremiyorsun yazıklar olsun.*’ cümlesinin ağırlığını üzerimde hep taşımıştım. Zil denilen bir siyah bir çan çalmaya başlamıştı. Bugün bizim okulda ilk günümüz olduğu için öğretmenimiz eve yollamıştı. Eve geldim, üzgündüm, suskundum. Annem durumu anladı ve bana ilk gün ne yaptınız diye soru bile sormamıştı. Okulu ve öğretmenimi sevmiştim ama arkadaşlarımdan nefret ettiğimi hissetmiştim. Sabah yine okula gittim ve öğretmenimi görünce çok şaşırılmıştım. O da benim kavanoz dipli gözlüklerimden takmıştı. O kadar şaşkındım ki anlatamam. Bana benim gözlüklerimi çok beğendiğini ve o yüzden benimkilerin aynısını aldığını söylemişti. Onun da gözleri iyi görmüyormuş. Ben de gözlüklerimi Mehmet Öğretmenim sayesinde az da olsa sevme-

ye başlamıştım. Zamanla haftalar geçti. Tahtayı okuyamadığımı fark eden öğretmenim beni kendi sandalyesine oturtmuştu. Arkadaşlarıma benim haberim olmadan benle ilgilenmelerini beni sevmelerini söylemiş ve üzülmemem için elinden geleni yapmıştı. Okumayı öğrenmiştim. Kitaplar hayattı, candı, bambaşka bir dünyaydı benim için. Okuyordum ve hep yazıyordum Ne düşünüyorsam ne hayal ediyorsam yazıyordum. Çabucak ezberliyordum, hızlı öğreniyordum. Kara bulutlar dolanmaya başlamıştı üzerimde. Öğretmenimin masasından tahtayı eskisi gibi net göremediğimi fark etmiştim. Doktora, dar koridorların kasvetli havasını solumaya gitmek ve yine gözlerime, gözlerimi kaşındıran ve hiç göremediğim o damlanın damlatılmasından nefret ediyordum. Görme oranımın giderek düştüğünü yanlış verilen gözlüğün buna sebep olduğunu öğrenmiştim. Yerde miyim, gökte miyim ben neredeyim? Kitaplarım, annem, öğretmenim her şeyimi yitirdiğimi düşünmüştüm. Bir yıllık bir tedavi ile sonuca göre değerlendirme yapılacağı söylenmişti. Nerede benim loş ışıklı gün batımını izleyip geçen gemileri seyrettiğim tepem. Ah şimdi bir deniz olsaydım dediğim tepem! Annem saklıca ağlıyordu, babam ise suskundu. Ben okula gitmemek için direniyordum. Bir hafta okula gitmemiştim. Evimizin az uzağındaki tepemden ayrılmamıştım. Bunalıyordum keşke ölsem demeye başlamıştım. Ben evde yokken öğretmenim neden okula gitmediğimi öğrenmek için eve gelmiş, annem ise olanları anlatmıştı. Geçen gemilere bakarken öğretmenim yanımda belirivermişti. Konuşmak ilk kez bu kadar ağır gelmişti. O da suskundu. Bana; *“Şu an neye sahip olmak isterdin?”* diye sormuştu. Ben:

“Bir çift iyi gören gözlere...”

“Artık gemileri eskisi gibi göremiyorum Eskiden de göremezdim ama şimdi hiç göremiyorum. İçimi en çok okuyamadığım canım kitaplarım acıyor. Uçurmak isteyip de uçuramadığım, ipin ucuna poşet bağladığım uçurtmam geliyor aklıma.” demiştim. Öğretmenimin gözlerine örselenmiş yılların yorgunluğu çökmüştü. Gözlerinden yaşlar aktıkça o çizgilerin hâkim olduğu elleriyle silmeye çalışmıştı. Hafifçe gülümseyerek benim yeniden doğma- ma sebep olan o cümleyi şöyle dile getirmişti: “İçinde var olan bir çift gözü ortaya çıkarmaya ne dersin?” Saçmaladığım düşünmeye başlamıştım. İnsanın bir çift gözü olur ve o da yüzündedir diye konuşmaya başlamıştım. “Eğer gözlerinin ferî sönmüşse içindeki gözlerini ortaya koyacaksın, başarmak azmederek hazmederek olur. Eksikliğini zekânla, inancınla tamamlayacaksın, yılmadan yürümeyi bileceksin, düştün kalkacaksın; kısaca sen içindeki seni ortaya koyacaksın.” deyip beni oturduğum taştan kaldırmıştı. Eve gidip önlüğümü giyip öğretmenimin elinden tutarak onun sözlerini tekrarlayarak okula gitmiştim. Gittiğimde sıraların biraz daha öne doğru taşındığını görmüştüm. Öğretmenim yazılarını artık eskisinden de büyük yazmaya başlamıştı. Okul bitip herkes evine dağılırken öğretmenim ve ben gidemediğim günlerde işlenen konuların tekrarını yapıyorduk. Bazen bana hüznüle baktığını görürdüm. O hüznüle bakan gözlerin benim bakışımla temas ettiği andan itibaren güçlü bir kaplan misali, cesaretli ve olgun bir kişiliğe büründüğüne şahit olmuştum. Kendimi sevmeye, kendime güvenmeye başlamıştım. Öğretmenim benim görmekte güçlük çektiğim yerleri küçük radyoya benzeyen bir cihaza konuşarak kaydetmiş ve ben onu dinleyerek öğrenmeyi bir sanat haline getirmeyi başarmıştım. Öğretmenimin bana verdiği o cihazı elime alıp kitaplarımı anneme verir ve okumasını isterdim. Onun okuduklarını kaydeder, gece yatarken dinlemeye

başlardım. Sabah olunca okula gitmek için hemen kalkar, üzerimi giyerdim. Annem bendeki değişimi fark etmiş olacaktı ki eskisi gibi hüzünlü bakmıyordu gözlerime. İlk kez mutluluğu iliklerime kadar hissettiğim üç ay...

Görme oranımda değişen hiç bir şey yoktu fakat zihnim o kadar hızlı öğrenmeme yardımcı oluyordu ki adeta programlanmış bir bilgisayar gibiydim. Ne duyarsam hepsini zihnimin odalarına yerleştiriyordum. Benim başucu kitabım yoktu ama sesimi kaydeden bir cihaza sahiptim. Okuyabiliyordum fakat gözlerimi yormamam gerekiyordu. Yatarken kitap okumak, toplum içinde bir gazete okumak benim en büyük hayalimdi. Emindim ben de bir gün doyaya okuyacaktım. Sabah okula gittiğimde bir tuhafılık vardı öğretmenimde. Fark etmiştim, fakat sormamıştım. Arkadaşlarımdan onun gideceğini öğrenmiş ve dünyanın başıma ikinci defa yıkıldığını hissetmiştim. Öğretmenimin yanına gidip: *“Doğru mu duyduklarım siz gerçekten gidiyor musunuz?”* diye sormuştum. *“Evet”* cevabını aldığımda gözlerimdeki yaşların sicim misali aktığını ve daha önce içimin bu kadar çok acımadığını hissettim. *“Gitmeyin.”* diye sarıldım. Bana: *“Gözlerindeki ışığı kaybettiğin zaman zihninde ve kalbindeki ışığı yak. Sen vazgeçme umut et, inan, sahiplen; eminim ki sen başarıp benim gibi bir eğitmeni olacaksın.”* deyip bana bir kalem vermişti. Çok güzel bir kalem hala saklarım, dokunmaya kıyamam. Bir de rengârenk kuyruğu olan çok güzel bir uçurtma... Benim ucuna poşet bağladım uçurtmamdan çok çok güzeldi. Oturduğu ucu yırtık olan hafif kirli duran paslanmış sandalyeden kalktı. Gidiyordu o güzel insan benim umudum, beni bırakıp gidiyordu. Arkadaşlarımla umursamaz halleri beni çileden çıkarmıştı. Vedalaştık, dışarıda yağmur dinmişti. Rüzgâr çıkmış dağılan siyah uzun saçlarımı sa-

vurmaya başlamıştı. O giderken ona bakmaya bir daha yüz kere bin kere daha bakmaya doyamamıştım. *“Hoşça kalın öğretmenim.”* diyerek elimdeki uçurtmayı uçurmaya çalışarak gözlerim yaşlı, saçlarım rüzgârdan dağılmış vaziyette eve gitmişim. Yine yalnızdım. Bana güvenen hiç kimse kalmamıştı. Bir insanın başkasına muhtaç olduğu yerdeydim. Hiç kimseye öyle sarılmamıştım. O gece yeniden hoş geldin dedim yalnızlığıma. Alışmalıydım o gitmiş olsa bile onun sözleri, güveni, inancı bende kalmıştı. Doğrulup kendi kendime onu mahcup etmemeye söz vermişim. Başardım da... Bütün imkânsızlıklara rağmen liseyi kazandım, bitirdim. Üniversiteye başladım Sosyoloji ve Sosyal hizmetler bölümlerinden bu sene mezun oluyorum.

Ne zaman Eylül ayı gelse uçurtma uçuran çocukları görsem sen ve poşetten yaptığım fakat hiç uçuramadığım uçurtmam gelir aklıma. Yine uğrayacak mısın buralara? Gözlüklerimin aynısını takip beni yine mutlu edecek misin? Gelirsen, olur da bir gün seni görürsem yıllar geçmiş olsa bile yine seni o seni bendeki seni yaşarım. Artık çok net olmasa bile gözlüksüz de görebiliyorum. Gözlerim tedaviye yanıt verdi. Artık gemileri sayabiliyorum. Âşık olduğum çocukken, hasret kaldığım kitapları okuyabiliyorum. Annemin yüzünü net görebiliyorum. Yirmi üçümdeyim. Ne çabuk geçmiş yıllar. Senden sonra on dört eylül ayı geçti. Ben seni hep gözlerimde yitirdiğim fakat kalbimde aydınlattığım ışığım ile bekledim. Bugün bu yazıyı yazarken senin bana verdiğin kalemi ilk kez kullandım ve seni anlattım satırlarıma. Bugün gözlerimde kaybettiğim ferî, hatıralarımda tekrar aydınlattım senin güzel adınla öğretmenim. Sen de hatıraların bir köşesine sığdırdıysan beni, beni her hatırladığında *‘merhaba’* de yıldızlara.

Merve Coşkun / Çorum

İSİMSİZ KAHRAMANIM

Kışın ayazı, dondurucu soğuğu olan, yazın kavurucu sıcaklığı olan küçük bir ilçede yaşıyordum. Başta eğitim olmak üzere kültür, sosyal ve ekonomi alanlarında fazla gelişmemiş, şartların ve yaşam koşullarının kısıtlı olduğu bir ilçeydi. Evet, bahsettiğim yer Kırıkkale'nin Keskin ilçesiydi. Okul dönemimin ortaokul yıllarıydı. Yazın okula gitmek pek sıkıntı olmuyordu. Lakin kışın olumsuz hava koşullarından dolayı okula gitmek pek de mümkün olmuyordu. Şartlar elverdiğince gidiyorduk okula...

Okulum ve öğretmenlerim. Öğretmenlerimin ilk olmasından mı kaynaklanıyordu bilmiyorum ama benim için çok değerli insanlardı. Bana ailem dışında sığınabileceğim, konuşabileceğim kişiler olduğunu gösterdiler.

Özellikle matematik öğretmenim... İsmi vermek istemediğim, ancak ismini hafızama kazıdığım isim. Günler geçmese, aylar geçmese hep ben okulda kalsam. Güler yüzlü öğretmenimin ışığında aydınlansam.

Her sabah gözümü açtığımda yüzümde gülümseme belirir, anlamsız bir ifade oluşurdu. Neden mi? Çünkü okul vardı. Okul

var ise öğretmenim de vardı. Sanki bir bayram sabahı edasıyla önlüğümü giyinir, kahvaltımı yapar ve okula doğru yol alırdım. Arkadaşlarımla şakalaşır, gülerdim. Dersler olduğundan daha güzel geçerdi. Çünkü sadece ben değil, arkadaşlarım da öğretmenimizi çok sever; şaka, gülmece karışık ders işlenirdi.

Bize matematik dersini sevdiren, sıkılmadan pür dikkat kendisini dinlememizi sağlayan yine öğretmenimizdi. Sadece ders içerisinde değil, ders dışında da rahatça konuşabildik öğretmenimizle. Bazı anlar olurdu, sırf teneffüsünü bize ayırır, bizimle konuşur, şakalaşır; kimi zaman da dertleşir, öğüt verirdi. Bazen bizi dersimizdeki ilgimizden dolayı takdir eder, bizi ödüllendirirdi. Böyle bir öğretmeni kim istemezdi ki? Bizimle yeri geldiğinde anne, baba yeri geldiğinde arkadaş olurdu. Zordu onun gibisine rastlamak. O yüzden hep şanslı olduğumu düşünürdüm. Bir öğretmeni öğretmen yapan da bu değerlere, bu özelliklere sahip olması değil miydi? Öyleyse bir öğretmenden başka ne beklenirdi? Ben öğretmenimden almam gerekenleri fazlasıyla almıştım. Eğitim, bilgi, edep, iyi insan olma...

Dersteydik. Öğretmenimin söylediğini duyduğumda kulağıma inanmadım. Tekrarlıyordum içimden hece hece, kelime kelime. Hafta sonu olacaktı, ücretsiz olacaktı. Evet, öğretmenimizin bize sürprizi hafta sonu okulda bize matematik dersi verecekti. Yine yapmıştı yapacağını. Yine bizi sevindirmişti. Onu nasıl ne ile anlatmalıydı. Bu kadar fedakârlık bizler içindi. Söyleyecek kelime bulamıyor, kelimelerin acizliğine sığınıyordum. Bize yapabileceği en büyük fedakârlığı yapmıştı. Evet, yapmıştı yapmasına da biz bunu ne derece hak ediyorduk. Hepimiz saf, temiz kalpli, iyi yürekli biraz da afacan çocuklardık. Ama biz onun

öğrencileri idik. Ve onun öğrencileri de onun gibi temiz kalpli, iyi niyetli olmalıydı.

İlk hafta sonu gelip çatmıştı. Bu, alışık olmadığım bir duyguydu; hafta sonu erken uyanmak... Ama o sabah ayrıydı. Çünkü o sabah okul vardı. Okulda kurs, kursta öğretmenim... Erken uyanmak için yeterli sebepti. Yine ilk günkü gibi heyecan içinde hazırlandım. Evde annem dışında ev ahalisi uyuyordu. Bir şeyler atıştırıp çıktım evden. Dışarı çıktığımda kar yolu kaplamıştı. Annem, karı kürekle temizleyerek bana yolu açmıştı.

Okula giderken yolda pek kimse yoktu. Kar da ayak izine rastlamak pek de mümkün değildi. Okula gelmiştim. Tabi ki öğretmenim de gelmişti. Kendisi ne sabahın erken saatine ne de kışın soğuğuna aldırıyordu. Bizi gülümseme ile karşılıyordu. Öğretmenim beni kendisine bir kez daha hayran bırakıyordu. Herkes teker teker geliyordu. Sınıfların hepsi boştu, ama öğretmenimiz rastgele bir sınıfa geçmedi. Kıştı ya, soğuktu ya hava, her yer soğuktu. En çok güneş alan, diğer sınıflara nazaran daha sıcak olan sınıfa geçtik. Ders başlamadan önce tıpkı yoklama yapar gibi isimlerimizi aldı. Her ihtimale karşı... Derse başlamıştık. Ders saatimiz belli değildi ama öğretmenimiz bizi sıkmadan yine de fazla ders işlemek istiyordu. Bu her halinden belliydi. Ders anlatışı, bizlere bakışı ve ses tonu... İlk ders aramızı vermiştik. Seçilen gruptaki arkadaşlar getirdikleri yiyecekleri ve içecekleri çıkartıyor, öğretmenimizde dâhil hepimiz hazırlıyorduk. Hem karnımızı doyuruyor, hem konuşuyorduk. Ders saati bitimine gelmiştik. Herkes evine gidiyordu. Vakit geç olmadan, hava karmarmadan...

Hafta sonu bu şekilde okul-ev arasında geçiyordu. Bahar yaklaşıyordu. O soğuk ayazlar günler yerini sıcak, renkli çiçek-

lerin açtığı yeşilliklere bırakıyordu. İçimde sevinçle karışık bir burukluk vardı. Çünkü bir yandan yaz tatili geliyordu. Diğer yandan da okulumdan, öğretmenimden ve arkadaşarımdan bir süreliğine uzak kalacaktım. Sene sonunun yaklaşması ile o güzel bahar günlerinde üzücü bir haber almıştım. O çok sevdiğim benim fedakâr öğretmenimin tayini çıkmıştı. Duyduğumda inanmak istemiyordum. Yanlış haber olsun diye dua ediyordum. Bir dahaki sene okulda olmayacaktı. Bunu düşündükçe kötü oluyordum. Bu haberi aldığımda yaşım küçük olmasına rağmen ne yapabilirim, yapabileceğim bir şeyler olmalı diye düşünüyordum. Arkadaşarımla konuşup aramızda imza topladık. Çocuk halimizle yaşımızdan büyük işler yapıyorduk. Evet, arkadaşlarla imza toplayıp ilçe kaymakamına gittik. Sınıfta gelmeyen yoktu. Kaymakama haber verildi. Ve hepimizi odasına davet etti. Bizi karşısında görünce şaşırılmıştı. Çocuktuk, ne yapacağımızı bilmiyorduk, ama amacımız öğretmenimizi göndermemektir. Anlattık her şeyi. Öğretmenimizin bize yaptığı fedakârlığı... Kaymakam bey güler yüzle bizi dinliyordu. Konuşmamız sonunda bizi takdir etti. Yaşımızdan büyük bir davranış sergilediğimiz için bizi tebrik etti. İmza topladığımız kâğıdı alıp sizler için gerekeni yapacağım dedi. Çok mutlu olmuştuk. Çocuktuk. Çocuk başımıza bu denli önemli bir davranışta bulunmuştuk.

Derken öğrendik ki; öğretmenimizin tayinini durdurmuşlardı. Bu aldığım en güzel haberdir. Evet, üç ay gibi uzun tatilden daha güzeldir. Mutluydum, iyiydim. Daha ne olabilirdi ki, daha ne isteyebilirdim ki? Fedakâr, iyimser, güleç öğretmenim. Yine benim öğretmenim olarak kalacaktı. Işığı ile aydınlanacaktım.

Hakan Taşpınar / Denizli

ÖĞRETMENİMİN ARDINDAN

Yaşanmış onca şey arasından zambak gibi filizlenir hatıralar. Boğazı düğümlenir insanın, dudakları kenetlenir. Ağlamaklı bir hal alır, yüreği üşür. Tüm yaşanmışlıkları bir anda hatırlar. Anılar siyah-beyaz bir film gibi geçer gözünün önünden. Unutmaz insan, unutamaz. Zaman unutturmaz: yaşadıklarını, gördüklerini ve sevdiklerini...

Eğitim hayatım on dört yıl önce bir yokuşa tırmanarak başladı. Meşe ağaçları ve galiba birkaç çam da dikiliydi. Ağaçların ürkünün serinliği içimi ürpertiyordu. Abiler ve ablalar bu yokuştan okula gidiyordu. İnsan oyun oynamak dururken okula neden giderdi? Bu düşüncelerden sıyrıldım ve annemin elinden sımsıkı tuttum.

Bu yokuş sağlık ocağına giden yokuştan aynı zamanda. Bu yokuşu karış karış bilmem de bu yüzdendi. Epilepsi hastasıydım ve yapılması gereken işler vardı. Sabah akşam bu yokuşu annemle çıkıyordum ve yaklaşık iki senedir bu yokuşu tırmanıyordum. Zaman adımlarımda kar misali erimişti. Kalbura dönen sıksa bacaklarımla sağlık ocağına girdik. Annem doktor odasından birkaç kâğıtla çıktı. Bu kez iğne vurulmamıştım. Hayretle anne baktım, annem gülümsüyordu. Hemşirenin boğuk sesi yan-

kılandı. ‘İyileştin.’. Artık doyasıya oyun oynayabilecektim. Koşa koşa yokuştan indim. Yasaklar, ilaçlar yoktu. Acı ve ağrılar yoktu. Yorulmadan ve bıkmadan oyun oynayabilecektim. Oyuncaklarım, topum bisikletim nerede? Elimi uzattım. İşte aldım. Bu da ne: Kitap!

Birinci sınıftayım. Ne olup bittiğini idrak edemeden başlamıştı okul. Karnımdaki tuhaf ağrı hiç geçmeyecek diye düşünüyordum. Alışmaya çalışıyordum okula. Sayfası az ve büyük puntolu bir kitabı elime tutuşturdular. ‘Haydi, oku!’ diyorlardı. Yutkundum. Okuyamıyordum. Kelimeler her bakışında bana farklı şeyler anlatıyordu. Ama kelimeler bir türlü ağzımdan çıkamıyordu.

Sınıf arkadaşlarım kurdeleler almışlar ve başarılı bir kimliği çoktan kazanmışlardı. Bunların içinde beni en çok yıpratana kız kardeşimin de başarılı olmasıydı. İkimizdi. Yılları, günleri beraber eskitmiştik. O okuyabiliyordu bence neden bana ‘teneke’ dediklerini anlamaya çalışıyordum.

Okul hayatım başarısız bir şekilde devam ederken çok sevdiğim şeyler de vardı. Teneffüslere bayılıyordum. Elektrik kesildiği zaman elinde zille dolaşan hademeler çok maceracıydı bence. Macera denilince aklıma geldi. Hazine sandığını açan korsan edasıyla beslenme çantasını açmak da okula dair güzel şeylerdi.

İlk yıl bitmişti. Karneleri aldık. Birinci sınıf bir satır okuyamadan bitmişti. İlk senem öğretmenimizin hoş görüşüyle hepsi pekiyi olarak karnemi aldım. Ama karnede ne yazıyordu onu bile okuyamıyordum. Pekiye olduğunu annemden duymuştum. O yaz annemin de gayretleriyle çok çalışmak zorunda kaldım.

Annemin kendine has eğitim teknikleri vardı. Ayağından hiç ek-sik etmediği terlikleri zaman zaman sırtımda, kafamda patlardı.

Horozlar ansızın öttü, ağaçlarda beklermişçesine sallandılar. Rüzgâr adeta okula sürüklüyordu bizleri. Andımızı söyledik ve böylece tören bitti. Sınıflara tekrar giriyorduk. Bana bir dehlizin içinde hissettiren sınıflara... Okuyamamam kayda değer bir so-run değildi şimdilik. Zaman yüzüme bir paçavrayı fırlatırcasına beni cahilliğimle yüzleştirecekti. Bu gelen öğretmen ikinci öğ-retmenimizdi. Kapıdan iri cüssesiyle girdi ve asık suratıyla bizi selamladı. Sürekli ödevler veriyor ve kitabı deftere geçirmemi-zi istiyordu. Ben de kendimce bir eğlence buldum ve ikizimin ödevlerini kendi defterime geçiriyordum. O ne yazmışsa aynı karakterleri defterime bir hattat gibi işliyordum. Ama tek bir cümle okuyamıyordum. Öğretmenimizin tayini çıkmıştı ve bu öğretmenle de tayin sebebiyle ayrıldık. Birinci dönem bitmişti.

İkinci sınıfın ikinci döneminde tanıştık kahraman öğretme-nimle. Tanışmamız öyle yıldırım etkisi falan yapmadı. Ben toz toprak içinde haylaz bir çocuktum. Oysa aynı adı taşıdığım Ha-kan Öğretmen jilet gibi ütülü pantolonuyla ve takımıyla tam bir beyefendiydi. Böyle bir adamı sağlık ocağında bir de babamın düğün fotoğraflarında görmüştüm. Sahi babam neden Avrupa'ya çalışmaya gitmişti? Düşünceler içimde hırçın bir tay gibi gezini-yordum. Baba özlemi derin bir sızı koyarken sol tarafıma, hayal-ler kurarak avunuyordum.

Hayaller içinde yüreğimi avuturken ikizimin beni dürttüğü-nü hissettim. Öğretmen beni tahtaya çağırıyordu. Ürkek adımlarla ilerledim. Ne yapacağımı bilmiyordum. Çaresizliğin tüyler ürperten soğukluğunu hissettim. Beş yazmamı istedi. Beş raka-mını yazmamı istedi.

Beş hangisiydi nasıl yazılıyordu? Bu düşünce tufanından toparlandım ve bir rakam yazdım. Buz kesmiştim. Beşi ters yazdım. Alevden karıncalar yürüdü sırtımda. Sınıftakilerin gülüşmesi ve sesleri kaynar su gibi dökülmüştü üzerime. Öğretmenimize kızmıştım. Zayıf bacaklarımla adeta sürünerek yürüdüm. Sırama oturdum ve kafamı gömdüm. Tüm utanılası şeyleri barındırırcasına gömdüm kafamı içeri.

“*Hakan!*” Sesiyle irkildim. Kafamı kaldırdım. Türkçe dersindeydik ve hikâye okuyorlardı. Uyuduğum için benim devam etmemi söyledi. Sınıf arkadaşlarım kaldıkları yeri gösterdiler. Toparlandım. Kocaman yutkundum. Derin bir nefes aldım. Birkaç hece birleştirdim ve kekeledim. Utanma duygusunu bütünüyle iliklerime kadar hissettim. Hala okuyacağım diye çırpınırken öğretmenimizin gölgesi kitaba düşüyordu. “*Tamam, teşekkürler*” deyince ferahladım. İçimde bir meşalenin yanmaya başladığını hissettim. O gün aydınlığı hissettim.

Sınıf arkadaşım Recep’in ayakları şişmişti. Hakan Öğretmen’imiz endişelendi. Ateşlenmişti ve üşüyordu. Hakan Öğretmen beyaz Renault arabasına bindirmişti. Okulun arka kapısından çıktılar ve Recep dönmedi bir daha okula, dönemedi. Böbrek yetmezliği vardı.

Hakan Öğretmen’in neşesi de kaçmıştı. Öğretmenimiz artık Recep’i sık sık hastaneye götürür oldu. O yıllarda ambulanslar vardı belki ama onlar ancak ölmeye yatanlar için ancak gelebilirlerdi. Öğretmenimiz hastanede doktorlarla görüşüyor, yapılabilecekler hakkında bilgiler alıyor, bir şeyler yapmak için çırpınıyordu. Ben de Recep’i sık sık ziyaret ediyordum. Annesi Hakan Öğretmen’e dualar ettikçe ben de âmin diyordum. İnsan neden bir öğrencisi için bu kadar koştururdu?

O sabah garip bir serinlik vardı. Garip bir burukluk... Hakan öğretmen koştu. O sabah duyduğumuz sala Recep'inmiş. Öyle söyledi öğretmenimiz ve sustu... Ertesi gün Hakan Öğretmen sınıftaydı. Hala susuyordu ve gözleri nemliydi. Bir çocuk gibi sanki hemen ağlayıverecekti. Yanına ürkek adımlarla yaklaştım. 'Öğretmenim!' dedim. Kızaran gözlerini silip bana baktı ve sarıldı. O anı daha önce sadece babamla yaşamıştım.

İçimdeki karmaşık duygularla ve tembel öğrenci olmanın verdiği utançla bir dönem daha bitmişti. Karne günü gelip çatmıştı. Öğretmenimizin yaptığı çalışmalar iyi sonuç vermemişti. Okuma bilmeyip de gelen yalnızca ben değildim. Elli kişilik sınıfta altı numune idik. Bizleri sürekli kontrol ediyordu ama benim içimdeki sevgi okula değildi. Ben yalnızca bu beyefendiyi seviyordum.

Hâlâ bir cümleyi doğru düzgün okuyamıyor ve sürekli alay konusu oluyordum. Karne günü de bunun ezikliğini yaşamıştım. Öğretmenimiz karneleri dağıtmanın tatlı heyecanıyla uğraşıyordu. İkizim benim karnemi de getirmişti. Ama o karnede ne yazıyor okuyamamıştım. Sadece rakamları görüp nereye saklasam ya da atsam diye düşünüyordum. Sınıftaki kızlar öğretmenimize ince sesleriyle tatil için dileklerini sundular. Öğretmenimiz de misliyle cevap verdi. Tören yapıldı ve dağıldık. İki sene geçmişti bir sayfa bile okuyamadan.

Tatil benim için işkenceydi ve okuyamıyordum. Her defasında bir günah gibi yüzüme çarpılıyordu okuyamamam. Kabuğuma çekiliyordum.

O yaz babam geldi. Artık gitmeyecekti, yanımızda kalacaktı. Gelişi de gidişi gibi ansızın olmuştu. İkizim hemen başarısıyla

övgüler almış ve babam tarafından ödüllendirilmişti. Gel de kıskanma... Hayat bazen çok acımasız olur demişti öğretmenim. O zamanlar anlayamamıştım. Keşke hayat bunu bana yaşatarak anlatmasaydı.

O yaz babamın gelmesiyle bambaşka geçmişti. Hem bir sürü çikolata da getirmişti. Babamın gelmesinden sonra en çok hoşuma giden bu koca koca çikolatalardı. Babam işe koyulmuştu. Pazarda kıyafet satacaktı. Ev geçindirmek kolay değildi. Bana da bu düşünceyi çoğu zaman işlemeye çalışırdı. Yaz olması sebebiyle pazara beraber gidiyorduk. Küçük bir çocuk olmam beni bir pireden farksız kılıyordu. Tezgâh aralarında dolanıyor ve babamın söylediği işleri yapmaya çalışıyordum.

Hakan Öğretmen! Öğretmenler pazara gelir miydi? Olamaz. Utandım, hem de saklanmaya çalıştım. Hakan Öğretmen bana selam vermişti. Selamını aldım ve başımı öne eğdim. Babam poşet istemişti. Yaklaştım. Öğretmenimiz babamla bir şeyler konuştu. Sonra beni yanlarına çağırdılar. Hakan Öğretmen'in elinin sıcaklığını yanağımnda hissettim. Aferin ve daha birçok övgü almıştım. Bu adamı mutlu etmeliydim. Beni daha çok sevmeliydi. Hatta en çok beni sevmeliydi.

Kalbimde Hakan Öğretmen'e karşı sevgi perçinlenirken üçüncü sınıf oldum. Artık sınıftakilerin alayları bir yana öğretmenimizin sevgisini kazanmak istiyordum. Teneffüslerde beni okumaya teşvik ediyor, bazı teneffüslerde de okutuyordu. Ben öğretmenimizin fedakârlığını benim için soğuttuğu çay bardaklarından öğrendim. Okuldan sonra da matematik dersleri veriyordu benim gibi birkaç kişiye.

Yine bir Türkçe dersindeydik. Sınıftakiler bendeki gelişimden habersizdi. Üçüncü sınıfın ilk aylarıydı. Derse girdik ve sıradaki metni benim okumamı istemişti öğretmenimiz. Sınıftakiler şaşırды. Okuyamayacağımı dile getirenler ve kahkaha atanlar oldu. Ama Hakan Öğretmen'in bana tavsiye ettikleri sayesinde arkadaşlarımdan etkilenmedim. Sadece Hakan Öğretmen var diye düşünüyordum. Diğerlerini duymuyordum bile... Derin bir nefes aldım. Ayaklarım bu defa kasılmamıştı. Nene Hatun diyerek hikâyeye başladım. Gayet akıcı okudum. Hiç kekelemedim. Yutkunmalar ve tıkanmalar olmadı. Son kelimeyi okumamın ardından Hakan Öğretmen'in beni gülümseyerek alkışladığını gördüm. Sınıftakiler de birer birer eşlik ettiler.

Siz hayatınızın en anlamlı alkışını ne zaman aldınız? Ben üçüncü sınıfta on yaşında bir çocukken aldım. Hem de bana okumayı öğreten ve sevdiren insandan alkış almıştım. O bana sadece kitapları değil hayatı okumayı da öğretmişti. Hayatı onunla okudum ve okuyorum.

Şiir yazmaya onun sayesinde başladım. “*Sen çok güzel cümleler kuruyorsun.*” demişti. Kekelemekten iki sözcüğü bir araya getiremeyen ben artık güzel cümleler kuruyordum. Ufkumu açan bu sözdü belki de... Üçüncü sınıfta okumayı öğrendim ve dördüncü sınıfta takdir belgesi aldım. İlk şiirimi beşinci sınıfta yazdım. Takdirler almaya devam ederken liseye geldim. Lisede de Hakan Öğretmen'in verdiği azim ve fedakârlık bilinciyle başarıma devam ettim. Onun sayesinde birçok derece aldım. Şu an mühendislik eğitimi almaktayım. Halen görüşmekteyiz öğretmenimle. İnsan kopamaz ki sevdiklerinden... Ancak başarılarım, onun gibi olduğumda, hayatı da okuduğumda tamamlanacak.

Hatice Dursun / Diyarbakır

BİR FİLMİN FRAGMANI

Öğretmen demek...

Nedir öğretmen demek? Öğretmen demek öncelikle insan olarak kendi içinde tohum eken, insanlık duygularını yeşerten, insan olarak insanlığı benimseyen kişi demektir.

İnsanın yolunu aydınlatan, dünyayı daha güzel bir gözle görmeyi sağlayan, hayatın ördüğü güzelliklere erişen kişi demektir öğretmen demek.

Bana sevgiyi, saygıyı, merhameti, paylaşmayı, kardeşçe yaşamayı o öğretti. Bana çaresiz olduğum zaman güçlü ve dik durmam gerektiğini o öğretti. Bana vatan ve millet sevgisini, vatanın ve milletin bir o kadar da üstün olduğunu o öğretti. Bana insanlık duygusunu bir bütün olarak her zaman ve her şeye rağmen korunması gereken bir hazine olduğunu o öğretti.

Öğretmenim...

Onunla başlamak istiyorum.

Birinci sınıfın başlarındaydım. Yeni atanmıştı o. Ben de okula yeni başlamıştım. O yıl ilkleri aynı duyguları beraber yaşıyordum onunla. Diğer arkadaşlarıma göre ilk günden benimseyip sevmiştim onu. Çünkü gözlerinin içindeki sıcaklığı, yüreğindeki içtenliği daha ilk günden hissetmiştim. O, ilk günden gönlümü fethetmişti. Nasıl mı? Bir tohumun toprakla ilk buluşması, toprağına ilk basışı, havasını ilk soluyuşu gibi benim de gönlümü, kalbinin güzellik tohumlarını atarak fethetmişti.

İlk günler, ilk konuşmalar geldi aklıma film şeridi gibi. Ardından o sorular. “*Evet çocuklar, büyüyünce ne olmak istiyorsunuz?*” diye bir soru sormuştu. Ben de öğretmen olmak istiyorum demiştim. Bir an çocukluk aklıyla öyle söylemek gelmişti içimden öğretmen olmanın tam olarak ne demek olduğunu bilmeden. Gün geçtikçe, onu tanıdıkça öğretmen olma düşüncemi daha çok benimsedim, sevdim. Ta ki o güne kadar. O gün iplerin koptuğu gündü.

Sınıfta, verilen harflerin tekrarını yazıyorduk. Tam da o sırada bir an, bir sesle irkildim, korktum.

Hasaaaan!!!

Evet, o çok sevdiğim öğretmenim ilk defa ses tonunu bu kadar çok yükseltmiş, ilk defa bu kadar çok bağırmıştı Hasan konuştuğu için. Belki de ben, ilk defa ondan korkmuş, ilk defa çekinmiştim. Ve belki de ilk defa ondan nefret etmiştim. Hasan. Sınıfın haylaz çocuğı. Hasan’ı konuştuğu için yanına çağırdı. Hasan, buz kesilmiş, başı önünde ellerini ovuşturarak, korka korka, ağır adımlarla onun yanına gitti. Öylece başına geleceklerini bekliyordu. Hasan’a ne yapacağını tahmin etmiştim. Dü-

şünmek dahi istemiyordum. Belki bir iki tokat. Dile kolay ama bu Hasan'ın hayatında belki de ömür boyu bir iz olarak kalacaktı. Hasan savunmasız bir şekilde başını öne eğmiş cezasını bekliyordu. Bense her defasında bakışlarımı kaçırmaya çalışıyordum onun Hasan'a nefret dolu bakışlarından. Sınıftan kaçmak istiyor, boğuluyor gibiydim. Olanlara şahit olmak istemiyordum. Gözlerimi kapattım. O an, bir an önce her şey bitsin istiyordum. Ve o an geldi, o sesler geldi. Ağlama sesleri...

Yalnız çok değişik bir şey oldu. Gözlerimi açtım. Hasan değil, o ağlıyordu. Hasan'ın ellerini tutmuş, gözlerinin içine bakarak ağlıyordu. Hasan'ı kucağına aldı. Gözlerinin içine uzun uzun baktı. Bir Hasan'a bakıyor, bir de sınıfın gözlerinin içine bakıyordu. Gözlerinde suçluluk duygusu hâkimdi. Belliydi, çok belliydi pişman olduğu, Hasan'ı ve sınıfı korkuttuğu için. Az önceki bakışlarından eser kalmamıştı. O an neler düşündüğünü çok merak etmiştim. Ardından o konuştu. Tek bir söz söyledi göz yaşlarını silerken.

Hepinizden özür dilerim çocuklarım.

Düşündüm de az önce olanlar aslında çekilmemiş bir filmin fragmanı gibiydi. Biliyordum, karanlık kuyudaki ışığı fark edeceğini. Sevgisizlik karanlık demektir, cehalet demektir. O kendi içindeki karanlığı belki de sonsuza dek aydınlattı. O bize bir şey daha öğretti; *“Taşınmaz mal varlığımız olan yüreğimizi her zaman sevgiyle barındırmak; merhameti, şefkati, vicdanı sevginin temelleri üzerine inşa etmeyi öğretti.”* O çekilmemiş filmin fragmanında kendisi oynadı. Kısa bir filmde onun filmi. Çok şey gizliydi. Hayatın temelleri vardı.

Büyüdükçe çok şey öğrendim filminde. Yaşantımda, her adımda film şeridi gelip geçti gözümün önünden. Ona, öğretmen olmak istiyorum demiştim. Küçüktüm o zamanlar ve ben-deki öğretmen olma isteği, öğretmen anlamını dahi bilmeden oluşan bir istekti öğretmen demek, öğretmen olmak. Peki ya şimdi?

O, temellerini attı, ben istedim ve oldu. Öğretmen adayım şu an. Ve şimdi öğretmen nedir diye sorsaydı bana, ilmin sınırları dışında, öncelikle insanlığı, merhameti, sevgiyi, saygıyı, paylaşmayı, onun bana vermiş olduğu bütün değerleri içinde barındıran bir insan modeli, kutsal bir varlık derdim. Ve ben, bütün bu değerleri, paylaşımları öğretmenlik yolculuğumda kendi filmime uyarlamaya çalışıyorum. Şu an öğretmen olacağımı bilseydi kim bilir ne kadar çok sevinir, ne kadar çok mutlu olurdu. Belki de ikinci kez onun gözyaşlarına tanık olacaktım. Fakat bunları yazarken ben, kendi gözyaşlarıma tanık oluyorum. Ve keşke öyle bir ihtimal olsaydı. Şu an belki de onu andığım için beni görüyor, duyuyordur. Karadeniz'e tayini çıkmıştı. Bizi bırakmak istemiyordu, çünkü onun yeşeren ilk filizleriydik. Bize; *"Kalbim, gönlüm her zaman sizinle, sizi hiç unutmayacağım."* demişti veda ederken ve son vedası oldu. Gittiği yerde trafik kazası geçirdi, günlerce mücadele etti. Ama olmadı. Hayat onu kaybetti.

Canım öğretmenim...

O benim her zaman yüreğimin bir köşesinde yaşıyor. Eminim ki benim gibi birçok kişinin de yüreğinde yaşıyor, adıyla bile hâlâ birçok kişiye hayat dersi veriyordur. Ben de öğretmen olacağım. Sevgiyi, saygıyı, merhameti, şefkati, insanlık değerini

senin gibi taşınmaz mal varlığım olan yüreğimde yeşerteceğime söz veriyorum Öğretmenim.

Filmin son demlerinde soruyorum, nedir mi öğretmen?

Gecenin aydınlık yüzü, bazen bir tebessüm, bazen bir gözyaşı, bazen bir hasret...

Seni çok özledim “HASAN ÖĞRETMEN”

Ruhun şad olsun...

Onur Aydın / Düzce

UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM

Bugün umurumda değildi hiçbir şey. Aslında bende kendimde değildim galiba. Daha bir iki gün önce birlikte halı sahalarda maç oynadığımız, okulda yemek yemek için birbirimizi saatlerce beklediğimiz, birimizin morali bozulduğunda diğerimizin de yüzü gülmediği lisede sıra arkadaşım, üniversitede canım, dışarda ise kardeşimden öte sevdiğim insanın o adını ağzıma almak istemediğim hastalığa yakalandığını öğrenmiştim.

Önce iki üç saat, üzerimdeki o şoku, hayatta “*hep mi bizi bulur problemler*” sitemini ve güçsüzlüğümü göstermek istememe çabalarımı üzerimden atmam sürdü. Sonra bütün arkadaşlarımıza mesajlar attım. Üzülenler olduğu gibi üzülmüş gibi yapanlarda oldu. Aslında her iki gruba da kızmamıştım. Geriye tenezül edip bir cevap yazma zahmetinde bulunmayanlar kadar. Ve o zaman anladım her kardeşim diyen insanların kardeş olmadığını.

Sıra okulumuza, lisedeki öğretmenlerimize gelmişti. Onlarında bu durumdan haberleri olması gerektiğini düşünüyordum. Mesleki bir lisede okuduğumuzdan önce bölümümüzden başladım. Tek tek bütün öğretmenlerimizi gezdim. Aldığım cevap-

lar beni şaşırtmıyordu. Yaklaşık iki bin öğrencinin okuduğu bu okulda. Aldığım cevaplar:

“Hadi ya. Allah şifa versin.”

“Bizim öğrenci mi? Nasıl olmuş?”

“Tüh tüh çok da iyi çocuktuk.”

“Ne zaman olmuş?”

Umutlarım tükeniyordu aslında. Son olarak müdür yardımcımıza, Hüseyin Öğretmen'imın yanına gidiyordum.

Ve işte kapısındaım iki kere çaldım. “Gir” sesinden sonra içerideydim.

-Onurcuğum, hoş geldin. Nasılsın? Geç otur ya da dur kantinden çay al gel önce.

-Yok yok öğretmenim sırası değil şimdi.

-Aslında ben şey için gelmişim.

-Ne için oğlum söyle, bir derdin mi var?

-Ben, ben iyiyim de “Oktaı” öğretmenim.

-Ne olmuş Oktaı'a?

-Oktaı, Oktaı kansermiş öğretmenim. Şimdi hastanede tedavi görüyor.

-Nerede? Hangi hastanede?

-İstanbul'da öğretmenim.

-Peki, Oktay orada hastayken bizim burada ne işimiz var öğ-lum?

Sessizdim, çünkü ne yapacağımı bilemiyor, ne olacak seze-miyordum.

Ta ki unutamadığım öğretmenimin “*Sen kantinden su al, ben arabamda bekliyor olacağım. Nasip olursa iki saate İstanbul'da Oktay'ın yanındayız*” sözlerine kadar.

Suları alıp yanına geldiğimde yüzündeki korku ve endişeyi hissedebiliyordum. Yol boyunca tam üç saat Oktay'ı konuştuk. Okulda yaptıklarımızı anlattı bana. Ama her defasından biraz farklı olarak. Bu kez yaramazlıklarımız, o okulu astığımız, tenef-füslerde telefonla oynadığımız günler yoktu. Yol boyunca kendi korkusunu saklayıp belki de unutup benim umutlanmam için üşenmeden sürekli anlattı o güzel günleri. Tek tek yaşanan güzel anıların hiçbir detayını atlamadan.

Akşam olmak üzereydi ve biz İstanbul'a varmıştık. Önce has-taneye gittik. Yakınlarından kimseye bir şey sormadan bulduk odasını ve kapısındaydık. İşte, şimdi sıra içeriye girmektedir. Ama benim buna cesaretim yoktu. Ne diyecektim ki Oktay'a. Garip bir durumdu bu. Öğretmenim “*Önce biz güçlü olmalıyız.*” dedi. Ve “*Benimle gel şimdi.*” diyerek açtı kapıyı. Oktay karşı-mızdaydı ve o an yüzünde bir gülümseme belirdi. Sanki yıllar-dır görmüyordu bizi. İşte o kadar çok özlemişti bizleri. Oktay'la konuştuk. Yol boyu öğretmenimin bana anlattıklarını ben de

Oktay'a anlatmıştım. En güzel yanı ise hepimiz, sokağa çıktığında ne isterse alınan çocuklar gibi mutluyduk. Ama artık geri dönme vakti gelmişti. Az önceki o mutluluğun yerini ayrılık hüznü almıştı.

Vedalaştık ve dönüyorduk eve. Öğretmenim bana şunları söylüyordu: *“Hiçbir mal, hiçbir para, hiçbir bedel, hiçbir hizmet satın alamazdı Oktay'ın yüzündeki gülümsemeyi. Ve ben de sen de değişmeyiz hiçbir şeye o gülümsemeyi. Lafı uzatmaya gerek yok. Sen akıllı çocuksun anlarsın devamını.”*

Bugün bana hayatın paylaşılan şeyler kadar olduğunu, mutluluğun karşındakinin mutluluğuyla doğru orantılı, insanlığın zor gününde insanların yanında olmak olduğunu ve her ne olursa olsun insan sağlığının her şeyden önce geldiğini öğrettiniz öğretmenim. Bu yüzden sizi asla unutmayacağım öğretmenim.

Suna Gündüz / Elazığ

HER ŞEY ELİF'LE BAŞLAR

Doğunun bile en doğusunda. Güneşin dahi üşüdüğü küçücük bir köy! Bu köyde yaşamın ne olduğunu bile bilmeden belki de kendi çemberi içinde sürdürüyor hayatlarını insanlar. Mutluluğun bir ziyaret, bir muhabbetten ibaret olduğunu kabullenip başka mutluluklar aramadan elinde olanı yaşamakla sürdürüyorlar yaşamlarını.

Kendi çemberlerinden çık(a)mıyorlar. Belki korkuyorlar belki imkânsızlıklar ama şunu bilelim ki imkânsızlıkları o kadar göz önünde ki görmemek elde değil. Zaten imkân bulan uzak diyarlara uçuyor.

Elif on bir kardeşin en büyüğü ya da en küçüğü değildi. Sadece bu köyde yaşayan Elif'lerden bir tanesiydi. Yaşıtlarındaki tatlı telaş onu da sarmıştı. Okula başlayacaktı. Ağabeyinden kalan çantasında renk renk kalemler yoktu ama renk renk umutları vardı.

Gece uyuyamadığı belliydi Elif'in. Babasının okula gitmesinin gereksizliğini ifade eden bakışlarından ziyade annesinin umut dolu bakışları Elif'i daha da heyecanlandırmış-

tı. Annesinin henüz ekmeek pişirdiğini gören Elif, annesinin umut dolu gözlerine bakarken sıcacık tandır ekmeğini ellerine aldı. Ekmeek ellerini, annesinin bakışları yüreğini ısıtmıştı. Ablasının önlüğünü giyip umut dolu çantasını sırtına takan Elif okulun yolunu tuttu. Bir an önce gitmek istiyordu. Gitmek, görmek ve gerçekleştirmeek istiyordu hayallerini. Daldığı masum hayallerinden kendisine iki belki de üç beden büyük olan ablasının önlüğü ayaklarına dolanınca uyanıverdi. Oysa annesi önceki gece boyuna uygum kesip dikmişti.

Nihayet okula vardığında sınıfına doğru yol alırken masada oturan ve herkese tebessüm eden adama baktı. Babasına, amcasına, dayısına hatta köydeki hiç kimseye benzemiyordu bakışları. Okula giden kız öğrencilerine tebessüm ediyordu. Bu tebessüm Elif'e huzur vermişti ve o da en içten tebessümüyle bu adama baktı. Oturacak bir yer bulunca arkadaşlarının 'Öğretmenim' diye hitap ettiğini duydu bu adama. Elif tekrar etti içinden 'Öğretmenim'. Ama bu kelimenin sonsuzluğunu, hayatındaki yerini ve önemini sonradan anlayacaktı.

Elif sevmişti öğretmenini. Eve gittiğinde annesine ve babasına anlatacaktı okuldaki ilk gününü. Onlar da merakla dinleyecekti Elif'i. Eve vardığında kimse merak etmiyordu ilk gününün nasıl geçtiğini. Annesini aradı yaşlarla dolmak üzere olan gözleri ilk gününü ve öğretmenini anlatmak için. Annesinin onu evde beklemediğini biliyordu. Başka yapacak çok işi vardı çünkü. Her günkü gibi! Yine de bugün farklı bir gündü. En azından Elif için. Annesine takıldı yaşlarını boşaltan gözleri. Annesi her zamanki gibi hayvanlarla ilgileniyordu. Kimse görmesin diye sildi boncuk boncuk gözyaşlarını ama hayvanları istemiyordu. Belki hayvan-

lar olmazsa annesi ve babası onlarla ilgilenecekti. Hemen sonra yüreğinin yandığını hissetti. Hayvanlar olmalıydı, olmazsa babası para kazanmak için gidecekti o uzak yerlere.

Her gün ayrı bir sevinçle, mutlulukla okula gidiyordu Elif. Öğretmenin öğrettiği her bir harfi daha çok seviyordu. Okuma yazma öğreniyordu. En güzeli öğretmeni annesi gibi bakıyordu ona. Umut dolu...

Zaman geçip giderken Elif'in sevmediği kış mevsimi gelmişti. Ev soğuk oluyordu, tezek sobası evi ısıtamıyordu. Isınabilmek için biraz daha sobaya yaklaştı Elif sonra sınıfını düşündü sıcacıktı ve öğretmenini düşündü. Öğretmeni sobayı yakmayı bilmiyordu. Üstelik hiç tezek görmediğini söylemişti. Ama anne ve babalarının emaneti olarak gördüğü öğrencileri için belki çoğu insanın adını duyup yüzlerini buruşturduğu, midesini bulandırdığı tezeği tebeşirin tozu değen elleri ile alıp sobaya doldurduğunu ve ısınan sınıfta öğrencilerinin cıvı cıvı seslerini duyunca mutlu olan öğretmenini düşündü. Bunları düşündükçe içi ısındı Elif'in. Yumdu minik gözlerini erken uyuyup erken uyanabilmek ve sıcacık sınıfına gitmek için.

Sabah erken uyanan Elif hazırды. Yazın giydiği terliği onu idare edecek gibi görünmüyordu ama başka seçeneği de yoktu. Annesinin kendisi için ördüğü en kalın kazağını giydi. Boyunu aşan kara ve buz gibi havaya aldırmadan yürüdü. Biliyordu, şimdi sınıfı sıcacıktı. Koyacak cebi olmadığı için açıkta kalan ellerine üflediğinde morardığını fark etti. Ayaklarının yere basmadığını hissediyordu. Gözlerinden dökülen yaşların soğuktan donmuş yanaklarını ıslatması daha da üşütmüştü Elif'i. Ağlamamalıydı. Ama minik vücudu bu kadar soğuğa dayanamıyordu ki.

Nihayet sınıfa vardığında henüz arkadaşları gelmemiştir. Soğuktan moraran ellerini sobaya yaklaştırdı, yaklaştırdı. Bunu gören öğretmeninin içi sızladı. Soğuktan moraran minicik elleri avuçlarının içine aldı. Titrek sesiyle *'Soba daha yanmadı kızım'* dedi. Elif bunu duymadı bile. Çünkü öğretmeninin bu davranışı belli ki sobanın alevinden daha sıcak gelmişti. Yerine geçti Elif. Gözlerinden akan yaşlara engel olmadan. Herkes soğuktan ağladığını düşünse de Elif mutluluktan ağlıyordu. Hiç bu kadar değerli hissetmemiştir ellerini. O gün çok şey değişti Elif'in düşüncelerinde. Okulun ilk günü anlam veremediği *'Öğretmen'* kelimesini şimdi anlıyordu.

Öğretmen sevgiymiş. Yaşam sevgisi, öğrenme sevgisi, öğretme sevgisi ve en önemlisi insan sevgisiymiş...

Bir zamanlar soğuktan moraran o minik ellere ne haritada görünmeyecek kadar küçük bir köyde yaşamak engel olabildi ne de varlığını bile bilmediği ama yokluğunu hissettiği kışlık ayakkabı ve montlar.

Yıldırmadı Elif'i ödevlerini bitirmeden sönen mum. Ve asla vazgeçirmedi onu imkânsızlıklar. O minik eller, yıllar önce nasıl öğretmeninin avuçlarında can bulduysa şimdi başkalarına can oluyor.

Ramazan Çelik / Erzincan

ÇÖL BAHÇIVANI

Bizler, mumdan gemilerle ateşten denizleri geçmeye çalışan bir nesildik...

Yediğimiz yakıcı çorba, giydiğimiz temmuz güneşiydi âdeta. Bizim doğduğumuz topraklarda çocuk olmak, vaktinden evvel büyümek, olgunlaşmak, adam olmaktı. Çocuk demek; buğday tarlasında çalışanlara su taşımak, arpa tarlasında tarladaki saplar toplandıktan sonra geride kalan ekin saplarını tırmıklamak ya da hozanın yüzündeki sapları toplamak demektir. Hiç olmazsa tarlada çalışanlara öğlen azığı getirmektir çocukluk. Bizim köyde çocukluk, ormanda kozalak toplayan annelerinin yükünü sırtına almasına yardım etmek ya da sırtta taşınacak kuru odunları biriktirmek demektir. Kış geldiğinde bacalara yağın karları küremek ya da çeşmeye, mereğe, komşuya gidecek karlı yolu açmaktır çocukluk.

İşte, çocukların böyle vazifeleri olan bir köyde, altı çocuklu bir ailenin beşinci çocuğu olarak dünyaya gelmişim. Babam, inşaat işçisiydi gurbetlerde. Çocukluğumda, babam ilkbaharda gurbete gider, ta soğuklar bastırıp kış gelene kadar onun yüzünü göremezdik. Hatta babam gurbetteyken ben açmışım gözlerimi dünyaya. Okuma yazması olmayan babam Libya'dan bir arkadaşı

vasıtasıyla yazdığı mektupta “Adını *bilmediğim, yüzünü görmediğim oğluma da selam eder gözlerinden öperim.*” diye yazmış anneme.

Önümüzde babamız olmadığı için diğer köylüler tarafından hor görülen fakir bir aileydik. Belki bunun için çocukluğumda içine kapanık bir kişiliğim vardı. Tarla işlerini annemin reisliğinde üç ablam ve ben, birlikte yapardık. Babam gurbette olduğu için annem evin hem erkeği hem de kadınıydı. Tarla işleri, bostan işleri, çarşı işleri, değirmen işleri, fırın işleri hep annemden sorulurdu. Ayten ablam, Aysun ablam, Ayfer ablam ve ben, annemi evin her türlü reisi görür ve ondan çok korkardık. Annem ne derse onu mutlaka yerine getirirdik. Babam, bizleri pek arayıp sormaz, harçlık da göndermezdi bize. Küçüklüğümde, ailemin borçlu olmadığı zamanları neredeyse hatırlamıyorum. Zor durumda kaldığımızda, elin erkeklerinden borç para istemek de annemin vazifeleri arasındaydı. Başka? Elin erkekleriyle tarlada çalışmak, odun getirmek, tarla sulamak, değirmene gitmek... Ablalarımın büyük bir ağabeyim vardı: Tuncay abim. Fakat o da küçük yaşlarda yatılı okula gitmiş, yazları da köye pek gelmiyordu. Dolayısıyla evin er kişisi bendim. Annemin ifadesiyle ben onun ‘*elinin değneğiydim.*’ Her nereye gitse beni yanında götürürdü. Ya da ablalarım nereye giderlerse ben de onlardan ayrılmaz bir parça gibiydim. Onları koruyup kollamakla ben vazifedardım. En azından, o küçücük cümsemle ben böyle düşünüyordum. Tırpan biçmeyi, tarla sulamayı ve daha birçok erkek işini annemden öğrendim. Annemin ve ablalarımın yaşadığı ağır ve zorlu hayatın yükünden bir hisseyi de ben omuzluyordum. Daha çocukken, büyüklüğün ne demek olduğunu ve hayatın zorluklarını yaşayarak, hakkalyakın bir şekilde öğreniyordum.

Köyde, tarladan geldikten sonra, harmanlarda zaman zaman top oynadığımız arkadaşlardaki övünç kaynaklarından hiçbiri bende yoktu. Onların kimisi traktörü nasıl kullandığını, kimisi babasıyla nasıl ava gittiğini anlattıkça ben içime büzülüyor, büzülüyor ve üzülüyordum.

Okul... İşte bu küçük vücutlarımızın, küçük ayaklarımızın, küçük kollarımızın, dinlenme yeriydi okul. Köy hayatının sıradanlığı içinde okul, benim için farklı bir heyecan yeri demektir.

Öğretmen... Öğretmen ise bize bambaşka âlemlerin kapılarını açan, bizim köylülerin hiçbirine benzemeyen farklı bir kişilikti.

İlkokula beni annemin yazdırdığı günü bugünkü gibi hatırlıyorum. İlkokulumuz birleştirilmiş bir sınıftı. Birler, ikiler, üçler, dörtler, beşler hepsi tek sınıftaydı. Okulumuz soba ile ısınıyordu. Soğuk kış günlerinde her öğrenci okula bir odun götürmek zorundaydı. Okula giderken defter, kitap, kalemin yanında birer de kırılmış odun götürürdük. O gün nöbetçi öğrenci kim ise o, diğerlerinden daha erken gelir ve sobayı yakardı. Kışın gümbür gümbür yanan sobanın etrafında ders işlemek ayrı bir zevk verirdi bize. Her evde çeşme yoktu köyümüzde. Okula yakın bir çeşme de olmadığı için okulu temizlememiz gereken suyu sobanın üstünde erittiğimiz karlardan elde ediyorduk. Yaz dönemindeki futbol sahamız okulun yanındaki yamaçlıktı. Saha, düz olmadığı için futbol topumuz hep aşağılara kaçıyordu. Topu uzaklardan getirmek hepimize büyük bir işkence oluyordu. Fakat kışın böyle bir problemimiz yoktu. Çünkü kışınki futbol sahamız okulun hemen yanında, üzerine kar yağmış ve bu karların buz tutmuş olduğu Durbaba dayının tarlasıydı. Kasım – Aralık aylarından

bahar gelip de karların eriyeyeceği nisan ayına kadar bu tarladaki donmuş kar üzerinde pek keyifli top oynardık.

İlkokul yıllarında içime kapanık ama nispeten başarılı bir öğrenciydim. Başkalarından sosyal yönlerden geri kalmışlığımı derslerimdeki başarı ile kapatmaya çalışıyordum. Birleştirilmiş sınıflı bir köy ilkokulunda tek öğretmenle beş yılı bitirdik. Öğretmen sınıfta birlerle ders yaparken diğer sınıfları ödevlendiriyor, iki ve üçlerle bir ders yapıyor; dört ve beşlerle de bir ders yapıyordu.

Yıllar böylece geçti ve ilkokulu köy okulumuzda bitirdik. Sıra geldi ortaokula. Ortada bir problem vardı. Bizim köyümüzde ortaokul yoktu. İlçemiz Şiran'da (bizim tabirimizle kasabada) ortaokul vardı. Fakat orada kalacak yerimiz yoktu. Bizim bir yatılı okula gitmemiz gerekiyordu. Bizim köye kırk kilometrelik mesafede, Kelkit'te kısa adı YİBO olan bir okul varmış. Kelkit'ten bize kömür getiren Kömürcü Mustafa amca, babama bu okulu tavsiye etmiş. Hem bizim Şirandan da o okulda epey öğrenci varmış. Fakat okul sınavla öğrenci alıyormuş.

Babam, beni bu okulun sınavına götürdü. Sınav çok zorlamadı beni. Kelkit YİBO'yu kazanmıştım. Ailemden ilk kez ayrılıp bir yatılı okula yerleşecektim. Yatılılığın ne demek olduğunu henüz bilmiyordum. Ailemden, annemden, ablalarımın ilk ayrılık, ilk gurbet...

Artık ben de babam gibi gurbetteydim. Şimdiye kadar köyümden hiç ayrılmamıştım. Annemi, ablalarımı çok özliyordum. Okuldan, anneme ve ablalarımın hıçkırıklara boğularak bir mektup yazdığımı hatırlıyorum. Benim için çok zor olacaktı bu

okulda okumak. Çok saf bir çocuktum. Okulda, sınıfta kalan, okulu tanıyan, şımarık tipli öğrenciler de vardı. Bu kurtların arasında işimin çok zor olduğunu düşünüyordum. Öğretmenlerin de bu okulda çok sert olduğunu duymuştum. Bu durum da beni ayrıca endişelendiriyordu.

Okuldaki ilk dersimiz Emine Dede adlı bir bayan öğretmenimizdi: Ev ekonomisi dersi. Daha sonra İngilizce... İngilizce dersimize Figen Özkul adlı bir bayan öğretmen geldi. Figen Öğretmen'in bize karşı tavırları, daha ilk derste beni etkiledi. Çok samimi ve sıcak bir yaklaşımı vardı. Figen öğretmenimiz ilk dersimizde "*Çocuklar, aramızda İngilizce kelime bilen var mı?*" diye sordu. Abim, Ankara'da kolejde okuyordu. Köye nadiren geliyordu. Bir defa köye geldiğinde, bana, İngilizce birkaç kelime, birkaç da cümle öğretmişti. Ben, abimin bana öğrettiği kelimelerden cesaret alarak atıldım: "Evet ben!" Öğretmen, önce bildiğim kelimeleri söylememi istedi. Ben de ayağa kalktım, birden ona kadar olan rakamları İngilizce saydım. Öğretmenim beni tahtaya çağırdı. "*Yazabilir misin söylediğin bu kelimeleri?*" Ben de yazdım: van, tu, tri, for, fayf... Öğretmen bir kahkaha attı. Meğer İngilizce yazıldığı gibi okunmayan bir dilmiş. "*Van*" diye okuduğumuz "*bir*" in "*one*" diye yazıldığını o ilk dersimizde öğrenmiştim. Bu ilk derste öğretmenimiz, bizim dikkatimizi çekmişti; galiba ben de öğretmenimizin dikkatini.

İşte Figen öğretmenimizle ilk münasebetimiz o derste başlamıştı. Derste öğretmenimizin bize ilk öğrettiği kelime "*Good morning*" di: "*Günaydın.*" Önce selamlaşmayı öğrenmeliyiz.

Derste her öğrendiğimiz kelimeyi onar defa yazmak, ödevimizdi. Böylece kelimeleri zihnimize daha kolay yerleştirebilirmi-

şiz. Figen öğretmenimiz bir kelimeyi tahtaya yazıyor, sonra o kelimenin anlamını söylüyor, daha sonra da onu telaffuz ediyordu. “Repeat talk to me!” sözü hâlâ kulaklarımda çınlar. Öğretmenin söylediği İngilizce kelimeyi sınıfça tekrar etmek bize çok zevk veriyordu. Diğer dersleri hocalar anlatıyor, biz ise sadece dinliyor ya da not alıyorduk. Fakat Figen öğretmenin dersi hepimizin derse katıldığı ve koro halinde İngilizce kelimeleri tekrar ettiğimiz bir şenlikti. Hatta öğretmenimizin sorularına cevap vermek için “Teacher, teacher!” diye sıralarımızdan dışarı fırlardık. Böylece Kelkit YİBO gurbetinde benim en sevdiğim ders İngilizce oluvermişti. 6-A sınıfı olarak her hafta İngilizce dersini ipe çekiyor, öğretmenimizi sabırsızlıkla bekliyorduk. Artık Figen Öğretmen’imiz, en sevdiğimiz öğretmenimizdi. Öğretmenimiz, hepimize isimlerimizle hitap ediyor, bizi adam yerine koyuyor, sorularımıza büyük bir samimiyetle cevap veriyordu. İki yıl boyunca dersimize giren öğretmenimizin herhangi bir arkadaşımıza sert davrandığını hatırlamıyorum. Çocukların adam yerine konulmadığı bir köy hayatından, böylesine, öğretmenimizin bize isimlerimizle hitap ettiği, bize değer verdiği bir ortama gelmek, başta ben olmak üzere, hepimize çok büyük haz veriyordu.

Figen Öğretmen’imizin artık her hâl ve hareketi, konuşması, davranışları bizim dikkatimizi çekiyordu. Biz de sınıfça öğretmenimizi incitecek bir davranış göstermemeye özen gösteriyor, ödevlerimizi vaktinde yapıyor ve kendimizi daha bir sorumlu hissediyorduk öğretmenimize karşı. Bizden büyük birinin, böyle samimi davranışları, bizim küçük ruhumuzu derinden etkilemişti.

Zaman zaman bize İngilizce şarkılar öğretiyordu. Şarkıyı tahtaya yazıyor, sonra da onu besteli bir şekilde söylüyordu. Daha sonra sınıfça söylüyorduk şarkıyı. Bu durum benim çok hoşuma

gidiyordu. Şimdi bile o zaman öğrendiğim İngilizce şarkıların bir kısmı hatırımdadır. Okunuşu şöyleydi bir tanesinin:

İne kavırn ine kanyon

Ex gaveyting for mayn

Livde maynır forty naynır

And hiz doghtır kilementin

Ya da harflerin İngilizce telaffuzunu besteli bir şekilde okuyorduk:

Ey,biy,siy,diy,iy,ef,ciy

Hay,ey,cey,key,el em,en ,o piy... Sınıfça coşardık bu şarkıları söylerken.

Figen Öğretmen'imizin yazılı sonuçlarını açıklama usulü de bizim kalbimizi çın çın attırırdı. Öğretmenimiz, yazılı kâğıtlarını en düşük puandan en yüksek puana göre sıralayıp öyle okurdu. Ve yazılı kâğıtlarımızı bizlere dağıtırdı hatalarımızı görebilmemiz için. Kırk beşe kadar isimimiz okunmadıysa sevinirdik notumuz zayıf değil diye. Sonra elli beşe kadar, sonra yetmiş, sonra seksen beşe kadar... Her not kademesi bir basamak atladığında, kalp atışlarımız biraz daha hızlanırdı. Ben ise bütün kademelerdeki heyecanı anbean yaşırdım âdetâ. Çünkü İngilizce dersinden yazılı puanlarım, doksan üstü olurdu. Sınıfta en yüksek notu genelde ben alırdım. Bir defa yazılı sırasında öğretmenimiz sınav kâğıdına dikkatle baktı. Ben, on sorunun onunu da cevaplamış, son kontrollerimi yapıyordum. Yazılının sonuna yaklaşmıştık.

Öğretmenimiz beni öğretmen sandalyesine oturtmuştu, diğer arkadaşlarım benim kâğıdına bakmasınlar diye. O sırada öğretmenimiz kulağıma eğilip sessizce: “*Ramazan, bir harf eksikğin var sadece.*” dedi. Ben şaşırılmışım. On sorunun onunu da tam doğru yaptığımı zannediyordum. Cevaplarımı bir daha inceledim, tekrar inceledim, yine inceledim. Fakat o eksikliği bir türlü göremedim. Eksik harfi göremediğimi anlayan öğretmenim, soruyu işaret ederek “*Dikkat et!*” dedi. Soruya da cevabıma da tekrar tekrar baktığım halde, o bir harf eksikliği göremedim. Sınıfta kaç sıra olduğuyla ilgili bir soruydu. Öğretmenimiz, bana, o harfin yazılması gereken kelimeyi de göstermek zorunda kaldı. Meğer “*desk*”(sıra) kelimesini çoğul yapmak için kelimeye “*s*” takısını eklemeyi unuttuğum. Yazılı kâğıdındaki bir harf eksikliği bana çok gören şefkatli öğretmenimin sayesinde, o yazılıdan doksan dokuz değil de yüz tam puan almıştım.

Altıncı sınıfın sonunda karnemdeki bütün notlarım beşti. Karnemi gören İş Eğitimi dersi öğretmenimiz Taliha Oğuz bana sarılarak: “*Yavrum, senden de ancak bu beklenirdi.*” dedi. Okul birincisi olmuşum. Bu, benim için tarif edilmez bir mutluluk demektir. Bu başarımda bizim her sorunumuzla ilgilenen, bize okulu sevdiiren Figen Öğretmen’inin de payı büyüktü.

Yaz tatiline girmiştik. Yaz tatili, bizim için, iş demektir, çalışmak demektir yine. Köye gider gitmez ilk işimiz fiğleri biçmek oldu. Sonra pancar sulama, yonca biçme, arpa biçme... Derken buğdaylar da yavaş yavaş yetişiyordu. Bizim köyün karşısındaki Babuş köyünde babaannemden kalma bir tarlamız vardı. Bizimkiler oraya buğday ekmişlerdi. Tarla, bizim köye yaklaşık yedi kilometre uzaklıktaydı. Annemle birlikte, tarlanın yetişip yetiş-

mediğini bakmaya gittik yürüyerek. Ben, annemin *'elinin değneği'* olduğum için o nereye giderse ben de oraya giderdim. Tarlaya baktık, geriye dönüyorduk. Bizim köye yaklaşmıştık. Yürümekten bitkin düşmüştüm. Bir de baktım ki, bizim köyden bize doğru, bordo renkli bir araba geliyor. Anneme: *"Bu araba, bizim Fen Bilgisi öğretmeni İbrahim Öğretmen'in arabasına benziyor. Fakat onların burada ne işi olabilir?"* dedim. Araba yaklaştı ve bizi geçti. Bir de baktım ki gerçekten bizim İbrahim Öğretmen'in arabası. Ben çok utandım, tarla elbiselerimle öğretmenimle karşılaştığım için. *"Neyse ki onlar beni tanımadılar, yola devam ediyorlar."* diye düşünüyordum ki biraz ileride araba durdu. Ve geri gelmeye başladı. Meğer Figen Öğretmen'im de o arabada, arka koltukta oturuyormuş. Beni o tanımış. *"Bu, bizim Ramazan değil mi?"* demiş ve arabayı durdurup geri gelmişler. Öğretmenlerim, aslında başka bir köye gezmeye giderken yanlışlıkla bizim köye gelmişler ve yollarını kaybetmişler. Figen Öğretmen'imizi beni görünce çok sevindi. *"Aaa Ramazan, sen buralı mıydın? İyi ki gelmişiz buraya, ailenle de tanışalım."* dedi. Öğretmenlerim köyümüze geldiler, annemle, ablalarımınla tanıştılar. Aileme, benden övgüyle söz ettiler. Acayip mutlu oldum. Fakir köy evimizde çok sevdiğim öğretmenimi ağırlamak, bana hiç unutamayacağım, mahcubiyetle karışık bir keyif de hissettirmişti.

Ve yedinci sınıfa geçtik. Bir Ramazan günü Figen Öğretmen'imizi beni ve iki arkadaşımı evine, iftara davet etti. İlk kez bir öğretmenimin evine davet edilmişim. Bu, beni çok heyecanlandırdı. Hayatımda tarhana çorbasını ve puding tatlısını ilk defa, o iftarda, Figen Öğretmen'imizin evinde yedim.

Yine bir gün Sosyal Bilgiler dersinde ülkelerin özelliklerini işliyorduk. Ders öğretmeni, Figen Öğretmen'in ev arkadaşı Nahide Öğretmen'di. Nahide Öğretmen, konuları bizim anlatma-

mız için, aramızda paylaştırdı. Hepimiz bir ülkenin özelliklerini anlatacaktık. Ben Bulgaristan'ın özelliklerini anlatacaktım. Anlatacağım konuya hazırlanıyorum ki Figen Öğretmen'imiz beni gördü. “*Ramazan, Sosyal Bilgiler dersinde hangi konuyu işliyorsunuz?*” dedi. Ben de: “*Öğretmenim, Bulgaristan'ın özelliklerini ben anlatacağım.*” dedim. O da: “*Öyle mi? İyi denk gelmiş o zaman. Bak, sana Bulgar parası vereceğim. Derste konuyu anlatırken arkadaşlarına gösterirsin, sonra bana geri getirirsin.*” dedi. Ben, buna çok sevindim. Demek ki öğretmenimiz, Nahide Öğretmen'den konuyu benim anlatacağımı öğrenmişti. Ve bana kıyak geçiyordu. Ben, Bulgar paralarını alıp sevinçle, sınıfın yolunu tuttum. Konuyu bir güzel anlattım. Bir de Bulgar para birimini söyleyip elimdeki paraları arkadaşlara gösterdim. Arkadaşların ağzı açık kaldı. Nahide Öğretmen'im de beni tebrik etti. “*Bakın, arkadaşınız hem konusuna çok iyi hazırlanmış, hem de derse somut materyallerle gelmiş.*” dedi. Tabi bende bir hava bir hava... Figen Öğretmen'imize bir kez daha minnettar oldum.

Gel zaman git zaman biz sekizinci sınıfa geldik. Okula geldiğimde kötü bir sürprizle karşılaştım: Figen Öğretmen'imizin tayini çıkmış, Zonguldak'ın Devrek ilçesine gitmiş. Bir üzüldüm, bir üzüldüm anlatamam. Hayatı, okulu, okumayı, dersleri, özellikle İngilizce dersini, bana sevdi; bize değer veren ‘*Kıymetli öğretmenim*’ gitmişti. Artık o yoktu, ondan bir eser de yoktu. O yıla hüznle başlamıştım. Orta son sınıf, lise imtihanlarına hazırlık sınıfıydı. “*Bize maddi manevi büyük destek veren Figen Öğretmen'imiz, bizi de mezun edip öyle gitmeliydi. Bizi bırakıp gitti.*” diye düşünürken bir de baktım bana bir mektup geldi Figen öğretmenden. Bizi unutmadığını, bu seneki sınavlara iyi hazırlanmamız gerektiğini, bizden beklentilerinin yüksek oldu-

ğunu yazıyordu öğretmenim. Ben de ona yazdım. O yıl birkaç defa yazıştık. Figen Öğretmen'im, eline geçen testleri ve deneme sınavlarını bana gönderiyordu Zonguldak'tan. Öğretmenimin gönderdiği testleri çözerek hazırlandım sınavlara. Bu fedakâr öğretmenimin hakkını nasıl öderim bilemiyorum.

Bir yıl sonra liseye başladık. Ben Gümüşhane Anadolu Öğretmen Lisesi'ni kazanmıştım. Figen Öğretmen'im orada da vefasını gösterdi, bana yine mektup yazdı. Fakat ben onun kadar vefalı olamadım. En son lise son sınıftayken bir bayram öncesi elime bir tebrik kartı geçti. Kartta İngilizce "GOOD LOCK IN YOUR EXAM!" yazıyordu. Figen Öğretmen'imden gelmişti. Öğretmenimiz; sadakatin, doğruluğun, vefanın bir semtten ibaret olduğunun farz edildiği bir dönemde, 'bir vefa abidesi' olduğunu gösteriyordu. Sonradan öğrendim ki öğretmenimiz benim gibi birçok arkadaşımızla bu derece yakinen ilgilenmiş ve birçok toplumun filizlenmesine, yeşermesine su olmuş, hava olmuş, GÜNEŞ olmuş.

Yıllar geçti... Ben de öğretmenimin yolunu takip ettim: Üniversite sınavında, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliğini kazandım. 'Öğretmenlik' deyince aklıma hep Figen Öğretmen'imizin samimiyeti, gayreti, azmi, fedakârlığı geldi. Ondan bana numune-i imtisal birçok davranış kaldı. Ben de onun gibi çöllerde, çorak topraklarda güller yetiştirmeye çalışacaktım. Onun açtığı bu nurlu yolda azimle çalışacaktım.

Ve bir gün... Öğretmenime ulaşmayı düşündüm. Fakat elimde hiçbir iletişim bilgisi yoktu. İnternet üzerinden araştırdım. Edirne'nin Keşan ilçesinde bir okulda yeni güller, fidanlar yetiştirdiğini öğrendim. Okulunu aradım. Okul idarecisine Figen

Öğretmen'in öğrencisi olduğumu söyledim ve telefon numaramı bıraktım. Vefakâr öğretmenim beni aradı. Sesinde bir heyecan bir heyecan... Ortaokul yıllarını yâd ettik, eski arkadaşlardan konuştuk, hasret giderdik.

Zorlu hayat yolculuğunda, bana büyük bir rehber olan kıymetli öğretmenim! İyi ki varsınız! İyi ki hayat yolumuz sizinle genişmiş! Var olunuz, bahtiyar olunuz!

Ceyhan Bayram / Erzurum

KAYBOLAN KADININ NOTLARI

Aman Allah'im! Bu aynada gördüğüm de kim? Bu solgun çehre, yorgun bakışlar, çizgili yüz, kır düşmüş bu saçlar... Bana benzeyen gözlerim mi kalmış sadece? Bir de keuderli bakışlarım. Düşüncelerimin olmadığı aynalarda ben varım. Yalan değilmiş değiştiğim, yalan değil. Zamanmış avuçlarımdan kayıp giden. Zamanmış beni bu denli değiştiren. Şairin dediği yaşa gelmiş miydim? Yüzümdeki çizgileri oluşturan, beni yolun yarısına getiren o yaşa? Sahi kaç yaşındaydım? Belki otuz, belki kırk, belki elli... Bilmiyordum. İnsanın yaşadıklarıyla mı ölçülüyordu yaşı, yoksa yaşadığı gün sayısıyla mı? Hangisi veriyordu yaşamızı ele? Bu eller! Aynayı dahi sabit tutamayan güçsüz, titrek eller... Onlar da mı benimdi? Amansız bir hastalığa mı yakalanmıştım yoksa? Hayır, hayır... Onlara da zaman hükmetmiş. Ellerimi de almış benden. Bakamıyorum daha fazlasına, bakmak istemiyorum. Kaldırmalıyım bu düşman aynayı, hiç bakmamalıyım belki de bir daha... Mevsim hazan, mevsim hasret, mevsim ayrılık mevsimi. Pencereden baktığım kadarıyla hissedebiliyorum yaprakların bir edayla yere düşüşünü, sarı ile yeşilin o muhteşem raks edişini, kısalan günleri, insanın sadece dışını değil içini de ıslatan o eşsiz yağmuru... Hüzünle doluyorum bir anda tüm hücrelerime kadar. Eski hatıralarım canlanıyor zihnimde,

eskimeyen hatıralarım... Ne çok severdim bu mevsimi. İlk defa bu mevsimde sevdalandığım geliyor aklıma, evlendiğim, sonra öğretmen olduğum. Nasıl da heyecanlıydım hepsinde. Kalbim yerinden çıkacak diye tedirgin olduğum bile oluyordu zaman zaman. Duygularımı özgürce yaşıyordum. En güzel olan ise koşabiliyordum. O zamanlar anlayamamışım düşme korkusu olmadan yürümenin, koşabilmenin nasıl büyük bir nimet olduğunu.

Her zaman kaybedilince anlaşılıyor ya bazı şeylerin değeri benimki de o misal. Evet. Ben koşamıyorum, istediğim gibi de yürüyemiyorum artık. Parkinson denilen illete yakalanmışım. Doktorlar öyle söyledi. Yaşımdan mütevellitmiş. İnsan bu illete yakalanınca istediği gibi yürüyemiyor, hiçbir şeyi sıkı sıkı tutamıyor, yemek bile yiyemiyor beş yaşındaki çocuk gibi üzerine döküyormuş, boyu da kısalıyormuş insanın, yaşı ilerledikçe çocukluğuna dönüyormuş esasen. Unutkanlık da oluyormuş bu illette kendimi unutmuş olmamdan anladım. Hayatını, mutfak –zoraki pişirdiği bir kaşık çorba için- ve hayattan tamamen soyutlamamak için pencere kenarına koyduğu tahta kanepenin arasında geçiren bir kadını. Zorunlu olarak –mutfak alışverişi, ilaç vs. için- evden dışarı çıktığımı saymazsam. Kendi yalnızlığında kaybolmuş bir kadını. Ruhu iyileşmeyen yaralarla dolu, her gün biraz daha ölüme yaklaştığını hisseden ve sabırsızca öleceği günü bekleyen biri oldum zamanla. En ufak bir umudum olsaydı bu denli ölümü arzular mıydım? İnsan umuduyla var değil mi bu âlemde. Kaybolan bu kadın umudunu da kaybetti. Ondandır ki; yaşamaktan çok ölümü arzulayışım.

Ölümü adım adım beklerken beni teselli eden tek şey kaybolan kadını hapsedtiğim, anılarımı biriktirdiğim sandığım.

Günlerimi, onu açıp anılarımı tazelemekle geçiriyorum. Hayatımın her anını kelimesi kelimesine not etmişim. Bazen çocukluğumda buluyorum kendimi, o yaramaz çocukluğumda, bazen gençliğimde en deli çağlarımda, kimi zaman ise beni ben yapan Nilgün Öğretmen’de, yavrucaklarımla beraber. Sanki o günleri tekrar tekrar yaşıyorum gülümsemeyi dahi unutan bu benliğimde tarifsiz mutluluklar hissediyorum. Bazen ise hiç olmak istemediğim bir anımda buluveriyorum kendimi. Nerede mi? Evliliğimde. İnsan evliliğini böyle kötü mü hatırlamalıydı, hayatında bir kez evlenmiyor muydu? İyi hatırlamak dururken neden sitem ediyor, neden bu denli acı duyuyordu? İnsanlar karşılaşır, tanışır, anlaşır, evlenme kararı alır ve evlenirler. Evlenirken her çift birbirine söz verir; *‘iyi günde, kötü günde, hastalıkta, sağlıkta her durumda yanındaydım’* diye. Bu sadece bir söz değil bu bir borçtur, eşlerin birbirine olan vefa borcu. Evliliğimi hatırlamak istemiyordum çünkü eşim vefa kavramına ihanet etmişti. Sağlıkta yanımda idi oysa bu illete yakalanınca beni –yıllarca aynı yastığa baş koyduğu, sözler verdiği eşini- arkasına bakmadan bırakıp gitmişti? Hiç mi sevmemişti beni veya hastalanınca bitmiş miydi bana olan tüm sevgisi? Hâlbuki insan en çok zor zamanlarında ihtiyaç duyuyor sevildiğini bilmeye, hissetmeye. Böyle bir vefasızdı işte... Ne zaman bu kısma denk gelsem daha fazla hatırlamamak için kapatıveriyorum sandığımı. Öyle ya daha fazla acıtmak istemiyorum canımı... Gün batımı. Mavi düşlerin kendini kızıla bırakması. Kimine göre son kimine göre başlangıç. Lakin ümit verici bir yanı olmalı, kaybolan kadına bile iyi geldiğine göre. Bir gün daha son buluyor ve bir gün daha yaklaşıyordum vuslata güneşin gökyüzünü terk edişyle. Sabah yine monoton bir hayatın beklediğini düşünmek beni ne kadar huzursuz etse de nihayetinde bir gün daha bitiyordu... Pencereden istinasız

her sabah yüzüme ışık saçan güneşle uyandım bugün. Rutin işim olan pencereden dışarıya bakmakla başlıyorum güne yine. Muhteşem bir sonbahar havası var dışarda. Bu manzaraya pencereden bakmakla yetinmek istemiyorum. Dışarı çıkıp, bu hüznün kokan mevsimi içime çeksem, ayaklarımın altında yaprak çıtırtılarını hissettim, sonra kuş seslerini duysam iyi olmaz mı? Evet, cesaretimi toplayıp dışarı çıkmalıyım. Zaten ayda bir defa elzem ihtiyaçlarım için dışarı çıkmıyor muyum, bugün çıksam ne kaybederim? Hem belki bir daha bu havayı göremeyebilirim. Bu sebepler yeterli kendimi ikna etmek için... Nihayet dışarıdayım. Pencereden hissettiğimden daha güzel hava, gökyüzü daha mavi sanki yapraklar daha sarı, bir tek kuşların cıvıltısı daha az coşkulu, mevsimin hüznünden olsa gerek.

Yol boyu devam ediyorum, ilerledikçe insanlar kalabalıklaşıyor, ben ise daha da yalnızlaşıyordum. Suçlu gibiyim adeta başım önüme düşmüş öylece ilerliyorum. Çok sevdiğim çocukları bile görmezden geliyorum, sanki başlarını okşasam çığlık atacak, beni kurtarın diye bağıracaklar. Böylelikle onlardan da uzaklaşıyorum. Her şeye iyice yabancılaşıp, iyice kaybolmuşum kendi içimde sokağa çıkınca daha iyi anladım. En iyisi ben ihtiyaçlarımı karşılayıp beni yabancı olarak görmeyen evime, tahta kanepeme dönmeliyim... Gözüme ilişen ilk markette ihtiyaçlarımı almak için girdim. Sanki lal olmuşum, dile getiremiyorum söylemek istediklerimi, uzun zamandır kimseyle konuşmamıştım ondan kaynaklı olmalı. Kendimi toparlayıp nihayetinde ihtiyaçlarımı alıp evin yolunu tuttum. Ağır adımlar attığım halde yorulduğumu hissettim, biraz dinlenmeliyim diye düşünüp hemen köşede duran banka oturmak için yeltendim, fakat bir anda ayağımın tökezlenmesiyle yere düştüm. Yere düşünce poşetle-

rimde dört bir tarafa dağıldı. Zoraki ayağa kalkıp tekrar banka oturmaya çalıştım ve bu defa başardım, kendimi tutamayıp hıçkırarak ağlamaya başladım. Bitsin artık bu çile, bu yalnızlık yaşamak istemiyorum niye nidalar savururken omzumda bir el hissettim. Başımı kaldırıp yüzüne bakmaya cesaret edemediğim bu elin sahibi bana sorular sormaya başladı.

- Teyzeciğim neyiniz var? Yardımcı olabileceğim bir şey var mı?

- Ağlamaklı bir sesle, 'hiç' dedim, 'hiçbir şeyim' yok.

- Peki, neden ağlıyorsunuz, bir şey olmuş ki bu denli hıçkırılıyorsunuz?

Yanıma oturduğunu hissettim, o an sanki kalbim yerinden fırlayacak gibiydi, yıllar sonra ilk defa biri benim neden üzgün olduğumu, neden ağladığımı merak etmişti. Sevindim, küçük bir çocuk gibi... Yine ısrarla sorular soruyor, beni gerçekten merak ediyordu besbelli. Benimle konuşmaya kararlıydı. Çocukça bir heyecan ve sevinç içerisinde ben de konuşmaya karar vermiştim. Yüzümü ona dönünce, bir bakışa bin anlam yükleyen o zeytin karası gözleri, dümdüz şiir kokan kısa saçları, naif duruşu yabancı gelmiyordu bana. Kendi gençliğimi görüyordum onda. Bana benziyordu duruşu, bakışı, gülümseyişi. Ondan mı heyecanlanmışım bu denli? Gülümseyen gözlerle bakıyordum yüzüne sadece. O ise ağlamaya başladı. Nedenini anlayamadım ilk başta. Ağlanacak halde olduğum uzaktan da mı anlaşılıyordu yoksa? Sonra sıkıca sarıldı bana daha da heyecanlandım kalbimin atışlarını anlayacak diye bir süre nefesimi tuttum ama o hâlâ ağlıyordu. Bana üzülmüştü anlaşılan. Daha sonra yutkunarak;

- Hocam, Nilgün Hocam, sizsiniz demek, diyerek daha şiddetli ağlamaya başladı. Beni tanıyordu, beni tanıyan, beni unutmayan biri vardı.

Heyecanım iyice artmış bende ağlamaya başlamıştım.

- Hocam beni hatırlamadınız mı? Ben Ayla, Cumhuriyet Lisesinden öğrenciniz, hani manevi kızım derdiniz bana.

Kendimi bile hatırlamıyorum yıllardır Ayla'm diye geçirdim içimden.

- Hocam ne oldu size böyle neden ağlıyorsunuz, hasta mısınız yoksa?

Ne diyeceğimi bilemiyorum şaşkındım hâlâ yüzüne bakıyordum. Gerçekten bu benim yüreği kendinden büyük, bakışları daima hüznün kokan öğrencim, kızım Ayla'mdı. Bakışlarından tanıdım onu. Çünkü kalbi gözlerindeydi onun. Kimse onun gibi bakmıyordu. Yıllar geçmiş ama benim Ayla'm hala aynı gözlerle bakıyor bana. Daha sıkı sarıldım ona. Canım kızım kaç yıldır görmemiştim onu. Ne kadar büyümüş güzelleşmiş koca bir kadın olmuş.

- Hocam hatırladınız mı beni? Diye tekrar sordu.

- Evet, hatırladım kızım. Çok değişmişsin, bir tek bakışların aynı. Oradan hatırladım.

- Peki, sen nasıl hatırladın beni bu değişen benliğime rağmen?

- Hiç unutmadım ki hocam, seven sevdiğini unuttur mu hiç? Konu siz olunca hele önce kendimi unutmam lazım, siz değil misiniz bana kendimi hatırlatan?

Çok aradım sizi hocam, size gelen bütün yollar kapalıydı sanki.

Tayinim *Ankara*'ya çıkınca bir umut sardı içimi, demek ki boşuna değilmiş. Geceler boyu dua ettim size ulaşmak için, sonunda buldum sizi. Öğretmen oldum sizin gibi öğretmen oldum. Hep size özenirdim ya meslek olarak da size özendim.

Ne diyeceğimi bilemiyordum gözlerimden yumruk misali yaşlar akıyordu, benim vefakâr kızım beni aramış yıllardır, birde bana özenmiş öyle mi? Tarifsiz bir şeydi o anki mutluluğum, sevincim, hüznüm. Teşekkür ettim sadece. Başkasına dönmedi dilim. Ellerimi sıkıca tutup tekrar başladı sorularına.

- Hocam neredeydiniz, nedir sizi bu hale getiren?

- Güzel kızım istersen benim evime gidelim detaylıca konuşalım.

- Çok memnun olurum hocam.

Poşetleri toparlayıp koluma girdi, öne eğilmiş vücudumu ve aksayan yürümemi fark edince gözlerindeki hüznün katbekat arttı, bana belli etmemek için de devamlı gülümsüyordu, ama ben anlıyordum. Yol boyunca Ayla'm konuştu ben dinledim. Ben okullarından ayrılınca Ayla'm bayağı üzülmüş. Kendini çok yalnız hissetmiş ama benim önerdiğim kitaplar yaren olmuş ona.

Öğretmenliği benim sayemde sevmiş ve hiç düşünmeden bu mesleği seçmiş. İdeali benim gibi öğretmen olmakmış ve bunun içinde her cümlemi, her davranışımı hatta gülümseyişimi bile kendince not etmiş aklının bir köşesine. Allah'ım bu nasıl bir eşsiz bir ödülüdür bana bahsettiğin? Meğer insan mutluluktan da hüngür hüngür ağlayabiliyormuş. İnanamıyordum hâlâ bu vaziyetin gerçekliğine, yüzümü çevirip Ayla'ya bakıyordum sürekli. Evet, gerçekte kolumda biri vardı, beni unutmayan, bana kendimi hatırlatan biri. Yalnızlığım bitecekti galiba, bir daha bırakmayacaktı beni Ayla'm... Yol bitmişti bile çoktan, eve bu defa farklı girmiştim yalnız değildim. Yaşam merkezim tahta kanepeme, çoğu zaman üzerime geldiğini düşündüğüm soğuk duvarlara, pencelelere; bakın bu Ayla benim kızım diye haykırmak istiyordum. Ayla'm hemen bana yiyecek bir şeyler hazırladı. Elleriyle yedirdiyordu beni tıpkı annesinin küçük çocuğuna yemek yedirdiği gibi ben de öylesine mutluydum zaten. Hiç gitmese... Konuşma sırası bana gelmişti galiba. Can kulağıyla dinliyordu beni. Başımdan geçenleri başladım tek tek anlatmaya. Cumhuriyet Lisesinden ayrıldıktan sonra Ankara'ya yerleştiğim, bir sürede burada öğretmenlik yaptığım, sonrasında emekliği olduğum, bu illete yakalandığım, eşimin beni terk edişi, yalnızlığım, umutsuzluğum... İkimiz de ağlıyorduk, söylenecek çok şey olduğu halde susmayı tercih ettik. Uzun süren suskunluğumuzu Ayla bozmuştu:

-Hocam, özür dilerim beni affedin lütfen yanınızda olamadım, bana verdiğiniz onca emeği karşılıksız bıraktım. En zor zamanımda sizden başkası yoktu yanımda, ben ise sizi hep yalnız bıraktım. Böyle olmamalıydı hocam...

Adeta hıçkırıyordu, dizlerime sarılmış halde.

-Yapma kızım, kendini suçlama nerden bilecektin bu durumu, bilirim bilseydin bırakmazdın beni.

-Bilmeliydim hocam, bilmediydim kimse bilmese ben bilmeliydim. Annem yerine koymuştum ya sizi, annesinin derdini nasıl bilmez insan? Kendimi asla affetmeyeceğim.

-Ayla'm güzel yürekli kızım sen şimdi buradasın ya öncesinde gözüm yok.

-Öncesinde olamadım çok suçluyum, ama bundan size söz veriyorum son nefesimi verene kadar yanınızdayım. Asla yalnız bırakmayacağım sizi...

Akşam vakti çoktan gelip çatmış Ayla'mın gitme saati gelmiş. Benimle kalmak için çok ısrar etti fakat evine gitmesi gerektiğini söyledim. Yarın tekrar gelirsin deyince ikna oldu.

Ayla'mı yolcu edince tekrar tahta kanepeme oturdum ama mutlu şekilde. Sanki yıllardır evimin bütün perdeleri çekilmiş içeriye güneş girmiyordu, Ayla'mın gelişiyse bütün perdeler açıldı içeriye güneş girdi, karanlıktan kurtulmuştum. En güzeli ise yine gelecek olması yine evi aydınlatacak olması. Sabah ne zaman olacak diye sabırsızlıkla bekliyorum fakat heyecandan uyuyamıyordum. Ayla'mı düşünüyorum yine, öğretmenin karanlığı aydınlatan kızımı. Meğer unutmamış beni yıllarca. Unuttum, yalnız bıraktım diye yakınması, zeytin karası gözlerindeki hüznün artışı mahcup çehresi hala gözümün önünde. Ayla ile ilgili de mutlaka not almış olmalıyım defterime. Merak ediyorum bu çocuk neden beni örnek almış? Defterimi alıp öğretmenlik anılarımı okumaya başladım. Şu notlar yazıyordu Ayla'ya dair.

İlk görev yerim olan Konya Cumhuriyet Lisesinde hemen hemen her öğrencimle arkadaş oldum. Başta her öğretmeni olduğu gibi beni de sevmemişlerdi. Fakat ben kararlıydım, onların arasına girmeye, onlarla öğretmen öğrenciden ziyade arkadaş olmaya, onları anlamaya. Bu mesleği seçmeden karar vermiştim eğer öğretmen olacaksam öğrencilerime sıradan muamele yapmayacağım çünkü onlar benim varoluş sebeplerimdi. Öğrenciden ziyade onların bir insan olduğunu hatırlayacaktım her seferinde söz vermiştim kendi kendime bu konuda. Eğer ki zengin, fakir, çalışkan, tembel ayrımına düşersem derhâl mesleği bırakacaktım çünkü öyle bir ayrıma düşmüşsem demek ki gerçek bir öğretmen olamamışım. Onun için bütün öğrencilerime aynı muamele ile davrandım. Onları kaybetmekten ziyade kazanmaya çalıştım. Ceza olarak kitap okuma cezası verdim. Hepsinin dertleriyle tek tek ilgilendim. Bir sorun ile karşılaşınca öncelikle bana gelmelerini hatırlattım her defasında öyle de yaptı evlatlarım. Özellikle rehberlik yaptığım sınıfla ilgileniyordum. Her biri pırlanta gibiydiler. En büyük kötülükleri çocukça şakalardaydı. Zamanla onlara da alıştım. Birçoğuyla hemen hemen her gün konuşuyorduk odama geliyor veya okul kapısında karşılıyordu beni. Lakin biri vardı benim rehberlik ettiğim sınıfta ona bir türlü ulaşamıyordum. Sorduğum soruların dışında sesini duymadım. Hiç gülmüyor, hüzün dolu gözlerle bakınıyordu etrafına her defasında. Neyi var bu çocuğun böyle, bana mı alışamadı yoksa? Ama arkadaşlarıyla da konuşmuyor sadece bir şeyler yazıyor siyah kaplı deftere. Ama ulaşmaya kararlıyım bir şekilde konuşmasını sağlayacağım. Gerekirse evine gideceğim ailesi ile konuşup durumunu anlayacağım... Sabah sınıflarına girdiğimde gözüm onu arıyor ama gelmemiş olmalı sınıfta yok. Arkadaşlarının da haberi yok. Belki hasta olmuştur ondan gelmemiştir diye düşündüm ilk baş-

ta fakat bu durum bir hafta sürünce şüphelendim. Nereye gitmiş olabilir bu çocuk, başına bir şey mi geldi yoksa? Uzun uğraşlarım sonucunda adresini buldum. Okul çıkışı gitmeye kararlıyım artık iyice tedirgin olmuştum. Okuldan bayağı uzakta oturuyor uzun yürüyüş sonrasında evine ulaştım. Küçük bir evde oturuyor gecekondular tarzı. Kapıyı çaldığımda ağlamaktan bıçare olmuş iki çift siyah göz karşıladı beni. Beni görünce şaşkınlıktan ne yapacağını bilemedi. İçeri girince cenaze evi olduğu anlaşılıyordu. Meğer babası ölmüş suskun kızımın. Yaşından daima olgun görünen bu küçük kız taziyeleri adeta büyük bir olgunlukla karşılıyordu iyice büyümüş anlaşılın babasının vefatıyla... İçim ürperdi onun bu tutumu karşısında her zaman gözleriyle konuşurdu yine öyle yapıyor. Kalabalık dağılınca yanıma gelip hıçkırarak ağlamaya başladı. Hocam 'babam, hayattaki tek dayanağım' yok artık. İlk defa hüznünü dile getirdi. Ne diyeceğimi ne yapacağımı nasıl teselli vereceğimi bilemiyordum. 'Babası' ölmüş. Bunun tesellisi olur muydu? Bir süre sustuktan sonra anladım ki bu her yanı hüznün kokan çocuğun annesi de yok. Demek ki ondanmış bu suskunluğu, bu hüznü... Bu yaşta bu kadar acı fazla değil mi? O gece onu yalnız bırakmadım. Artık içi bu kadar acıyı kaldırmıyor olmalı ki, bana anlatmaya başladı. Annesini küçük yaşta kaybetmiş, bir tarafı hep eksik, annesi içinde kapanmayan yara... Ondan hayatın sadece hüznün kısmına dâhil... Tek dayanağı hastalıklı babası ve küçük kız kardeşi. Babası da gidince kimsem yok artık diyor... O günden sonra her zaman yanında oldum okula devam etmesini sağladım başarılı bir öğrenciydi. Bu küçük kızın insanlara öğreteceği çok şey vardı, öyle hissediyorum. Herkesten başka bakıyordu gözleri çünkü. Zamanla daha çok alıştık birbirimize. O beni annesi yerine koymuş, ben ise onu kızım yerine koymuştum. Ara sıra diğer öğrencilerim bu duruma karşı gelse

de benim için o sıfattaydı. Biraz olsun onun yalnızlığını dağıtmıştım. Okul dışındaki zamanımızı beraber geçirirdik genelde. Öğrenci öğretmenden ziyade iki kız arkadaş gibiyiz. Biraz olsun gülümsetmişim onu. *Ankara*'ya tayinim çıkınca en çok Ayla'mı bırakacağım diye üzülüyordum. Âmâ o güçlü bir çocuktu bu duruma alışması zor olmazdı. Yanlarında halasının olması biraz olsun gözümün arkasında kalmasını önlüyordu... Bu notlar yer alıyordu Ayla'ma dair demek o beni değil ben onu bırakmışım. o ise hala kendini suçluyordu. Benim güçlü kızım. Şimdi hangimiz öğretmen, hangimiz öğrenci... Ayla'm istinasız her gün geliyordu. Beni dışarı çıkarıyor, bana kitaplar okuyordu güzel vakit geçirmemizi sağlıyordu. Umudunu kaybeden bu kadına umut oldu, beni kaybolmuşluğumdan kurtardı. Meğer sadece öğretmenden değil öğrenciden de çok şey öğrenilmiş. Vefa öğrenilmiş, sadakat öğrenilmiş, her şeye rağmen güçlü olmak öğrenilmiş, umut öğrenilmiş... Ben Ayla'mdan öğrendim bunları. Onun sayesinde son günlerimi umut dolu, gülümseyerek, mutlu olarak geçiriyorum. Kullanmadığım ilaçlarımı kullanmaya başladım ölümü biraz daha erteleyip Ayla'mla vakit geçirmek için. Sevgili kızım öğrenciden çok öğretmen oldu bana...

Evet, arkadaşlar bugünkü konumuz olan 'günlüğü' benim buralara gelmemi sağlayan, beni ben yapan Nilgün Hocamın tuttuğu notlarla anlatmaya çalıştım. Hem bir nebze olsun özlemimi gidermek hem de size hayatın hüznü tarafını göstermek için bu not defterini okumayı seçtim. Hepimizin hayattan birbirimizden öğreneceği çok şey var, bu notlardan da anlaşılacağı üzere. Bir sonraki derste görüşmek üzere, kendinize iyi bakın...

Halime Altuğ / Gaziantep

UYKUSUNDA ÜŞÜYEN BİR BAHAR

İçimde uzun yıllar tesir bırakan, hayatımın şekillenmesinde etkisi bulunan unutulmaz kişiler içinde biri, daha özel bir anımsanmayla anımsandı hatıralarımda.

Ortaokul son sınıf öğrencisiyim, liseli olma yoluna atılacak ilk adımlara yaz tatili süresi kadar bir zaman kalmış, son dersler, ortaokul sıralarında geçirdiğim son zamanlar...

Hangi derste olduğumu şu an anımsayamadığım bir ders esnasında kendisini gördüğümü anımsıyorum. İlk, bir lise müdürü olduğunu, müdürü olduğu liseye kaydımın yapıldığı günlerde öğrendiğim hocamız ben de "İmam Hatip Lisesi Tanıtım Konuşması" olduğu hissi uyandıran bir tanıtım ve bilgilendirme konuşması yapmıştı. Müdürü olduğu lise hakkında yardımcısı olduğunu düşündüğüm bir ikinci hocamızla beraber.

Bulduğum il ve ilçe insanlarından farklı görüntüsü ve duruşuyla dikkatle dinlediğimi anımsıyorum kendisini, konuşma bitimi ardından kendisine sorular yönelttiğim o insan, sorularımı sırama ve yanıma yaklaşarak yanıtladı. Kendisinin akranıymışımcasına ve büyük bir insanmışımcasına saygıyla ve büyük sözlerle açıklamalarda bulundu. Bana özgüven veren bir his aşıladığını hissetmiştim tavrından ve yaklaşımından o gün.

İmam Hatip Lisesi ve dengi okullar tercih edilme açısından öğrenci ve öğrenci velilerinin ve hatta eğitimcilerin tercih etmekten bilhassa uzak durduğu, tercih eden öğrenci sayısınınsa oldukça azınlıkta bulunduğu dönemlerdi o dönem, çok atıl bırakılmış bir liseydi o lise.

Bulduğum dönemin eğitim ve öğretim şartlarından bîhaber kaldığım yaşlarda olduğumdan bir lise müdürünün son sınıf öğrencilerine yönelik lise tanıtım konuşmasını ayrı ayrı tüm sınıflarda ve doğrudan kendisinin yapıyor olmasını çocukça bir garipsemeyle karşılamıştım. Benim tahayyülümde bir okul ve lise müdürü konumundaki bir insan bu tür angarya işlere ilgili olmazdı, daha önce bir benzerine rastlamadığım bir durumdu bu benim için.

Davet edilmiştim hocamızın müdürü olduğu liseye. Hocamız tarafından o gün, daha yakından görülebileceğini söyledikleri bu lisenin beyaz ve büyük kapısı önünden defalarca geçmiş olduğumu anımsadım. O liseye davet edildiğimde, o beyaz kapı aralandığında gördüğüm bitki ve ağaçların yeşilimsi ferahlığını hissederek ve içimde gizemini koruyan o kapının ardındaki beyaz başörtülü kız öğrencileri merak ederek defalarca geçmiştim yanından o lisenin...

Bahsettiğim lise binası ilçemizin ilk resmi binalarından biri olan bir binadaydı. O bina ilçemizin ilk hükümet konağı binasıymış zamanında. Ardından başka bir devlet dairesi olarak kullanılmış, devlet bankası olarak dahi kullanıldığı dönemler yaşanmış ve benim lise yıllarımda bir lise binası olarak istifade edilmeye çalışılmış kendisinden. Lise binasının bir elin parmakları kadar dahi olmayan sınıflarını gezinirken dikkatimin üzerinde

toplandığı ilk şey lisenin sükûneti ve temizliğiydi, küçük bir vaha gibiydi ayrıca bahçesi...

Beyaz başörtülü mütebessim bir grup genç kızın saatlerce benimle ilgilenmiş olması da güzel bir deneyimdi. Edindiğim tüm o iyi izlenimlere rağmen isteksizdim o lisede eğitimime devam etme konusunda. İlköğretim öğretmenlerimizin hiçbir şekilde bir lise olarak görmediklerini ifade ettikleri bir liseye kayıt yaptıрма düşüncesi cazip görünmüyordu henüz bana. Hayatımın belki de en büyük kararsızlığını o zaman yaşadım, üzerime tonlarca ağırlık yüklenmişçesine yorgundum bu büyük kararsızlığı her hissettiğimde.

Sınıf mevcudu en az olan, sınıfları on ve on iki sayıda öğrencinin oluşturduğu, bir liseye yapılmıştı kaydım ailemin isteği üzerine ve ben, henüz kararsızlığımı üzerimden atamamışken yapılmıştı bu kayıt işlemi. Bir ilköğretim okulundan o liseye kayıt yaptıran tek öğrenci bendim ve kendimi çok yalnız, yapayalnız hissediyordum bu ıssız lisede.

O dönemlerde ilkokul öğretmenlerimin ve çevremdeki insanların kaydımın yapılmış olduğu liseye bakışının etkisi altındaydım belki de. Bir eğitim ve öğretim kurumu olarak dahi görülmeyen, çocukların zihin ve duygu dünyasını zedeleyen öğretilerin aşılandığı düşünülen, en önemlisi üniversite eğitimi almayı engelleyici güçlükleri olduğunun ifade edildiği bu liseyi içselleştiremediğimi hissediyordum o lisede bulunduğum her an.

Kötü ve aşılması zor bir önyargı duygusu geliştirilmişti içimizde ve önyargılarımızın karşısında duran tek isimdi lise müdürü hocamız. Beni hüznümlü gözlerle ve kitaplarımla bahçede

oturur vaziyette gördüğü her an yanıma gelir, hiçbir gözde benzerini görmediğim bir içtenlikle, yalnız babamın gözlerinde hissettiğim bir baba sıcaklığıyla “*Nasılsınız Halime abla*” sözleriyle gülümsetirdi yüzümü, hissedirdi çıkmazımı, benim çıkmazıma benzer çıkmazları bulunan tüm öğrencilerine ayrı ayrıydı ilgisi ve alâkası.

Bir sabah liseye çok erken bir saatte gittiğim bir vakit lise müdürü hocamızın, yardımcısıyla yaptığı kısa konuşmayı duydum gayriihtiyari kapı aralığından, okul müdürümüzün, “*Lisenin kapanmaması yetiştireceğimiz gençlerin kalitesine bağlı, sayısına değil.*” sözlerini söylerken duydum çocukça bir ürküntüyle.

Bir lise her yıl kapanma tehlikesi içinde bocalıyordu ilçemde, konuşmalarından anladığım kadarıyla ben belki de, lisenin kapanmasına engel olan bir öğrencisiydim lisenin, çok özel bir misyonum olduğunu hissettirmişti bana tevafuken öğrendiğim bu gerçek.

Her sabah uzun uzun konuşurdu bir avuç öğrencisi olan bizlerle, her yeni günün başlangıcında, her güneşin doğumu sonrasında, ders öncesi. Dersten öte daha elzem bir bilinç kazandırma duygusuyla bazı temel konuları neredeyse her sabah tekrarlardı, bazen bu tekrarlar öylesine yoğun olurlardı ki unutulmaları imkânsız bir hâl alırdı zihnimizde.

“*Sizler bu ülkenin üvey evlatlarısınız!*” sözleriyle başlardı konuşmaya her defasında okul müdürümüz ve o her konuşmaya başladığında, üşürdü bizim içimiz... İçimden bir şeyler sökülürdü ve atılırdı bu sözler hafızamda yankı bulduğunda. Bu kadar katı bir gerçeği bu kadar sert ve kararlı bir sesle ve defalarca ifade

ediyor olmasına, dolan gözlerimle karşılık verdiğimi hatırlarım, duyurgalarımı doruğuna dek diri kılan o nasihat yüklü konuşmaların beni o liseye bağlayan en güçlü bağlardan biri olduğunu da...

Nitelik açısından bütün akranlarımızın üstünde bir düzeyin insanı olmamız gerektiği telkinini yinelerdi her gün, *“Kaliteli bir nesil olacaksınız ve kalitenizden hiçbir surette ödün verme eğilimi içinde bulunmayacaksınız !”* sözleri kendisinden duymaya alışkın olduğumuz temel bir cümleydi mesela. O bu cümlelerle girizgâhını yaptığı konuşmayı sürdürürken kendimi kurtuluş yılları filmlerinden bir sahnenin kadrajında gibi hissederdim, unutulmuş, unutturulmuş bir şeylerin kapısını aralardı her konuşmasında adım adım, insanı özüne yaklaştıran, yakınlaştıran bir şeylere yakın olurdu insan o konuşmaların içinde.

Benim kurak, boz bulanık ve kapalı kültürümün içinde farklı bir kültürün, yeşil Karadeniz kültürü insanlarından biri olarak doğunun en doğusundaki bu köyümsü ilçede sürdürdüğü çabanın, ardında iyi yetişmiş insanlar bırakma amacına hizmet ediyor olmasının anlamını sorguladığım zamanlarda odasında bulurdum kendimi. Hiçbir zaman bir çocukmuşum gibi konuşmazdı benimle, geleceğimin mimarı, büyük geleceğimizin temel taşları ifadesini kullanır ve o hassasiyeti gösterirdi konuşmalarında, o konuşmaların etkisiyle belki de, o beklentinin gereğini yapma istemi içinde bulunurdum bazen istemli bazen de istemsiz.

Bir evin, bir yuvanın sıcaklığı sinerdi liseye, bir okul müdürü olarak bütün öğretmenlerimizi de aynı çizgide olmaya yönlendirir, bütünlüğümüzde bir ahenk sağlardı bire bir ilgisile. İnsanları birleştiren yönüne ve pratik zekâsına duyduğum hayranlığın büyüdüğünü gördüm içimde.

Lisede özel ve genel durumu hakkında bilgi ve malûmat sahibi olmadığı tek bir öğrencisi ve öğretmen arkadaşı olmazdı mesela, sayımızın kabarık olmamasının önemli bir etken olduğu düşünülse de bu, duyarlılık duygusuyla alâkalı bir eylemdi.

Kırmızı bir motosikletle gelirdi liseye hocamız, bir çocuk beresini andıran saks mavisi küçük beresiyle ve ince atkısıyla bir çocuk gibi dururdu o kırmızı motosikletin üzerinde hocamız, kendisini motosikletiyle gördüğüm her an dakikalarca ve katıla katıla gülümserdim, çok mizahi gelirdi bana görüntüsü.

Lise kütüphanesinde geçirdiğim uzun okuma saatlerimin gerisinde okuduğum eserlerin takibini yapar, okuduğum eserlerle ilgili birikimiyle desteklerdi okuma çalışmalarımı, kitap tavsiyesinde bulunur, kitaplarını paylaşırdı benimle, bizlerle, ilgili davranan herkesle...

Konuşmayı seven biri olması, insanlarla iletişim hâlinde bulunmayı önemsemesi, faâl olma gayreti içinde ileriye yönelik adımlarını kesintisiz sürdürmesi inancın soyutsallığına bir somut çehre kazandırıyordu bünyesinde.

Bir lise öğrencisi olarak tesettür giyimimizin ve başörtülerimizin neden olduğu zorunlu içe kapanıklığa karşılık lise müdürü hocamız, bir sosyal var olma mücadelesi verirdi kendi içinde ve dışında bizler için. Okul meclisleri projesi kapsamı içindeki temsilcilik faaliyetlerinde etkin rol almam için beni yüreklendiren etkin isimlerden biriydi mesela hocamız.

Hocamızın içine kök salmış inançsal özgüvenin bir yansıması olarak içime damıttığı güvenle ve inançla, ilk ve ortaöğretim

kurumlarında sınıf, okul, ilçe ve il temsilcileri seçimlerinin yapıldığı dönemde eğitim aldığım lisenin temsilcisi olarak ben ve lise müdürümüz ilçe temsilcisi seçimlerinin yapılacağı salona geçmiştik. Her ilk ve orta öğretim temsilcisi öğrencinin hocasının da yanında bulunduğu salonda hocamın yanımda olmadığını fark ettim salonda geçirdiğimiz on dakikanın ardından.

Milli Eğitim Müdürü yardımcısının seçim koordinatörü olarak salona girdiği ilk anda o salonun tek başörtülü kız öğrencisi olarak bana yönelmesi ve tüm kabalığıyla “*Sen okulunda da böyle misin?*” sözleriyle beni tahkir etmesi karşısında “*Evet, okulumda böyle olduğum için buraya da kendilerini temsil ettiğim arkadaşlarım adına böyle gelmem gerektiğini düşündüm.*”sözlerini söyledim. Milli Eğitim Müdürü yardımcısı beyefendinin sözlerim karşısında gözlerinden bakışlarına akıttığı öfkeyi tüm hücrelerimde hissederek o salondan çıkarıldım ve o salondan ayrılmayı düşündüğüm anda milli eğitim müdürünün salona alınmamı istediğini belirttiği telefon görüşmesi üzerine geçtim tekrar salona.

Hocamız hâlâ yanımda değildi, gözlerim onu arar vaziyette seçim konuşmamı, özgürlük, demokrasi, eşitlik, insan hakları konularıyla harmanlanmış konuşmamı yaptım, içimde ezikliğini hissetmekte olduğum hakarete rağmen, içimde küçücük bir duygu çırpınırken hüznüle... Salondaki öğretmenlerin ve öğrencilerin benden beklemediği bir kararlılıkla ve tok zihinle ayağa kalktım, kendilerini saygıyla selâmladım ve bana kendimi tanıtırma fırsatı tanımlarından duyduğum memnuniyeti dile getirdim asıl konuşma öncesinde. Beni dikkatle dinlediğini hissettiğim kitleyle tek tek göz teması kurarak ve bakışlarıma dokunan gözlere bir şeylerin yanlışlığını hissettirerek konuşmamı

tamamladığımda yüzüme bakmayan, bakışlarını bütün bir konuşma süresince elindeki kâğıtlara deviren, benimle göz göze gelmeyen tek kişinin seçimin genel kontrolünden sorumlu Milli Eğitim Müdürü yardımcısı beyefendi olduğunu fark ettim. Beni dinlemiyor görünüyor olmasına rağmen o salonda bulunan herkesten daha ince bir dikkatle beni dinlediğinden emindim beni hakir gören o insanın.

İlhamını uzun soluklu ve titizlikle yazılmış bir yapıttan almışçasına pırl pırlı dudaklarımdan süzülen bütün sözcükler, nasıl bu kadar rahat ve güzel ifade edilebildiklerine benim de hayret ettiğim o konuşma benim kendi gelişimimi yansıtıyordu her kelimedede. İlk kez böyle bir platformda bulunmanın ürpertişiyle, uğradığım hakaretin de incelttiği duygularla aşmakta olduğum bir geleceği dile getirmek için gibiydi dile gelen düşünceler. Ben özgürlük, demokrasi konulu boşluklardan titizlikle çekip kopartırken sözcükleri, zaman parçalandı, yer kımıldandı ve ben değiştim.

O güne dek kişisel yaşamımı zenginleştirmenin ve bunu sözcüklere çevirmeyi öğrenmenin dışında bir kaygım olmamıştı; o gün, tam da okul müdürü hocamızın beni o ortama dahil kıldığı o gün, o yaşların aldatıcı üstünlük duygusundan ve tekbencilik benzeri tutumundan vazgeçmişti hislerim; başkasının, başkalarının var oluş duygusunu öğrenmiş ve kavramıştım.

Seçim ritüeli gerçekleşti ve o salondaki okul temsilcisi öğrencilerin neredeyse tamamı benden yana kullandı tercihlerini, beni ilçe temsilcileri olarak görmüş ve seçmiş olmalarından memnun görünmeyen tek kişi Milli Eğitim Müdür yardımcısı makamını işgal eden kişiydi, salondan memnuniyetsiz ayrılırken, duya-

bileceğim bir mesafeden kayıtsızca ve sadece, “Bu kızı aylarca bu konuşma için hazırlamışlar.” sözlerini sarf ettiğini duydum. Oysa hiçbir hazırlık yapmamıştım, hiç kimse tarafından hazırlanmamıştım o konuşma için, bulunduğu makamın bir gereği olarak, bir Milli Eğitim Müdürü vekili olarak dahi beni tebrik etme nezaketinde bulunmadı kendileri, elleri elindeki kâğıtlara kenetlenmiş vaziyette öfkeli ve hırslı bakışlarla ayrıldı salondan. Tek kelime konuşmadı salondan ayrılırken, durumdan ve seçim sonucundan duyduğu şikâyetvari havayı sürdürmeyi uygun buldu salonu terk ederken.

O salondan ilçemdeki tüm eğitim ve öğretim kurumlarının temsilcisi olarak çıktığımda, o seçim gününün başkanı seçildiğim günün sonunda da göremedim okul müdürü hocamızı. Yanımda değildi beni en iyi yerlerde görmek istediğini bildiğim hocamız, sevincimi en fazla kendisiyle paylaşmayı istediğim insan, gözlerimin çok uzağına çekilmişti, o gün neler yaşandığının bilincini hissetmek istemeden ve liseye de uğramadan evime dönmüştüm, hüzünlü bir uykuya teslim etmiştim kendimi usulca.

Kırgınlığımı o günkü seçimin güzel sonucu dahi gideremiyor gibiydi. Zihnimde tek bir soruyla ilerlemiştim evime;

“Benim hocam neredeydi, neden yanımda değildi?”

O seçim günü sonrası sabahı okul müdürümüz, biz bir avuç öğrencilerinin bahçede toplanmalarını istedi, okul öğrencileri ve öğretmenleri karşısında yanına gelmemi istedi, kıvançla ve gururla tebrik etti beni. Öğrenciler ve öğretmenler arasında yaşanan o küçük sevinç uğultusunun yaşandığı o kısacık arada beni o salonda yalnız bırakmış olmasının çok makul bir nedeni

olduğunu söyledi, o bu sözleri söylerken gözlerinde oluşan buğulu hava gözlerime sindi, ağlayabilirdik beraberce biraz daha yüz yüze kalsaydık kendisiyle.

Kalbinin ince bir damarına denk gelmiş o gün yaşananlar, ben o seçim konuşmasını yaparken okul müdürü hocamız hüngür hüngür ağlıyormuş salonun gerisinde, o gün gelememiş yanıma, gelme gücünü bulamamış kendisinde, Milli Eğitim Müdürü vekiline beni o salondan uzaklaştırmamaları için ricada bulunan ve bu ricasında direnen de kendisiymiş...

Benim onurumun incitilmesinden duyduğu üzüntüyü arımda gözyaşlarıyla sinesinde tüm ağırlığıyla hisseden bir insan karşısında tükenmişti sözlerim, derin bir bağlılıktı bütün hissettiğim kendisine karşı o günlerin sonunda, güçlü ve sarsılmaz bir bağlı olma duygusuydu... Öylesine duygusal bir tarafıyla da hemhâl kılardı bizleri, yitirilmiş bir şeylerin ezikliğini ruhunda hissederdi her zaman. Taşı delenin su damlalarının sürekliliği olduğu hakikatinin somut örneği gibiydi hocamız.

Lisemizin daha uygun bir binaya alınması adına hocamızın ilçe ve il dışına sürekli gerçekleştirdiği seyahatler, görüşmeler, müzakereler, alınan sözler, vaatler ve daha da meşgul edici çalışmalar sonucunda daha uygun bir binası oluyordu ilçede lisemizin. Kapanma eşiğinde olan bir lisenin böylesi bir binada eğitim ve öğretim hayatına devam edecek olması bir hayâl gibi gelebilirdi anlatılsaydı bizlere.

O lise binasının her detayında, her tarafında bir izi bulunuyor hocamızın, o lisenin bütün temizliğini, bakımını, bahçe düzenlemesini hocamızda gördüğümüz özveriden etkilenerek biz

öğrencileri yapmıştık bayramsı bir neşeyle ve civıltıyla haftalarca ve günlerce.

Okul bahçemize ektiğimiz fidanlar gibiydi yüreğimizin umudu. Yaşadığı ve geldiği yerin yeşiline duyduğu özlemle ve dürtüyle belki de hocamız, gördüğü her toprak parçasında bir tohumun ekili olmasını isterdi, yemyeşil görmek isterdi etrafını, bozkır bir iklimi yemyeşil kılardı onun varlığı.

Yaşamını kendi içine kapalı özerk bir girişim olarak görme-
yen hocamız lise müdürlüğü görevini İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü çatısı altında şube müdürü olarak devam ettirmeyi tercih etti ilerleyen yıllarda.

Kendisini öğretmenlerin sevgiyle ve saygıyla anıldığı öğretmenler günü ziyaretimde lisede geçirdiği öğretmenlik günlerine duyduğu özlemin büyüklüğünden dem vurmuydu, daha yüksek ideallere ulaşmanın yolunun bazen bazı lüzumsuz işlerin yolundan geçtiğini, geçmekte olduğunu da eklemişti sözlerine, kendini ait olduğu yerde hissetmiyor gibiydi genel durumu hakkında konuşurken. Daha kapsayıcı çalışmalar yapma istemiyle yöneliyordu İlçe Milli Eğitim kurumuna hocamız, belki de engellendiğini hissediyordu bazılarınca ve engellenmişliğini giderme duygusuyla yetkinleşmek istiyordu ilçede, ilçemiz adına büyük bir kazanımdı, büyük bir artıydı hocamızın bu yönelimi ve arzusu.

İlçe milli eğitimini temizlenmesi güç ağlarla kendilerine mâl eden bir grup insan o çatı altında kalmaması adına türlü sıkıntılara ve baskılara maruz bıraktı hocamızı. Hocamızın direncini kırmanın çeşitli yolları denendi, dışlandı, soyutlandı, ilçemize ait biri olmadığıyla, ilçemiz adına iyi bir faaliyette bulunamayaca-

ğıyla ilgili söylentiler yayılmaya çalışıldı; tüm bu karalamaların sonunda farklı bir ilçeye yapıldı ataması, ilçeden uzaklaştırılmasında arandı belki de kendisini uzak tutmanın yolu ve yöntemi.

Günlerce, haftalarca ve aylarca bir ilçeden bir diğer ilçeye yolculuk yapmak zorunda bırakıldı, evini ve aile düzenini berbatlaştıran bu durumu sürdürdü, yılmadı. Ayrılmayacaktı ilçeden, ayrılmayacağıнын sinyalin alan o bir grup insan hocamızın kararlılığı karşısında, yağmurlu bir sabahın ayazında ilçemiz yolu üzerinde bir diğer ilçeye gitmek için beklediği otobüs durağında şiddet uyguladılar kendisine. Yüzlerini kar maskesiyle gizleyen iki kişinin fiziksel şiddetine maruz bırakılmış olduğu gün içimde hissettiğim hıncın ve öfkenin koyuluğu ürkütüyordu beni. Bazen bazı felâketler yabansı ve yabancı dururdu bir yerlerde ve içe çekilen tüm havayı zehirlerdi, benim bütün havamı ve varlığımı zehirleyen bir felâketti hocama ilçemdeki insanların uyguladığı kaba kuvvet.

Hocamızı ziyaret etme konusunda yaşadığım tereddüdün günlerce sürmüş olmasından duyduğum ıstırapı atamadım üstünden, kabullenilemez buluyordum bu durumu, cesaretimi ve cüretimi toparlayamıyordum kendisine yapılanları düşündüğümde. Bir gün nasıl bir içgüdüyle olduğunu anımsayamadığım bir güçle hocamızın ziyaretine gittim, bütün bir ilçede yaşayan insanlara kusarken öfkemi içten içe ve biraz da ağlamaklı.

İnsana insanlık durumunun tüm sefaleti yüklendiğinde bir güzelliğe bürünüyordu belki de insan. İlçemdeki insanların bütün sefaletini yüreğinde duyumsayan duygularına aldirmaksızın gitmeye zorladım kendimi kendisine. Hanımı, kendisi ve evlatlarıyla bir yuvanın bütün sıcaklığını ayrıntılarına yansıttıkları evin

salonunda ağırladı beni hocamız, ilçemizden ayrılacağını, evinin satış işlemlerini tamamladığını, ilçemizde kalması için herhangi bir nedeni kalmadığını ifade ettiği an gözlerimin damarlarında hissettiğim yanmayı unutamıyorum hâlâ. Ve hocamızın bakışlarına sinen o burukluğun görüntüsü silinmiyor gözlerimden.

Hocamızın tek bir cümlesi kalmıştı zihnimde evinden ayrıldığı ve kendisini son defa gördüğüm, göreceğimi düşündüğüm o gün, *“Beni o saldırıya uğradığım günün sonrasında yıkan ve bitiren tek şey insanların sessizliğiydi, insanlar genelde bir insanın gitmesini istediğinde sessizleşirler bu kadar..”* O sözlerin tüm acııcılığını hissettiğim yol süresince lanetler yağdırdım, hocamıza bunları yaşatan o insanlara, gözyaşarımla ıslanan yüzümdeki ince çizgilerle evime döndüğümde konuşamadım kimseyle uzunca bir süre. Bir yol hiç bu kadar uzamamıştı, uzun gelmemişti bana bu kadar, insanın zaman algısı yitiyordur belki de ağlarken. Sokaklar karanlık, gözlerim ıslaktı, çaresiz, bir büyük üzüntüye kapıldım, korkunç bir çaresizlikte hissettiğim.

Yaşamın içinde tükendiği, sonsuzluğun arayışı içinde gidişine seyirci kalıyordum hocamızın. Bir iyi insanı daha yitiriyor olmanın dayanılmaz sancısıydı bütün hissettiğim. Dünya şekilsizdi, belirsizdi insanlar, mutsuzluk, içten ve özel bir hastalık gibi içimdeydi; bir uykusuzluklar, kâbuslar, baş ağrıları dizisi gibi bir mutsuzluktu hocamızın ayrılacak olması ilçemizden. Eylemlerini bir inanç eylemi, bir umut eylemi olarak gördüğüm insanın bu şekilde olmamalıydı gidişi. Hazmedemedim hocamıza yapılanları.

Hayatın bana işe yaramaz bir uğultu, içi boş bir saçmalama gibi görüldüğü kararsızlıklarımı bulguladığım zamanlarda bu

dünyadaki varoluşuma değerini veren ve çekincesiz kabul edebileceğim felsefeler öğrenmiştim kendisinden ve kendisine yapılmış bu affedilmez yanlışın kırgınlığını gideremeyecek kadar küçücüküm, aciziyetimin derinliğinde kaybolmuştum o gün.

O çok ender rastlanan, sizi dinlerken zenginleştiren kimse-lerdendi.

O günlerde duygularımı, beklentilerimi, iç daralmalarımı ve isyanlarımı yüzü olmayan ama varlığı beni boğan bir halk yığı-nıyla paylaşıyordum; bu güç her yerde, benim dışımda ve benim içimdeydi; kalp atışlarımın arasından nefret eden bu güçtü.

Hocamıza yapılan o saldırıya dek henüz kin duygusunu tatmamış olduğumun, yalnızca oldukça soyut kızgınlıklar hissettiğimin farkına vardım, artık bunun tadını biliyordum.

Damağımda ve dimağımda unutulmazımın iziydi hocamız. Bana okuduğum kitapların en güzelinin hangisi olduğunu sorarsanız, söyleyeyim; hocamdır...

Kübra Sarıkaye / Isparta

YAŞAMAKÇI

Eğer bir anı anlatacaksam izin verin, bunu çocukça bir dille yapayım. Çünkü bilirsiniz, en çok çocuk yanımız hatırlar anıları; cebinden hiç eksik etmez, kitap aralarında, mısra sonlarında, yastık altlarında, yüzünde çizgiler okunana dek, gözlerine toprak dolana dek ah demeden taşır her anıyı... Aslına bakarsak çocuk yanımızdan başkası nedir ki kurulu bir robot değilse? Her gün uyanır; koşuşturur, otobüslere yetişir, hesap yapar, aş tutar, iş kurar uyuyup uyanır yeniden koyulur. Hep bir kısır döngü. Bunlar da iş mi diyorum şimdi kendi kendime. Oysa çocuk yanımız sırtlanır yaşamaya dair ne varsa. Mevzu acıysa en çok onun canı yanar, en iyi o bilir hasreti, onla hissederiz ağlamayı, gülmeyi, özlemeyi hatta kırılıp sevmeyi. Bir de biz büyükler basitliği nitelerken çocuk lafını kullanırız ya; şimdi soruyoruz kendimize, yaşamak içimizdeki çocuğa düştüyse, ya büyüttüğümüz yanımız? ... Zaten öğretmenim de hep derdi ki: *“Büyümeyi bırak evlat! Evvela içindeki çocuğun gönlünü hoş tut, büyümeyi bırak. Karnından önce kalbini doyur; doyur ki çocuğun ölmesin; o yaşasın ki sen yaşayasın...”*

Doğduk, biraz büyüyüp konuşmayı öğrendik, sonra yazmayı sonra hece hece okumayı... Okuyup yazınca yeni bir ufuk açtık

kendimize; dünyayı öğrendik, bakmayı hatta görmeyi duyduk tattık. Sayılar/şekiller bilimini, fen bilimini, dilleri, tarihleri, coğrafyaları ve daha birçok şeyi öğrendik. Edebiyatı öğrettiler edip olduk, aşkları dinledik dert bulup dertli olduk. Bilmek kutsaldı. Okumak, düşünmek, akıl etmek, öğrenmek ve öğretmek. Yıldızlı kelimeler... Bunlar asırlardır kutsaldı. Öğretmenlerse bu kutsiyetin asil savaşçıları... Onlar, -en azılı düşman- cehalete açılan savaşın erleri; kalemleri de cehle döndürülmüş aziz silahlardı. Bundan olsa gerek, öğretmenler de kutsaldı hep. Öyle ki eskiler, hocasının evinin yönüne ayak bile uzatmazlarmış. Heyhat! Ne kutsiyet... Bir açın karnını doyuran, bir susuza su ikram eden el kadar kutsaldı öğretmen. Çünkü insanoğlu büyük bir öğrenme açlığı ile yaratılıp gönderilmişti dünyaya. Ve zaten bu sebepten, astronomiden simyaya sayısız daldan ilmi öğrenmeye bir talip çıkmıştı hep.

Evet, İnsanoğlu neredeyse her şeyi öğrenmeyi ve öğretmeyi başarmıştı. Peki ya yaşamak? Yaşamak öyle alelade olacak bir şey miydi? Yaşamayı öğrenmeden yaşamın diğer alanlarına geçmek bir tabak çorbayla nefesimizi değiş tokuş etmek gibi bir şey değil miydi?

Böyle dertli bir anıya ne gerek vardı diyorum şimdi içimden. Siz de der misiniz bilmem ama gene de anlatmak isterim. Yirmi yaşına girmeye çabaladığım günler... Soyut bir büyüüş, varoluş hatta varlığını kimsenin inkâr edemeyeceği bir soyutluk sancısıyla kıvraniyorum. Sorsanız ne elle tutulur bir sebep bulabilirim ne de anlatabilirim bunu size. Öyle çok meyilliyim ki kırılmaya; kafamı kaldırıp bakıyorum kimsem kalmamış yanımda, boyuna kaçmışım herkesten her şeyden. İnsanlar benden korkar

olmuş ben insanlardan. Ne zaman hangi ara böyle oldum ben? Konuşmayı da vermişim diğer tüm herkese. Dışım yapayalnız, içim tıklım tıklım... Ne sancısıydı bu bilmiyorum. Yaşamak mı büyümek mi? Yoksa varoluş mu ya da varoluştan ziyade diğerlerinden farklı bir varoluş mu? Herkes hatta tüm aynalar bile farklılığımı yüzüme vurmakta, bense hem onlarla uğraşıp hem de içimdeki sancılarla boğuşuyorum. Ve bir gün, -delilik neyle neye göre ve nasıl anlaşılır ölçülür bilmem ama- delirmiş olduğum tanısını koydum kendime. Kim bilir belki de yalnızca farkındalığı bu, büyüdükçe her şeyin herkesin farkına varmaya başlamış olmak, gerçek dünyayı görmek tatmak ve bundan hemen kaçmak istiyor olmaktı. Evet, evet şimdi farkına varıyorum farkındalığı bu! Hani diyor ya Dostoyevski: *“Her şeyi anlıyorum ve bu beni öldürecek...”* Bendeki de yoğunluktan ziyade bir yanda tüm sahte ve yapaylıkların gururuma dokunuşu bir yanda da bilmediğim tanımadığım gerçeklerle tanışmaktı. Ama bunu birilerine anlatacak ne gücüm vardı ne de kanıtlama arzum. Yorgundum, aramızda kalsın, deliliği kabullenmek ve uzaklaşmak kolay ve iyi geldi. Ki bunu kabullendik de. Cümbür cemaat... Okulu bırakmaya karar verdim. Sorsalar kendi gönül rızamla kapatacağım kendimi bir odaya.

Sonra bir cümle... *“Ne çok acı var.”* ve bir cümle daha; *“Çünkü kırıldım, saç uçlarıma kadar...”* Bunu ben demediysem kim demiş olabilirdi? Okumaya devam ediyorum şöyle diyor; bilmediğim ve ne yapacağı belli olmayan bir duyguyla hırpalanıyorum boyuna... Biraz karıştırıyorum sayfaları, *“Neden diye sormayın hemen. Onu ben kendi kendime de açıklayabilmiş değilim henüz”*, kenara kurşun kalemle notlar düşülmüş; *“Bizimse hüznümüzün miktarı çok, kardeşim dedim acılarıma da kardeş olur musun?”* Ve

diyor ki; “ dedim ya oturuyorum öylece, iyi ki etrafımda kalbimi tanıyanlar yok... Benziyoruz, evet benziyoruz, bu çok ilginç! Ben okudukça farklılık hastalığımı atıyorum üstümden, sanki iyileşiyorum, iyi geliyor birisiyle bir satır arasında benzeşmek. Yalnızlığını atıyor insan omuzlarından. Kim peki? Kim bu acılarına kardeş arayan adam? Kitabın kapağını inceliyorum hemen. Cahit Zarifoğlu, ‘Yaşamak’ adlı bir kitap... Sanki ben okuyayım diye bilerek bırakılmıştı o kitap o masaya. Sanki öğretmenim beni anlamış, yüreğimin elinden tutmuş bana zarif bir arkadaş vermişti. O an öyle sanmıştım ama yalnızca güzel bir tesadüftü belki de bu. Arkamda durduğunu fark edince kitabı utanarak masaya koydum, “İlginç bir kitapmış ben izinsiz baktım affedin.” dedim. Hayret, gülümsüyordu. “Bu kitabı sana hediye edeyim, sen seversin kesin bu şairi.” dedi gülümsemeyi sürdürerek. “O da sen gibi Aristo biraz.” dedi. Anlamadım o an, gülümsedim, “Hayır demem.” dedim, kitabını bana verdi. Okulu bırakacaktım değil mi? Onun için oradaydım. Bu meseleyi tamamen unutup kitabı okumaya başladım sonra şiirlerini, denemelerini derken; ondaki insanları delirten soyutluk benim yaşama hazzıma dönüşmüştü, halden anlayan bir arkadaş acılara ortak bir kardeş, hisler okyanusunda yüzerek yaşamayı öğreten bir yaşamak öğretmeni. Hatta bizim tabirimizle ‘Yaşamakçı.’ Benzer yönlerimiz öyle çok ki Zarifoğlu ile şaşırmamak elde değil. Hatta korkuyorum umarım üniversite hayatımız da benzemez. Şaka bir yana, hemen öğretmen olmak isterim, çünkü savaşlar bitsin diye, çocuklar artık ölmesin diye, önce cehaletle savaşıp onu yenmeliyiz...

Hilkatimi kabulleniyorum bizim hüznümüzün miktarı çok... Ve savaşa savaşa yaşıyorum hayatı, olması gerektiği gibi. Çektiğim sancuları tanımlayabiliyorum şimdi, bende ki yaşamaktan da

ziyade yazmak sancısıymış. Yazmak ve yaşamak kimilerine göre çok farklı değildir zaten, kimileri yaşamak için yazar ve yazmak için yaşar. Yaşamak için bir mecburiyettir onlarda yazmak... Merhum Zarifoğlu ile tanıştığım günden beri yazıyorum. Allah rahmetini esirgemesin, mekânı cennet olsun zarif dostumun... Evet, öğretmenime gelince de, o güzel insan vesile olmuştu Zarifoğlu ile tanışmama. Gözü gönölü keskinmiş, dışımı bırakıp içimi görmüş. Allah ona da uzun ömürler versin.

Erengül Şeker / İstanbul

ERENGÜL RAYİHASI

Daha doğmadan başlamıştı benim hikâyem. Hoş, ben herkesin bambaşka bir hikâyesi olduğuna inanırım. Ama belki benimkisi daha bir başka... Hep bende kaldı, yine bende kalsın...

1453'te, rakamları toplamından Hristiyanların korktuğu yılda, kurulan İstanbul Üniversitesi'nin meşhur ana kapısının önünden geçerken, "*Benim çocuğum da bu üniversiteye gider mi acaba?*" demiş annem içinden, daha doğmama sekiz ay varken...

Güneşin doğduğu tarafta doğdum ben de. Hz. İbrahim'in, Hz. Eyüp'ün de doğduğu, '*Güneş*'lerin doğduğu tarafta doğdum. Daha birçok peygamberin, Ruh-ul Kudüs'ün ayak bastığı... Elruha'da...

Yaz sıcakları 50 dereceyi aşan Şanlıurfâda çetin, karlı günler yaşamadığından belki çok korkarım soğuktan, karanlık, güneşsiz günlerden... Vücudum bu kadar sığağa, gözlerim bu kadar güneşe alıştı ya soğuktan hep korkarım.

Derken bir oyunun içinden palas pandıras çıkıp gitmiş gibiydim, belki de yeni bir oyuna ya da sergüzeşte...

Aslında afakıma daha fazlası sığardı, ama ilk üç yıl alelade geçmişti. Benim okula başlamadan harfleri, sayıları da öğrendiğimi de düşünürsek daha bir alelade. Okuma-yazmayı, bir de toplama-çıkarmayı görmüştük üç yılda. Ama Rabb'imnin dergâhında dualarıma öğretmenlerimi de katmaya 4.sınıftaki öğretmenimi de tanıdıktan sonra başlamıştım.

Önce soyut ve somut sözcüklerinin tanımını öğretti bize. Sonra soyut bir şey nasıl somutlaştırılır, onu gösterdi. Mecalinin son katresini kullanarak hat safhada... Soyutlar... Hani elimizle tutamadığımız, gözümüzle göremediğimiz lakin kalbimizle açlığını hep hissettiğimiz soyutlar, merhale merhale somutlaştı bende.

Aralık'ın 30'unda doğdum. Kışta, o korktuğum, içimde hüznün hükümran olduğu mevsimde doğdum. Oğlak burcuyum. "Güven" bambaşkadır içimde. Belki de doğduğumda üşüyen küçük bedenimi kollarıyla, tebessümüyle, kalbiyle sınımsız saran annemin verdiği o azami güveni, onun emarelerini ararım hep.

Vali Bey gelmişti sınıfımıza. "Sınıf başkanı çiksin bakiim tah-taya." deyip fen dersinden bana sorular sorup, cevaplarımı 'yanlışlayarak' yanıltmaya çalışmıştı beni. Nihayet öğretmenim Vali Bey'e, "Efendim çok uğraşmayın öğrencimle oyuna gelmez, o ne sorsanız bilir zaten." deyince Vali Bey bana hediye verip, artık oturabileceğimi söylemişti. O gün öğretmenimin bana güvendiğine inanmıştım. Benim de kendime güvenim artmıştı bir nebze daha. Sonra bir gün pikniğe gittiğimizde "Tavuk ızgaranın yanına salatayı da sen yapacaksın." dediğinde yaşıma, boyuma, kiloma bakmadan yapabileceğime inandığında, bana güvendiğine daha çok inanmıştım. Ve gerçekten o gün herkes salatanın çok

güzel olduğunu özellikle söylemişti. Şimdi bu son yıllarda yeni yeni yemek yapmaya başladığımda herkes çok beğeniyor yine yaptıklarımı. Kim bilir, belki o gün öğretmenim bana güvendiği için ben de inandım yapabileceğime. Ve tabii annemin hünerli ellerinden çıkan yemeklerin de mahir olduğundan kaynaklı.

Sonra piknikte o gün yüksek bir dağa çıkacakken kayalıkların üstünden sınıfça, arkadaşlarımla korkusuzca çıktığımızı gördüğümde, biraz mahzun bakıp, düşününce nasıl çıkacağımı biçare, elimi tutup, “*Biz beraber çıkalım.*” dediğinde ona güvenebileceğime inandım.

Beden eğitimi dersleri... Herkes matematiği sevmezdi sınıfta, aksine ben matematiği çok sevip beden eğitimi dersinin gelmesini istemezdim. Aslında bana alabildiğine ağır görünen topların her an bana çarpacağından korktuğumdan sevmezdim bu dersi. Bundandır demek ki en çok tüy topla oynanan badmintonu seviyor oluşum. Beden eğitimi dersindeki bu kaygımdan dolayı öğrenilmiş çaresizlik hükümrandı hislerimde. Ama bir gün sınıfa göre zor bir oyunda yanmayan son iki kişiden biriydim ve bir anda sarı saçlarım, sarı pijamalarımla tüm sınıfın ellerinde havadaydım sapsarı. Sonra öğretmenim, oyunda ne denli dikkatli davrandığımı söyleyip övgü dolu cümlelerle tebrik edince beni, o gün gerçekten inanmıştım, güvenmiştim kendime. Çünkü birçok şeyi başarabildiğimi biliyordum. Onur, takdir belgelerim vardı. Okulun en düzenli öğrencisi seçilmiştim. Ayrıca okul birincisiydim. Şiir, hikâye, resim yarışmalarını kazanırdım. Bilgi yarışmasında birinci olmuştuk... Ama beden eğitimi dersinde de başarılı olabileceğime, o gün öğretmenimin güven dolu bakışlarıyla bakışlarımız kesiştiğinde inanmıştım.

Bir gün Türkçe dersinde dersle ilgili bir şey söylerken öğretmenime, cümle içinde kullandığım bir sözcüğü sorup anlamını bilmediğini söylemişti. O sözcüğün ne demek olduğunu açıkladığımdaysa, “*Teşekkür ederim, bunu bilmiyordum, öğrenmiş oldum.*” demişti. Öğretmenin bilmediği bir şeyin benim bilebileceğimi, hangi yaşta olursa olsun herkesin birbirinden öğreneceği bilgilerin mutlaka olduğunu öğrenmiştim o zaman.

“Ben asıl teşekkür ederim öğretmenim. Bana bu kadar güvendiğiniz, bunun yanında kendime güvenmemi sağladığınız ve size güvenebileceğimi gösterdiğiniz için minnettar ve müteşekkirim size, azami derecede...”

Demiştim ya önce soyut sözcükleri öğretti bize, sonra soyutlar nasıl somutlaştırılır, onu gösterdi. ‘*Güven*’ önemlidir herkes için, hele biz oğlaklar için. Çok derin katmanlıdır içimde. Sevgiyi, hayali, iyiliği, umudu, sevinci, mutluluğu... gösterdi bize. Mecalinin son katresini had safhada kullanarak ve bizi kırmadan, incitmeden öğretmeye çalışırdı hep. Kim bilir belki sabrı en iyi bilenlerdendi. Fakat bir gün ders başlamıştı. Sınıf ısrarla susmayı, hocayı kızdırmıştı. Derken sınıfımızdaki Kader ve bir arkadaşı girdiler sınıfa. Ağlıyordu Kader, meçhule bakar gibi mahzun gözlerle. Sanki üstünü kapadığı şerhaları, acıları depremiş, artık içinde saklamaya mecali kalmamış gibi yüreğinden didarına akıtmıştı acılarını damla damla. İçli içli ağlıyordu Kader.

Dedim ya bayağı sinirlenmişti öğretmenimiz. Hani tahammülü kalmaz ya bazen insanın. Birilerine pandomim koparken birilerinin banteline dokunur da bazen, asıl pandomim o zaman başlar. İşte hocanın sınıfa sinirlenmesine vabeste Kader’in hem derse geç kalması hem sınıfa ağlayarak girişiyle, yine birilerini

şikâyet mi edecek, düşüncesini uyandırması, hocanın ona, evet biraz sert, öfkeli: *“Peki sana ne oldu, niye ağlıyorsun?”* diye bağırmasına sebep oldu. Uzun sürmedi hocanın yüzündeki kızgın ifade. Kader’in cevabı şaşırtmıştı hocayı, hepimizi tabi. Hıçkırıklarla, söylemekte biraz zorlansa da dökülüverdi ağzından onu asıl ağlatan. *“Babam ölmüş öğretmenim.”* diyebildi ancak. Cidden duygular bu kadar çabuk mu değişirdi, yüz bu kadar çabuk belirtir miydi hüznü, hüsrânı? Hani az önce sınıf susmayarak kızdırmıştı ya hocayı, şimdi susmuşlardı kendi kendilerine. Sükût, sükûnet... Duruldu her şey. Hüsrana uğramıştı hoca, gözyaşlarını saklamayı hiç becerememişti. Bardaktan değil koca bakraçlardan boşanırcasına elem yağmıştı üzerine.

Demek bu kadar hızlıydı en ufak bir öfkenin nedametini hendeklerden çıkarıp arşa değin hissetmek. *“Öfkelendiğinde sus.”* hadisini kaç kez tekrarlayıp içinizden kızdınız kendinize öğretmenim. Kim bilir kaç kez...

Fakat ne kötüydü ektiklerini biçmenin sürurunu, neşvesini tadacakken unutulmak. Lakin makûs durumlarda hep özne olmak, kendinden bilmek, daha çok sükût-ı hayale uğrayanlardan olmak.

Eğitim hayatımda- geride bıraktığım, dile kolay, on dört yılda- gerçekten birçok öğretmen gördüm, tanıdım. İçlerinde sevmediğim, sevmediğim, ideal bir kişiliğe, karaktere sahip olmayı da oldu mutlaka. Ancak bana birçok şey katan, kazandıran öğretmenlerim de oldu, bunun yanında. İşte onlar hep bulundu dualarımda. Bilirim çünkü gerçek bir öğretmenin ne denli fedakârlıkta bulunup aynı zamanda ne denli mütevazı olduğunu.

Dedim ya sevemediğim öğretmenlerim oldu. Beni üzen, dersten soğutan, ağlayarak ders çalışmama sebep olan öğretmenlerim oldu. Dersinden, daha doğrusu hocasından dolayı dersinden korkup ağlayarak çalıştığım, okulda sadece benim yüz (100) aldığım ve o notuma hiç sevinmediğim hocam oldu. Bu tür hocalara serzenişlerim geçmişimde kep saklı. Ama beni kamçılayan, matematiği çok sevmemi sağlayan, bana hep yardımcı olan, bu şekilde daha çok heveslenip, azimle çok çalışıp 100 aldığım ortaokul matematik ve Türkçe hocalarım gibi hocalarım da oldu.

Bu tür öğretmenlerimi yalnız 24 Kasımlarda “dünyanın bütün çiçekleri” okunurken hatırlamam işte ben. Aslında öğretmenliği kutsamam ben asla. Hiçbir öğretmenime hayranlık duymadım. Çünkü hiçbiri zaten mükemmel değildi. Sadece iyi yönleri fazla olan öğretmenlerimin kötü yönlerini görmezden gelmek istedim, ama hep farkında oldum. Çünkü ben en çok bir şeye sorgulamadan körü körüne bağlanan insanlardan korkarım. Düşününce zaten birçok sorunu halletmiş oluruz ancak maalesef ki bizim çağın korkulur sorunlarından biri düşünce yoksunu oluşumuz. Çocuklarımız daha küçücükken başlayınca televizyon izlemeye, beyin hücrelerini köreltmeye de başlamışlardır, bilesiniz efendim. Çünkü çocuğun daha kafası boşken, düşünebilecekken görsel ifadeleri kafasını, beynini yormadan alınca belleğine, zekâsını kullanmadan kolayca öğrenmiş, bilgi elde etmiş olur. Sonra ileride çocuklarda matematiği anlayamama sorunu tespit edilince, sorar veliler: Neden ki acaba hocam? Bilmem ki neden acaba? Düşünemediklerinden olabilir mi?

Daha önce söylemiştim: *“İnsanlarımız matematikte ilerlemedikçe, kitap okumadıkça, dinine bağlanmadıkça, sorgulamadan*

sürü psikolojisine uydukça, başkası için yaşamayı bırakmadıkça bu ülkenin gelişeceğine inanmıyorum, vessalam.” Tabi bu benim görüşüm. Değişmedi fikrim. Bizim handikap ve sorunlarımız ilelebet bunlar olacaktır ne yazık ki efendiler. Ve bu sorunlar, salt elitler, eğitimciler, aydınlar bezminde tartışılmanın serhad-dini aşıp, ülke istikbalini bir nebze olsun düşünen her bir beşere dokunup dert olabilince medeniyetimiz hendeklerden kurtulup afaka ulaşacaktır.

Bense bu yöndeki çabalarımda istikrarlı olmakta kararlı ve ısrarlıyım. Hani birilerinin çok çaba harcadığını, hep bir şeye-re kafa yordüğünü görünce der ya bazıları; “*Dünyayı mı kurta-racaksın?*” Kim bilir, belki de daha fazlası. Bilemiyorum. Belki bazıların ahiretlerini de, Allah’ın izniyle... Kaldı ki ben mesle-gimi de asıl amaçlarıma ulaşmamda bir araç olarak görüyorum ve bu aracın beni hayallerime, hedeflerime ulaştıracak çok doğru bir araç olduğunu düşünüyorum. Ki zaten benim aklım da kü-çüklüğümden beri doktor ve öğretmenlikten başkası da yoktu. Ve ileride işini severek yapacak nadir insanlardan olacağımı dü-şünüyorum. Çünkü öğretmenliği kafamda tatilleriyle, rahatlı-ğıyla eşleştirenlerden değilim. Bilen bilir efendim bu mesleğin emsalsiz oluşunu. Bunun yanında öğretmenliğin kutsal oldu-ğu-nu savunanlarla pek hemfikir değilim. Zira kutsal olan bir şeyde para olmaz. Kutsallık başka sözcüklerin sıfatıdır, mekân, toprak, peygamberlik... gibi. O yüzden öğretmenlik kutsal değil profes-yonel bir meslektir. Gereği gibi yapıldığında tabi.

Kardeşimin bana hediye ettiği kitapta çok güzel dile getirmiş hatta öğretmenlik yapma ve öğretmen olmanın farkını. *Kitap*, İrfan Erdoğan ve Doğan Cüceloğlu’nun “*Öğretmen Olmak/ Bir*

Cana Dokunmak” adlı kitabı. ‘*Bir cana dokunmak*’ ne kadar derin anlamlı, sevgi ve şefkat dolu, görkemli bir ifade. Ve kitap da en az ismi kadar afili, dikkat çekici; mahir üslubu ve içeriğiyle. Ayrıca kitabın yazarlarından İrfan Erdoğan’ın bizim üniversitede profesör oluşu beni, okurken daha bir heyecanlandırmıştı ve aynı fikirde olduğumuz konuların çokluğunu gördükçe bir an önce onunla tanışmak istemiştım. Hem bu kadar yakınımdayken tanışmalıydım mutlaka. Düşündüğümü fiile geçirmek adına birkaç kez gittim odasına ama denk gelmedi, bulamadım odasında. Nasip değilmiş herhalde. Ama en azından eylemde bulunmuş olmam da rahatlattı içimi bir nebze. Annemse o kitabı kardeşimin de okuması gerektiğini söylediğinde, kardeşim; “*Ama ben öğretmen olmayacağım ki*”, deyince; annem, herkes biraz öğretmen olmalıdır aslında, dedi. Bir anne çocuğuna, bir usta çırağına faraza. Nihayetinde herkesin öğretmenlik yeteneğine ihtiyacı vardır mutlaka. O yüzden “*Herkes okumalı bu kitabı.*” dedi annem. Ve bilir misiniz annem o kitabı okumadan kitabın içinde iki profesörün söylediği şeyleri söylemişti. Hani bir de yıllar öncesinden benim İstanbul Üniversitesine gideceğimi içinden geçirmişti. Belki de dua yerine geçmişti. Ve yine geçerken bir gün Öğretmen Lisesinin önünden, daha ben ilkokuldayken, “*Bak belki de bu senin lisen olacak.*” demişti...

Daha doğmadan başlamıştı hikâyem. Hoş, ben herkesin bambaşka bir hikâyesi olduğuna inanırım. Ama belki benimkisi daha bir başka. Kötü şeyler oldu bazen hikâyemde, ama olsundu. Güzel şeyler de oldu. Annem, ailem hep yanımda oldu. İyi öğretmenlerim oldu. Bazen beraber yazdık hikâyemi. Belki de öğretmenlerimin dokunduğu binlerce farklı çiçekten biri oldum. Erengül çiçeği... Ben de onların hikâyesine girdim belki. Eren-

göl rayihası ağır ağır yayıldı öykülerin arasında. Kıştan baharistana, güneşli günlere. Çünkü afakına daha fazlası sığardı. Yayıldı Erengül rayihası, hani hep benzettikleri kuğu edasında. Çok sevdiği İstanbul'a yayıldı. Yayılırken usul usul bazı öğretmenlerinin hatıralarına takıldı. Çünkü çiçekler unutmaz ona dokunanları...

ÂDEM ÇETİN (Sınıf Öğr.)

Sevgili kızım,

Seni tanıdığım günden beri kendimi iyi hissetmemi sağladın. Sana bundan dolayı teşekkür ederim.

Sen de bulunan üstün vasıfları her zaman geliştirmek için çaba harcaman bil ki beni çok mutlu eder.

Her çiçeğin ayrı bir güzelliği ve kokusu var. Sen de benim hayatımda kokladığım en güzel çiçeklerden birisin. Mutluluklar...

-5/D Sınıfı-

FETHİ AKOĞUL (Eğitim Dersleri Öğr.)

Sevgili öğrencim Erengül

Şu fani dünyadan geriye kalan tek şey bıraktığımız hatıralar, anılar. Senin gibi ağırbaşlı, saygılı, kendini bilen bir öğrencim olduğu için kendimi şanslı görüyorum. Geride bıraktığımız dört yıl boyunca seninle ilgili tek bir olumsuzluk hatırlamıyorum. Bundan sonraki yaşamında huzur ve mutluluk diliyorum. İnşallah istediğin üniversiteyi ve bölümü kazanırsın.

Her iki cihanda mutluluklar diliyorum.

Allah'a emanet ol.

-12 Fen/A Sınıfı-

Mehmet Güneş Anadolu Öğretmen Lisesi

AHMET BAHADIR CANBAZ (Müzik Öğr.)

Sevgili öğrencim Erençül,

Okuldaki tutum, davranış ve ağırbaşlılığıyla tabi çalışkanlığını göz ardı etmemek gerekir. Her öğretmenin tereddütsüz idealindeki öğrenci örneğisin. Hayatının her döneminde başarılarla uçarcasına ulaşmanı temenni eder, bir ömür boyu sağlıklı, sıhatli ve Yüce Rabbimin sevgisini kazanan O'nun örnek gösterdiği kullardan olmanı dilerim.

Hocanı unutma...

-12 Fen/A Sınıfı-

Mehmet Güneş Anadolu Öğretmen Lisesi

Pelin Filiz / İzmir

BİR MELEĞİN KANADININ ALTINDA

Okulun ilk günü, heyecanla mavi önlüğümü giydim, beyaz yakamı taktım. Kendimden büyük çantamı sırtladım. Okula adım attığımda; henüz minicik bir kız kalbim küçük bedenimde delice çarparken gözlerim yaşlı, anneme bakıyorken tanıştım onunla. Annemden ayrılmak benim için tarifsiz bir acıyken o an karşımda annem kadar iyi bir meleğin olduğunu fark edememiştim. Küçük ellerime dokunup kocaman gülümseyerek bana güven verdiğinde anlayamamıştım. Henüz yedi yaşındaydım ve bildiğim tek şey sevgiydi.

Benden büyük sırama oturdum, beklemeye başladım. Tah-tada garip şeyler yazıyordu. Onları inceledim. Karşımda yeşil bir tahta, onun önünde öğretmen masası, etrafım sıralarla dolu. Duvarda mevsim panoları... Benim için soğuk bir görüntüydü. Herkes yabancı. Gerçekten burada durmak zorunda mıyım diye düşündüm. Zaten sınıfa gelirken de diğer öğrenciler tarafından ezilmeme ramak kalmıştı. Burası güzel bir yer olabilir miydi yoksa korkutucu mu? Tüm bunları anlamlandırmaya çalışırken kapıdan o geldi. Gülümseyerek hepimize baktı. O an soğuk görünen sınıfta sıcaklığı hissettim. Çok sonradan anladım ki öğret-

mensiz bir sınıf amaçsız, boş ve soğuk. Sınıfı anlamlandıran, dolduran ve ısıtan öğretmenlerimiz ve onların samimi, iyi kalpleri.

Hepimize çocukları gibi baktı, bize korkmamamız gerektiğini anlattı. Hâlâ aklımdan gitmez o an. Gözümü kapattığımda bile karşımda yeşil tahtanın önünde kızıl küt saçları, parlayan gözleri ve kocaman gülümseyen yüzüyle bana bakar. Sonra kendini tanıtır. Adı Gülsün. O günden bugüne kadar aklımdan çıkmayan isim. Tüm kalbimde ve zihnimde yer edinmiş o güzel isim. Henüz küçük bir çocukken ailemden sonra tanıdığım bir yabancı beni nasıl böyle etkileyebilirdi? Aklımda hep onun adı Gülsün. Annemle babamın, sürekli anlatarak kafasını şişirdiğim ileride onun gibi olmak istediğim Gülsün. Ellerimden tutup beni şefkatle büyüten Gülsün. Bana öğretmenliğin yalnızca bir meslek olmadığını gösteren, bugün beni ben yapan Gülsün.

O günden sonra öğrendiğim her şeyi borçlu olduğum o inanılmaz kadın ne yaparsak yapalım bize surat asmadı. Bazen tuvalete götürdü bazen ellerimizi yıkadı, yemeğimizi yedirdi. Hem de bunları tek bir kişiye yapmadı, o otuz çocuğun da annesiydi aynı zamanda. Yetmedi ellerimizi dahi kremlerdi yeri gelince. Belki de çoğu anneden daha şefkatliydi. Düştüğümde çoğu kez onun omzunda ağladım, gözyaşlarımı sildi. Hep ikinci annem olarak kaldı. Sadece öğretmenlik yapmıyor kutsal bir görevdi onunki. Öğretmenim sayesinde hep başarılı bir öğrenci oldum. Ödevlerimi önceden ve eksiksiz yapardım. Gülsün, biraz daha mutlu olsun, gülsün adına yakışır şekilde diye. Onun yüzünde tebessümü gördükçe mutlu olur, gururlanırdım.

Aradan yıllar geçtiğinde dördüncü sınıf iken okula seve rek gitmeye devam ediyordum. Öğretmenime kendi yazdığım

yazıları okuturdum, beğenir ve devam etmemi isterdi. Bir gün beni yanına çağırdı. *“Senden çok şeyler bekliyorum, başarılı bir öğrencim ve tatlı kızsın.”* dedi. Bana hep kızım derdi. Yine duyduğumda sevinmiştim. Fakat öğretmenimin gözleri bana hüznü bakıyordu ilk kez. Buna anlam veremedim ve kendimi kötü hissettim. Acaba öğretmenimi ben üzmüş olabilir miydim? Sonra konuşmaya devam etti. *“Hep başarılı bir öğrenci olmanı istiyorum, büyüdüğünde güçlü bir insan ve iyi bir meslek sahibi ol.”* dedi. O an bunlar bana çok uzak bir zaman diliminde gerçekleşecek hayaller gibi geldi. Yine de dinlemeye devam ettim. *“Seni bir yazar ya da Türkçe öğretmeni olarak görmeyi çok isterim.”* dedi. O ana kadar öğretmen olmayı çok düşünmemiştim. Bunları öğretmenimden duyduktan sonra aklımdan hiç çıkmadı.

Ertesi gün okula daha mutlu geldim. Öğretmenimiz sınıfa geldi ama Gülsün bu kez hiç gülmüyordu. Gitmek ve bizi bırakmak zorunda olduğunu söyledi. O an o kadar şaşkın ve üzgündüm ki öğretmenime sarılmaktan başka bir şey yapamadım. Hepimizle vedalaştı ve gitti. Gitmişti artık. Bizim öğretmenimiz değildi. Nasıl olurdu? Hepimiz arkasından ağlıyorduk. Bütün sınıf ağladı. Yine de en çok ben ağlıyordum sanki. Çantamı topladım. Okulun ilk günü ağlayarak girdiğim kapıdan yine ağlayarak çıktım. Gözyaşlarım hiç durmadı. Tüm yol boyunca ağladım, daha çok ağladım. O an hayatımdaki ilk kaybımı yaşıyordum. Her şey tüm hatıralar aklıma teker teker geldi; okulun ilk günü, gülüşü, düştüğümde ağlayışım, aşı olurken üzülmeme dayanamayıp teselli etmesi... Benim ikinci annem benden gidiyordu. O gün hep ağladım. Hatta beni yarı yolda bıraktığı için kızdım bile öğretmenime. Sonra ona kızdığım için kendime kızdım. O günü hatırladığımda hâlâ aynı acıyla duygulanıyorum.

Onsuz okul benim için boştu ama gitmek zorundaydım. Yeni öğretmenimizle tanıştık. Onun suçu yoktu ama onu kabullenmemiz uzun zaman aldı. Tanıdıkça iyi biri olduğunu gördük. Ama Gülsün yoktu o yeşil tahtanın önünde. Artık dersler sadece dersti benim için. Hiçbir şey çocuklukta ilk sevginin yerini tutamazmış onu anladım. Öğretmen olmak çocukların hayatına dokunup onları mutlu etmek ve en iyi şekilde eğitmekmiş.

Öğretmenimin gitmeden önceki bana verdiği öğütleri aklımdan hiç çıkmadı. Yarışmalara katıldım. Şiir yarışmasında dördüncü ve mektup yarışmasında birinci oldum. Beni yazar olarak görmek isteyen Gülsün için. O beni ödülü alırken göremese de kalbinin benimle olduğunu hissettim daima. Küçük tatlı kızın senin için almıştı ödülleri Gülsün öğretmen. Sen bilmesen de seni onurlandırmaya devam edecek.

Aradan yıllar geçti öğütlerini dinlemeye devam ediyorum öğretmenim. Kendimce iyi ve başarılı bir insanım. Dokuz Eylül Üniversitesi'nde Türkçe öğretmenliği okuyorum. Öğretmenliğin ne olduğunu, amaçlarını, güzelliğini senden öğrendim. Öğrendiklerimle bu güzel mesleği yaşatmaya devam edeceğim. Çocuklarımın hayatına dokunup onların mutlu, eğitilmiş, güçlü ve iyi bir insan olmalarına yardım edeceğim, sana sözüm olsun değerli öğretmenim ben de birilerinin Gülsün'ü olacağım.

Son olarak her öğretmen bir melektir fakat ben hâlâ herkeste ilk meleğimi arıyorum. İnanıyorum ki o melek içimde ve bunu gören öğrencilerim olacak.

Gülsün'e...

Ferhat Ağca / Kahramanmaraş

DERTLİ BİR HOCAM

Onu tanımak sıradan bir lise öğretmenini tanımak değildi; adeta, ab-ı hayat suyunu tattıran bir sakiyi ve yol gösteren bir önderi tanımaktı. Onun için sınıf bir derslik değil, bahçeydi. Öğrencileri ise yetiştirilmeyi bekleyen birer gülfidandı. Her birinin farklı bir isteği ve her birinin dikeniyi vardı. Ama bunların hiçbiri yıldırılmazdı hocamı, bilirdim davası vardı. Batan dikenlere rağmen o, bitmeyen sabır ve emekle fidanlarını sular, beslerdi. Bilirdi bir gün dikenlerden ibaret olan fidanları gül açacaktı. Erkekleri Anadolu'nun yağız delikanlıları, kızları ise birer asker anası olacaktı. Gülü severdi hocam. Onlar, eli nasırlı babaların evlatları ve evladına helal süt emdirmek için akşam yemeğinde tarhana çorbasına tamah eden anaların çocuklarıydı. Gülü severdi hocam. Gül koklama pahasına tomurcuğun inadına katlanırdı. Kırmızı gül türküsünü bu yüzden çok severdi. Teneffüslerde dışarı çıkmaz, kırmızı gül türküsünü açtırır, Maraş'ın meşhur Kara Lisesinin pencerelerinden ta ötelere dalar, uzaktaki dumanlı dağları gözetlerdi Ferhat misali...

Uzaktan izlerdim, bilirdim derdi vardı. Dertliydi hocam, yüzündeki her bir çizgi yetiştirdiği bir talebesini hatırlıyordu; kimi

doktor olmuştu, kimi hâkim, kimisi ise yüksek bürokrat. Her biri vatan uğruna, görev aşkıyla yanan birer alperen olmuştu. Her zaman arar sorardı durumlarını, “*Mezun ettik işte, tamam.*” demez, dertlerini dinler, onlarla birlikte dertlenirdi hocam. Bütün bu yüke rağmen dik yürürdü hocam. Kara Lisenin koridorlarında görüldüğü zaman; rüzgâr soluğunu keser, bütün kapılar ona açılır, saygıya dururdu öğrenciler... Dik yürürdü hocam, mehter bölüğünün sancaktarı gibi vakar sahibiydi. Bilirdim; derdi vardı, davası vardı ve haktı.

Kimileri çok sert bulurdu hocamı. Bir haksızlık gördüğü zaman dayanamaz tepki gösterirdi, eğer vatan ve millet üzerine bir konu tartışılıyorsa onu kendi görüşünden caydırabilecek biri asla bulamazdınız. Gözü karaydı hocamın, belki de soyadı bu yüzden böyleydi. O an ne kadar sinirli olsa da karşısındakinin gönlünü almadan bırakmazdı, çünkü onun yükü her zaman sevgi ve hoşgörüyüdü.

Derviş meşrepti hocam, kısacası bu dünyanın adamı değildi. Bunu; genelde konuşmalarından ve dinlediği türkülerden anlardım. Her zaman “*Birbirinizi sevin.*” derdi, “*Siz buna muhtaçsınız, biz buna muhtacız çünkü insanız.*” derdi. İnsan olmaktan, bir de Müslüman olmaktan bahsederdi çoğu zaman; dünyada kullanılan lüks eşyalara dair istekleri olmayan, iki cihan için idealleri olan yani modern köle olmayan Müslümandan. “*Meşakkatin adın murat koymuşlar.*” diye bir türkü dinlerdi. Bu türküyü dinlemeye başlamışsa ‘dünya’ ile derdi artmış demektir, kim bilir yine ne için dertlenmişti. Meşakkatten muradı neydi? Ya da meşakkatin hocamdan muradı neydi? Bilmiyorum. Peki ya dünyanın hocamla derdi neydi? Onu hiç bilmiyorum.

Hocam ironik biriydi, ironik konuşurdu. Onun fikri, yaşayış şekli ve dili yerliydi. Bize anlattığı ders ise yabancı dildi. Onunla tanışan herkes yabancı dil öğretmeni olduğuna inanmazdı. Çünkü yerel dille konuşur, yerel giyinir ve türkü dinlerdi. Almanya'ya ya da İngiltere'ye gitmiş, batıdan övgüyle bahseden, konuşurken aralarda batılı cümleler sarf eden bir yabancı dil hocası değildi. Derslerde sık sık *“Ben batıdan bize herhangi bir iyiliğin geleceğini düşünmüyorum, çünkü ben batının zihninin ne kadar bozuk olduğunu biliyorum ama siz yine de bu dili öğrenin.”* der ve öğretirdi de.

Hocam bize sadece yabancı dil dersi vermezdi, hayat dersi de verirdi. Nasıl ‘insan ve Müslüman olunur’un yanında hayatın nasıl yaşanması gerektiğini de anlatırdı bu hayat dersinde. Balık tutmaya gidin derdi hocam. Ayakkabılarınızı çıkarın, toprağı ayaklarınızda hissedin. Bilin ondan olduğunuzu. Ayaklarınızı suya sokun, suyu hissedin; bilin bir damla sudan olduğunuzu. Balık tutun sonra, sudan çıkmış balığın nasıl çırpındığını hissedin, bilin bir nefesten ibaret olduğunuzu ve ona göre yaşayın derdi. Hocam bize hayat dersi de verdiği için hayatımıza dair önemli kararlar alacaksak veya hayatımızı nasıl yönlendireceğimize karar vermemişsek istişare edeceğimiz tek insan yine hocamdı.

Bir gün arkadaşın biri gelip *“Hocam ben ne olacağıma karar veremedim. Doktor mu olayım, eczacı mı?”* deyince Hocam *“Adam ol.”* dedi ve bir dostunun bir dergide yayınlanan *“Adam Olmak”* yazısını okumasını söyledi. Böyleydi hocam, sanki her hastaya ve hastalığa göre hazırlanmış hazır reçeteler gibi, okunmasını tavsiye edeceği veya okuyacağı yazıları vardı. Bu yüzden de önemli karar aşamalarında hocama danışırdık.

Hocamın ders saati geldiğinde o gün ders işlemek canımız istemiyorsa bir şekilde dersi sabote etmemiz gerekiyordu ve bunu yapacak bir kurban gerekiyordu. Bu seçilen kurbanın görevi ise hocama bir soru sormak ve dersin kaynamasını sağlamaktı. Kurbanın yapacağı iş çok zor değildi ama hocamın kızma ihtimali de vardı. Bu yüzden o kurbanı bulmada biraz zorlanırdık. Oysa her denemede hocam bunu anlardı ancak kızmazdı. Bilirdi ki biz, aslında dersi kaynatmak için değil de kendisinin hoş sohbetine talip olduğumuz için bunu yapıyorduk, o da bu yüzden buna müsaade ederdi.

Yine bir gün ders başlamadan bizim kurban devreye girmişti!

- Hocam, bir soru sorabilir miyim?

- Sor bakalım.

- Hocam bu “sanat”ı nasıl anlamalıyız? Dün televizyonlarda izledik, sanatçı dediğimiz insanlar abuk sabuk işler yapıyor. Arkadaşlarımızın çoğu da onlara özeniyor biliyorsunuz!

Hocam soruyu duyar duymaz mevzuu anlamıştı ve kendisi de evvelki akşam haberleri izlemiş olacak ki bir an dertlendi. Yoklama defterini imzalarken “*Tamam anlaşıldı.*” der gibi bir an güldü ve sonra anlatmaya başlamak için, imzaladığı yoklama defterini kapatıp kalemını cebine koydu. Biz de sıra altından ellerimizi ovuşturarak seviniyor, anlatacaklarına gönlümüzü ve zihnimizi açıyorduk.

Ve hocam o eşsiz sohbetine başlamıştı...

“Şimdi çocuklar! Öncelikle sanat nedir? Sanatçı kimdir? Aydın kimdir? Münevver kimdir?” bunları bilmemiz lazım.

“Sanat dediğimiz şey halk için mi yapılmalı yoksa sanat için mi, diye bir soru dolaşır insanlar arasında, ben bu soruyu saçma buluyorum. Bir sanat eseri; bu, ister bir şiir olsun, ister bir tiyatro, isterse bir resim, fark etmez ne olursa olsun; o toplumun değerlerini taşıyın da kim için ya da ne için yapılırsa yapılsın! Önemli olan budur. Bir sanat eserine baktığımız zaman bunu bir Müslüman Türk yaptıysa bakar bakmaz da bu bir Müslüman Türk sanatçıya ait dememiz lazım, bu da ancak kendi değerlerimizi işlemişse mümkün olur. Bizi dünya içerisinde diğer insanlardan ayıran şey bizim kendi değerlerimizdir. Bakın mesela bizi şu an bir Amerikalıdan ayıran ilk özelliğimiz Türkçe konuşuyor olmamız. Şimdi bakıyorum gençlere, farklı olma adına yabancı müzik dinliyorlar! Yahu tamam da güzel kardeşim, bunu şu an dünyada her genç dinliyor! Amerikalısı, İngiliz’i, Yunan’ı; herkes dinliyor. Sen bunu dinlemekle farklı olmuyorsun ki! Ama türkü dinlediğin zaman farklı oluyorsun aslında, çünkü her türkünün bir öyküsü var, bu topraklarda yaşanmış bir üzüntüsü ya da sevinci var ve sadece bize özgü. Biz bir Amerikalının dinlediğini ya da yaptığını yapamayız çünkü bizim dünyaya bakış açımız, dünya görüşümüz onunla aynı değil! Bu yüzden sanatta da, edebiyatta da, yaşayış şekliyle her konuda onlardan ayrı olmamız lazım ki biz ancak o zaman “biz” oluruz. Dün görmüşsünüz televizyonda, sanatçı denilenlerin yaptıklarını hangimiz kabul edebiliriz. Bizim toplum değerlerimizde böyle bir şey var mı? Eğer biri “Ben gerçek bir Türk sanatçısıyım.” diyorsa ya da bunu iddia ediyorsa, Anadolu’nun herhangi bir yöresinin herhangi bir mecrasındaki insanların ‘ayıp’ diyerek yüzünü çevireceği işler yapamaz! O kadar.

Bir sanatçı; aydın olmalı, yaşadığı toplumun münevverleri arasında yerini almalı sanatıyla. Bir kandil gibi etrafını aydınlatmalı. Hayatta insanların kaçırdığı noktaları gözlerinin önüne getirmeli, eğer unutmmuş oldukları gelenekleri varsa onları hatırlatmalı, kendi kimliklerini hatırlatacak işler yapmalı ve kişiyi özüne döndürmeli. Mimar Sinan sadece bir mimar değil aynı zamanda bir sanatçıydı, onun eserlerine baktığınız zaman taşları bir nakış gibi işlemiştir ve gördüğünüz her bir nakış bizi anlatır ve bizi taşır. Üstad Necip Fazıl da şiir mimarıydı, o da kelimeleri şiirlerine nakış gibi işlemiştir. Onun mısralarında da her zaman bizi görürsünüz. Asıl sanatçılık ya da sanatkârlık gönüller imar etmektir aslında. Bu örnek verdiğim iki insan da gönül mimarlarıdır.”

Hocam konuşmasına ara verip her zaman, sesi güzel olduğu için şiir okuttuğu Mehmet'e dönerek “Üstad Necip Fazıl'ın Çile'sini oku da dinleyelim Mehmet'im.” dedi. Mehmet her zamanki gibi şiiri güzel okumuştı, hocam da o okurken maziye dalmıştı. Şiir bittikten sonra kısa süreli bir sessizlik oldu ve hocam devam etti.

“Bakın siz de dinlediniz şimdi, bizim şiirde “Üstad” dediğimiz adam ‘Ver cüceye, onun olsun şairlik, şimdi gözüm büyük sanatkârlıkta’ diyor. Sizce onun büyük sanatkârlık dediği ne olabilir? Tabii ki de az önce söylediğim gibi gönüller yapan, gönüller inşa eden insan-ı kâmil olmak. Bu toprakları mayalayanlar insan-ı kâmillerdir, insanı insan yapanlar onlardır. Bir insan topluluğunu millet yapanlar da onlardır.”

Hocam kendini kaptırmış anlatmaya devam ediyordu, biz de ağızımız açık vaziyette dinliyorduk. Hocam kendi hayat serüvenini anlatmaya başlamıştı.

“Henüz yeni öğretmen olmuşum, Anadolu’nun bir köyünde öğretmenlik yapıyordum ve arayış içerisindeydim. Benim bir fikrim, bir dünya görüşüm olmalıydı. Böyle düşünüyordum, o yüzden de sürekli okuyor, araştırıyordum. Ne kadar ideoloji ve düşünce varsa hepsini okudum ve hepsinden bir pay çıkarmaya çalıştım, ancak bu okuduklarımdan kendime biçtiğim elbise bir türlü bana oturmuyordu ve tekrar okumaya ve araştırmaya koyuluyordum. Ve sonunda hayatımı değiştirecek iki isimle karşılaştım, biri “Yunus” biri “Mevlana”. Yunus’un divanı ve Mevlana hazretlerinin mesnevisi beni çok etkiledi, ‘işte bu’ dedim, benim dünya görüşüm böyle olmalı, dedim. Baktığınız zaman benim hayatımı değiştiren bu iki insan da iki gönül mimarı yani iki büyük sanatkâr, Allah beni bu iki sanatkâra inşa ettirdi diyebilirim.”

Hocam bir anda kendisinden bahsettiğini anladı ve utandı. O kendisini anlatmayı hiç sevmezdi aslında ama sohbete kendini kaptırdığı için fark etmemişti. Daha sonra “Dersi yine kaynattınız, bunun hesabını sorarım size.” dedi ve anlatmaya devam etti.

“Üstad Necip Fazıl’ın hayatına da baktığımız zaman iki evreden oluşur. Mürşidi ile tanışmasından öncesini ve sonrasını ayırır. Onunla tanışmadan öncesini “Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum, gökyüzünden habersiz uçurtma uçurmuşum.” diye bahseder. Tanışma anını ise “Bana yakan gözlerle bir kerecik baktınız, ruhuma büyük temel çivisini çaktınız” diye anlatır. Bu hayattaki tek emelinin ise gönlünün mimarı o büyük insanın dizinin dibinde ve mezarının başında yatmak olduğunu da “Hayat bir zar içinde hayatı örten bir zar, bana da hayat yeri Bağlum köyünde mezar...” demiştir. Bağlum köyü de Ankarada mürşidinin mezarının bulunduğu köy. Üstad yine o büyüklerden bahse-

derken “Onlar; insandan murad onlar, ölümü öldürenler; ötenin ötesinde, sonsuz hayat sürenler.” diye bahseder.”

Hocam her zaman, ‘iddiasız’ bir hoca olmuştur. Aslında yaşama dair en büyük iddia ‘iddiasız olmak’ değil midir? O, her zaman “Düz bir adamım.” derdi. Düz yaşar, düz yürürdü. Belki de bu yüzden, ben düz adamım, derdi. Ancak o bizim için çok büyük bir sanatkârdı. Şimdi biz de onun gibi düz yaşamaya ve düz yürümeye çalışıyoruz. Yabancı müzik değil, Türkü dinliyor; latte değil, çay içiyoruz. Elimizden geldiği kadar “hocam” olmaya çalışıyoruz. Üstadın da dediği gibi “Otursun bende her şekil; vatanım, dostum ve hocam!”

Emine Toketti / Karaman

İLK DERS

U nutmadığım binlerce insan, hayatta ders aldığım binlerce beyin. Fakat en önemlisi ilk ders öyle değil mi? İlk ders hayatta en önemlisi... İlk ders ağırdı, zahmetti anlatana; ilk ders meraklı, rahmetti anlayana, ilk ders kendini hazırlamaktı, hazırlanmaktı hayata, yolu seçip duruş vaziyetini almak ve başlamak.

İlk ders, ya hırsız ya da polis olmayı seçeceğimiz dersti. Anlamıştım bambaşka olduğunu, hafif kırılmış saçları ona bir ağırlık veriyor, gururu yüzündeki çizgilerden okunabiliyordu. Sanki hayatın zelzelesinde sakinliğini koruyor hissi veren bu yüz, bir başına da kalsa korkmadan, ardına bakmadan yürüdüğünü gösteriyordu...

Beyaz; sakinlik, berraklığı umutlarımda, dinginlik ve saygıydı zihnimin derinlerinde... Kırışıklığa adım adım ilerlemişti yüzü; işte, yaşlanmaktan gurur duyan bir adam, tüm dinginliğiyle yüreğime girmeyi başaran bir kahraman...

Güz geçiyordu, hüznüyle veda ediyordu köyümüze. Kış, karlarıyla sarmıştı dağları, akşamlar kasvetliydi, soğuktan elektriğin kesildiği akşamlar... Babam eskilerden bahsediyordu, eskinin

zorluklarından, hayatın eskiden daha acımasız olduğundan bahsediyordu. Babam anlatıyordu, bizimse gözlerimiz yaşıyor, yüzümüz ağlamaklı oluyordu. Yaşamak ne zordu. Yaşamın her insana adaletli olmayı söylediğini bilirdim ama yaşam her insana adaletli olamıyordu sanki. Veya ben öyle sanıyordum çocuk aklımla. ‘Şartlar’ deniyordu buna... Ama her şartın eşitlendiği bir günün olduğunu da ninemden dinliyordum. O, *ilahi adalet*, diyordu buna.

Bazı akşamlar ninemin evinde kalırdık. Sarı altmışlık ampul altında onun yaşlı sesiyle kıvrıldığımız minderin üstünde ninemin kışalarını dinler, sonra uyuyakalırdık. Sabahları annemin sesiyle irkilirdik: ‘Hadi kalkın!’ derdi. Sobayı yakmış, başında beklerken görürdüm onu. Ninem, annemin her seslenişinde “*Elleme uyusun çocuklar...*” derdi. Daha da sarılırdık yorgana... Her sabah soğukta tutardık okulun yolunu, umudumuz büyüktü, hayallerimiz büyüktü, tıpkı soğukun büyüklüğü gibi...

İlk derste ne çok konuşmuştu; sanki sizi adam edeceğim, bu sınıftan adaletsiz, merhametsiz adam çıkmayacak dercesine bir konuşmadı bu. Sert değildi fakat ağır geliyordu çocuk düşüncelerimize anlattıkları. Bazı öğretmenler sınıfta sadece konuşur, bazıları ise konuştu mu her öğrencinin iç dünyasıyla konuşmasını sağlardı, sorgulamayı öğretirdi... İşte o öyle bir öğretmendi. O konuştu mu biz altmış yedi çocuk büyülenmiş gibi susardık, iç dünyamızla konuşmaya başladık... Sınıfımızın haylaz çocuğu Hasan bile ciddiye almıştı öğretmenimizi, çıt çıkmamıştı koca sınıftan.

Büyüktü sınıfımız, sıralarda üçer kişi oturuyorduk. Sınıfın bir tarafına geçer diğer tarafa doğru dönüp yüksek sesle ‘*Ardahan*

duyuyor musun sesimi? Burası Edirne... Nasılsın hey Ardahan? derdi... Demek bir ucu Ardahan diğer ucu Edirne'ydi bu ülkenin. Sahi çok mu benziyorduk bu vatana? Bizim sınıf Türkiye'ydi demek, ilk derste o öğretmişti bize bunu. Edirne'den Ardahan'a hepimizin aynı olduğunu... *'Tıpkı bu sınıf gibi'* demişti *'Düşünceleriniz farklı, fakat saygınız sonsuz, bu köyden çıkınca da bu hep böyle kalsın çocuklar'* demişti... Yıllar geçecek değişeceksiniz ama bugün bu sözümü unutmayın, asla ayırım yapmayın, ayrıcalıklarla sınırlamayın kendinizi, işinizi yapın en güzel şekilde yapın ve bir kahraman gibi ardınıza bakmadan gidin, demişti... Allah'ım bu nasıl bir cümleydi böyle, anlattığı bizim anlayamayıp da not edeceğimiz kadar büyüktü, belki ileride anlarım diyerek saklamaktı ve işte sakladım öğretmenim...

Ayrıcalıklarla sınırlamadım kendimi, anlamak için bu cümleyi çok bekledim ve kimseyi kimseden ayırmadım, en ağır zamanlarda, her yerde ötekileştirmekle, ötekileştirilmekle karşı karşıya kaldık. Fakat ben biliyorum öğretmenim bu kötü, bu bize yakışmaz... Bizi ayırır, bizi üzer, bizi kırar, kötü insanların istediği gerçek olur, ötekileştirme olursa körelir yüreğimiz. Sevgimiz göç eder, ayrılıklar girer aramıza, ayrılıkçılığa aşına olur kalbimiz, sevgiye öte düşer ve sevgiyi bilmeden ölür kalbimiz.

Davranışlarıyla öğretti bize ötekileştirmemeyi, kimsenin ona yakın olmadığı Hatice arkadaşımızı ödevlerimizi kontrol etmesi için seçmişti, bu kutlu görev onundu. Hepimiz çok şaşırmıştık ve zamanla, Hatice'yi hepimizin gönlünde değerli kılmıştı o. O da kendini çok değerli hissetmişti, sonra Hatice'nin ona teşekkür ettiğini duymuştum *'Beni önemsedığınız için sağ olun öğretmenim'* dediğini...

Şimdi gülümseyerek hatırlıyorum o günleri, her şey ilk derste öğrenilirmiş öğretmenim. Yolumu çizmiştim o ilk derste... Yolun insanlığın yolu, kalbimde beyaz güvercinler, sağımda Edirne, solumda Ardahan... İşte ikisinin arasında sevgi yolu... Ben görüyorum ve biliyorum öğretmenim hâlâ o yol için çabalıyorsunuz. Bir gün o yolu saygıyla anan tüm öğrencilerinizle el ele, bir baştan öteki başa Ardahan'dan Edirne'ye dizilmek isterdim sizinle. İşte biz buyuz, demek isterdim. Bu ülkenin öğretmenleri bize matematikten, Türkçeden önce ilk derste sevmeyi öğretti; ayrıcalıklarla kendimizi sınırlamamayı, işimizi hakkıyla yapmayı, işimizi yaparken Allah'ın rızasını gözetmeyi, gerektiğinde ardına bakmadan çekip gidebilmeyi öğretti.

Şimdi yıllar geçti üzerinden o günlerin, bir gün Konya'da bir ikindi vakti durakta karşılaştık onunla. Yüzüne baktım artık tek siyah kalmamış saçlarında... Ama o sevgiyle bakış gene aynıydı. Yaklaştım, bir adım daha attım o da bana baktı, tanıyamamıştı belli ki... Merhaba hocam, dedim. Merhaba kızım tanıyamadım, dedi. Adımı söyleyince kısa bir şaşkınlık yaşadı, nasılsın faslından sonra ailemi sordu. Arıyorum babanı numarasını değiştirdi galiba, dedi. Ablalarımı, abimi sordu sonra: '*Geleceğim yine sizleri ziyaret edeceğim. Annenin kuru fasulyesinin hâlâ tadı damağımda...*' dedi. İkimiz de gülümsedik.

O zamanlar canlandı gözümde, bizim bahçe evine gelmişti. Kardeşimle bana çikolata getirmişti. Babamla uzun uzun konuşmuştu.

Kısa bir dalgınlıktan sonra ona baktım, o da eski günlere dalmış olacak ki otobüs geldiğinde aynı anda irkildik. O otobüsüne

doğru ilerlerken, ‘*Kendine iyi bak kızım*’ dedi. ‘*Siz de hocam kendinize dikkat edin*’ dedim ve gitti.

O bilmiyordu benim ona ne kadar değer verdiğimi, onu ben de değerli kılan unutulmayan cümleleriydi. Tam bir insan sevdalısıydı o, hiçbir arkadaşımı ayırmadı, hepimizi çok sevmiştii. O beni herkes gibi sevdiği için onu çok sevdim. Şimdi o bilmiyor bunları, aramadığım için pişmanlık duyduğum ve yüzlerce öğretmen arasında unutulmayan tek öğretmenimdi o.

Beytullah Celep / Kars

ŞAİRLER KÖPRÜSÜ

Kendimi bile inandıramadığım hayallerim vardı benim. Başkalarına anlattığımda gülüp eğlendikleri hayallerim... Kimsenin ciddiye almadığı, yapamazsın dediği, kendime sakladığım sadece bana yetecek kadar olan, inancımı söndüren insanlarla paylaşmadığım fikirlerim vardı benim. Ama kim önemserdi ki köy okulunda okuma yazmayı dahi iki senede öğrenen, nadir konuşan, dalgın, akli bir karış havada, hayalperest bir çocuğu. Ailen, çevren sana zaten bir yol çizmiş sende habersiz. Seni senden daha çok tanıdıklarını zanneden, her zaman senin için en iyisini bilen çevren çoktan hangi okula gideceğini, hangi bölümü okuyacağını, hangi mesleği seçeceğini biliyorlar. Sen sonradan öğreniyor sadece “*Peki, şimdi ne yapmam gerekiyor?*” sorusuna cevap verip uyguluyorsun. Tıpkı komutları yerine getiren bir robot gibi... En iyi robotların seçildiği bir sınavda önce kaç kelimelik hafızan olduğuna, sonra işlem yapabilme kapasitene göre sınıflandırıyorlar. Tüm ailen ve çevren ‘*En iyi robot sen olmalısın*’ diye destek veriyorlar sana. Böyle bir ilkokul yaşamından sonra, o zamanlarda en iyi robot seçme sınavlarında Anadolu lisesi kazanacak düzeyde bir robot olduğumu kanıtla-mıştım herkese. Vazgeçmiştim, kabullenmiştim durumu. Herkes

aynı şeyi söyleyip istiyorsa tek hatalı ve yanlış düşünen bendim galiba. İyi bir robot olacağım, diye aileme söz verdim.

Lisenin ilk yıllarında bana göre ruhumun en güzel dostları olan şiiirlerle, roman kahramanlarıyla, filozoflarla küsmüş; soru bankası denilen ruhsuz, katı, acımasız ve tek cevaplı robotça düşünölmüş kâğıt parçalarıyla arkadaş olmuştum. Düzeyli ve basit bir ilişkimiz vardı. Onlar sorar, ben kendi cevabımı kendime saklar, onun benden duymak istediğı cevabı verirdim. Böylece ben hariç herkes mutlu olurdu aldığım sonuçlardan. Ta ki lise üçüncü sınıfta edebiyat hocamızın değışmesine dek. İlk dersine geç kalmıştım. Soru bankamı almış sınıfın kapısını iki kez tıkladıktan sonra ‘Girebilirsin’ cevabını duyup kapıyı açmıştım. Tüm sınıf ve hocam bana bakıyordu. Neden geç kaldığımı sorunca arkadaşlarımin karşısında bir an duraksadım. Gözlerinin içine bakıp hafif gülümseyişini görünce kafamı önüme eğip arka sıradaki yerime oturdum. Sorusunu cevapsız bırakmak istememiş-tim hâlbuki. Belki de soru bankalarından öğrendiğim en önemli şey de buydu: “Hiç bir soru cevapsız değıldir.” Her zaman olduğı gibi ilk derste hocam kendini tanıttı. Ve sırayla biz aynı kelimele-ri, aynı sıralamayla kullanarak kendimizi tanıttık. Tıpkı bir robot gibi... Adım, nereli olduğum ve hangi bölümü kazanmak istediğim... Hiç kimse sıralamayla bozmadı. ‘Bunu bu kadar garip bulan tek ben miydim?’ diye kendime sormaya çekindim açıkçası. Tanışma faslı bittiğinde Ahmet Hoca’m bir soru sordu: ‘Aranızda şiiir yazan var mı?’ diye. Bir an elimi o kadar yukarıya kaldırıp ben diye haykırasım geldi ki kendimi zor tuttum. Tüm şiiirlerimi tek tek okumak istemiş-tim. Yazdığım hikâyedeki kahramanları hocam ile tanıştı- rıp şiiirlerimin karakterlerimin dedikodusunu

yapmak geldi içimden. Ama cesaret edemedim o an. Bu zamana kadar kimseyle paylaşamamış, anlatamamıştım. Hem ben onları bir kere yüzüstü bırakmıştım. Bir daha benimle konuşurlar mıydı? Bilemedim. Dersin sonuna kadar hocamı dinledim. Şiir hakkında, şairler hakkında o kadar güzel cümleler kurmuştu ki biz robotlar bile birer ruhumuz olduğunu tekrar hatırlamıştık. Beni en çok etkileyen cümlesi ise *“Şiir; şairin kendi dünyasıyla, gerçek dünya arasında taşları kelimeler, harcı düşünceler olan bir köprüdür.”* olmuştu.

Ders bittiğinde hocamın yanına gidip geç kaldığım için özür diledim. Ve ona *‘Köprü yıkılırsa şaire ne olur?’* diye sordum. Çok zarif ve kibar olduğumu söyledikten sonra *“Bu dünya bir şairi kaybeder, şair ise dünyayla birlikte özgürlüğünü kaybeder ve son- suza dek kendi bedeninde hapsolür. Tıpkı...”* *“Tıpkı bir robot gibi değil mi?’* hocam. *‘Evet, tıpkı bir robot gibi Beytullah, dedikten sonra sınıftan ayrıldık. Ben yurda gidene kadar o cümleyi içimden sürekli tekrar ettim. O kadar etkilenmişim ki gece olunca şiirlerimi, hikâyelerimi yazdığım tozlanmış kırmızı defterimi valizimden çıkardım. Tüm şiirlerimden kahramanlarımdan özür diledim. Beni çok özlemişlerdi. Ahmet Hoca’mdan bahsettim onlara. İlk kez gördüğüm biri beni nasıl bu kadar etkiledi? Dostları da inanamamıştı. Yarın olmasını hiç bu kadar çok istemiştim. Dostlarımı Ahmet Hoca’m ile tanıştıracaktım. Sabah kahvaltımı yapıp aceleyle çıktım. Hocamı okulun giriş kapısında bekliyordum. Yanında bir kaç hocam daha vardı. Ayağa kalktım, selam verdim; fakat konuşmak istediğimi söyleyemedim. Yalnız olmamız ve rahatça konuşabileceğimiz bir an olması gerekiyordu. İkinci dersin teneffüsünde yanına gittim. Ve hocam, ‘Derste şiir yazan var mı?’ diye sormuştunuz ya ben yazıyorum, dedim.*

Kırmızı kaplı defterimi hocama verdim. İçerisinde şiirlerim ve hikâyelerim olduğunu söyledim. Onların benim dostlarım olduğunu ve eskiden yıkılmış olan köprümü onarmam için yardım etmesini istedim. Ve yanından ayrıldım. Dördüncü ders Ahmet Hoca'mın dersi idi. Sınıfa geldiğinde çok heyecanlıydım. Cevabını merak ediyordum. Dersin sonuna kadar güler yüzünü, samimi hallerini hiç bozmadı. Tam bir şair gibiydi. Dersi ise şiir gibi... Ders bittiğinde yanına gittim. Gözlerime baktı ve "Bir şairin kendi bedenine hapsolmasına gönlüm razı gelmez, seve seve razı olurum." deyince sevincim anlatılmazdı. İlk kez yazdıklarımı, dostlarımı biriyle paylaşmış ve yeni bir dost kazanmıştım. Ama bir şartı vardı, üniversite sınavında iyi bir puan almamı istiyordu. Hemen kabul ettim. Ahmet Hoca'm ile birlikte şiirler okur, roman karakterlerinin kişiliklerini analiz eder, bazen de hafta sonu semaver çayı içmeye giderdik. Ruhum onun yanında bedenimden ayrılır, o yıkık köprüye harç yapar, taş taşırdı. Ve sonunda benim yıkık köprüm, şairler köprüsü olmuştu.

Yeni şiirler, yeni kahramanlar dünyaya adım atmış; bu kez sadece benimle değil birçok insanla dost olmuşlardı. O gün bende Ahmet Hoca'm gibi öğretmen olmak istedim. Şu an Kars Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü son sınıf öğrencisiyim. Ve en büyük hayalim daha önce hiç yazılmamış bir yapıda şiir ve hikâyelerle bütünleşmiş, her bir hikâyenin sonunda bir sır saklı olan ve sır çözüldüğünde diğer hikâyeye geçilebilecek muhteşem dostlarla dolu bir kitap yazmak... Ahmet Hoca'mın da dediği gibi: *"Hiçbir şair ruhunu kendi bedeninde hapsetmemeli..."*

Merve Özcan / Kırıkkale

SİYAH BEYAZ FİLM GİBİ

Kimsenin doğacağı yeri seçme şansı yoktur. Ben de bundan on dokuz yıl öncesinde Ankara'nın şirin bir ilçesinde açtım hayata gözlerimi. Minicik bir evimiz vardı bizim o zamanlar. Sevimli bir lojmanın en küçük evlerindendi bizimki. Nasıl bir düşünceyle yapılmış bilinmez ama evimizin nerdeyse iki katıydı bahçemiz. Ve her sabahki kahvaltımda, hâlâ o bahçe-deki kahvaltılarımızın tadını ararım.

'*Nerde o eski günler?*' diyen yaşlılara hep gülerek bakardım ama şimdi anlıyorum; gerçekten ne de güzelmiş o günler... Koca bir aile gibiydik sanki, her an herhangi birinin evinde oturuyor olabilirdik. Bisiklet sürerken ya da evcilik oynarken hiç anlamazdık havanın neden çabucak karardığını. Yoktu haberleşebileceğimiz telefonlar, kapılarını çalıp '*Ayşe geliyor mu?*' diyerek toplardık tüm arkadaşlarımızı. Birbirimizi oynatmamak gibi bir huyumuz da yoktu bizim, beş kişiye başlamazdık hiç dört kişilik oyunlara. Ve tek derdimiz '*çokokrem*' tüpünü diğerlerinden daha çabuk bitirebilmektir ya da '*yakan top*' oynarken topu havada tutabilmek...

Ağaçların hepsi bizimdi, çiçeklerin de öyle... Belki de en büyük eğlencemizdi yaptığımız papatya taçlarımızla ortalarda do-

lanmak. Kendi evimizdekilerden daha tatlı gelirdi arkadaşlarımızda yediğimiz yemekler. Akşamları saklambaç oynamaya bayılırdık mesela biz. Hep aynı yere saklananlar da olurdu, oyunun sonuna kadar ortaya çıkmayanlar da... Bir çocuğa ne alınırsa, sırasıyla her çocuğa alınırdu ondan. Hatırladıkça hüznümlendim yine, öyle eğlenceliydi ki o günler...

Okulumuz beş dakikalık mesafedeydi, ‘*Ödevimi evde unutmuşum.*’ deme şansımız olmuyordu bizim. Okula başladıktan sonra oyunlarımızın konuları da değişmişti. Artık evcilik değil de öğretmencilik oynuyorduk mesela. İnsan o yaşlarda hayran oluyor öğretmenine; her gün onun taklidini yapar yine de bir türlü sıkılmazdık oyundan.

Günler geçtikçe dağılmaya başladı arkadaşlarımızı teker teker... Ve gün geldi biz de taşındık o lojmandan. Süt verdiğimiz kedilerimizi bile özler olduk. Artık kocaman bir evimiz olsa da, hiçbir zaman, misafirlerimiz o minicik eve gelenler kadar çok olmadı. Artık telefonlarımız vardı belki ama, her akşam görüşmek isteyeceğimiz arkadaşlarımız yoktu. O günler aklıma geldikçe, ya ben minicikken diğer kızlara özenip oluşturduğum hatıra defterime sarılırdım ya da ailecek fotoğraf albümümüze... Abartıyorsun diyeceksiniz belki ama, on yıldır yediğim hiçbir mangal, o bahçede yaptıklarımız kadar tatlı değildi. Ve hiçbir arkadaşlığım da oradakiler kadar saf ve masum olamazdı zaten...

Aylar öncesinde aynı hâlde durup durmadığını merak ederek uğradım lojmana. ‘*Neler değişmiştir ki acaba bu çocukluk dünyamda?*’ diye düşünürken karşılaştığım tablo hayrete düşürdü beni. O minicik evimizden eser kalmamıştı. Tüm evleri yıkmışlar tek tek. Meğer lojmanın, içerisinde küçük prenslerin oynadığı

o sokaklara, minicik olan o evlere değil de; koca bir otoparka ihtiyacı varmış! Büyümekten midir nedir, bu haberi duyunca ufak bir çocuk gibi oturup hüngür hüngür ağlayamıyorsunuz, boğazınıza bir şey düğümleniyor o anda ve o hep kalıyor öylece.

Bu koca evimizde oturmuş hâlâ o bahçede içtiğimiz çayın tadını şu önümüzdeki demlikte ararken, ailecek fotoğraf albümü müze sarıldık yine. Hatıralar da olmasa ne yapardık acaba? Ve yine ağızımızda aynı cümle: *'Farkında değilmişiz ama, ne de güzelmiş o günler...'*

Şeyma Nur Yeşil / Kırklareli

CEPLERİMİZİ DOLDURAN UMUTLAR

İmkânlar imkânsızlıkları doğuruyor, umutlar hayalleri evlat ediniyor. Bazı hayaller yaşam telaşesi yüzünden bir yerlerde unutuluyor; bazıları kimsesizler yurdunun önüne bırakılıyor/bıraktılıyor. Bir yerlerde bir çocuğa ‘Umut’ adı veriliyor.

Bir çocuk var mazide... Kocaman hayalleri, kocaman bir yüreği var ama umudu eksik bir tutam. Belki bir tebessüme, umutla bakan bir çift göze belki, belki hayallerin gerçekleşebileceğine inanan bir yüreğe ihtiyacı var. Kapı kapı, sokak sokak, cadde cadde gezip umut dileniyor. Lakin yıldızları gözlerine hapseden bu çocuğun, çaldığı her kapının ardından bir yıldızı kayıyor. Dünyaya düşse büyük zararlar verebilecek bu meteor parçası çocuğun gözünden ılık bir gözyaşı olarak süzülmele yetiniyor. Ruhunu, umudunu bulma kaygısıyla içine daldığı her sokak ‘umut’ kıtlığından yitiyor. Caddenin hüzün ve soğuk kokan kaldırımları bir kimsesize ve onun hayallerini saklı tuttuğu kartona kucak açıyor. Bu kaldırım bir sokak hayvanın lazımlığı oluyor yeri geldiğinde. Ve çocuk hâlâ umut arayan gözlerle etrafı izliyor. Elini uzattığı, yardım dilediği her insan cümlelerini küçümseyen bakışlarıyla süsleyip çocuğa armağan ediyor.

Ah be çocuk! Ne diye insanların zamanlarından çalıyor, onları gereksiz(!) suallerin, sözlerinle meşgul ediyorsun. Yardım talebine karşılık verecek kadar zamanları yok bu insancıkların. Çünkü onlar, bir gün bir yerlerde Goethe'nin: "Yaşadığımız her an kendi hakkını ister." sözüyle karşılaştılar. Ve adeta çocuklarının tabaklarına eşit miktarda yemek koyar gibi dakikaları, saatleri kendi aralarında tabaklara paylaştırdılar. Bu yüzden tabaklarından çalma bu insanların. Adın zaman hırsızına çıkar sonra! Onların tebessüm etmeye, selam vermeye, en acısı da sevmeye ve umut talebinde bulunacak hayallere; hayaller için umut, umutlar için hayal biriktirmeye ihtiyacı yok. Ah be çocuk! Ne yaptın sen?

.....

Çocuk soğuğu tüyleri ürperten bir kaldırıma oturuyor yanına buz tutmuş hayallerini de alarak... Üzerinde yıllara meydan okumaya çalışan eski bir mont; montun altından örgülerinin 'birbirinden bağımsız beylikleri' andırdığı darmadağın olmaya yüz tutmuş kırmızı bir kazak, ha bir de beresi var soğukla ateşkes imzalayan... Titriyor çocuk... Soğuğa bağışıklık yüzünden değil. Keza soğuk canını o kadar acıtmıyor. Buz tutan umutları, içini titretiyor. Soğuktan kenetlenmiş hatta morarmış parmaklarını, ufacık ellerini açmış bekliyor. Bu sefer kelimeleri çıkarıp bir kenara koyuyor. Zira soğuktan morarmış elleri her şeyi anlatmaya kâfi.

Bir adam fark ediyor biraz ötede; takım elbiseli, bond çantalı bir adam. Birkaç çocuk var etrafında, muhabbet ediyorlar birlikte. Çocuklar kocaman hayallerini heyecanla anlatıyorlar bu adama. Adamsa bunun karşılığında bond çantasından çıkardığı umutları armağan ediyor onlara. Her hayale, her yüreğe yetecek

kadar umut sığdırılmış sanki bu ufak çantaya. Boşalan her umudun yerini bir başkası alıyor. Sonra bizim ufaklığı fark ediyor adam. Ve yanındakilerden sıyrılıp yanına yaklaşıyor. Gözü buz tutmuş hayallerine çarpıyor çocuğun. Adam ona yaklaşıyor, buzları çözülmeye başlıyor hayallerinin. Cümleleri bile takım elbise giydirilmiş sanki. Bir insanın sözleri hem düşselliğe hem sahiciliğe nasıl hitap edebiliyor?

Adam: *“Umut dağıtıyorum ben, ceplerini doldur.”* diyor. Her yerde bu replikle insanların hayallerine ışık tutuyor, kış uykusuna yatmış hayallerini uyandırıyor. Bu sözün üzerine iştahla ceplerini, kucağını doldurabildiği kadar umutla dolduruyor çocuk. Ve adam giderken çocuk bir anda avuçlarının içinde William Russell’in: *“En büyük işler büyük hayaller kurma özelliği olan insanlarca başarılmıştır.”* sözünü buluyor.

Sevgili çocuk! Hayallerine sınırsız sarıl, sahip çık onlara, kapı dışarı etme onları, kovma yüreğinden.

Artık çocuğun hayallerinin, umutlarının ve hatta yüreğinin buzları çözülmüş olmakta.

Bir çocuk vardı mazide... O şimdi bir tren garında gelin bohçası yaptığı umutları ve hayalleriyle atıya giden trene biniyor. Hayalleri uç gelmiyor ona artık. Onların karşısında dimdik ve sapaşğlam duruyor.

Hayal gücü, bir açık hava tiyatrosu seyirci koltuğunda salt kendinin oturduğu. Bazılarımız onları topluma sergilemek, kendini kanıtlamak için efor sarf ediyor. Bazılarımızsa salt seyirci olarak kalıp alkışlamayı yeğliyor bu oyunu. Bambaşka hayaller

var farklı suretlere ait farklı yüreklerde. O yetenekleri gün yüzüne çıkarmak, onun meyveleriyle beslenmek, belki bir ressam edasıyla bir tuvale dökmek onu, belki bir müzisyen olup notalarda, ritimlerde yaşatmak ya da kalemle kâğıtla dost olup yazmak mütemadiyen... Belki de bir anı ölümsüzleştirmek bir fotoğraf karesinde. Kim bilir keşfedilmediği takdirde yitip gidebilecek hayaller bunlar.

Ne haberdarız, demir işçisi bir adamın aslında hep ressam olmak istediğinden lakin babası küçük yaşta vefat ettiği için çalışmaya başlayıp hayallerinden feragat ettiğinden? Ya da mütemadiyen okuyan bir ev hanımının öteden beri yazar olmak istediğinden fakat çocuk yaşta evlendirilip hayallerinin bir gelinliğe hapsedilmesinden ne haberdarız?

Ne haberdarız Ramazan davulcusu bir adamın aslında hep ses sanatçısı olmayı düşlediğinden? Mahallede top koşturan ufaklığın günün birinde daha adını söyleyemediği bir futbol takımında oynamayı hayal ettiğinden? Oyuncu olmak isteyen birinin her yerde keşfedilmek adına üzgün, mutlu, hırslı rolü yaptığından; bir kadının hepsine birden kıyamadığı için her gece hayallerinin birazını azad ettiğinden ne haberdarız?

Ben kendime inanıyor, kanat çırpıyorum bir yerlerde keşfedilmek adına. Peki ya siz mazideki o çocuğun avuçlarına bir umut bırakabilir, onun kanat çırpışlarına kulak verir misiniz, bunu yapar mısınız sahiden?

Not: Bu eser beni, bana ve hayallerime inandıran öğretmenim Mehmet Çapa'ya ithafen kaleme alınmıştır; benliğimin içinde kıvranıp durduğum, kocaman hayallerime umutsuz bakışlar fırlattığım bir dönemde bana ve benim gibi birçok öğrencisine umut olmuş değerli insana... Bu eserde anlatılan çocuk, zatım; bond çantasıyla umut dağıtan kişi, değerli öğretmenim olarak kurgulanmıştır. Sevgi ve muhabbetle...

Özge Kesikminare / Kilis

HÜZÜN MEVSİMİ

*Şu dünyada tek bir şeye
Yanar içim, göynür özüm
Yiğit iken ölenlere
Gök ekini biçmiş gibi...*

Yunus Emre

Yıl 2001...

Uzun bir mücadelenin ve çalışmanın sonunda üniversite sınavını kazanmış Din Kültürü öğretmeni olma yolundaki en önemli merhalelerden birini atlatmışım. Önümde kocaman bir dört yıl daha vardı kutlu davaya dâhil olmak için; ama olsun... Çabuk geçiyordu zaman... Bu beş yıl da çarçabuk geçer, diyordum... Okulu bitirdikten sonrasını düşünmek beni ziyadesiyle mutlu ediyordu... Atanıp sınıfta kara tahtanın önünde ders anlatırken öğrencilerimin bana 'öğretmenim' deyişini hayal ediyor, daha adını duymadığım, simasını görmediğim öğrencilerimle tanışıyor, bu muhayyel talebelerimle şakalaşıyordum bile şimdi-den... Hani o derece sarıp sarmalamıştı beni öğretmenlik mesleği...

Bu hâlet-i ruhiye içinde başladığım üniversite eğitimimin ilk gününün ilk dersinde tanışmıştım onunla... Lise yıllarından kalma alışkanlıktan olacak, sınıfa girer girmez dosdoğru en arka sıraya hareketlenmiş ve oraya oturmuştum... Az sonra yanına birinin oturduğunu fark ettim. O da benim gibi çekingendi. Yeni bir çevre ve yeni insanlarla karşılaşmanın tedirginliği vardı üzerimde... Az sonra “*Merhaba, ben Ayşe*” şeklindeki hitabı ortamdaki sessizliği ve çekingen havayı dağıtmış, birbirimize uzattığımız eller eşliğinde ben de kendimi tanıtmıştım. Tanışma faslından sonra havadan sudan muhabbet etmiştik... O gün böyle başlamıştı tanışıklığımız ve uzun yıllar da devam etmişti yârenliğimiz.

Üniversiteye geliş amacımızı biliyor ve hep bu anlayış ile hareket ediyorduk... Kısa sürede alışmıştık çevreye... Oryantasyon, adapte, intibak gibi modern hayatın getirdiği entel dantel sorunlarımız yoktu... Hemen alışiyorduk her şeye ve herkese... Çünkü alışmak zorunda idik... Çünkü ekmek aslanın ağzında idi... Çünkü KPSS adlı yedi başlı ejderhanın namını işitiyor idik. Çünkü başarılı olup okulu bitirir bitirmez mesleğe atılmak istiyor idik... Çünkü mesuliyet ağırdı, hayat zordu, dava büyüktü...

Üniversite ortamını seviyorduk... Derslerimiz güzel ve eğlenceli geçiyordu... Çünkü direkt insana ve hayata temas ediyorduk... Yani hayatı bam telinden yakalıyorduk. Hocalarımız da iyiydi, her ne kadar verdikleri notlar memur maaş zamları gibi tatminkâr olmasa da gene de iyi hocalardı vesselam... Aslına bakarsanız benim üniversiteye gelmeden önce kafamda kurguladığım üniversite hocası profilinden çok uzaktılar... Ben hep akademisyenleri böyle beyaz önlüklü, saç baş dağınık, gözleri

uykusuzluktan şişmiş, avurtları çökmüş insanlar olarak bilir, ak saçları ve yuvarlak çerçeveli gözlükleri ile düşünür; çatık kaşları, sert bakışları ve Aristo havaları ile bizlere bir hayli ter döktürecek insanlar olarak tahayyül ederdim... Hele ki gerçekte durum böyle değildi... Ya da biz bu yönden şanslıydık.

Neyse girizgâh faslını biraz hızlı geçerek kardeşimiz, arkadaşımız, pek değerli meslektaşımız Ayşe Hoca'mızın, Ayşe Öğretmen'imizin serencamına gelem.

Hani edebiyatımızda yedi güzel adam vardır ya: Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Erdem Beyazıt, Mehmet Akif İnan, Nuri Pakdil, Rasim Özdenören ve Alâeddin Özdenören...

İşte Ayşe Hoca eğer o dönemde yaşasa idi kesin sekizinci güzel adam olur, peşlerine takılır giderdi bu güzel insanların... Tam adıyla Ayşe Narmanlı... Herkesle kardeşti. Herkesi sever, herkesle dürüstlük ve samimiyet dairesinde mülaki olur ve bu cihetle de herkes tarafından sevilir, sayılırdı... Çalışkan ve gayretliydi... İlgî alanları çok geniş olup kendini her alanda geliştirmek ve yetiştirmek için çaba sarf ederdi... Soğuk kış gecelerinde yurttaki odamızda Ayşe Hoca'mızın nefes verdiği neyden çıkan nağmeler arkadaşlarla beraber yüreğimizi mest eder, gurbet acı-mızı hafifletir, baba ocağına olan hasretimizi dindirirdi... Ney onun tabiatının, mizacının bir parçası idi adeta... Ortaçağ'dan çıkıp gelmiş bir Mevlevî dervişini andırırdı sanki... Onlar gibi müstağni, onlar gibi mülayim ve hilm sahibi idi... Herhangi bir şeye kızdığına hiç mi hiç şahit olmadık... Bir tek prensipleri noktasında kırmızı çizgilerini belli eder, lakaytlığı sevmezdi... Gerçi bizim arkadaşlar olarak Ayşe Hoca'mızı ayrı tutup birbirimize yaptığımız çocukça latifelere tebessüm etmiyor değildi...

Üniversite hayatını klişeleşmiş ‘cik’ şakalarını okula yeni gelen öğrencilere tatbik etmemize sitem edip ‘*Karışmayım, şu çocukçağızlara azizim.*’ dese de bıyık altından o da gülerdi bu tip muzipliklerimize... Bir kibrit çöpü hakkında en az yarım saat gayet entelektüel bir konuşma yapabiliirdi... Bu hususiyetlerden dolayı sınıfta ve kendisini tanıyan diğer öğrenciler arasında ‘*üstade*’ unvanını alması çok uzun sürmedi. Hocalarımızın da saygı duyup itibar ettiği bir öğrenci idi Ayşe Narmanlı...

Yıl 2006...

Günler, haftalar, aylar katar katar fasılasız ilerlerken ömür ve raylarında, o hayalini kurduğumuz güzide öğretmenlik mesleğine kavuşmamıza ramak kalmıştı.. O yılın ağustos ayında Ayşe Hoca’mızın tayini Van şehir merkezine çıkmıştı. Ben de güzel memleketimiz, serhat ilimiz Kilis’imizdeki Kız Meslek Lisesi’ne atanmıştım. Zaten ben de bu memleketin çocuğu olduğum için çok kısa bir zaman içinde uyum sağlamıştım yeni işime. Bizatihi baba mesleği olması hasebiyle daha küçük yaşlardan itibaren içinde bulunduğum, sıcaklık ve samimiyetini bizzat müşahade ettiğim millî eğitim camiasına katılmam ailemi de çok mutlu etmişti. Artık bizde 657’li idik ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun birinci dereceden bağladığı taze öğretmenlerdik. Hatta Kız Meslek Lisesi’ne tayinimin çıktığını öğrenen mahalleden komşu teyzelerin: ‘*Hoca, Kız Meslek’te kanaviçe mi öröng?*’ şeklindeki dokundurmaları da şevk ve heyecanımı azaltmamıştı.

Yıl 2011...

Üniversiteden mezun olup mesleğe başladıktan sonra da Ayşe Hoca ile iletişimimi sürdürüyordum, onunla her daim irtibat te-

sis ediyor ve her konuda fikir alış-verişine devam ediyordum. Hatta son görüşmemizde en kısa zamanda birbirimizi göreceğimize dair de kavilleşmiştik aramızda. Maalesef bu buluşma elim bir hadiseden dolayı hiçbir zaman gerçekleşmeyecekti.

Ekim ayıydı. Ajanslar, Türkiye'nin doğusunda gerçekleşen bir faciayı kara haber tez duyulur kabilinden tüm dünyaya son dakika haberi olarak geçiyordu. Evet, Van'da 7.2 şiddetinde çok ciddi bir deprem olmuştu. Bölgeden gelen ilk haberlere göre de çok sayıda ölü, yaralı ve kayıp vardı. Birçok bina hasar almıştı. Bu uğursuz hadiseyi duyar duymaz aklıma ilk olarak Ayşe Hoca gelmişti, hemen telefona sarılmıştım. Lakin kendisine ulaşamıyordum. Olaylar hızla geliyor, bölgeye birçok yerli, yabancı arama kurtarma ekibi gidiyordu. Tüm Türkiye tek yürek hâlinde bölgeye yardım için seferber olmuştu.

Her ne kadar Ayşe Hoca'dan ve ailesinden herhangi bir haber alamasam da iyimserliğimi muhafaza ediyordum. Ta ki televizyonda depremde şahadete eren öğretmenler arasında adını duyana kadar. Ne yazık ki ana haber bülteninde depremde vefat eden öğretmenlerin adını okuyan spiker Ayşe Narmanlı adını da telaffuz etmişti.

Dünyam yıkılmış, vücudum kaskatı kesilmişti. Olamaz diyordum, bir yanlışlık vardır, başka biridir diyordum. Maalesef ailesinden de gelen haber olayın doğru olduğunu bildiriyordu. Gitmişti Ayşe Hoca, Rahmet-i Rahman'a kavuşmuştu. Güzel atlara binip giden güzel insanlar misali o da terk-i dünya eylemişti. İlim irfan aşkıyla, aydınlık nesiller yetiştirme adına çıktığı yolda ki tüm hayalleri yıkık bir binanın enkazında kalmıştı kendisiyle beraber. Oysa daha nice hizmetlerde bulunacaktı ülkesi için,

gencecik fidanların büyüyüp dal budak verdiğini görecekti. Toprağa attığı her tohumun ülkenin dört bir yanında barış ve kardeşlik çiçeği olup açtığını görecekti. Ama göremedi... Yavuzlar'a hâlde, Fatihler'e yolda, Yunuslar'a dilda, Mevlana'ya sırda, şehitlere kardaş olmuştu. Rıza-yı İlahi böyleydi. Elden ne gelirdi. Off Allah'ım, Ayşelerin hissesine hep şahadet mi düşerdi! Kendisinin dışında tam altmış dört genç öğretmenimiz, altmış dört genç fidanımız da bu depremde Hakk'a yürümüştü.

Van felaketinde şahadet şerbetini içen Osman Hoca'mızı ve bu kutlu davada ömürlerini bedel olarak ortaya koyan tüm fedakâr ve cefakâr öğretmenlerimizi asla unutmayacağız...

Sizleri asla unutmayacağız!

Aynen göreve başladığının ikinci yılında görev yaptığı köyde vatan hainlerinin okul direğine bayrak asmayacaksın şeklindeki tehditlerine baş eğmediği için bayrak direğine asılarak şehit edilen Hüseyin Aydemir'i unutmadığımız gibi...

Sizleri asla unutmayacağız!

Sınıfta bir kaza eseri çıkan yangında öğrencilerini kurtarmak isterlerken yanarak ölen Aysun Karalar ve Burçin Uysal adlı öğretmenlerimizi unutmadığımız gibi...

Sizleri asla unutmayacağız!

Ailesinin görev yerine gitmeme yönündeki ısrarlarını büyük bir olgunlukla reddeden ve öğretmenliğinin yirmi beşinci gününde bölücü terör örgütü mensuplarının kahpe kurşunlarıyla hunharca şehit edilen Neşe Alten'i unutmadığımız gibi...

Sizleri asla unutmayacağız!

Vatan toprağının her bir karışı için gözünü kırpmadan mücadeleye veren, şahadet şerbetini içen vatan evlatlarını unutmadığımız gibi...

Sizleri asla unutmayacağız ve unutturmayacağız...

Ruhunuz şad olsun...

Mekânınız cennet olsun...

Vatan sağ olsun...

Mehmet Emin Topkafa / Konya

A'dan Z'ye GEÇEN YILLAR

Mesude Nevruz'a hitâben

O yıllara denk gelir kalem ve kağıtla tanışmanın bana verdiği heyecan, öğrenciliğin vermiş olduğu o yoğun çocuksu duygular...

Tıpkı şairin de dediği gibi:

Çocukluğum, çocukluğum....

Uzakta kalan bahçeler.

O sabahlar, o geceler,

Gelmez günler çocukluğum. (Ziya Osman SABA)

İşte o yıllar 1994 ile 1999 yılları arasındı...

Bu hatıramın en gerçek ve hikâye tadındaki yıllarına rastlar Mesude Öğretmen'ime olan sevgim. Hani insanın unutmadığı yıllar ilkokul yıllarıdır ya, işte benim o yıllarım yokların yokluğa karıştığı şehirde geçti. Buna rağmen mutlu bir çocukluk ve öğrencilik geçirdim. Bunu da sevgili öğretmenim Mesude Nevruz'a

borçluyum. Siyah saçlı, kahverengi gözlü, beyaz tenli ve minik yapısına rağmen bizi kalbiyle kucaklayan, nevrüz çiçekleri gibi baharı müjdeleyen pırıl pırıl bakan ilk öğretmenim...

Kalabalık bir sınıf ve çoğumuz bir şeylerden yoksun büyüyorduk. Öğretmenimiz hiçbirimizi ayırmadan çokluğumuzu aza indirerek hepimizle ayrı ayrı ilgilenir, bizi ayırmadan kıt kanaat geçindiği maaşıyla hediyeler alır, bizleri çok mutlu ederdi. Kalem tutmayı bilmeyen ben ve öğretme aşkıyla dolu öğretmenim. Şimdi gözümde bir bir canlanıyor hepsi ve başlıyor yolculuğum.

Herşey ‘a’ harfi ile başlamıştı. ‘a’ harfinin yeri çok büyüktür hayatımda. Çünkü ‘a’ harfi alfabenin ilk harfi olduğu gibi hayatımda yazmayı öğrendiğim, ilk seslendirmeye başladığım sesli harflerin başında gelendi. O zaman ‘a’ harfinin içinde bulduk *sevgiyi, sevmeyi, iyi insan olmak* gibi hayatımıza yön verecek mesajları. Okumayı ve yazmayı öğrendiğimde aslında her şeyin ‘a’ harfi ile başlayıp ‘z’ harfi ile sona erdiğini anlamıştım. Keşke ‘z’ ile bitmeseydi de devam etseydi onunla yolculuğum. Yavaş yavaş çocukluk evrelerimde yönlenmeye başlıyor, büyüklerin sualleriyle *‘ne olacaksın ilerde’* sorularına karşın ne olmaya karar verdiğimi düşünüyordum. Mesude öğretmenimin hiç unutulmayacak bir sözü vardı aslında: *“Ne olursanız olun, iyi insanlar olun, iyilik bize hep kazandırır unutmayı, e mi yavrularım.”* demişti.

O yılları anlatmaya kelimeler yetmez, yine de hep akılda kalan anılar vardır. İşte o anıları da tarih bizim için not tutamasa da hayat bize notunu vermiş olacaktır. Hâlimizin dermanı olmayan bu çorak iklimde ben büyümek için çabalıyordum işte. Henüz ilkokul üçüncü sınıftaydım, mevsimse kıştı. Mütevazı kişiliğiy-

le herkesi bir bir dinleyen öğretmenim beni de görsün, beni de dinlesin ve bana da baksın isterdim. Baksın da üşüyen ellerim heyecanımla ısınsın isterdim. Yine bir gün onunla konuşmak bahanesiyle parmak kaldırıp lavaboya gitmek için izin istedim, o da müşfik sesiyle “*Gidebilirsin yavrurum.*” dedi. O güzel sesi içime işliyordu sanki yüzüm kızarır, kalbim küt küt atardı. Okulun lavabosu dışarıda olduğu için dışarı çıktım.

Öğretmenimle konuşabilmenin verdiği saflıkla dışarıdaki soğuk hava beni kendime getirmişti. Her yerde kar vardı, etraf bembeyazdı, ayağымda yırtık lastik çizmeler içten içe üşüyordum. Yine de çok mutluydum. Öğretmenimle konuşmanın bana verdiği heyecanla koşmaya başladım. Dönüşte merdivenlerin buz tutma ihtimaline karşı kaymamak için ayağımı tümseğe atmadan geçeyim derken ayağım takılmış ve kolumun üzerine düşmüştüm. Maalesef kolum kırılmıştı. Soğuk havanın etkisiyle acıyı hissedemedim ama daha sonra canım çok yanmaya başladı. Ağlamamak için kendimi tutsam da nafiye, şıpır şıpır akıyordu gözlerimden yaşlar. Soğuk havanın da verdiği acıyla yanaklarımdan düşen damlalar...

Çocuğum işte, en ufacak darbeler bile şefkatten yoksun elleri arar olur ve sızlanmayla başlayan çaresiz ağlamaların feryadı misali gözleri hep teselli olacak sıcacık bir yürek ve ilgi göreceğim şefkat arayışı içerisindeydim. Üzerimde mavi önlüğüm, yakamda beyaz yakalığım ve düşmenin etkisiyle her yeri karla karışık çamur olmuş ben...

Öğretmenim beni gördüğünde hemen yanıma gelerek kollarımdan tuttu ve ne olduğunu sordu. Henüz dokuz yaşındayım, abarttıkça abartıyordum belki de ama yine de canım yanıyordu.

Öğretmenimin yanına gidip de onun şefkatli sesini duyduğumda iyice ağlamaya başlamıştım. Kırılan kolumun çok acıdığını söyleyince okul müdürünün sert mizaçtaki uyarısını bile duymaz olmuştum, çünkü yanımda öğretmenim vardı. O mağrur bakışlı öğretmenimin kaşları aşağı düşmüş üzgün bir ifade ile beni teselli edip, sabretmemi söyleyerek hemen aileme haber verdi. Annem ve babam hemen okula gelmişlerdi. Artık onları da görünce korkuyla *ya kızarlarsa* diye düşünüp öğretmenimin eteğine sarılmıştım. Sınıfımı ve öğretmenimi çok seviyordum. Ailem beni alıp götürürken bile aklım sınıfımda ve arkadaşlarımda, gözlerim ise öğretmenimdeydi. Daha oradan ayrılmadan özlemeye başlamış acı içerisinde, endişeli gözlerle bir yandan korkuyor bir yandan da ağlıyordum. Çabuk iyileş gel, demişti o tatlı sesiyle öğretmenim. Gözüm arkada kalarak ayrıldığıma mı, babamın beni doktor yerine kırıkçı dedikleri yaşlı bir amcaya götürmelerine mi yanayım yoksa kolumun yanlış kaynamasına mı?

O kırıkçı amcanın evine götürdüklerinde çok korkmuştum. Ürkütücü bakışlar içerisinde bir de yaşlı bir teyze vardı. Eski yöntemlerle kolumun kırığını yerine düzeltip sözde sargılayarak kolumun iyileşmesini sağlayacaklardı. O yaşlı amca ve eşi olan teyze anlam veremediğim bir yöntemle biri bileğimden diğeri omzumdan tutarak kolumu asıldıklarını kırılan kolumu yerine getirdiklerini ve yaşadığım o acıyı asla unutmam mümkün değil. Evet, kolum yerine gelmişti gelmesine ama acım daha da artmıştı. Kavak ağacı dediğimiz ağacın yontulmuş kabuğu ile sarıp sarmaladılar kolumu ve o gün benim için bitmişti. Kırık kolumla birlikte üç ay geçirdikten sonra okuluma dönme vakti gelmişti. Yanlış kaynayan koluma rağmen iyileşme sürecinden sonra tekrar okuluma, arkadaşlarıma ve Mesude Öğretmen'ime kavuşma-

nın verdiği sevinçle sıraya oturmuş bekliyordum. Arkadaşlarım beni sevinçle karşılamış hepsi iyi dileklerini sunmuşlardı. Sınıfa girdiğinde beni gördüğüne sevinmiş ve yanıma gelip başımı okşamıştı, bir de yüzümü tutarak “*Özlettin kendini*” demişti. Uzun bir özlemden sonra derslere girmeye başlamıştım. Öğretmenim o kadar dikkatliydi ki bir ara yazı yazarken zorlandığımı fark ederek bana kırılan kolum için nereye gittiğimi sordu. Ben de doktora götürülmediğimi ve yaşlı bir amcanın evine götürüldüğümü ve kırılan kolumun tedavisinin orada yapıldığını söylediğimde ise çok sinirlendi. “*Olur mu öyle şey hiç!*” diyerek uzun uzun düşündü ve sonra sınıftan çıktı. Ailemi aramaya gittiğini anlamıştım. Bu ne güzel bir sahipleniş, bu ne güzel bir kalp... Tabii, ailem hemen okula geldi ve öğretmenim ile konuştu. Aileme çok kızgındı başta sitemkâr bir tavırla kızsada beni görünce yumuşamıştı. Öğretmenim aileme beni doktora götürmeleri gerektiğini, kaynayan kolumda zorlanma ve eğrilik olduğunu söyledi. Onlar da beni alıp doktora götürdüler. Onca zahmetli acının başından sonuna dek sabırla dayandığım bu yolculukta aileme bir de hastaneye yeniden gitmiştik. Sonunda doktorun yanına gittiğimizde kolumla ilgili sorunu öğrenmiştik.

Meğerse sağ kolum yanlış kaynamış bu nedenle harfleri yazarken zorlanıyormuşum. Gittiğimiz o doktor da aileme kızmıştı ve bunu fark eden öğretmenime bile “*İyi ki böyle insanlar var.*” diyerek teşekkür etmişti. İyi ki benim durumumu fark etmiş ve doktora göndermişti öğretmenim.

İşte bunun adı öğretmenlikti. Sadece tahta başında öğretilenler değil; sevmek, fark etmek ve vicdanını dinlemektir öğretmenlik. Eğilip bükülen çiçeklerin boyun bükme nedenini gör-

mek, çare aramaktır. Öğretmenlik, kendisini bu çabalarda yıpratıp yeni çiçekler açtırmaktır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi: *“Öğretmen kandile benzer, kendini tüketerek başkalarına ışık verir.”*

Yeniden düzelen kolum, akıp giden yıllar ve mezuniyet... Her şey bir tarafa insan özlüyor öğretmenini, o yıllarını, çocukluğunu... Yıllar sonra bindiğim bir otobüste denk geldi öğretmenim. Kızıyla otobüsün orta kısmında oturuyorlardı. Emin olmak istedim, yakından baktığımda fark ettim ki ta kendisi, o benim ilk öğretmenimdi. Mesude Nevruz'du o. Öğretmenimin yanına yaklaştım ve *“Öğretmenim beni tanıdınız mı?”* dedim. İlk günkü gibi canlı ve neşeli gözleri ile bana baktı ve iyice süzdü, sonra adımla bana hitap ederek: *“Evladım nasılsın?”* diyerek hâlimi hatırımı sordu. Evvela elini öptüm, duygusallaştığımız, hafiften gözleri ıslanmış, beni gördüğüne çok sevindiğini söylemişti. Öğrendim ki öğretmenim başka bir okulda öğretmenlik yapmaya devam ediyordu. Ayaküstü kısa bir sohbet de olsa hatta tesadüf de olsa ilk öğretmenimi görmek çok güzel bir duyguydu ve hayır dualarını alarak otobüsten inmiştim. Eski günler ve hatıralar canlanıverdi gözümde. Öğretmenimi görmenin verdiği şaşkınlık hâlâ üzerimdeydi. İlklerin en güzelini bana öğreten 'a' ile 'z' arasında başlayıp bugüne gelmem de en büyük paya sahip öğretmene çok şeyler borçluyum.

Hız. Ali'nin de: *“Bir harf öğretmenin, kırk yıl kölesi olurum.”* dediği gibi...

Öğretmenliğin ne kadar kutsal bir meslek olduğu aşikârdır. Öğretmenler henüz yeşermemiş ve dallanıp budaklanmalarını

bekleyen, daha hayatlarının başında bir harfle başlayan maceralarına yön verebilen mükemmel ve mukaddes insanlardır. Bu yolda yön bulabilmemi sağlayan, küçüklükten aldığım hayat dersleri ile dallanıp budaklanmama sebep olan, bugün buraya bu satırlar arasına adını yazmamı sağlayan öğretmenim Mesude Nevruz'a çok şey borçluyum. Geleceğime yön veren beni bu yolda aydınlatıp milletime karşı iyi bir insan olmamı sağlayan ve bana en büyük acılardan ders almamı sağlayarak sabretmeyi öğreten ve hiç bir zaman kendisini unutmayacağım ilk öğretmenim Mesude Nevruz'a sonsuz teşekkür ederim.

Teşekkürler Mesude Nevruz...

Cihan Buğdaycı / Kütahya

İÇİMDE BÜYÜYEN ÖĞRETMENİM

Hiç bitmeyeceğini düşündüğümüz hayaller, günü gelir bizi tamamlanmamış bir köprünün en uç noktasında bir başımıza çaresiz bırakır. Bütün umutlarımız, o bitmemiş köprünün en uç noktasında yavaş yavaş solgunlaşır ve ölmeye yüz tutar. Umutsuzluk, kara bir leke gibi bütün bedenimizde kök salmaya başlayınca, biz de yavaş yavaş hissederiz ki ruhumuzun derinliklerinde nefes alıp vermelerimiz azalır, gözbebeklerimiz yüreğimize dehşetli bir acıyı veren terk edilmiş duygusuyla dolar.

Eyvah deriz. Eyvah! Bu gerçek hayat dediğimiz koca bir mezar, gün geçtikçe yutuyor bizi. Yarının olmadığı bir dünya, mezarıstandan başka nedir ki? Ah gözümüzü yarınlara çeviren hayaller, sizi bilmem hangi yıkık dökük hayatın közlerinde aramalı?

Bizi yarınlara bağlayan, bizi bize bağlayan, bizi sevdiklerimize bağlayan ve bizi öğretmenlerimize bağlayan hayaller. Siz lise yıllarında ruhumun en derin noktasında ekilen bir tohumsunuz. Sizi ruhuma eken edebiyat öğretmenime kainatın zerrelere miktarınca teşekkür ediyorum.

İçimdekini Hediye Eden Edebiyat Öğretmenim Hamdullah Yıldız'a...

Zamanın hızla akıp gittiği ve geçen hiç bir günün geri gelmediği yıllardan bir yıld. Umutların, su damlaları gibi birbirine benzeyen bu okul sıralarında hayata tutunmaya çalıştığımız bir günde, pencere kenarında yağın kar tanelerinin aheste aheste yere düşüp ardından erimelerini izliyordum. Gözbebeklerime, bir yamaç boyunca uzanan dağları sığdırarak diyordum ki; bir hayali olmalı insanın bir de gerçekleştirebileceği yüreği. Bizlerde bu narin ve pek hoş olan kar taneleri gibi bu çetin dünyanın rengârenk tenine düştük. Günü geldiğinde bu renkler içerisinde eriyip gideceğiz. Bu diyarlardan, göç haberi gelmeden evvel, yüreğimizde tohumunu ektiğimiz hayallerimizi ah bir gerçekleştirebilsek. Gözlerim hala dışarının esrarengiz renklerinde asılıyken, sınıfın kapısı yavaşça açıldı. Alnı parlak ve sakallarını yeni tıraş etmiş olan edebiyat öğretmenimiz içeriye girdi. Öğretmenimizin alnındaki parlaklık, güneşe benzer bir sıcaklığı barındırıyordu. Yüz hatları pürüzsüzdü ve dudaklarında can bulan taze bir tebessüm vardı. Gözleri, ilkbahardan kalma sevinçle bizlere bakıyordu. Sınıfa adımını attıktan itibaren, geri kalan dünya ile bağlantısını koparır sadece bize yoğunlaşırdı. Orta boyluydu ve daima kollarının arasına sıkıştıracağı kitaplara sahipti. Kim bilir belki de dünyaları gezdiriyordu parmak uçlarında. Çok okurdu ve her derste yeni kitaplar tavsiye ederdi. Bazen ceza olarak, bu kitabı okuyacaksınız ya da şu filmi izleyeceksiniz derdi. Gerçi mükâfatlandırır bizi de biz biraz geç anladık. Öğretmenimiz her zaman ilk olarak bizi selamlar ardından masasına geçerdi. Bugün yine önce bizi selamladı ardından masasına geçti. Sonra bir bilgin edasıyla bize dönerek.

Dinleyiniz arkadaşlarım! Sizlerle beraber dolu dolu beş ay geçirdik. Önümüzde birlikte geçireceğimiz daha çok vaktimiz

olacak. Şairleri ve yazarları selamlayarak, sanatın kuyularına inerek hep beraber güzel vakitler geçireceğiz. Hep söylediğim gibi yine de söylüyorum. Sizler geleceğin kaderini belirleyecek olan birer büyük insansınız. Bugünkü istekleriniz ve çalışmalarınız yarın sadece sizin değil belki de bütün bir insanlığın kurtuluşu olacaktır. Hayaliniz ne olursa olsun ama bir hayaliniz olsun. Yarınlar hep umutla bakın ama geçmişten de ders almayı asla unutmayın. Dünyalara bedel bugünüyse en verimli bir şekilde kullanma çabasında bulunun. Gün gelecek, öğrencileriniz olacak ya da sizi ayakta alkışlayanlarınız. Kim bilir belki de cennet kokan bu ülkenin kaderini değiştirecek birileri çıkacak bu sıralardan ya da televizyonlarda ve gazetelerde milyonlar tarafından takip edileceksiniz. Belki de bazılarınız mühendis olacak. Daha önce inşa edilmeyen yapılar yapmak isteyecek. Ya da biriniz yazar olmak isteyecek. Mevsimlerden harfler toplayarak, geceyi ve gündüzü tek bir kapta biriktirecek, belki de sevda kırıntılarını içeren bir kitap yazacak.

Sınıfta derin bir sessizliğin nefesi duyulmaya başlamıştı. Öğretmenimiz çoğu zaman bize ilk defa duyduğumuz cümleler kurarak inancımızı her daim ayakta tutmaya çalışırdı. Çok farklı birisiydi, bizlere daima umutla bakardı ve fikirlerimizi destekleyecek kitaplar okumamızı isterdi. Ona göre kitap çok hem de çok kutsal bir şeydi. Şiirleri ezbere bilirdi ve gözü kapalı yazarların hayatından bahsedebilirdi. Amacı hiç bir zaman edebiyatı ezberletmek olmamıştı. Tek dileği edebiyatın ne olduğunu anlamamızdı.

Bazı günler olurdu ki sorularla bir başıma kalırdım. Bu derece etkili konuşan, nefeslerimizi kesen, bizlere umutla bakan ve

her kelimesinde taptaze umutlar damlayan bu adam sadece bir öğretmen miydi? Bana öyle geliyor ki; yeri geldiğinde bir yazar, bir şair, bir katip, bir dost ve seni saatlerce dinleyebilecek bir sırdaş. Bu tanımlar eksik kalacak eminim. Lakin bazı kişiler vardır ki onları tanımlamak için ne bir sözcük bulabilirsin ne de cümle. Onu en güzel harflerin, bir araya gelerek oluşturduğu sözcüklerle anlatmak istersin.

O gün bir edebiyat dersi daha bitmişti. Teneffüs arasında öğretmenimin yanına gittim ve bana okumam için bir kitap tavsiye etmesini söyledim. Bana 'Sol Ayağım' diye bir kitabı okumamı söyledi. Bu kitabı anlayarak okumaya çalış. Bu kitaptaki kelimeleri yüreğine serp ve dilinde cümleler dolusu kitaplar filizlensin dedi. Acaba dilimde cümleler dolusu kitaplar filizlenecek miydi? Akşam olmuştu ve hemen bir kitapevinde kitabı alıp eve gittim. Gecenin, suretiyle dünyaya hakim olduğu saatlerde, odanın lambasını yakıp masaya geçtim. Kafam da birazdan cevaplanacak sorularla beraber sırtımı sandalyeye dayadım. Kitabın kapağını yeni bir gelinin heyecanı ile açtım. Kitabın, parmaklarına bıraktım kendimi. Kitabı okudukça içim acıyordu. İçim acıdikça daha çok susuyordum kitabın cümlelerine. İçim mana alemine dönmüştü. İçim acılar dehlizine dönmüştü. İçim yangın yeri olmuştu. Acının yanında her daim bir umudun filizlendiğini, damarlarımda gezinen bu kitabın harflerinde anlıyordum. İmkânsız diye bir kelimenin olduğunu, fakat başarıya ulaşmayı bir dava bilen insanların lisanında böyle bir kelimenin olmadığını öğreniyordum. Gece ilerledikçe bambaşka alemlerde soluklanmaya başlıyordum. İlk defa tattığım duyguların, parmaklarında eriyordum. Harfler sözcüklere, sözcükler cümlelere, cümleler yüreğime işliyordu. Ah Allah'ım bu nasıl bir etkilenmeydi? Bu sayfalarda

nasıl bir dünya gizliydi? Bambaşka diyarlarda daha adını bile duymadığımız acıları yaşayan insanlar vardı. Hayatıma giren edebiyat öğretmenim, ardında ilk defa adını duyduğum kitaplar ve yıllarca kitap okumayan ben, nasıl oluyor da bir kitap sevdalısı haline gelebiliyordum? Aklım almıyordu, lakin yüreğim edebiyat öğretmenime derinden dualar ediyordu. Tarifinde zorlandığım duygularla iç içeydim. Edebiyat öğretmenim, aklıma geldikçe içim martıların bakışlarında sallanan umutlarla doluyordu. Bahar mevsiminde uçuşan kırlangıçların sevincine bürünmüştüm. Saat gecenin dördü, kitap bitti bitecek. Bende ne bir uyku belirtisi ne de bir yorgunluk. Göz kapaklarım yorgunsa da kitaba olan hürmetten canlı bir şekilde duruyordu. Son bir kaç sayfa kalmıştı ki onlarda bitti. Ardından hemen yatağa geçtim. Rüya üstüne rüya gördüm. Sol ayağımla bir roman yazıyordum ve herkesçe okunan bir kitap olmuştu. Rabbim bana okunan bir yazar olmayı nasip et. Yıllardır kafamda çürümüş hayallerim ve yarına şüpheyle bakan fikirlerim temizlenmişti. Kendimi daha dinç ve daha sağlıklı hissediyordum. Artık rehber edindiğim birisi vardı. O kişi, kitapların diliyle bana sarılan edebiyat öğretmenimdi. Onu kendime model biliyor ve onun anlattığı her şeyi ama her şeyi beynime yazıyordum. Sanatın ve fikrin tek vücutta bütünleşebileceğine inanmıştım.

Nihayet karanlık gece, yerini parlak bir güne bırakmıştı. Kar tanelerinin çok güzel görüldüğü yeni bir günde ilk dersimiz edebiyattı. Sınıfta tebessüm vardı. Öğretmenimiz masasında bize parlak gözlerle baktı ve el değmemiş baharların müjdesini veren bir ses tonuyla söze başladı.

Sizler, bugünün ve gelecek toplumların, insan mühendisi olacak olan genç ve parlak arkadaşlarım! Bu gün dünyada nefes alan milyarlarca insan var. Bu demek oluyor ki milyarlarca farklı fikir

ve istek var. Milyarlarca sağlıklı ve hastalıklı olan var. Milyarlarca anlaşılacak istenen ve bir şeyleri anlatmak isteyenler var. Bu kadar şey varken, bu kadar insanı ayrı ayrı anlamak mümkün mü? Bu insanların her biriyle görüşmek, onları anlamak, onlarla ağlamak, onlarla gülmek kolay mı? Bir insanın hayatına girip, onun hayatı olmak sizce ne derece mümkün?

Ah bu cümleler, bir kitabın ilk sayfasından okunuyormuş gibiydi. Öğretmenimiz kitaplaşmıştı. O konuşurken sanırdım ki, bir katip konuşuyor. Dinlerdik hem de saatlerce dinlemek isterdik. Sanırdık ki; bütün şairlerin lisanını kendi ruhunda eritmiş ve söylediği en ufak cümlede bile bizi derinden etkiliyor, bizi kendisine bağlıyordu. Eminim o vakitlerde bütün sınıf arkadaşlarım, kendi iç alemlerinde böyle derinden konuşabilmek için dua ediyorlardı. Bir de bana sorun. Kitapları sessiz okumazdım. Odanın çıplak duvarlarına, öğretmenimin ses tonunu ve tebesümünü taklit ederek, duvarları etkilemeye çalışır onları beni dinlemeye zorlardım. Sanırsam şimdi çıplak duvar ben olmuştum ve karşımda bir kâtip, denizin dibinde unutulmuş sevgi ve ilgi kokan cümleler kuruyordu bize.

Öğretmenimiz bizlere tebesümle bakarak. Ne anladınız dedi. Öğretmenim dedim. Bana, 'Sol Ayağım' diye bir kitap verdiniz. Ben o kitabı okumadan önce kitapla ilgili hiç bir yorumda bulunamıyordum. Fakat kitabı okuduktan sonra, felçli bir insanın neler hissettiğini yüreğimin en derin noktasında görebiliyordum. Evet, her insanı okuyamayız. Milyarlarca insan var ama insanları anlatan milyarlarca kitap da var. En azından okuyabildiğimiz kadar kitap okuyarak, insanları daha iyi anlayabiliriz. Öğretmenim evet dedi. Kitaplarda, farklı farklı dünyalar ve

insanlar anlatılmaktadır. Ne kadar çok kitap okunursa o derece insan okunmuş ve insan anlamış oluruz. Kitaplaşan İnsanların nefes aldığı bir memleket haline gelebilirsek şayet işte o vakit küçük büyük herkesi bir nebze dahi olsa anlayabilecek ve sorunlara karşı sanatlı çözümler bulacağız. Şimdi lütfen herkes beni dinlesin. Daha önce dinlediklerinizden daha canlı bir şekilde dinleyin beni.

Düşünün ki sağırsınız! Düşünebiliyor musunuz?

Bütün sınıf bir ağızdan, evet dedi. Öğretmenimiz, hayır kesinlikle düşünmüyorsunuz. Şayet düşünüyorsa olsaydınız, ellerinizle kulaklarınız kapatırdınız ve söyleyeceklerimi duymadan anlamaya çalışırdınız. Şimdi düşünün ki sağırsınız. Bütün sınıf elleriyle kulaklarını kapattı. Beni, tarifinde zorlandığım bir heyecan kapladı. Acaba şimdi ne olacak? Hayatımda ilk defa kulaklarımı sıkıca kapatıp birini dinleyecektim. Gerçi bu yıl, fikir dünyamı değiştiren bütün ilklerimi edebiyat öğretmenim sayesinde kazanmıştım. Öğretmenimiz yaklaşık beş dakika kadar konuştuğunu gördük. Duymadık sadece gördük. Sonra ellerini kulaklarına götürdü ve ellerini kulaklarından çekti ve bizi işaret etti. Sanırsam bizimde ellerimizi kulaklarımızdan kaldırmamızı istiyordu bütün sınıf ellerini kulaklarından çekti.

Öğretmenimiz, sevgili gençler ne anladınız? Hiçbir şey anlamadığımızı söyledik. Dudaklarımızı da mı okuyamazsınız? Her bir taraftan hayır sesleri işitildi. En önde oturan Melek parmak kaldırıp hocam, bir an sanki her şey anlamsızdı. Dudaklarımızı kıpırdattığınızı görebiliyoruz ama hiçbir şey anlayamıyoruz. Gördüğüm şeyi anlayamamak beni üzüyordu. İlk defa kulağıma ne kadar gerek duyduğumu hissettim diyebilirim. Sandım ki se-

sinizi yutmuşsunuz. Beni derin bir düşünce sardı. Bir insan bu kadar şeyi nasıl bilebiliyordu. Biliyorsa bile bildiğini nasıl bu kadar etkili yaşayabiliyordu. Öğretmenimle aynı havayı soluduğum her saniyenin, beynimin silinmez bölgelerinde kök saldığını hissedebiliyordum. Öğretmenimiz evet dedi. Sesinde hafif bir hüznün rengi vardı. Haklısınız sağır olunca insanların seslerini yuttuğunu sanırsınız ve bu durum bizde derin elemeler bırakır. Hayattan zevk alamayız ve lanetlenmiş bir beden olarak hissederiz kendimizi. Hatta sevgili öğrencilerim ölmek isteriz. Kendimizi bu duruma layık görmeyiz. Sınıfa yaklaşarak beni şimdi iyi dinleyin sevgili öğrencilerim. Lütfen beyninizi bir köşeye bırakıp, kalbinizle dinleyiniz.

Sadece bir hastalık mı gibi sağır deyip geçiyoruz. Söylediklerinizin hepsi doğrudu ama sarf ettiğiniz cümleler okyanusta bir damla su misaliydi. Biraz düşünün, sağır olmak. Esen rüzgârı hissetmek ama duyamamak. Tenimize hoş bir serinlik bırakan yağmuru görebilmek fakat asla yağmurun sesini duyamamak. Çiçeklere konan arıların kanat çırpışlarını, ağaçlara hükmeden rengârenk kuşların seslerindeki melodiyi, arkadaşlarımızın oyunlar oynarken bağırışmalarını, annenizin sizi çağırmasını, babanızın sizi sevdiğini söylemesini, çok sevdiğiniz bir şiirin sessiz harflerini duyamamak. Kulaklarınızın etrafına milyonlarca setlerin çekildiğini hissetmek. Ömrünüzün sonuna kadar böyle kalacağınızı düşünün. Hemen şiddetli bir korku duyacak, titreyecek ve bunun inanılmaz insanı her saniye öldüren bir durum olduğunu sanarak umutsuzluk içerisinde ölmek için dua edeceksiniz. Fakat sevgili öğrencilerim! Gün gelirse sizi duyamayan bir arkadaşınız olursa şayet, şu an söylediklerimizin onlar için geçerli olmadığının farkına varacaksınız. Şimdi sizlerden kulak-

larınızı kapatmanızı değil aksine can kulağıyla beni dinlemenizi isteyeceğim.

Onlar ki; Allah'ın bir yerden alınca başka bir yerden daha iyi bir şekilde vereceğine inanan kişilerdir. Duyamadıkları halde, çok uzaktan konuşan bir insanın dudak hareketlerini sesli bir lisana çevirebiliyorlar. Rüzgârın sesini tenlerinde duyabiliyorlar. Rüzgârın kokusundan, sesin hangi diyardan geldiğini anlayabiliyorlar. Hatta keman çalmasını bilenler bile var. Kemanın tellerindeki titreşimden nasıl seslerin çıktığını hissediyormuş gibi gözlerini kapatanlar ve uzun süre elinden kemana bırakmayanlar var. Saatlerce masa başında kitap okuyanlar var. Okuduklarını analiz eden ve kitap yazarlar var. Şair sevdalıları olanlar ve şiir yazarlar, ardından yüreğinde duyuyormuşçasına şiir okuyanlar var. Emin olun sevgili öğrencilerim, bizlerden daha bilgili olanlar bile var. Nitekim daha sonradan böyle bir yıkımla karşılaşanlar, bu durumla barışana kadar çok derin acılardan geçtiğini hemen anlamak mümkündür. Bu durum herkes için aynı olmayabilir. Bazıları bu durum karşısında, geceye haykırıyor derdini. Ağlıyor yeri geldiğinde soğuk duvarlara tutunarak ve öyle bir an geliyor ki sevgili öğrencilerim, tek bir ses için bir ömrü vermeye razı olanlar çıkıyor. Sessizlik ızdırap gibi geliyor. Çare umutlanmaktır lakin umudun sesi bile kesiktir bu diyarlarda.

Düşünün! Lütfen düşünün sevgili öğrencilerim!

Sesi kesilmiş bir dünyada, kendi sesli dünyamızı yaratmak ne büyük bir çaba ister değil mi? Onların hiçbiri istemediler sağır olmayı lakin bu onların yazgıdır. Onlar da isterlerdi ki bu sıralarda sizin gibi oturup öğretmenlerinin söylediklerini dinlemeyi, sorulan sorulara cevap vermeyi, bağırılmayı, çağırılmayı ve

en yakın arkadaşına onu çok sevdiğini söylemeyi. Emin olun ki sevgili öğrencilerim, sizlerin bugün derslerinde fazlasıyla konuşup üzdüğünüz öğretmenlerinizin sesine hasret nice genç var. Onlar bugün bu sıralarda oturuyor olsaydılar şayet bugün, sizin beni can kulağıyla dinlediğiniz gibi onlarda bütün insanları ve bütün alemi can kulağıyla dinleyeceklerdi. Demem o ki sevgili öğrencilerim. Duyacak kulaklarınız varken dinlemeyi bilin.

Bu nasıl bir öğretmendi böyle? Bu nasıl bir konuşmaydı da nefesimiz içimizde yanıyordu. Dünyada var mıdır acaba öğretmenimden başka nefes alan ve aldığı nefesin hakkını veren? Meğer bizler konuşan sağırlarmışız da kısılan duygularımızın bile farkına varamamışız. Ben o güne değin böyle büyüdü cümleler dinlemedim. Sanırsam bütün şair ve yazarlar en güzel sözlerini öğretmenimizin lisanına serpmişlerdi de bütün harflerin tesirini yüreğimizde gezinen kanda hissediyorduk. İşte o gün, bugün filizlenen bir projenin ismini koymuştum. Hayatımı hep iyiye ve empatiye adayacağıma dair söz vermiştim kendime. Dilimden KİTAPLAŞAN İNSANLAR diye iki kelime döküldü. O gün bugündür onun hayaliyle büyümekteyim.

Kitaplaşan İnsanların Nefes Alacağı Bir Dünya İçin, Öğretmenlerimiz Bir Gün Değil Her Gün Anılmalı.

Ali Yılmaz / Manisa

BİR ÖMÜR BOYU ‘KİTAP’

Havaların soğuması ile birlikte köyümüzün damlarında-ki bacalardan dans edercesine, kara ile gri arası gelip giden gölgeler tekrar yükselmeye başlamıştı. Kışın geldiğinin habercisi olan bu kara ve grimsi gölgeler hayallerimin anahtarı olmuştu.

Köyün üç tarafını gören evimizin penceresinden yağan karlar altında bu manzarayı seyretmeyi çok severdim. Çoğu zaman hayallere dalar, gölgeler arasında bir kar tanesi gibi bir oyana, bir buyana savrulur giderdim. Kendimi karşıda dev gibi yükselen Akdağ’ın zirvelerinde bulur, oradan aşağıya doğru karların üzerinden kayarak inerdim. Bazen de iki kar tanesine tutunur yavaş yavaş, süzüle süzüle tekrar pencerenin önüne gelir, burunu yasladığım camın soğukluğunu hissetmemle uyanırdım. Bazen de sere serpe yağın karın altında öylece durup kocaman bir kardan adam olurum. Tâ ki annemin sesini duyana kadar:

- Ali! Okula geç kalıyorsun yavrum.
- Tamam, çıkıyorum anne.
- Montunu giymeyi unutma, yeni ördüğüm eldivenleri de giy sıcak tutar.

- Tamam.
- Çıkarken iki odun almayı da unutma e mi?

Her kış sabahı olduğu gibi o sabah da iyice tembahlendikten sonra okulun yolunu tutmuştum. Okulun kışlık yakacağı bitmesin, kışı rahat bir şekilde geçirelim diye okul müdürümüz her öğrenciden ikişer adet odun getirmemizi istemişti ve artık bu kural mecburi bir görev hâlini almıştı. Sırtımızda çantamız, ellerimizde ikişer odun ile okul yolunu tutardık. Küçük olduğumuz için biz ilköğretim ikinci sınıflara ve birinci sınıflara odun getirmek mecburi değildi. Ama biz genelde getiriyorduk, sonuçta o sobalarda bizler de ısınıyor, tenefüslerde kartopu oynamaktan ıslanan eldivenlerimizi o sobaların başında kurutuyorduk. İlk ders zili çaldığında sınıfın kapısını açar açmaz yüzüme tatlı bir sıcaklık vurmuştu. Kendimi adeta ilkbahar güneşinin altında gibi hissetmiştim. Sınıfta daha önce görmediğimiz birisi vardı. Hem de öğretmen kürsüsünde oturuyordu. İlk önce köyün en yaşlısı olan Mustafa Amca'nın İstanbul'dan gelen oğlu zannettik. Çok genç ve ürkekti, ama yüzündeki o tebessüm görülmeye değer bir hazine gibiydi. Çok geçmeden kendisini bize tanıttı. Adının Ziya olduğunu, yeni atandığını ve artık bizim Türkçe dersimize gireceğini söyleyince, nedendir bilmem içimde bir coşku oluştu, adeta yıllardır yavrusunu görmemiş bir anne gibi sevdim.

Sınıfın şimdi neden bu kadar sıcacık olduğunu; ilk derste hiç olmadığı kadar ısınmış bir sınıfı ben Ziya öğretmende gördüm. Sırf biz üşümeyselim diye okula erkenden gelmiş, dünden kalma, ağzına kadar, odun külü ile dolu kovayı boşaltmış ve yarı yaş, yarı kuru odunları yakmayı başarmış, sınıfımızı ısıtmıştı. Tıpkı kendisi gibi sınıfımız da sıcacıktı.

O zamanlar her şeye meraklı gözlerle bakar, en ince ayrıntıya bile dikkat ederdim. Dünyayı yeniden keşfedecekmiş gibi her şeyi sorgulardım. Bu yapımdan dolayı o ilk derste Ziya öğretmenimizi baştan aşağı süzmüş, nasıl birisi olduğunu anlamaya çalışmıştım. İlk dikkatimi çeken havanın soğukluğundan mı yoksa kendiliğinden mi olan, bembeyaz yüzünün iki yanında duran nar gibi bir kızarıklık olmuştu. Öyle bir kızarmıştı ki sanki sınıfımızı soba değil Ziya Hoca'nın köz kırmızısı al yanakları ısıtıyordu. Ama öyle olmuş olsaydı hafiften mor ile kırmızı arası bir renge bürünmüş parmaklarını sobada ısıtmazdı diyerek, parmaklarındaki o al rengin soğuktan olduğunu anlamıştım. Belli ki bu tür işler yapmaya alışkın birisi değildi. Ama Allah'ın verdiği o güçle ve öğretmenlik aşkı ile biz ilk yavrularını soğuktan korumuş, hiç bilmediği bir işi yapmıştı. Ne kadar da iyi bir insan, iyi bir öğretmendi Ziya Öğretmen. Ceketinin uç kısımlarının da ıslanmış olduğu belli oluyordu. Şu soruyu da içimden geçirerek, kendi kendime cevap vermiştim:

- Acaba başka ceketi var mı?
- Tabii ki de vardır, ne de olsa koskoca öğretmenin bir ceketi olacak değil ya!

İçimdeki merak duygusunu durduramadan Ziya Öğretmen'imize bakmaya, tepeden tırnağa süzmeye devam ediyordum. Pantolonunun paçalarının yarıya kadar ıslak olduğunu görmemek elde değildi. Tıpkı benim gibi onun da diz kapağında altı ıslanmıştı. Ne de olsa benim için traktörlerin bile açmadığı karlı yollarda yürümek hiç de kolay bir iş değildi. Bata çıka gelinen okulun karlarla kaplı bahçesindeki odunluğa doğru sürüklenerek giden ayak izlerinin kime ait olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyordu. O izler Ziya Öğretmen'ime aitti.

Çok fedakâr bir öğretmen olan Ziya Öğretmen'im bizler için elinden gelen her şeyi yapıyordu.

Kendisinde olan kitap okuma tutkusunu bize de aşılacak istiyordu, başarmıştı da. Onun sayesinde artık haftada bir kitabı rahatlıkla bitirebiliyorduk. Ama bizleri bu aşamaya getirebilmek için çok zahmetler çekti, Ziya Öğretmen'im. En az on seneden beri okulun kütüphanesi diye adlandırılan iki gözlü dolapta üç beş kitaptan başka bir şey yoktu. O kitapları okuyanlar da başka bir kitap okumuyor, bu durumdan da hiç kimse şikâyetçi olmuyordu.

Böyle bir durum karşısında Ziya Öğretmen'im daha fazla dayanamayıp bir kütüphane oluşturmaya karar verdi. Bu fikri önce okul müdürümüz İbrahim Bey'e danışmış, sonra da bizlerle konuşmuştu. Okul bütçesi ile alınan kitapları bir senede okuduk. Zaten toplamda da yirmi veya otuz kitap alınmıştı.

Üçüncü sınıfa geçtiğimde okulumuzdaki en büyük değişiklik hiç kuşkusuz bu yaşıma kadar görmediğim onlarca bunca kitabı bir arada görmek olmuştu. Sınıfımızın bir köşesi kitaplık için ayrılmıştı. Bizim sınıfın kütüphane için seçilmiş olmasının sebebi ise en çok kitap okuyanların bizde olmasından dolayıydı.

Milli Eğitim Bakanlığına gönderilen, daha doğrusu Ziya Öğretmen'imın gönderdiği dilekçeler, edilen telefonlar olumlu sonuç vermişti. Artık kitap okuma aşkımızın önünde hiçbir engel kalmamıştı.

Birçok arkadaşım gibi ben de Ziya Öğretmen'ime söz vermiştim. İleride ne olursam olayım, kitap okumayı bırakmayacaktım. Ve bırakmadım da, hayatım boyunca hep kitap okudum. Çoğu arkadaşım sözünü tutamayıp, erkenden pes ettiler.

Bazı anne ve babalar, evlatlarına zorla kitap okuturken ben kendi isteğimle kitap okuyordum. Bazen öyle zamanlar olurdu ki; annemin hedefi on ikiden vuran güdümlü terliklerinin, kitabımın sayfalarını havalandırıp geçip gittiğini fark edene kadar annemin söylenişlerini duymuyordum. Çünkü her ne kadar çocuk bile olsam köy hayatının gerektirdiği bazı şeyleri yapmak zorundaydım.

Bir gün Ziya Öğretmen'im beni yanına çağırıp 'İleride ne olacaksınız?' diye sordu:

- Sizin gibi Türkçe Öğretmeni olacağım öğretmenim, dedim.
- İnşallah, demişti.

Liseye geçtiğimde önümde aşılması zor bir duvar gibi duran LYS sınavı gelip çatmıştı. Emsallerim dershaneye gidiyor, günde en az beş yüz soru çözüyorlardı. Bense hem çalışıp hem okuduğum için soru çözmeye zaman bulamıyordum. Ama bir yandan da kitap okumayı bırakamıyordum. Sınav sonuçları açıklandığı gün kalbim adeta duracak gibiydi. Sınav sonucumu öğrendiğimde havalara uçmuşum. Kazandığım okul; Celal Bayar Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı bölümüydü.

Ben Ziya Öğretmen'ime verdiğim sözde durmuşum. Ziya Öğretmen'imizin: "Kitap okursanız elbette faydasını görürsünüz; kitabın kazandırdığını, verdiği değerli bilgileri şu dünyada hiç bir şey veremez." dediği sözleri şimdi daha iyi anlıyorum. Benim Ziya Öğretmen'im gibi daha birçok öğretmenin olduğuna kalpten inanıyorum. İnşallah ben de ileride bir Ziya Öğretmen olurum.

Hakan Vurmaz / Mersin

AN'I (Y)AŞIYORUZ

Anı, takvimin yanaklarına çentik olarak kondurabildiğimiz her anı dile getirmektir yahut dilde tutmaktır. Alışlagelmişten ziyade Sare ile Yılmaz'ı öykülenmiş olarak tanıyalım. Zamana, mekâna sihirli bir dokunuş nakşedelim mesela. Karakterlerin isimleri değişsin ki değişti çoktan; siz Sare ile Yılmaz'ı bileceksiniz.

Öyküye giriş yapmış bulunuyoruz sanırım. Ben başkentin nemli soğuşundan çatlayan dudaklarıma değdirirken termosu, Sare ile Yılmaz'ı tanıyalım birlikte. Yılmaz, güneşin asi oğlu; göğün kızılına, dudu kuşunun kanadına, türkülere yanık bir delikanlı. Sesi türkülere yanık. Ülkenin doğusundan gelmiş okumaya, bavluna hasretini peşin yerleştirmiş yığınla insanın. Tabakasında şiirlik birkaç gram tütün, tütün saçlı diyarlara gelmiş. Yirmi bir yaşında. Gurbeti ilk görüşü, ufuk yutan denizlere ilk şahitliği. Memleketinde fotoğrafçıydı Yılmaz. Tanımadığı insanların ölümlü anlarını ölümsüzleştirirken, şimdi vakti dağıtırken kendine bol kepçeden almaya başlamış. Sare; saçları ebediyetin edebiyatına hizmetkâr kadın, gözleri karanlığın terbiyecisi, dedesi paşazadelerden, kendisi de babası gibi öğretme aşığı. Yüksek lisansını yaptıktan sonra bir yanı martıların kanat çırpışı, öte

yanı Simurg'un ıslığı olan başkente yerleşmiş. Yılmaz'ın henüz tanışmadığı hocası.

Çay yakıyor dilimi, dilimi sadeleştirip Sare'nin penceresine konuyorum. Almış ipekten zarif avuçlarının arasına bir fincan çay, başkentin en işlek caddesindeki evinin manzarası denize gebe tarafından dolunayın göğü yarışını ve derya maviliğiyle vuslatını seyrediyor. Mehtaptan kopan ışık huzmeleri, bugünkü genç delikanlının suretinin Sare'nin gözkapaklarındaki ressamı. Ve genç beynin sözleri hep aynı tınıda tekrar ediyor bilmem kaç oktavlık bir sesle:

- Hayır hocam, yanılıyor arkadaşlar. Son ile başlangıcın çizgisi ayrı değil!

Yılmaz haricindeki tüm öğrencilerin düşüncesi çerçevesinde 'yaşam' doğrusaldı. Başlangıç ve sondan ibaretti. Arada zaman, mesafe ve bu doğrultudaki yığınla kavramın varlığının gerekliliğini hissetmiyorlardı. Yılmaz ise yaşamın dairesel bir döngüden ibaret olduğu kanısındaydı. Döngü tamamlandığında bitiş ile başlangıç kucak kucağadır yani. Yani bir bebeğin önce emekleyip yürüme evresine dâhil olmasından sonra yaşlılık evresinde de aynı duruma dönmesi gibi. Yani diğer öğrencilere göre tek bir çizgiydi yaşam, tekdüzeydi. Yılmaz'a göre ise dairesel, dönemeçli, engebeli ve sonunda başladığı noktaya varandı.

Sare'yi monoloğa iten bu sorular yorgunluğa gebe. Yılmaz, ötekilerden de öteki. Bakarken farklı pencereleri tercih etmesi onu bayağı donanımlı kılmış. Babasından kalan bir zihniyetle, bu genç delikanlının dağarcığı daha çok yol arşınlasın istiyor Sare. Bilgiyle arasındaki asfalt olmak istiyor. Bu sebeple ona,

yetkili bulunduğu okul kütüphanesinde boş vakitlerde çalışmayı teklif etmek düşünüyor aklına mehtap dalgalı denizi terk ederken.

Ertesi gün dersten sonra Yılmaz'ı çağırıyor yanına ve birlikte biraz yürüyüp çay tarlalarının nefesinden serin bir havayı teneffüs etmeyi teklif ediyor deryanın yamacında. Yirmi birlik delikanlı ve öğretme zanaatkârı, sahili adımlıyor bulutlar göz yaşlarını sessiz kaldırımlara bırakırken. Kütüphane fikrinden söz ediyor Sare. Yılmaz için daha çok bilgi, daha manalı vakitler ve yanıt olarak 'evet' demek bu. Yılmaz durumun heyecanını tadıyorken gözleri, etrafta rastgele kümeleşmiş yüzlerce salyangoza ilişiyor. Ve Sare'ye salyangozların neden en çok yağmurda yeryüzüne merhaba dediklerini soruyor. Sare aynı yöne dikkat kesiliyor ve ilim irfan kokan ağzından döküyor harfleri. Harfler sözcük, sözcükler yanıt oluyor:

- Salyangoz bir hayat mücadelesidir; yağmursa ömür, yolculuktur. Bu canlılar hem toprağın havasız kalmasından taşıyorlar dışarı kahverenginin bağrından hem de bir ağaç kovuğundan ötekine yani yeni yuvasına geçmek için daha iyi bir şansları yok. Ezilme olasılığının, ölüm fiziğinin en yoğun olduğu anlarda başlıyorlar yolculuğa, yeni bir ev bulmak adına. Başarırlarsa on beş yıla kadar yaşama şansları devam ediyor. Onların döngüsü de senin dairesel yaşam görüşün gibi, sırtlarındaki kabuk gibi. Kıvrımlı, dönemeçli, engebeli... Kiminin yarım kalıyor yolculuğu. Kimiyse her engele direniyor. Bak! Şu diğerlerine göre daha büyük olan örneğin. Bir kısmı ezilmiş ama hâlâ ilerlemeye çalışıyor. Belki de döngüsünü/vaktini tamamlamaya...

Ve bilgece bir söz daha ekliyor Sare:

- Yolculuğun da üstüne çok basılır. Direnir ve devam edersen hedefe ulaşırsın.

...

Alarm sesinden çok iç dünyasının melodisiyle uyanıp apar topar çıkıyor evden Yılmaz. Dersi yok fakat Sare Hoca ile konuştuğu üzere kütüphanede bulunmalı bugün. Okuyabileceği, en azından dokunabileceği binlerce kitapla buluşmaya gidiyor azim çiçeği. Kütüphaneye girer girmez köşedeki büyükçe masaya eşyalarını bırakıyor ve dağınık olan kitapları kompozisyonla raflara yerleştirmeye başlıyor. Bir an yeterli erzakı bulunduğu takdirde burada uzun zaman kalabileceğini geçiriyor içinden. Zamanın nasıl yitip gittiğini anlamadan işini bitirdikten sonra eline aldığı kitabı saatler sonra bırakabiliyor ancak. Bir kahve doldurup devam ediyor satırları, dizeleri beynine işlemeye. Hiç öğrenci kalmamış içeride. Öteki çalışanlar evlerine varalı çok olmuş. Yılmaz'ın okuma aşkı ise hâlâ alev alev. İnsanı tek başınalığın rahatlığıyla bir sigara yakıyor delikanlı, sayfaları nazikçe çeviriyor. Yolculuğun gereğidir ya engebe uyuyakalıyor genç bilgin, elinde yanan sigarası. Ve harfiyen aklına kazıdığı kitap dâhil usulca dumanı tütüyor tüm eserlerin. Siren sesleri, gri bir duman, aç bir döngü, kara yazgıya doğurgan bir bedbahtlık... Son anda imdadına yetişiliyor Yılmaz'ın, anısında.

...

Kendini suçluyor Yılmaz, kendine kızgın. Sare'ye göstereceği utangaç ve mahcup suratla... Kapıdan içeri giren Sare. Yılmaz

küçük yanıklarla kurtulmuş, yanığı küçük olan tek bir kitap yok. Gülümsüyor Sare, Yılmaz'ı iyi görünce. Yatağın yanındaki plastik tabureye oturup konuşmaya başlıyor:

- Yola çıkmadan önce seni görmek ve seninle ilk konuşan olmak istedim. O akşam işim bittikten sonra kütüphanenin ışıklarını yanar vaziyette gördüm ve seni ziyaret etmek istedim. Geldiğimde is henüz vurmuştu karasını duvarlara. Hemen yardım istedim. Şükür ki iyisin.

Yılmaz, gözlerindeki yaş katreleriyle Sare'nin gözlerinden bakıyor kendine. Sare'nin ağzından çıkan ilk kelime anaç, ikincisi anaç, sonraki öyle... Yılmaz'a tebessümle bakıp devam ediyor Sare:

- Kütüphane incelendi, sigara içmişsin haylaz. Herkes başından beri orda birlikte bulunduğumuzu düşünüyor. Senin yaşam döngün ezmek istedi seni. Buna müsaade edemezdim. Kimsenin inancını kırmamayı seçtim ve üstlendim durumu. Yaptırımı çok da ağır olmadı. Sadece yeni bir üniversite, şehir ve çevre var kapısında hayatımın. Bu da bizim küçük sırrımız olsun.

Yılmaz tek sözcüğü çıkarıp heybesinden koyamadı Sare'nin önüne. Mahcubiyet iliklerindeydi. Sare kalktı ve çıktı kader kolu hastane odasından. Sürgün yolculuğuna bir an önce başlamalıydı ki sona ulaşsın.

...

Bir gürgen üç mevsim gördükten sonra bir akşamüstüdür. Sahilde bir başına yürüyor Yılmaz. Hafiften çiseleyen bir yağmur var. Serpilmiş bedeni havaya meydan okuyor genç delikanlının.

Azim daha çok işlemiş kanına. Ilık bir rüzgâr vuruyor yüzüne, adımları yerle buluşurken. Bir sonraki adımı ıslak zeminde tam kendine yer bulacakken askıda kalıyor. Yağmur yolculuğunda salyangozlar... Aklına Sare Hoca geliyor. Fedakârlığı canını yakıyor, mevsim ılığına rağmen. Ve sesi:

- Yolculuğun da üstüne çok basılır...

Duraksıyor Yılmaz ve çok kısa bir süre sonra salyangozları toplamaya başlıyor. Boş bir ağaç kovuğundan usulca bırakıyor toplayabildiklerini. Sare'nin ona yaptığı gibi, engebe değil sonuca gebe oluyor. Bir başka yerde bir başka zamanda birden irkilip kendine geliyor Sare. Hâlâ karşısında dolunay. Çayı soğumuş. Yılmaz'ın cümlesi sıcak:

- Başlangıç ile sonun çizgisi ayrı değildir!

Yılmaz haklı. Onunla başlangıcı henüz olmuş ama son da bundan ayrı değil. Yılmaz'a attığı ilk adımla ipin sonu, son adım gelmişti. Başlangıç tersten son diye okunuyordu bu dilde.

Rabia Yazıcı / Muğla

KARANLIKTAN AYDINLIĞA

Unutamadığım ve hiçbir zaman unutamayacağım mı demeliydim? Kırılmış parçalarımı toplayamadığım anlarda birden yanımda beliriverirdi. O kim miydi? O bana edebiyatı sevdiren, şiire aşık olmamı sağlayan yegâne insandı. Öğretmenlerin en dostane, en samimi ve en içten olanıydı. Öğretmişti... Gereksiz yere üzülmemem gerektiğini, güçlü kalmam ve dimdik ayakta durmam gerektiğini. Kafiye, imge, aruz ölçüsünün yanında bunları da öğretmişti o bana. Her sabah öğretmenimin bana bakarkenki tebessümüyle, güzel gülümsemesiyle neşelenir adeta bedenimin okulda, ruhumun ise hâlâ sıcacık yatağında olduğunu unuttur ve birden canlanıverirdim.

Ders işlemeyi o kadar eğlenceli hâle getirirdi ki sıkılmak nedir pek bilmezdik. Hiç unutmam bir keresinde benden İzzet Altınmeşe'nin '*Oy Düğümeli*' şarkısını sınıfa getirmemi istemişti. Ertesi gün belleği akıllı tahtaya takıp şarkıyı açtığımda herkesi bir gülme krizidir alıp götürmüştü.

Kaseti biraz geriye saralım... Tökezlediğimde içime saklandığım sıralardı ve insan sırtını sıvazlayacak birine o kadar ihtiyaç duyuyordu ki. O kişi ya ailen, ya arkadaşın ya da öğretmenin olmalıydı... Ben içine kapanık, duygusal ve melankolik

bir kişiliğe sahiptim. İçimdeki geceyi, yaşadığım karanlığı anlayan tek bir kişi vardı yanımda, o da öğretmenimdi. Yani benim için “o” dediğim kişi her zaman Yahya öğretmenim olmuştu. Öğretmenden ziyade abi gibiydi bana karşı. Sessizliğimden tanırdı beni. Hemen: “*Rabia neyin var? Sıkıntılı görünüyorsun. Gel seninle bir konuşalım.*” derdi. Ve her zaman rahatlatırdı beni. İlk zamanlarda öğretmenimin bana bu denli iyi geleceğini tahmin bile edemezdim. Günler geçip giderken artık öğretmenime iyice alıştım. Hatta çoğu zaman bahane bulup onun yanına gider onunla muhabbet ederdim. Bahanelerimin arasında neler vardı neler... Anladığım soruyu anlamamış gibi yapıp öğretmenime sormak en güzel huyumdu. Hadi bu neyse de bazı zamanlar derdim olmadığı hâlde üzgünmüş hissi verirdim. Sırf öğretmenimle sohbet edebilmek için. Ne yapabiliirdim ki? Birisiyle konuşmaya ihtiyacım vardı ve ben öğretmenimden başka kimseye güvenmiyordum. Onun kanatlarının altında kendimi güvende hissetmiştim hep. Öğretmenimin de beni çok sevdiğinin farkındaydım. Bir etkinlik olsun hemen ‘Rabia’ adını verirdi. Şiir dinletisi mi yapılacak? “Rabia şiir okur musun?” Sunum mu yapılacak? “Rabia sunum yapar mısın?” Okul dergisi mi çıkarılacak? “Rabia yardım eder misin?” Ben tabii ki bunların hepsine severek ve isteyerek ‘Evet’ derdim. Öğretmenimin bunları benden istemesi sadece bana karşı olan sevgisi değildi çünkü. Öğretmenim yeteneğimin de hep farkında olmuştu. Bu konularda beni her zaman desteklerdi. Onun desteği ise bana daima güç verirdi.

Sevgiyi, saygıyı, erdemi bilerek yetişmiştim belki ama bunların üstüne bir şeyler katılacaksa hep yanımda olurdu, yardım ederdi. İçimde daha fazla yeşertirdi bu duyguları. Öğrencilerine değer veren, kimseyi kırmayan bir yapısı vardı öğretmenimin.

Bizle konuşurken sanki hayata bakış açımız onunla aynıymış his-sini verirdi ya da birdenbire bizim yaşımıza inerdi.

Gözümün önünden film şeridi gibi geçen o kadar gü-zel günlerimiz vardı ki aslında... Bir keresinde öğretmenim okul dergisini hazırlama aşamasında yazdığım bir yazıyı çok beğen-miştii. Dergi çıktığında derginin kapağını açmamla yazdığım yazıyı hemen ilk sayfada görmem bir olmuştu. O kadar mutluy-dum ki o an. Adeta kuş olup uçamış gelmişti.

Ders işlerkenki esprileri... İşte beni derse en çok bağlayanı da buydu galiba. Öğretmenimin o kendine özgü cümleleri bizi bizden alıyordu. Birisine bir şey soracak olsa: “*Eski dostum sen söyle*” ya da birine adını sorduğunda: “*Senin adın kimdi?*” diye-rek kendi farklılığını her zaman ortaya koyardı.

Okul olarak münazaraya katıldığımız zamanlarda ise bizimle birlikte durmadan canla başla çalışırdı. Acıktığımızı hisseder ve anında yemek ısmarlardı. Öğretmenlerin en içi dışı bir olanı-ydı bana göre. Öğretmenim bir şeyler ısmarladığında ben hep en ucuzundan isterdim. O da bunu anlamış ve bana şöyle söylemiş-ti:

-“Bak Rabia çekinme sakın ne istiyorsan söyle. Bende para çok. Aramızda kalsın evimin bir odası sadece para dolu.” derdi ve biz yine gülmekten kendimizi alamazdık.

Şiir dinletisi programlarımızda da hep yanımızda olmuştu. A'dan Z'ye her şeyimizle ilgilenmişti canım öğretmenim. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın ‘Bir Adın Kalmalı’ şiirine o kadar güzel güzel çalıştırmıştı ki beni o şiir hâlâ eksiksiz bir şekilde ezberimdedir.

O, bize karşı böyle uğraşp didinirken biz de onun yüzünü hiçbir zaman kara çıkarmadık. Girdiğimiz her işin üstesinden başarıyla çıktık.

Hiç unutmam öğretmenler günüydü. Hediyelerin en özeli ni, en güzelini yapmak istemiştım öğretmenime. Kendisi koyu Karabüksporlu idi. Ben de ona üzerinde isminin yazılı olduğu Karabükspor renklerini taşıyan bir forma hediye etmek istemiştım. Ne yazık ki formayı yaptıramadım çünkü paramı bir türlü denkleştirememiştim. Bu ise içimde hep ukde olarak kaldı.

Öğretmenimle kitap fuarına gittiğimiz günler de ayrı bir heyecandı. Onun sayesinde daha da bir bağlanıyordum kitaplara, Oğuz Atay'a... Hele o pikniğe gittiğimiz günler... Onun yanında o kadar rahattık ki karpuzu dilim dilim keser sularını şapırdada şapırdada yerdik ve o da bize katılırdı. İşte bu bile beni çok mutlu ederdi. Deniz bisikletine de binmişti bizimle. Bilerek bizim bisiklete çarpıp duruyordu. Biz ise bir türlü ilerleyemiyorduk. O kadar komik bir hâldeydik ki ilerlemeye çalışmaktan ayaklarımız yorulmuştu ve pedalları çeviremez hâle gelmiştik. Yine de hayatımın en eğlenceli günlerinden birisiydi.

Türküleri, Neşet Ertaş'ı seven bir öğretmenim vardı benim. Ders arasında bizlere türkü söyletmeyi çok severdi. Dinlemeyi en çok istediği parça 'Cahildim Dünyanın Rengine Kandım' türküsüydü. Şiirin yanında türkülere de aşık olmuştuk onun sayesinde. Hatta görev aldığım bir programda sırf öğretmenim çok sevdiği için Cevdet Bağca'dan türkü söylemiştim.

Öğretmenimle geçen senelerim her zaman neşe, sevinç, huzur, mutluluk içinde geçti. Yanında kendimi iyi hissettiğim o

güzel insanla görüşmeyi hiç kesmedim. En son ziyaretine gittiğimde o kadar sıcak karşılamıştı ki beni. Eşi ve çocuğuyla da çok iyi vakit geçirdim. Onların o huzur kokulu evlerinde demli çay kıvamında ettiğimiz sohbetler bir harikaydı. Konu bir ara burs konusuna gelince bana burs alıp almadığımı sordu. Kredi aldığımı söyledim. O da bana yine o muhteşem esprili hâliyle: “*Senin yaşındayken bana da kredi çıktı ama eşime burs çıkmıştı. Oysa fakir olan bendim, eşim zengindi. Allah Allah, bu işte bir garip-lik yok mu ya!*” diyerek bizleri gülme krizine sokmuştu. Çünkü öğretmenimde farklı bir mizaç vardı ve her sözülle güldürmeyi başarabiliyordu. Öğretmenim benim için “muhteşem insan” kelimesinin lügatte ki anlamıydı. Belki de şimdi onun sayesinde Edebiyat Fakültesi’nde idim ve de şiire âşıktım.

“Şiir içte gezdirilen bir aynadır, desem siz bu cümleden ne anlarsınız?” diye sormuştu bir keresinde öğretmenim. Herkes kendi düşüncelerini beyaz bir kâğıda aktardı. Tek tek okumaya başladık yazdıklarımızı. Hemen hemen herkes olaya bilimsel açıdan bakmıştı. Bir tek ben duygusal anlamda ifade etmişim bu cümleyi. Öğretmenimin ise o an ağızından dökülen kelimelerin her biri beni mutlu etmeye yetmişti. Bana şöyle söylemişti:

-“İşte arkadaşlar! Tam olarak istediğim bu. Rabia’nın yazdıkları söylediğim cümleyle birbirini tamamlar nitelikte.” Öğretmenimin bu sözleri hâlâ aklımın bir köşesinde saklıdır.

Sevecenliğini sakın ola kaybetme. Seni güzel kılan bu duyguyu asla yitirme, derdi hep. Ben ise her zaman öğretmenimi dinledim. İnsanlara karşı gösterdiğim sevecenlik dalını hiç kırmadım, hep ayakta tuttum.

Edebî anlamda da her zaman benden umutluydu. Şöyle söylendi umudumu kaybetmemem adına: “*Edebî zehri içmişsin sen, gayrı devam edersin bu yolda*” Bu sözlerden sonra ellerimi açtım ve öğretmenimin söylediklerini avucumun içine alıp sıkıca tuttum. O günden sonra hiç açmadım ellerimi.

Öğretmenim öğretilendi... İçimdeki çiçeği soldurmamam ona hep su vermem gerektiğini öğretmişti.

Şairlere karşı bir tutkum olduğunu yine en iyi o biliyordu. Bana hep derdi ki:

-“İsmet’in Özel’i, Nazım’ın Hikmet’i, Ahmed’in Arif’i, Cahid’in Zarif’i, Turgut’un Uyar’ı makbuldür.” O kadar güzel konuşurdu ki dinledikçe dinleyesim gelirdi öğretmenimi.

Cemal Süreya’dan sözler yazdığımı görmüştü bir keresinde. Söyledikleri ise beni çok şaşırtmıştı. Aynen şöyle söylemişti öğretmenim: “*Bir insan Cemal Süreya’ya bulaşmışsa bu işte bir yalnızlık var demektir.*” İşte öğretmenimin bu sözleri o anki ruh hâlimi anlatmaya yeterdi. Doğru söylemişti öğretmenim. Çünkü o sıralarda karanlık hissediyordum. Yalnızlığımı gözyaşlarımla akıtmaya çalışsam da rahatlayamıyordum. Beni rahatlatan tek şey yazmak olmuştu ve sürekli yazıyordum. Aynada ki ‘ben’i gören tek kişiydi o. Öğretmenimdi o.

“*Sana ağır gelen düşüncelerden sıyrıl, keşkeler’i bırak! İyi ki’lerle yaşa! Hiçbir zaman üzme kendini. Her zaman gül. Gül ki insanlar neye güldüğünü merak etsinler.*” derdi hep. Bu sözler sesiz çığlıkları aşmama yardım etmişti o an. Adeta pencere önü çi-

çeği gibiydim diyebilirim. Ama o el bir çırpıda içeri almıştı beni. O el, öğretmenimin elleriydi. Gün ışığım olmuştu o eller.

İyi ki gelmişti. İyi ki o kapıdan girmişti öğretmenim. Çünkü o içimdeki çocuğu çıkarmıştı. İçimde sakladığım her şeyi... Onun sayesinde iyileştim. Onun sayesinde sardım yaralarımı. En güzeli de neydi biliyor musunuz? 'İyi ki'lerle yaşamayı öğrenmiştim artık.

Sümeyye Işıkoğlu / Muş

BURUK VAVEYLA

Altından saman taşan naylonlar, kocasının montunu giyinip çeşmeye yürüyen kadın, çivili çitler üzerinde buz tutmuş elbiseler -ki turuncu ve yeşil cepli olan kazak benim- ve gözleri büyük çocuklar arasından yürüyüp okula gitme vaktimdi. Kış. Bilirsiniz burada kış olunca Allah'ı unutmayız bizler. O sonsuz yumuşaklığı... İnanmazsınız bir gün uyandık rüzgârın ittiği kardan oluşmuş bir tepe vardı evin önünde. Gece boyunca haykıran rüzgâr sabahında bir tepecik bırakıp susmuştu. Ne kızmıştı babam, ne sevinmiştim ben. Çürümüş kömür kokusu yayan sobada köşesini yaktığım mavi önlüğümü giyindim; ablamdan kalma. Ah! Belki bunu da bilmezsiniz. Önlüğüm, ablamdan bana kalan ve ona da büyük ablamdan. Canım önlüğüm, saltanat sürüyordu. Benden de kardeşime kalırdı büyük ihtimalle.

Babam hâlâ uyuyordu. Öğlene kadar uyur genelde. Annem erken uyanan bir kadındır. Annem hep kalabalıktır. Annem, annemdir işte. Ama babam uyanmazdı. Bir salonda on kişi bir soba. Sobanın yanında tezek dolu bir kova ve boydan boya yer yatakları. Montum var mıydı hatırlamıyorum, valla... Çantam vardı ama. Aldım ve çıktım. Sarı renk ve naylon çizmemle kara bata çıka yol aldım. Bulutlar ne kadar da yakındı. Göğe baktım

en çocuk hâlimle, Uyar'ı tanımadan. Bulutlar ne kadar da yakındı. Mezarın içindeki ölü kemik gibi kayıyordu bulutlar. Uzansam tutacağım, tutunacağım, tutulacağım. Tutardım belki de ayağımın ıslaklığını hissetmesem. Kar sarı çizmemin boyunu aşmıştı. Tutunamadım bulutlara ama bulutlardan dökülenler çorabımın içindeydi. Ayaklarımın çorak ülkeleri büyüdü, büyüdü, büyüdü. Bıraktım bulutları, aldım içime çektiğim soğuk havayı, yürüdüm.

Anadolu'nun bir köyündeyim. Kış... Okula yürüyorum, köyden başka yer görmemiş gözlerim kamaşarak. Beyaz bir dünya; kocaman çocuk gözlerimde. Okul bahçesine girdim. Tek bina zaten okulumuz. Birkaç ayak izi var önümde uzanan, dağılan, homurdanan. Bu sessiz beyaz örtü içinde. Ayağımın ıslak çorabımla hasbîhâlini bitirmek için acele etmeye başladım. Sınıfın gri, kırık, soğuk kapısını çalıp içeri tarafına bir odun parçası monte ettiğimiz koluna dokundum. İçeriye girdim. Bize ilk defa soba gördüğünü söylediğinde güldüğüm öğretmenim sobanın başında ellerinde odunlar ile bana baktı. Kızarmış burnumu ellerimle kapatarak "*Günaydın örtmenim.*" dedim. Geç kızım, dediğini duyunca yerime geçmek yerine sobanın yanında arka tarafı kırık ve yalnız bekleyen sıraya oturdum. Çantamı çıkararak yere bıraktım. Soba hafiften yanıyordu. Ayşe tahtayı siliyordu. İzledim onu, silginin değmek üzere olduğu yerleri okumayı çok severdim.

Radyo ve tele-viz-yon...

Kayboldular gözlerimin ucunda, ben hâlâ heyecanlı Ayşe'nin elinin ucunda...

Faks ve mek-tup...

Ayşe yerine geçti. Tahta ferahlamıştı muhtemelen, onu taciz etmeyi bırakıp ıslak sarı naylon çizmelerimi çıkardım. Dayé Nazife'nin kardeşime ördüğü kazaktan kalan ipele ördüğü çoraplarım gün yüzüne çıktı, ıslak. Bu bulut kokulu çorapları öğretmenimin tebessüm gölgesi altında sıranın üzerine koyup yerime geçtim.

Dördüncü sınıftayım. Kış... Tahta sükül ediyordu sobaya atılan odun sesleri altında. Belleğime sessizliği kazımış gibi kayıptı dudaklarımın anahtarları, suskundum. İlk dersimiz genelde sobayı yakmaya çalışmakla geçirdi. O arada Türkçe dersinden bir parça okuduk. Parça neydi hatırlamıyorum. Şu oldu:

Mavi serçe güneş batma telaşında iken dalından ufka doğru baktı. Rüzgârın küçük dokunuşları eşliğinde sallanan yaprakları ile ağaca merhaba dedi ve özgürlüğün şarkısını söyledi...

O arada çoraplarıma bakıp: "*Agir ketiye dilé min*" ezgisini mırıldanıyordum. Öğretmenimizin bana her fırsatta söylettirdiği stran¹... Dilimizi bilmeyen öğretmenlere alışkındık. Kelimelerimiz tutuklu olurdu çıkış zili çalana dek. Ama yaşadığı yeri söylediğinde "*Öğretmenim o köy nerde, şu yandaki köy mü?*" diye ciddi ciddi sorduğum ve Bakırköy'ün İstanbul'da olduğunu öğrendiğim öğretmenim dilimi âzâd etmişti. Bu yüreğim ilk ısıydı ona karşı.

İlk öğrencileriydik, Doğu'ya ilk geliyordu, bir köyü ilk görüştü, bir sobayı ilk yakışıydı, bir Kürtçe şarkıyı ilk dinleyişiydi. Sınıfa: "Şarkı söylemek isteyen var mı?" diye sorduğunda tüm

¹ Ezgi

eller dil güveninin ipi ile yukarı çekilirdi. ‘Mini mini bir kuş donmuştu’ dışında mırıldanacağım başka Türkçe şarkım yoktu, o mini mini kuş ölüyordu sobanın sıcaklığında. Biz stranımızı söyledik. Öğretmenimiz anlamını sordu ve “*Ser çava*”² dedi, bir iki kere. Güldük. Tuhaftı. Öğretmenimin ağzından çıkan o tanıdık ve sıcak kelimeler beynimin mezarını yardı, rengârenk bir mevsim bıraktı. Sınıfta duvarlara çarpa çarpa oturan serçelerin öyküsü bitti. Serçeleri hafızamda mutlu mesut bir şekilde yuvalarına gönderdim. Dua ettiler mi bilmiyorum, ettilerse eğer hâlâ gökte bekliyor o dua.

Çoraplarımdan damlayan sular sobanın sıcaklığında yavaş yavaş buharlaşırken öğretmenimiz, hikâyeden bahsedip sessizliği kurşunluyordu. Ayaklarım üşüyordu. Nöbetçi olup da elime almaya can attığım zilin sesi geldi dışarıdan. Sobanın başına koştum, sıranın üstünde bulunan üç çift çorap arasından aldım çoraplarımı. Hâlâ ıslaktı. Giydim. Söylemişim, saltanat süren önlüğümün bir köşesi yanıktı. Çoraplarımı giyerken diğer köşesinin de yandığını fark ettim büyük bir korkuyla. İçim, ah içim... Evimde değildim ama evim başıma yıkıldı. Terledim. Heyecanlandım. Annemi düşündüm. Önlüğümün saltanatı yıkıldı. Önlüğümün saltanatı yıkıldı diye annemin daha da kalabalıklaştığı o anları düşündüm. Arkadaşlarımla göz göze gelmeye korkuyordum. Ağlardım. Bilirsiniz, çocuklar ağlar. Ağlamak istemiyordum. Bir şey yokmuş gibi davranmaya çalışarak ellerimi yanmış olan yere uzattım, silkeledim. Dokundum, üfledim. Öğretmenim masanın başında üzerinde 4-A yazan o kocaman siyah deftere yazı yazmayı bırakıp bana baktı, fark etti. Gözlerimden

² Başım gözüm üstüne

konuştum, ona baktım ve çoraplarımdaki sular gözlerime dolmuşçasına ağladım. Bilirsiniz, çocuklar ağlar.

Ağladım bulutlar yanaklarımdan süzülürken yeryüzüne... Öğretmenim geldi. Yanıma oturdu, ne olduğunu sordu. Ben ağlayınca konuşamam, sustum. Ömür gecemin yabancı suları akıyordu o an. Ayakta dikilmiş yüreğim oturmadı o an. O an; şaşkın bir eşikten gri bir dünyaya geçiyordum. Elimle maviliğin içindeki kahr dolu kahverengi yanığa işaret ettim, önlüğüme. Annemi düşündüm tekrar, ben korkunca da annemi düşünürüm. Bir de Allah'ı. Annem hep Allah'tan kork, derdi bana. Ne bilsin ondan daha çok korktuğumu. Ah o serçe şimdi de gelse, unutsam annemi. Gülmeyin vallahi evim yoktu ama olsa başıma yıkılırdı. Tek önlüğü olan çocukların evleri başlarına yıkılır bazen. Öğretmenim önlüğüme baktı, gördü. Tebessüm nakşetti yüzüne, gördüm. Üstündeki o siyah montun, tüm sınıfça hayranlıkla bahsettiğimiz o güzel montun köşesini gösterdi. Bak, benim ki de yandı dedi. İnanmazsınız annemi unuttum. Yüreğim oturdu. Bir evim vardı ve serçemle mavi önlükler arasından özgürlük şarkıları söylüyorduk.

Çoraplarımın suyu çekildi gözlerimden.

O an hiç görmediğim ve oradan sürekli *halley ve mandalina* gelen şehrimin o köyünde, o an etrafı yıkık ve taşlarla çevrilmiş okulun o sınıfında, o an yanındaki sırada kurumayı bekleyen çoraplarıyla o sobanın etrafında samimiyetin tüm dorukları bir kadeh süt gibi ellerimin arasındaydı. Konuşmadım hiç, ağladıktan sonra da konuşamam ben. Sesimi gömerim çocuk hâlime. Öğretmenim daha iyi olduğumu fark etti. Elim onun ellerinin arasındaydı. Ne zaman tutmuştu hatırlamıyorum. Bu büyük bir

şey... Kar yağınca devletin sizi altı ay unuttuğu bir yerdeyseniz ve Stenbol³ dediklerinde çöplerinde bile para bulunduğunu düşündüğünüz o çocukluğunuza Stenbol'dan gelen o kadın size yanmış montu ile gelip elinizi tutuyorsa bu büyük bir şeydir. Kocaman bir şeydir.

Zil çaldı. Öğretmenimiz masasına geçti. Ben de kana kana içtiğim samimiyeti alıp bir çorabım ayağымda bir çorabım elimde yerime geçtim. Herkes yerine oturdu. Serçem mutluydu. Kaburgama oturmuş '*Korkma Allah var*' diyordu. Korkmadım. Ama annemden korkuyordum hâlâ, babam uyurken yeni bir önlük saltanatı başlatmaya çalışacaktı. Üzülecekti, korktum...

Serhat sobaya kömür dolduruyordu, sürekli sınıfta kaldığı için bizden üç yaş büyüktü. Serhat sobayı alevlendirirken o güzel kadın tahtaya yazılar yazıyordu. Yazdık. Kar yağdı. Okuduk. Kömür yandı. Dinledik. Isındık. Ders bitti. Hepimiz çantalarımızı alıp gri kapıya yöneldik. Kapının bu tarafına yerleştirdiğimiz odun parçasını tutup kapıyı açtım. Çıkarken dönüp o siyah monta baktım, önlüğümü tutup beyaz dünyaya tekrar 'merhaba' dedim.

Kar, utangaç güneşin saklandığı paslanmış gökyüzünden yavaşça iniyordu. Hızla yürümeye başladım. Kafamda üç şey; annem, saltanat, siyah mont. "Bu dünya bir takım korkular içeriyorsa bizim kendi korkularımızdır hepsi; bu dünyada uçurumlara rastlanıyorsa, bizimidir tümü uçurumların; birtakım tehlikelerle yüz yüze geliyorsak bu dünyada, bu tehlikeleri sevmeye

³ İstanbul

çalışmak zorundayız.”⁴ Annemi sevdim, saltanata hüznlendim, siyah montu hatırladım.

*“çiqas êvarên şînboz bihurîn û çûn ji keştiya xeyalan çirûskeke serzer peya nebû, li peravên hestên min ên hestî û çermmayî”*⁵

Eve gittim. Bedenim ve ruhum arasındaki kopuşun başladığı bir çocukluk ile bozuk bir dil ile geçirdim geceyi. Biz dili yasaklıların bölünmüş benliğine kar yağıyordu zifiri çocukluğumda. Sabah oldu. Sarı tarak ile tarandı saçlarım. Annem saltanatını kaybetmiş önlüğümü, önlüğümüzü hatırlatarak kalabalıklaştı da kalabalıklaştı. Annem kalabalıklaşınca da konuşmam ben. Daha haşince iniyordu tarak saçlarıma. Okula gittim. Birinci ders bitti. Yine sobanın başına koştuk, koştuk. Düşünün ki o sınıfta ateşe koştukça cennetin selamı yaklaşıyordu bize. Öğretmenim çağırdı beni. Üzerinde siyah montu, öğretmenler odasına götürdü beni, üzerimde mavi ve kırılğan önlüğümle. Bana bir poşet uzattı; al canım, dedi. Şu hiç görmediğim şehrimizden gelmişti, o kesin. Bu bile mutlu etmeye yeterdi, üstünü örterdi gecemin. Poşetten mavi bir önlük çıktı. Gözlerime şefkatin vahyini indiren o kadına baktım. Ben sevindim. Öğretmenim güldü. Ben utandım. Annemi düşündüm. Sarıldım o kocaman kadına ve montuna. Annemi düşündüm. Annemin içinde beyaz kadınlar vardır, leçekleri yüreğimi saran. Herkes bilmiyor. Siyah montlu kadınların yüreğinden Simurglar gelir ve serçelerinizden öper. Bilmiyor herkes.

⁴ Rainer Maria Rilke

⁵ Renas Jiyan: “Ne çok kula renkli akşamüstü gelip geçti, sarı saçlı bir kıvılcım bile tenezül edip inmedi hayaller gemisinden bir deri bir kemik kalmış duygularımın kıyısına...”

“O günler geçip gitti

O sükût içindeki karlı günler.”⁶

Şimdi Simurg yürekli bir kadın bulmak, onu hatırladığım çocukluğuma ve içime tefsir etmek, ona siyah bir mont almak vardı da, yüreğim paslı...

⁶ Furuğ Ferruhzad

Kübra Delibaş / Nevşehir

ANNE YARIM

Kalemi, kâğıdı bir araya getirip yazmaya niyetlendiğim andan itibaren bütün kelimeler tek tek anlamını yitirmeye başladı. Zor işi yüklenmişlerdi çünkü... Benim hayatıma bahar gelsin diye tomurcuklar saçan canım öğretmenimi tasvir edeceklerdi ve onlar kadar ben de zorlanıyordum. Ne ile başlasam biraz eksik, nasıl anlatsam biraz yarım olacaktı. Ama anlatmak zorundaydım. Benim hayatıma bu kadar güzel etkisi olan öğretmenimden herkesin alacağı bir paye vardı.

Lise çağlarında hem okuyup hem çalışmak zorundaydım. Öğrencilik sıfatımdan çok, biraz anne, biraz baba ve biraz da ablaydım. Yüklenilmeyen sorumlulukların sonucuymdu benim birazlarım. Bir de benim birazlarımın kurtarıcısı benim canım öğretmenim. Biricik öğretmenim... Anne yarım... Onunla lise üçüncü sınıfa geçince danışman öğretmen olması ile tanıştık. Öğrencilerini öğrenci sıfatından çıkaran, onları evlatları gibi gören bir öğretmen düşünün. Seviyeli duruşunun altında mükemmel cana yakınlığı, her ne karaktere sahip olursa olsun, her vasıftaki öğrencilerini tek tek kendi limanına yanaştırırdı. Ummana yanaşma sırası bana gelmişti. Tam da umutlarımın bitik, yaşama olan bağlılığımın ise en yitik olduğu zamandı. Kapımı aralayarak umutlarımı tekrar yeşerten rehber, karanlık geleceğimi ise aydınlatan bir güneş oldu bana.

Liseyi bitirip iş hayatına atılıp uğraş verecektim. Bana göre bu bir kurtuluşken, öğretmenime göre intihardı. İnsan hem kendisini hem de ailesini kurtarabilirdi yokluktan. Yokluk ki insanı yüreğinin en sağlam yerinden vurarak, tarifsiz hasar bırakan bir imtihandı... O'nun bu tavrı yokluğa savaş açıyordu adeta. Bir gün okul nöbeti vardı. Yanına yaklaşıp:

- Hocam nasılsınız?

- Geleceği parlak öğrencimi görünce daha iyi oluyorum. Sen nasılsın?

(Nasıl da ruhu okşuyordu bu tavrı.)

Ben de “İyiyim” diyebildim gülümseyerek. Yüreğimse: “İyi değilim öğretmenim, iyi değilim anne yarım! Boğuluyorum ama sesim çıkmıyor kadere...”

- Kader, sen insanda nasıl da büyük sızılar bırakıyorsun, dedi. Sanki bunu onun da yüreği duymuş gibi... Bir an dilimizle konuşmayı bırakıp, yüreklerimizle anlaşmaya başladık, uzun uzun bakıp:

- Biliyor musun? Kader kişinin azmiyle ilişkilidir Kübra, dedi ve devam etti.

- Allah kaderimizi biz böyle yapacağımızı bildiği için böyle yazmıştır.

Şaşkınlığımı gizleyemedim. Gizlenilecek gibi değildi ki... Kalbime dokunuyordu kelimeleri. Yutkunup gözlerine baktım. Sonra anladım ki, o benim bu girdaptan çıkmamı istiyordu. Ne de güzel insansın sen. Ben de bir gün dokunur muyum öğrencilerimin yüreğine? Sonra kendi kendime söz verdim. Tamam, ben elimden geleni yapacağım. İnsanların kalbine küçük demetler hâlinde sevgiler bırakacağım. Belki de bazı insanlarda ben de unutulmayacağım.

Silkindim ardından bütün kötü düşüncelerimden. “*Olmu-yorsa olmuyordur değil, olmuyorsa bir daha deneriz.*” dedim. Bir anda gülümsedim bu kısacık anda hayatımı değiştirecek kararı verdikten sonra.

Anlamış olacak ki: “*Kolay elde edilen hiçbir şeyin değeri yok-tur. Yılma! Nasip öyle bir şeydir ki; Aşındırmazsan duvarları, na-sip olmaz bazı şeyler.*” dedi.

Canım öğretmenim! Ne de güzel şekillendiriyorsun hayatı-mı. Az sözle ne de çok şey anlatıyorsun. Başarılı bir öğrenciydim. Onu tanımadan önce öğretmenin tek vasfı vardı bende; gelir der-sini anlatır ve giderdi. Ama okullarda öğreten değil öğretmenler olmalıydı. Girebilmeliydi çocuğun dünyasına. Ona: “*Ben senin için varım, sen yoksan ben niye varım?*” diyebilmeliydi. İşte öğ-retmenim senden önceydi bildiklerim ve tanıdıklarım. Sen bana bütün bildiklerimi unutturdun.

Sonra okul dışında da görüşme kararı aldık. “*İnsan ailesiyle sadece evde görüşmez, bazen dışarıda da görüşür.*” derken sanki bana dünyaları verdi. “*Sen benim için çok değerlisin.*” demenin en güzel yolu değil de ne idi bu? Bu arada hem çalışıp hem okumaya başladım. Dışarıdan eve iş alıp para da kazanıyordum.

Birkaç gün sonra ders saatlerinin müsait olduğu bir zamana ayarladıktan sonra küçük bir kafeye oturduk. Yol boyunca hiç konuşmadık. Ama küçük bir çocuğa hediye verirsin de çok sevi-nir ya, buna benzer bir gülümseme vardı yüzünde: “*Biliyor mu-sun? Artık derslane öğrencisisin.*” dedi. Alay ediyor diye düşünü-yor, ama öyle biri olmadığından emin olduğum için tepkisizce bakıyordum. Bana değil de başkasına demiş gibi: “*Anlamadım öğretmenim, şaka yapmayın.*” dedim. Gülümseyerek ama buruk bir ses tonuyla: “*Müslüman şaka için bile olsa yalan söylemez.*”

dedi. Boğazım düğüm düğüm oldu. Gözlerimden yaşlar boşalı-verdi bir anda.

- Ne, nasıl? diyorum. O ise sadece seyrediyor. Kalkıp yanıma gelip sarılışındaki sıcaklığı hâlâ hissederim. Bu yüzden anne yarımın canım öğretmenim.

Kayıt günü geldi çattı. Bendeki mahcubiyeti kaçınız anlayabilir, soruyorum size? Tarifsiz bir mahcubiyet... Sadece yaşayanların bildiği. Kader bana öbür yüzünü göstermişti. İnsanı ipten almak bu olsa gerekti. Oysa intihar etmek isteyen, karar vermişti çoktan. Sonra anladım ki, sevgi seni ipten de alır, bütün tabularını da yıkar; seni bambaşka bir insan da yapar. Kaydımı yaptırdıktan sonra bambaşka bir yük aldım omuzlarıma. Önümde kocaman bir üniversite sınavı vardı. Çok istememe rağmen. hiç ama hiç hazır değildim.

Nasıl olacaktı? Bu yükün altından nasıl kalkacaktım? Bu soruların altında boğulurken yine yetişti imdadıma kurtarıcım: *“Sen elinden geleni yap gerisi Allah’tan... Ve bize de razı olmak düşer.”* Allah’ım bu nasıl bir iman, nasıl bir teslimiyet! O’nu benimle tanıştırdığın günden beri lütuf üzerine lütuf...

Beni rahatlatan o cümlenin ardından gece demeyecek, gündüz demeyecek çalışacaktım. Hep dua ettim, “Sen mahcup etme Allah’ım!” diye. Allah hiç kulunu mahcup eder mi? Elhamdülillah sınav günü geldi araladı kapımı. Hayatımı değiştirecek sınava girdik. Nasibimiz kadarını alıp çıkacağız. Sınava girip çıkmamla öğretmenimin beni araması bir oldu. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Çünkü sınavımın nasıl geçtiğini ben de bilmiyordum. Telefon açtığımda: *“Elimden geleni yaptım. Nasibim kadarını alacağım inşallah.”* dedim. *“Allah lütufkârdır muhakkak.”* dedi.

Sonraki günlerde bir araya gelip sınav hakkında konuştuğuktan sonra ikimizi de heyecanlı bir bekleyiş sardı. Sonra, sonra, sonra... Geldik sınavın açıklanıp tercihlerin yapılmasına... “Sana güveniyorum, içinden geleni yap. Sakın sevmediğin yere gitme!” dedi.

Haa, bu arada sınav sonucum okul birincisinden hemen sonraki puandı. Bu benim gayretim sonucunu, canım öğretmenimin ağacının meyvesi, Rabb'im de lütfüydü. Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi'nin İlahiyat Fakültesi'ne yerleştim.

Benim buraya gelmeme vesile olan canım öğretmenim... Sana minnettirim. Sen benim unutulmayacak öğretmenim, anne yarım ve ben senin yüzlerce eserinden sadece bir tanesiyim...

Rabb'im senden razı olsun...

Gamze Candan / Niğde

HAYALİMDEKİ SEN

Her gün aynı saatlerde pencerenin önünde bekleyen küçücük bir çocuktum. Sırtlarında çantaları, üzerlerinde mavi önlükleriyle şirin mi şirin bir sürü çocuk geçirdi yoldan. Ben de oturur onları izlerdim. Aklımda sürekli aynı soru vardı: *“Bu çocuklar her gün nereye gidiyorlardı?”* Bir gün bu soruyu anneme sordum. Annem gülümseyerek cevap verdi: *“Kızım, o çocuklar okula gidiyorlar; büyüyünce sen de gideceksin. Orda okuma yazma öğrenecek, bir sürü arkadaş edineceksin. Bir de öğretmenin olacak.”* Annem, öğretmenin olacak demişti. Merakım git gide artmıştı. Anneme bu sefer de *öğretmen ne demek* diye sordum. Annem yine gülümseyerek: *“Öğretmenin sana her şeyi öğretecek. Biz seni okula gönderdiğimizde yanında hep o olacak. Seni çok sevecek sen de onu çok seveceksin.”* dedi.

O günden sonra hep öğretmenimi hayal etmeye başladım. Daha okula başlamadan süslemişti hayallerimi. Bembeyaz kanatları olan bir melekti, o benim için. Çok sevecektim onu. O kadar çok sevecektim ki okul benim ikinci evim olacaktı. Mavi önlük, renk renk kalemler, yeşil tahta ve benim güzel öğretmenim her gece hayallerimi süslüyordu. Bir an önce büyümek istiyordum. Sürekli anneme okula ne zaman gideceğimi soruyordum. O da

hep, büyüyünce kızım diyordu. Çok sabırsızlanıyordum. Bir an önce büyümek ve öğretmenime kavuşmak istiyordum. Sonunda bitmişti onsuz yıllar. Hatırlıyorum da annem okula başlamama bir hafta kaldığını söylediğinde havalara uçmuştum. Dünyanın en mutlu çocuğu bendim. Okula gitmek için yeterli yaşa gelmiştim ve şimdi kavuşmamıza sadece bir hafta kalmıştı. Günler geçmeyecek gibi geliyordu ama okul heyecanıyla çabucak geçmiş pazar günü gelmişti bile. Okul alışverişimi tamamlamıştık. Önlüğüm ütülenmiş, çantam hazırlanmış, eksik hiçbir şey kalmamıştı. Okulun ilk gününe güzel uyanmam için annem beni erkenden yatırdı. Yattım yatmasına ama ben bu heyecanla nasıl uyuyacaktım?

Hayallere daldım yine. İlk günü kafamda kurmaya çalışıyordum. Ne yapacağımı, arkadaşlarımı ve tabii ki öğretmenimi düşünüyordum. Bu düşüncelerle uyuyup kalmışım. Sabah uyanmıştım evde daha kimse uyanmamıştı. Yataktan kalktım, yüzümü yıkadım, hemen önlüğümü askıdan çıkarıp özenle giydim. Önlüğüm kırışmasın diye oturmuyordum bile. Annem seslere uyanmış beni gördüğünde çok şaşırılmıştı. O gün evde benim için çok güzel bir kahvaltı hazırlandı. Karnımı güzelce doyurduktan sonra anneme saçlarımı ördürdüm. Artık okula gitmek için hazırdım. Hemen kalkıp yeni aldığım ayakkabılarımı giydim. Çantamı da kapattığım gibi fırladım evden. Yanımda babam da vardı ama yetişemiyordu. “Kızım yavaş düşeceksin” diyordu ama dinlemiyordum. Duramazdım, bekleyemezdim. Çünkü benim o gün bir öğretmenim olacaktı. Biraz yürüdükten sonra okula yaklaştık. Yıllarca önünden geçip gittiğim o büyük kapıdan, babamla vedalaşarak içeri girdim. Çok yabancıydım. Bir o kadar mutlu. Sabırsızlıkla öğretmenimi arıyordu gözlerim. Ürkek bir tavırla

koridorda yürümeye başladım. Duvarlarda bir şeyler yazıyordu ama okuma yazma bilmediğim için anlamıyordum. Ben böyle etrafa bakınırken bir adam “*Küçük, neden geziyorsun ortalıkta?*” diye bağırdı. Sesin geldiği yöne baktığımda kaşları çatık, iri yarı, suratsız bir adam gördüm. Galiba bu adam okul müdürü, diye düşündüm. Öyle ya müdürü de hayallerimde böyle kurmuşum. Adama, okula yeni başladığımı söyleyince beni sınıfıma götürdü ve dışarı çıkmamam gerektiğini söyledi. Suratındaki ifadeyi anlamamıştım. Sınıfa döndüğümde kendi yaşında bir sürü çocuk birbirleriyle konuşuyordu. Kimisi tek başına etrafa bakınırken, ben de mahalleden arkadaşım olan Filiz’i görünce onun yanına oturdum. Tüm bunlar o an umurumda değildi. Çok az kalmıştı. Öğretmenim gelecekti. Derken kapı açıldı ve içeri bir adam girdi. Bu adam dakikalar önce koridorda gördüğüm adamdı. Kaşları yine çatıktı, yüzünde yine o anlamsız, soğuk ifade vardı. Ben niye geldiğini merak ederken o konuşmaya başladı: “*Evet çocuklar, sessiz olun ben sizin öğretmeninizim. Buraya konuşmaya gelmediniz.*” dedi. Ses tonu çok sertti. Şaşırmıştım. Hayalimdeki karşılaşma bu değildi. Bir an durdum ve düşündüm, yıllarca beklemiştim ya ben bu anı, bu düşünceler bozamazdı mutluluğumu. Tüm şaşkınlığımı o an attım üzerimden. Ben heyecandan yerimde duramazken öğretmenimiz hepimizi tek tek kaldırıp hakkımızda kısaca bilgi aldı. Annemizin babamızın ne iş yaptığını, kaç kardeş olduğumuzu sordu.

Bugün böyle sohbetle bitmişti. Akşam yatağıma yattığımda geçen ilkokul günümü düşündüm. Hayalimdeki gibi olmasa da her şey güzeldi. Şimdi yarımı düşünmeliydim, gözlerimi kapadım ve uykuya daldım. Ertesi sabaha yine ilk günkü heyecanım-la uyandım. Hazırlanıp okula gittim. Okulumun ikinci gününde

ders işlemeye başlamıştık. Öğretmenim bize bazen sorular soruyor; ben de sorduğu her soruya parmak kaldırıyordum. Beni tanısın, ilk önce benim adımla öğrensin istiyordum. Ama doğru düzgün söz hakkı bile alamıyordum. Bir de parmak kaldırırken “Öğretmenim, öğretmenim” dediğim için azar işitmiştim. Birkaç gün hep böyle ilerledi. Öğretmenim şimdiden kestirmişti gözüne birkaç gözde öğrenci. Ama bıkmıyordum, sevdirecektim kendimi. Çok çalışıyor, ödevlerimi eksiksiz yapıyordum. Aferin alabilmek için, küçük bir tebessüm alabilmek için uğraşıp duruyordum. Defterim imzayla dolmuştu evet ama öğretmenimin ağzından daha küçük bir aferin bile alamamıştım.

Bir gün resim dersinde tahtaya bir ev resmi çizdi. Ertesi gün geldiğimde resim tahtada hâlâ duruyordu. Öğretmenim o tahtaya rahat yazı yazamazdı ki! Tahtayı temizledim. Gelip resmi göremeyince o kadar çok sinirlendi ki: “*Kim yaptı bunu?*” diye sorduğunda ses çıkaramadım. Arkadaşlarım hep bir ağızdan benim yaptığımı söyledi. Öğretmenim kaşlarını çatarak yanıma geldi. Çok öfkeliydi. Gözlerimin içine bakarak bir tokat indirdi yüzüme. “*Bir daha bunu sakın yapma!*” dedi. Yediğim tokattan çok gördüğüm o bakışlar etkilemişti beni. Nefret ne demek sonradan öğrendim ama, öğrendiğimde aklıma gelen ilk şey o bakışlardı. Bir öğretmen bu kadar küçük bir şey için öğrencisine neden böyle bir nefret duyardı ki? Zaten sevmiyordu beni artık, hiç sevmeyecekti. Bu da bıktırmadı beni, devam ettim. Hâlâ çok çalışıp, ödevlerimi özenle yapıyordum. Her ders bıkmadan, usanmadan parmak kaldırıyordum, ama yine söz hakkı alamıyordum. Onun bana olan nefreti artık boyut değiştirmişti. Yazılı sınavlarından yüksek not aldığımda kiminle oturduğumu soruyor, düşük not aldığımda aşağılayıcı bakışlarıyla *otur yerine* diyerek azarlıyordu.

Tüm bunların ne demek olduğunu çok sonra anladım. Benim, bana kızdığı zaman ağlamadığım için sinirlenen ve yanıma gelerek zorla ağlatmaya çalışan bir öğretmenim vardı. Böyle zamanlarda öğretmenim de dâhil tüm sınıf: “*Ağlama ağlama koca bebek.*” diye bağırdı. Kafamı önüme eğip utana sıklıkla ağladım. Günler, aylar geçti böyle. Kafama yediğim tebeşirlerle, yüzümde hissettiğim tokatlarla, kalbimde açılan derin yaralarla üçüncü sınıf olmuşum. Başarım git gide düşmüştü. Ödevlerini yapmak için koşa koşa evine giden o küçük kız, artık kitaplarını açmaz hâle gelmişti. İçime kapanmışım. Parmak dahi kaldırmıyordum artık. Sorulan sorularda bildiğim bütün cevapları içime atarak susmaya karar verdim. Galiba ben öğretmen kavramını gözümde çok büyütmişim.

İlkokulu böyle bitirdikten sonra kendimi önce ortaokul, sonra lise, ardından üniversite sıralarında buldum. Şimdi gerçekten büyümüşüm ama içimde açılan yaralar hiçbir zaman kapanmadı. Suskunluğum, içime kapanıklığım, kendine güvensiz hâllerim başıma ciddi sorunlar açtı. Nasıl güvenebilirdim ki kendime? İlkokul sıralarında her parmak kaldırışında bir azar işitmişim. Tüm bunlara rağmen başardım. Şimdi müzik öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencisiyim. Her şey yolunda giderse yaklaşık bir yıl sonra öğretmen olacağım. Aslında ben öğretmen kavramını büyütmemişim gözümde. Öğretmen tam da benim hayallerimdeki gibi olmalıymış. Sadece o adam benim hayallerime küçük gelmiş. İşte benim hayallerime uymayan, kalbimi paramparça eden öğretmenimin bana öğrettiği tek şey bu: Sen öğretmen olmalısın. Evet, ben öğretmen olacağım. Öğrencilerime ışık olacağım. Başarılı, kendine güvenen, parmak kaldırmaktan korkmayan birçok birey yetiştireceğim.

Hayalimdeki öğretmeni ben yaşatacağım...

Zehra Dalyan / Osmaniye

MISRALARIMA DOKUNMAK KOLAY DEĞİL

Her insanın öğrencilik hayatında onu etkileyen birtakım olaylar olmuştur. Ve anılarında barındırdığı öğretmenleri.

Sene 2005 bir Türkçe dersi ve içimdeki huzur. Benim güne bizli başlayışım; içimdeki mutluluk, sevinç ve gözlerimdeki ışıltı... Onun her dersinde böyleydim ben. Yıllar geçsin, uzaklaşayım evet ama kafamdaki anılarım bırakmaz ki Berna Akçam'ı.

Berna Akçam 80. Yıl İlköğretim Okulu'nun Türkçe öğretmeni... İyi bir gözlemci, sabırlı, merhametli, duygusal, sert, güzel bir kadın. Bir çocuk kalbiyle bağdaşabilir mi bu kavramlar? Türkçe derslerini beklemek, onu ders anlatırken dinlemek, sorularına hızlı bir cevap verebilmek, her hareketini yakalamak. Çok güzeldi ya da onu bu kadar güzel kılan bendim. Bunlar hep güzel şeylerdi. Sanmıyordum onu bir gün mısralarıma dökkeceğimi. Gecenin bir yarısı tatlı bir rüzgâr eşliğinde onu anlatmak... O kadar güzeldi ki üşüdükçe, gülümseyerek onu anlatmak... Şu an anlıyorum ki çok sevmişim ben onu. Bizleri o kadar güzel dinlerdi ki yanındayken kendimi çok özel hissederdim. Bizlere kendimizi ifade etmemiz için hayli zamanlar verirdi. Konuşmak-

tan, yazmaktan, kendimizi ifade etmekten korkmamayı, hissiyat kelimesini öğretmişti bizlere.

Bir Türkçe dersi sabahıydı. Geceden ödevimi bitirmeye çalışmışım. O gece bir şey unutmuştum: Berna Hoca'nın verdiği biyografi ödevini. Bizlerden anne ve babalarımızın biyografisini yazmamızı istemişti. Bunu nasıl da unutmuştum! Yetiştiremeyeceğimi, yazamayacağımı düşünerek ağlamaya başlamışım. Gecenin bir yarısına bıraktığım için o kadar kızılıyordum ki kendime. Hıçkırarak devam ettim annemle yazmaya. Annem sıkılmıştı. Ben de. Hâliyle sorduklarıma geç cevap veriş beni çıldırtıyor, bu derse önem verişime soğukkanlılıkla yaklaşıyordu. Uyumamı istediler, çok sıkılmışım onları. Güzel bir şekilde yeniden düzenledim yazdıklarımı. İyi kötü yazmışım, hatta öğretmenimize göre muhteşemdi.

Sabah kalkıp yarı mutlu olarak derse girdim. Öğretmenimiz ödevlerimize bakıp, yazdıklarımızı tek tek okutmaya başlamıştı. Sıra bana geldiğinde tahtaya çıkıp okumaya başladım annemin hayatını. Sınıf o kadar sessizdi ki, kalp seslerimi duyan ben, heyecanlanıyor, kelimelerimin yarısını titreyen sesimle yutuyordum. Annemin biyografisi bizim yaramaz sınıfı da etkilemişti. Yazdıklarımı okudukça gözlerinden yaş dökülen öğretmenim, sessiz ve şaşkın bir sınıf, ne yapmam gerektiğini bilmeyen ben.

Biyografiyi bitirdiğimde öğretmenime döndüm, gözlerini siliyor güzel gözleri gülüyordu. Bunu neden yapıyordu? Ben kötü bir şey mi yapmışım? Dersten sonra beni yanına çağırmişti -ki ben onun yanına gitmeyi o kadar severdim ki günaydın deyip onun bana güzel bakışıyla gülüşünü yakalamayı-. Gitmişim.

Onu annemle tanıştırmamı istemişti. Olanları hemen anneme anlatmıştım. O günü hâlâ anlayamamış, kafam karışmıştı.

Sonradan anladım ki öğretmenimi etkilemiştim. Berna Akçam, işte o gün güzel şeyler yazabileceğimi aşladı bana, bana sadece yazmayı öğretmedi, bana bugün yazabilmem için cesareti de öğretti.

Evet, belki en güzel anı özelliğini taşımayabilir mısralarım. Ama anıları unutulmaz kılan ona yüklediğimiz değerler değil midir?

Ayşe Sena Er / Rize

KIRMIZI KURDELE

Annemin bir tek çiçeklerini sevdiği, benimse balkonundaki kahvaltılarda salatalık kokusunu unutamadığım o evden taşınıyoruz. Ne çok ve işe yaramaz eşyalarımız var! Sekiz yaşındayım ve çamurundan tencere yapıp oynadığım o toprakları bırakmak istemiyorum. Hele bir de apartmana taşınmak korkusu sarmışken içimi. O zamanlar apartmanlar, daha modern geliyor bana. Modern olan her şeyden korkmuşumdur zaten. Sadece büyüdüğüm evde güzel durduğunu düşündüğüm ve hiç de bir daireye uygun bulmadığım eşyaları sırtlanan kamyon, bu vedayı hiç umursamıyormuş gibi işine bakıyor. O kamyonun arkasındaki arabada burnunu tişörtüne silerek ağlayan çocuk benim. Ağlamanın genzime verdiği rahatlıkla durup düşünüyorum. İllaki bana ağlamamı unutturacak kadar kötü senaryolar kuruyorum kafamda. Yol uzadıkça ben de gittiğim yerin üzüntüsünden geleceğim yerin korkusuna kapılıyorum. Her şey tam da korktuğum gibi. Hiç mi hiç sevemiyorum oraları.

Okulların açılmasına daha bir hafta var. Altımıza, üstümüze, yanımıza bir duvar aralığıyla başka ailelerin sıkıştırıldığı apartmandaki yeni evimiz, çat pat yerleştirilmiş. Ah, korkarken zaman ne de çabuk geçiyor!

Okul yolundayım. İkinci sınıfa yeni bir semtte başladığım için okulu bırakmayı düşünen aklım, bunun olmayacağını farkında ki bir yandan da sınıfı ve öğretmeni merak ediyor. İşte okulun bahçesi... İlk gün münasebetiyle her şeyin güzel olacağına dair konuşma yapıyor, müdür olduğunu düşündüğüm adam. Ama bu durduğumuz sıra, ters gibi geliyor bana. Yok, müdürün konuştuğu yer şöyle sağda olmalıydı. Çok fazla, eski okuluma gidiyor aklım. Sınıfa geçiyoruz. Üç dört kız etrafımı sarıp nereden geldiğimi soruyor. Herkesin Kıbrıs Köyü'nü bilmesi gerekmediğini o anda öğreniyor ve sarsılıyorum. Demek o kadar uzaktayız! Bana, cevabını veremediğim birkaç şey daha sormuşlardı. Şimdi unuttum onları, keşke hatırlayabilsem! Acaba çocukken neleri bilmediğim için utancım, yüreğimi sıkıştırmıştı? Bu yabancılık gözlerimi doldurmadan o giriyor içeri. Kırmızı bluzlu, sarı saçlı kadın... Kadife küpeleri vardı, bir de eskidiği hâlde kaliteli görünen, deri ayakkabıları. Sıralar sıkışık olduğundan tam olarak kalkanadım ayağa. Kalksaydım daha erken fark ederdi beni. Çünkü o, endişeli gözleri hep çok erken fark eder. Oturduk, hemen göze geldik. Gözlerini benden çekmesiyle şu dünyada sesi olan her canlı "*Sevmedi seni!*" diye bağırdı sanki. *Seni hiç sevmedi!* En öndeki erkek çocuğa nereden geldiğini sordu. Demek ki o da benim gibi yeni gelmişti. Sonra bana dönüp aynı soruyu, aynı içtenlikle sordu ve o ilk günün en güzel tesellisi, onun geldiğim yeri tanıyor olmasıydı.

İsmi Ayşe. Benim ismim! Bu güzel tesadüf, öğretmen olmak hayalimin ilk ve en basit nedeni olmuştur. Çok sevdim onu, hem de çocuk kalbimle. Bir çocuk karşılık beklemeden sever, içinde türlü kıskançlıklar barındırmadan, sadece sever, sevginin en ham ve katıksız hâliyle. Okula onun için gitmeye başlamış-

tım. Bana ayrı bir ilgi göstermese de iki saniyelik bakışlarından: “*Sana, senin kalbine ve düşüncelerine ummadığım kadar değer veriyorum.*” cümlesini okurdum. Okul, biraz daha tanıdık gelmeye başladı. Müdür, solda konuşma yapsa da olurdu artık. Sıra hâlinde merdivenlerden çıkarken Ayşe Öğretmen, kontrol ederdidi bizi. Heyecandan ellerimi ovuşturarak çıkardım çünkü bazen kızların tokasını düzeltirdi ve cümlelerle asla anlatamam, onda şefkat gördüğünüzü hissettirecek ayrı, apayrı bir koku vardı.

Derslerde pek iyi değildim. Okurken zorlandığım kelimedede çamura batmış gibi takılır, parmağımı kaldığım yere koyup ona bakardım. Gözlerini kısmış ve endişeli bulurdum yüzünü. O an sandalyenin ayağının yeri delip beni kazan dairesine düşürmesini isterdim. Öyle günlerin sonunda evde okuyamıyorum diye ağladığım zamanların zorluğunu annem sonuna kadar çekmiştir. İnsanın bir şeyi yapamaması kalbinde topaklanırsa o şeyi yapanlardan daha iyi yapar. Çünkü çile denen güç, sahibini zirveye ulaştırmadan bırakmaz. Beni de bırakmadı. Yaptım. Takılmadan, bir heceyi iki kere tekrarlamadan okuyabildim. Bunu başardığımı fark ettiği ilk ders, hemen kırmızı kurdele taktı önlüğüme. Demek ki o kurdeleyi üstümde görmek için benim kadar sabırsızlanmıştı o da. Sınıftaki uğultudan çok kişi duymadı ama “*Çok çalışıyorsun, biliyorum.*” dedi. Düşündüm ki öğretmenlerin kalbinde öğrencisinin evdeki hâlini anlayabilecek özel bir şey var. Benim evdeki çırpınışlarımı, okuyamadığım sayfaların nasıl yıprandığını o öğretmenlere özgü yerinden izliyordu. Takıldığım kelimelerde başımı kitabın üstüne koyup ağladıktan sonra bir de kitabım kırıştı diye ağlayışına annem gibi o da gülmüştü belki de.

Okuyamamak yükünün üzerimden kalktığıın en süslü belgesi olan kurdeleden sonra okul çok daha eğlenceliydi. Okumak için herkesle beraber omzumu çıkaracak kadar parmak kaldırıyordum. Derslerde ona kendimi gösterip beni seçmesi ve okurken elini omzuma koyması için çırpınıyordum. O, kimi seçeceğini çok iyi biliyordu. Kimin okumaya ihtiyacı olduğunu. Eminim, o sınıftaki öğrencilerin neredeyse her şeyini biliyordu. Hatta bazen derslerde gördüğüyle yetinmez, teneffüste öğretmenler odasının camından oyunlarımızı izlerdi. Onu camdan hafif aşağıya eğilmiş şekilde gördüğüm zaman annemin evin camından bana seslenişi gelirdi gözümün önüne. Hem evde hem okulda bir anneydi o da. Evdeki anneliği ve güzel olduğuna emin olduğum kızı hep merak konum olarak kaldı ama okuldaki anneliğini unutamadığım bir kış günü de yaşatmıştı bize.

Soğğun kız öğrencilere örgü çoraplar giydirdiği bir pazar-tesi günüydü. Ben tam öğretmenimin iğnelediği yerden iğnelemiştim kurdelemi önlüğüme. O gün yağmurdan dolayı sıra olmadık. Okul bu mevsimde ayrı bir havaya bürünüyordu. Montlarımız renkli bir tepe oluyordu sınıf askısında; annelerimizin içimize giydirdiği boğazlı badiler görünüyordu yakalarımızın üstünden ve öğretmenlerden öğrencilere kadar soğğun işlediği bir kızarıklık oluyordu hepimizin yüzünde. O gün sınıfa Ayşe Öğretmen'den önce elinde koliyle okul hizmetlisi geldi. Arkasından, geç kaldığından montunu bile çıkaramamış iki elinde poşetlerle Ayşe Öğretmen girdi. Hepimiz öğretmenler masasındaki kolinin başına toplandık. Ayşe Öğretmen, aramızdan geçip poşetleri koydu ve ellerini kalorifere tuttu. Ankara ayazında eldivensiz poşet taşımak pek de kolay değildi. Biz türlü tahminlerde bulunurken Ayşe Öğretmen, koliyi açtı; o büyük koli hınca hınç

kitap doluydu. Sınıf kitaplığına koymak için getirdiği kitapları hepimiz birer ikişer incelemeye başladık. Daha önce sınıf, hiç bu kadar serbest olmamıştı. Ama hiçbirimizi kitaplara bakarken yerimize oturmamız için uyarımadı. Masasının kenarından çocuğuna istediği bir şeyi getirmiş bir anne mutluluğuyla ilk defa bu kadar çok kitap gören çocuklarının heyecanını izledi. Sanki bizim sevincimizden, heyecanımızdan, şaşkınlığımızdan o da bizim kadar mutlu oluyor ve kendini şanslı hissediyordu. Çünkü farklı ailelerden gelen birçok çocuğun yüreğinde kocaman bir yere sahip olmak gibi benzersiz bir duyguyu ancak onun gibi öğrencilerine adanmış öğretmenler tadabilirdi.

Şu koca dünyada sadece onun ve biz öğrencilerinin, kalbinin ta içine kadar hissettiği bu bağlılıkla geçiyordu günlerimiz. Artık yeni dediğim her şey, benim olmuştu. İlk gün gitmeyi hiç istemediğim o okul, benim; geldiğim yeri tanımayan kızlar, arkadaşlarım ve diğer öğretmenlerle sohbet ederken bile öğrencilerine göz kırpan düşünceli ve güzel kadın öğretmenim... Anlıyordum ki zaman korkarken değil severken, sevilirken, mutluyken ve en önemlisi çocukken çok daha çabuk geçiyordu. O semte taşınalı tam iki yıl olmuştu. Hayatımda geçici rüzgârlar gibi esip gidiveren çocukluk kederlerinden başka kötü bir şey yoktu.

Dördüncü sınıfın yaz tatili gelmişti ve ben, binalar arasında oynanan sıkıcı oyunlara bile alışmışım. Çoğunu sonradan sevdiğim mahalledeki kızlarla en çok 'eski minder' oyununu oynardık. O oyunda çok eğlendiğimizi ve giriş katındaki teyzenin azarını işitecek kadar güldüğümüzü hatırlarım. Çocukken bir oyunla başka bir hayata geçebiliyor, hayalimizdeki her şey olabiliyorduk. Allah'ım, çocukken nasıl da şanslıydık! Yine bir oyunun hiç

birakılmayacak yerinde annem, camdan seslendi. Her zamanki gibi gelmek istemediğimi oradan söylemesini istedim ama söylemedi. Yemek yiyeceğimiz zaman böyle yapardı. “*Kızım sana gel diyorum!*” deyip tüm mızırardanmalarımı ağzıma tıkar ve beni dört kat çıkmaya mecbur ederdi. Söylenerek çıktım. Beni çağırmaları için hiçbir neden ve hareket yoktu evdekilerde. Bir çocuk için herkesin susup baktığı andan daha korkunç ne olabilir ki? Ben mi bir şey yapmıştım acaba? Kesin fena bir şey olmuştu. Hemen kalemi sıkmaktan ellerimi acıtarak yaptığım tatil ödevime, kardeşimin bir şey yapıp yapmadığına baktım. Ödevim, olduğu gibi duruyordu. Babam, elimi tutup yanına oturttu ve daha az acıtacağını düşündüğü kısık bir ses tonuyla öğretmenimin gitliğini söyledi. Her kelimesinde sesi daha da kısıldı. “*Nereye?*” demedim, onun bize veda etmeden gitmeyeceğini bildiğimden. Ama bazen veda edemeden gitmek zorunda kalır insanlar. Çok sevdiklerine sevdiklerini bile söyleyemedim. Belki öğretmenlerin öğrencilerine söyleyemedikleri son bir nasihatleri kalır, o her yanı anne olan kalplerinde. “*Çocuklar sevin, çocukluğunuzu ve yaşamayı çok sevin! Büyümenin o güzel kalplerinizi çekiştirmesine izin vermeyin.*” diyemeden giderler daha öğretecekleri çok şeyleri olan bu dünyadan. Ayşe Öğretmen'im de yüreğimize sığmayacak kadar büyük bir sevgi bırakarak gitti. Bu gidişi bana nasıl anlattırsa anlattılar işte. Bir çocuğa ölüm nasıl anlatılırsa!..

O an tüm vücuduma bir kramp girdi. Bedenimde, diğer tüm organlara meydan okurcasına kocaman olmuş bir kalbim vardı ve ağrısını parmak uçlarıma kadar yaymıştı. Kalp, bütün vücudu komuta ettiğinde yerinde duramıyor insan. Titreyerek banyoya koştum. Ağladıkça su çarptım yüzüme; yanaklarım yanıyordu ve bunu da yapan yine o ağrısından duramadığım kalbimdi. Ka-

famı kaldırdığımda gördüğüm ayna, dünyada beni anlayabilen tek nesneydi. Zaten onunla kimsenin görmediği zamanlarda konuşurdum. Bu sefer hiç konuşmadan dertleştik. Banyodan çıktığımda ağlamıyordum. Annem bana sarılıp neler demişti hiç hatırlamıyorum. Ah, bu ağrı, tüm sesleri uğultuya dönüştürüyordu!

Babam, okulda Ayşe Öğretmen için öğrencilerin de katılacağı tören yapıldığını gitmek isteyip istemediğimi sordu. Sanki bu titreyen çenemle cevap verebilecektim. Hiçbir şey demeden üstümü giyindim ve çıktık evden. Ağlamıyordum... Bir hırs vardı içimde, sanki bir kızgınlık... Yürüyerek gidiyorduk. Okuyamadığım zamanlarda kendime kızarak gittiğim ve bir gün kırmızı bir kurdeleyle döndüğüm, o anılar serpili okul yolunda hiçbir şey düşünemiyordum. Sanki o, tüm yaşanmışlıkları da alıp gitmişti bu dünyadan. Annemlere Ayşe Öğretmen'i gösterip "İşte, hâlâ okulda!" demek hırsıyla mı bilmiyorum, hızlı hızlı yürümüştüm. Yine okulun bahçesi ve o, gerçekten yok!..

Şefkat dolu yüreğiyle her sabah bizi kontrol ettiği merdiven kenarında kalbime kırk kat yabancı birkaç öğretmen vardı. Üstelik hiçbiri onun kadar sert, aynı zamanda merhametli duramıyordu. Onun baktığı cama "Bir daha buradan kimse bakmayacak!" der gibi kapalıydı. Ben yine de ağlamadım. Tanıyan tanımayan herkesin Ayşe Öğretmen'den bahsettiği o karmaşada hep yanlış yerde konuşan müdür, babamın yanına gelip bir şeyler söyledi. Hiç dinlemedim ama hâlâ kulaklarımdaki yankı "Ütü yaparken kalp krizi geçirmiş!" cümlesiydi. Onu, sarı saçları toplu, kırmızı bluzunu ütülerken hayal ettim. Sonra ne olmuştu acaba? Her şeyi hayallerimle sarımsak gibi döven ben, onu acı çekerken hayal edememiştim.

Neden herkes elini omzuma koyar ki bugün? Müdür, elini omzuma koyup ceketinin cebindeki kâğıtlardan çıkardı. Kâğıdın üstünde asla öğretmenime benzemeyen ama altında *Ayşe ŞEKERCİ* yazan bir fotoğrafı iğnelemek istedi üstüme. O anda tüm anılar bir balyoz gibi indi kafama ve gözlerim, sanki hiç benim olmamış gibi çıktı kontrolümden. Müdürün iğneyi tutan eline aynı anda kaç damla düştü, bilmiyorum. Müdür ve babam, ağladığımı gördüklerinde ne diyeceklerini bilemediklerini belli eden birçok şey söylediler. Onlar daha önce aynı yere iğnelenmiş kırmızı kurdeleyi hatırlayan kalbimi asla anlayamazlardı ve o okul bahçesindeki hiç kimse, yakalarında fotoğrafı olan Ayşe Öğretmen gibi kocaman bir yüreğe sahip olmayı kafasına koymuş o küçük kızın bir Ayşe Öğretmen olacağını bilmiyordu.

Esra Karaca / Sakarya

PUSULAM: ÖĞRETMENİM

Hayatıma rehber, yoluma düstur, ruhuma ferahlık veren öğretmenim, yine düştün satırlarıma...

Saatler saatleri kovalar, günler günleri, yıllar yılları... Ve nihayet insanoğlu hayatın perdesinden aralarken başını, büyüüne kapıldığı yılları sıralar art arda zihninin koridorlarında.

Öyle bir koridor düşün ki, ne girdiğin yere tekrar girebiliyorsun ne çıkıp gidebiliyorsun ve ne de girdiğin koridorun kapısına tekrar geldiğinde aynı sensin. Bir sen var sende, bin bir türlü hâller içinde... Her geçen günde, her başladığın yeni bir günde çözersin aslında hayatın bilmeceğini. Yaşarken öğrenmek bu olsa gerek. Yaşarken yaşamayı öğrenir insan. Geri dönemez belki ama geri dönmeyi ve öğrenebilecek ne varsa onu tatmayı öğrenir. Sadece bir değişken vardır. O da rehber bulmak, rehber bellemek işte bu öyle bir kıvrımlı dönemeçtir ki hakikat aralamışsa sana perdeyi, tebrikler kazanan sensin!

Büyülü yıllar... Nerden tutsam bu yılların elinden bilmem. Bildiğim bir şey var ki bir değil bin sayfa da yazsam, bir değil bin kere de düşünsem hakkını veremeyeceğim yıllar... Bir değil bin parça da olsam layık olmaya çalışacağım, verdiğim sözdür bu!

Büyülü yıllar... Minik bir kız çocuğu... Bir yola girmiş nasıl girdiğini, ne yapacağını, neye dönüşeceğini bilmeden. Bir heykeltıraşa teslim etmiş kendini farkında olmadan. Bir taşmış da yontulmuş sağından solundan. Kimi zaman parçalanmış tam ortasından. Kırılmış kenarlarından. Sivrilmiş köşeleri özenle düzeltilmiş, batmasın diye. Olur da batar ya birine, kalp kırgınlığı olmasın istemiş şekil veren. Bir taşmış o kız çocuğu, öğretmeni kıymetlendirmek istemiş zamanla, nerden bilsin... Şimdilik yaptığı mı? Öğretmeni der, o yapar! Ondan iyi bilen yok! Ve onun gibi kimse yok! Yıllar yılları kovalayadursun bu minik kız biraz daha büyür. Hayat kıpırdanır. Adeta gözüme sokarcasına: “*Ben buradayım, beni tanımaya başladın mı?*” der. Neler olduğunu anlayamaz ama hisseder ki bir şeyler olacak... Anlamlandıramadığı ama var olduğundan emin olduğu şeyi çözme yolunda uzaklaşır herkesten. Ne yaparsa yapsın kaçamaz değişimden. Hayatla tanışmaya başlamıştır. Kaybedilecek ve kazanılacak ne çok şey olduğunun farkına varır. Var olan yoktur ve yok olan aslında var olabilir. Yeni yeni kavrar her şeyi. Hayatın aslında kocaman bir öğrenmeden ibaret olduğunu yaşadıkları kavratır ona. Sahip olma ile emanet arasındaki farkı anladığında şifresi çözülmüş olacaktır aslında hayatın. Ama şimdi değil, henüz erken... Ruhunda korku, adımları parmak uçlarında, sesi titreşim ve yüreği korku dolu... Çünkü o daha küçüktür! Gözlerinden pınarlar taşacak, lakin izin yoktur hayat tarafından. Çünkü yüreği bilmediği bir gerçekle başlamıştır savaşa. Ağlamak? Yok! Hüznü? Başka zamanların duyguları! Kapat gözlerini, duymasın kulakların. Adım adım yaklaşıyor gelmekte olan! İşte o sırada bir kapı çalıyor. Aralıyor yüreğinin kapısını. Bir nefes ferahlığında geliyor gelen, sanki kara kışta bahar müjdesi. Gelen odur: öğretmeni... İlk sorusu: “*Nerde benim o kızım?*” Kız şaşkın, ne dese de anlatsa,

bilmez. Cevap yok. Öğretmen tekrarlar: “*Nerde benim kızım?*” Kız kendini toparlamaya çalışır. Ağzını açacak, konuşacak ama sanki unutmuş her kelimeyi de lâl olmuş hâli... Öğretmen bu sefer vazgeçmiş sorudan. Ben o bildiğim kızımı istiyorum, demiş.

İşte öğretmenimle olan en büyük hikâyem budur benim! Öğretmenimin bana “Bildiğim kızımı istiyorum.” dediği günden beridir ne yaşarsam yaşayayım, nerede olursam olayım ve ne yaparsam yapayım: “*Ben o bildiği kız olmalı, özümünden ayrılmaya niyetlendiğim andan itibaren o hâlden koşarak uzaklaşmalıyım.*” derim kendi kendime. Unutamadığım öğretmenimden, unutamadığım bir rehberdir bu sözler. Her şartta ve her durumda ‘kendini aramak’, ‘aslını kaybetmemek’, ‘olana ve olacak olan her şeye karşı kendin olabilmek’

Sanki bir trendir hayat ve ben yolcusu bu trenin. Rüzgâra inat çıkartırım başımı pencereden... Kaldırıyorum gökyüzüne başımı... Hafif bir esinti çarpıyor bedenimi... Ruhum kıpırdanıyor yerinden... Sesler geliyor tık tık tık tık... Bir yolda olduğumu hatırlatıyor bana. Başımı çevirdiğimde dönülmez yollar görüyorum ardım sıra. Mühim olanın anıda olduğunu hatırlıyorum tekrar tekrar. Her bir rayda ilmek ilmek dokunmuş bir yaşantının akıp gittiğini görüyorum. Bu akıntıda yolumu kaybettiğimde ise pusulam, öğretmenimin unutamadığım: ‘Ben o bildiğim kızımı istiyorum’udur.

Yolda olanlara, akıntıyı fark edip kapılmayanlara ve bu yolda rehberlerine sınıksız sarılanlarına...

Beyza Hilal Öksüz / Samsun

ÇİÇEKLERİM KURUMASIN

Hatırlar mısın; daha okul nedir bilmez ailemizden ayrılma korkusu ile mücadele verirken daha mini minnacık olarak sen karşılamıştın bizi. Hayata dair attığımız ciddi bir adımın orta noktasındaydın. Biz seni minik hâlimizle böyle görüyorken, sen de bize hep değerli olduğumuzu, en önemlisi de bize biz olduğumuzu öğrettin. Çiçeklerim, derdin bize... İlerde her birinin güzel koku vereceğine inandığın, çiçeklerindik biz senin... Hepimiz aynı kokuyu veremezdik tabii, illaki farklı kokacaktık. Ama hepimiz güzel kokacaktık nihayetinde. Aynı topraktandık çünkü türümüzün ne olduğu önemsizdi.

Bir Kars- Ardahan kadar olmasa da Kahramanmaraş'ın kışları oldukça soğuk geçer. Kar, kış, kıyamet dedikleri Kahramanmaraş'ın kışlarında da görülür genelde... Ve çok yağmur yağar. Bazen öyle bir yağar ki yağmur göremezsin, birinci sınıfa yeni başlayan masum bir çocuğun yırtık, naylon botlarının su içerisinde kalışını... Ve öyle bir yağmur yağar ki; tek mutluluğu oturup sobanın çıtırtısını dinlemek olur Maraşlı dedelerimin... Zenginler bilmezdi soğuk günlerde sobanın üzerinde Kahramanmaraş tarhanası kızartmanın keyfini. En güzel oda

parfümümüzdü yediğimiz portakal kabuklarını, sobanın üzerinde koyduğumuz zaman saldığı koku. Bendim o çocuk! Ayakkabıları su içerisinde kalan, sürekli soğuk aldığı için bir türlü hastalıklardan kurtulamayan, defterleri ve kitapları bir türlü kuruyamayan çocuk... Ve sendin sıcacık gülümsemesiyle içimizdeki soğuşu dindiren. Öyle bir gülümserdin ki bazen, sanki babam eve gelirken portakal almış gibi... Ya da ev sahibinden sürekli duyduğumuz: “Çıkın artık evimden!” sözlerini unutturmuş gibi...

Bazense öfkenden öyle bir değışirdi ki yüz ifaden; adeta has Kahramanmaraş biberi gibi... Ben biliyordum, küçücük hâlimle anlayabiliyordum senin endişeni. Eğitimin karşısında duranlaraydı öfken ve eğitimsizliğeydi o hiç bitmeyen endişen. Her çiçeğin açsın istiyordun. Senin hiçbir çiçeğin solmayacaktı, solamazdı. Kız çocuğı diye okuldan alınmazdı kardelenlerin... Belki bizim sınıfımızda kardelen yoktu ama Tuba vardı. Nasıl da üzölmüştün; Tuba'nın okuldan alınıp, kendisinden yirmi yaş büyük bir adamla evleneceğini duyunca... Gözlerindeki yaşları kimseye göstermeyip koridorun sonundaki ağlayışını hangi çiçeğin unutulabilirdi ki? Ya peki: “Müdür bey! Tuba'nın okuldan alınmasına engel olmalıyız, çiçeklerim kurumasin!” demeni...

Ben de unutmadım öğretmenim. Ne Tuba okuldan alınmasın, okuluna devam etsin, Tuba'nın da çiçekleri olsun diye verdiğin mücadeleyi unutabildim ne de koridorun sonunda gözlerinden sessiz sesiz akan yaşları.

Mesela ben ilk sende öğrendim samimiyeti. Dili süslü, yüreğı paslı insanlardan olmayın samimi olun, samimi niyetli olun, diye az demezdin bize.

Hangi öğretmen bu kadar net ve çabuk anlayabilirdi ki öğrencisinin sustuklarını gözlerinden? Sen anlardın işte. Biz susarak anlatırdık sana çaresizliğimizi. Yoksulluğun hayatımızda bıraktığı izi bir tek sen anlayabilirdin zaten. Başkası değil. Ayakkabılarımın içine su girmesine neden olan yırtıkları gözükmesin diye ayaklarımı sürüyerek girerdim sınıfa. Her zaman en son gelen de bendim. Bir kere de demedin ki: “Neden geç kalıyorsun sürekli?” Hiç kızamazdın bize. Bizi üzsen kendine küserdin sen. Sahi oturduğunu gören olmuş mudur bir kere bile? Gördüm deseler dahi kim inanır ki ideallerini bir kenara bırakıp oturabildiğine?

Başlarda anlamadın sandım. Açıkçası pek de bir sevindim ayakkabılarımı fark etmediğine... Ya anlayıp da sorsaydın sınıfta “Beyza Hilal ayaklarını neden sürüyorsun, montun nerede, ayaklarından neden sular damlıyor?” diye! Böyle sorar mıydın sen hiç? Hele hele de sınıf içinde. Doğru ya, her şeyin bir adabı vardı senin için. Yoğurdun yanına peynir yenilmezdi. Bir gün sınıfa elinde kutularla geldin. Bu sefer geç gelen de ben değildim. Yükün ağırdı tabii. O kadar kutuyla erken bile geldin. Canım öğretmenim yorulmadın mı o kadar yolda, elinde o kutularla? Kutuları açtın ki bir de ne görelim? Hayalini kurduğumuz bot, mont, atkı, çanta...

Sorduğun soruyu bilene hediye verecekmişsin onları... Tabii sıra geldi sınıfın heyecanla, benimse kaloriferin yanında soğuktan titreyerek beklediğim sorulara. Sorduğun soru: “Ne için yaşıyoruz?” Bilerek sordun bu soruyu. Zenginler bilmezlerdi bu sorunun cevabını. Üşümüyorlardı ki bilsinler... Tüylü kalemleleriyle hava atan kızlar, örümcek adamlı çantalarıyla hava atan sınıfın erkekleri, nereden bileceklerdi... Bilmeleri için hepsinin aynı tepside bulgur pilavı yemeleri gerekti belki de. Öyle ayrı

gayrı tabaklardan yemek yiyen, eli kremliler ne anlasın yaşamın kıymetini ve yaşam mücadelesini...

Ve sonra sınıfta bir sessizlik... Herkes susuyor, normalde tabanca sıksan susmaz dediğin sınıf o an; iğne atsan yere düşmez misali. “*Sorumu tekrarlıyorum, niçin yaşıyoruz?*” diyerek kaloriferin yanına doğru ilerledin. Gözlerin gözlerime adeta kilitlendi ve “*Beyza Hilal sen söyle.*” dedin! Annemin sözleri geldi aklıma ansızın. Hep derdi ya bana: “*Durumumuz ne olursa olsun yeter ki onurumuz, namusumuz yerinde olsun, gerisi takdir-i İlahi.*” diye! Söyleyecektim işte. Yanlış da olsa doğru da olsa söyleyecektim. Kalktım ve dedim ki: “*Onuru ve namusu için yaşar öğretmenim.*” Nerden biliyordum ki o küçücük aklımla onurun ne olduğunu? Hangi ara kafamda böyle bir kelime yer etmişti? Ah yine yüzünde beliren gülümseme! Yine gözlerinden akan iki damla yaş! Keşke söylemeseydim dedim içten içe. Gülümseseydiniz ya sadece... Neden akıttın gözlerinden o iki damla yaş, seni üzümüşüm gibisince... Başladın alkışlamaya. Ben kazanmıştım montu, kazağı, hırkayı, çantayı. Ben! Üşümezdim o kapkalin montun içinde. Artık zengin çocukların atkısından benim de mi olacaktı Allah'ım?

Rüya gibi... Pamuk Prenses masalının içerisinde miydim, yoksa Kül Kedisi miydim? Yoğurdun yanına peynir yememiştin yine... Dedim ya daha önce de, sen her şeyi adabına uygun yapardın. Sınıfta yaşama nedenimi, onurumu ve gururumu kırmak yerine bildiğim konudan girip ödüllendirmiştin güya beni.

Şimdi gözün arkada kalmasın öğretmenim... Bin bir zorlukla kazandığın öğretmen maaşın ile uğraş verdiğin çiçeklerinin kokuları pek yakında Anadolu'nun her yanını saracak Allah'ın

izniyle. Ama aynı, ama farklı şekilde. Kimisi asker olup vatani koruyor, kimisi doktor olup can kurtarıyor, kimisi ise benim gibi öğretmen olup '*insan*' yetiştiriyor olacak...

Ve ben tüm çiçeklerime senin bana aşıladığın ilacı, verdiğin suyu, gösterdiğin ilgiyi onların minicik olan tüm kalpleriyle, hissettireceğim...

Fatma Demir / Siirt

KELİMELERLE ANLATAMADIĞIM ÖĞRETMENİM

Küçük bir çocuğun hayalidir öğretmen olmak... Yarınlarına umut dolu ışık saçan gözlerle, kocaman sevgi dolu yüreğiyle öğrencilerine emeğini vermesidir öğretmen olmak...

Öğretmenim ben seni unutamadım. Umudumun başlangıcı oldun. Tarih kokulu öğretmenim. Tarih gibi yaşadığın hayatınla hayatımıza anlam kattın. Hayalimdeki öğretmenim; bahar gibi, gökkuşağı, melek, nadide bir çiçek gibi öğretmenim benim küçük elimden tuttun. Öğretmenim benim için eşsizdir. Onun yerini hiç kimse dolduramaz, kalbimin en derin yerinde... Öğretmenim, benim ve arkadaşlarımla yarınlarına ışık tutan yol göstericimizdi. Umutlu ve yarınlarına ışık tutan bir öğretmenin öğrencilerine sevgi dolu bakışı, ana kucacı gibi sıcacık kucacı ve bizlere yaklaşımı öğretmenliğin kutsal bir görev olduğunu gösterdi bizlere. Nasıl çimenler bahar gelmeden zamansız yeşerirse, öğretmenim olmadan ben de çiçekler gibi bozkır olurum. Öğretmenim; benim rengârenk çiçeğim, bahar mevsimimdi. Güzel melek öğretmenim... Senin bana kazandırdığın güzel davranışlar, iyi bir birey olmamda senin o tatlı, annenin çocuğuna söylediği ninniler gibiydi sözlerin, yumuşacık pamuk gibi doku-

nuşların, bir evin ısınmasında sobada yanan odunun evi ısıttığı gibi sen de sevgin ve bize gösterdiğin ilginle kalbimi ısıttın. Özlem kokulu öğretmenim... Şimdi yanımda değilsin biliyorum, bu yazdıklarımı senin duyamayacağını ve okumayacağını biliyorum. Ama senin bu yazdığımdan haberin olacak gibi çünkü kalp kalbe karşı deniliyor ve bizim kalplerimiz de karşı karşıya... Öğretmenim sen benim gökyüzüm oldun, benim kuşlar gibi uçmama vesile oldun. Gökyüzüm olduğun için sana teşekkür ederim. Senin varlığın; gökkuşağı gibi renk katmasıyla ve cıvı cıvı neşenizle hayatıma anlam katıyor. Öğretmenim sen benim ilk öğretmenimsin ve seni kalbime ilk göz ağrım olarak yazdım. Canım bir tanecik öğretmenim; bana her baktığımda kalbim kuşlar gibi oluyor, bakışınızla kalbim bin bir çiçek açıyor. Gonca gülüm, evimde bulduğum huzuru senin kucagında da buluyorum. Öğrencilerinizin en ufak iltifatlarına dahi gönül bahçenizi bizlere açmaktan esirgemiyor; bizlerden usanmadan, yorulmadan bir anne-baba gibi bizlere emek veriyorsun. Yağmur öğretmenim... Yağmur taneleri nasıl gökyüzünden yere birbirine değmeden iniyorsa, sen de bizleri tek tek nakış işler gibi işliyorsun. Öğretmenim, sen bizim ağacımızsın ve bizlerin senin dallarında yeşerip olgunlaşmamızı sabırla bekliyorsun. Sen bir peri değneğininle bizlere dokunuşun bizleri farklı kişilikli insanlar olmamızı sağladı.

Canım öğretmenim; sen gittin, benim de canımın bir parçası kopmuş gibi. Sen yoksun yanımda ama senin o tatlı şirin sözlerin, anne ninnisi gibi sesin kulağımda. Kapkara zeytin gözünle bana bakışın, gülüşün bir ışık oldu. Sen benim bir günlük, bir haftalık, bir aylık, bir senelik değil bir ömür boyu çiçek kokulu, can tanem, bahar şenliğim ve en önemlisi de hayatıma anlam katan öğretmenimsin.

Pınar Filiz / Sinop

AHDE VEFA

Ahde vefa, borca bağlılıktır. Ben borcumu unutmadım. Hatta bu borcun altında ezildiğimi hissettim zaman zaman. Mevlana der ki: “*Vefa nedir bilir misin? Vefa, arkanda bıraktığımı, giderken yaktığımı yabana atmamandır...*”

Vefanın ne demek olduğunu geç öğrendim. Bu yüzden teşekkür edemeden kaybettim çoğu öğretmenimin izini. “*Posta Kutusundaki Mızıkta, unutilan bir mektubun kefaretidir.*” diyor Ali Ural, kitabı için. Bu satırlar da benim borcumun kefareti olsun öyleyse...

Okul, bir insanın büyümeye başladığı yerdir. Bir çocuk, iyi öğretmenlerle karşılaşmışsa kendini hep şanslı hisseder. Kendimi hep şanslı hissettim. Her başarımda, çözümlayebildiğim her sorunda öğretmenlerim geçti gözümün önünden. Bana ‘*kendim*’ olmayı öğrettikleri için her birine birer gülücük gönderdim haberleri olmadan: “*Teşekkür ederim.*”

Her öğretmenimden bir iz taşıyorum ruhumda, aklımda... Hamurunu yoğurmak, bu sanırım, her gelen bir şey katmış. Ama birisi var ki sanki en büyük izi o bırakmış...

İşte o birisi; benim başöğretmenim. Ne kadar teşekkür edersem edeyim yeterli gelmedi, onun için daha fazlasını yapmak istedim hep; daha çoğu olmak... Benimle gurur duysun, benim kadar o da şanslı hissetsin kendini. Bilmiyorum başarılı olabildim mi? O, on bir yıldır öğretmenlik yaparken bana, ben onun öğrencisi olmayı başarabildim mi? Bilmiyorum... Ama uğraşıyorum. Karşılaştığımızda bana gülen gözlerle bakmasını sağlamak için çabalıyorum.

Bir sınıftaki öğrencilere göz gezdirdiğinizde, kendi köşesine çekilmiş, yalnız bir çocuğa rastlarsınız çoğu zaman. Ben yalnız bir çocuktum, yani okumaya başladıktan sonra yalnızlığı seçtim. Çocuktum ama düşüncelerim büyüktü; arkadaşlarımsa beni anlamak için fazla küçük...

Sorularımın ciddiyet kazanmaya, bazı şeyleri derinlemesine sorgulamaya başladığı zamana kadar normaldi her şey. Muhabbet etmenin ne demek olduğunu bilemeyecek zamanlardaydık, arkadaşlarım teneffüste oynayacakları oyunları tartışırken ben son okuduğum kitabı anlatmak istiyordum birilerine... Öğretmenlerimle arkadaş olmaya çalıştım bu yüzden. Neredeyse her yıl öğretmen değiştiren bir çocuk için büyükçe bir hayaldi.

Bu yüzden ona sımsıkı sarılışım, gitmesinden korkarcasına... İlk sorularım, ilk cevaplarım çünkü o benim. Kaç yıl geçse de unutamayacağım ilk arkadaşım.

Onunla tanıştığımız zamanlar, herkesin içinde kötülüğün de barındığını anladığımız zamanlardı. İnsanlar konuşuyorlardı; bilmeden, görmeden, tanımadan... Çünkü onlara göre siyasi düşüncelerine bakarak sınıflandırmalıydık insanları; iyi veya kötü...

Okulun ilk günü... Öyle doldurmuşlar ki çocuk aklımızı, öyle korkutmuşlar ki bizi; kapıyı açıp bize ‘*günaydın*’ diyecek olan öğretmenimizden korkuyoruz. Efsaneler dolaşiyor dillerde “*Kadın o kadar sinirliymiş ki...*” ile başlayan. Konuşmalara dâhil olmuyorum, her zamanki gibi... Duvar kenarında bir sıra bulmuşum kendime ve çiçek böcek karalıyorum yeni aldığım defterimin en ortadaki sayfasına.

Dalıp gidiyorum. O kadar soyutlanmışım ki sonradan farkına varıyorum sessizliğin. Bir neden ararcasına sağıma soluma bakıyorum, herkesin ayakta olduğunu görünce ayağa kalkıyorum aniden. Göz göze geliyoruz, bakışları sert ama dudağının kenarında hafif bir tebessüm var. O kadar hafif bir tebessüm ki inanamayıp bir daha bakıyorum, çünkü arkadaşlarımla anlattığı kadınla özdeşleştiremiyorum. Kimsenin bahsetmediği, hiç görmediğim bir şey görüyorum ayakları yere sapasağlam basan bu kadında: özgüven.

Öyle bir özgüven ki: “*Bir insanın yapabileceği ne varsa bu kadının hakkıyla yapar, her şeyin üstesinden gelir.*” diyorsunuz. Onun gibi sapasağlam adımlarım olsun istiyorum, bana bütün bildiklerini öğretsin, onun gibi olayım... Sonra bir yenisini eklediğimi fark ediyorum bu listeye, beni sevsin...

Ve oldu... Beni sevdi, bizi sevdi. Hem de öyle güzel, öyle asil, öyle zarif sevdi ki... Bir bakışıyla herkesi dize getirirdi. Öyle ki, *işe yaramaz, adam olmaz* damgası yemiş arkadaşlarımla vardı benim. Onlar işe yaradılar ve çok güzel adamlar oldular. Dersleri mükemmel değildi, aileleri de mükemmel değildi belki, mükemmel en yakın olan öğretmenleriydi. Ona göre herkesin toplumun öngördüğü muhteşem mesleklere sahip olma zorunluluğu

yoktu, şartlar neyi gerektirirse gerektirsin insanlığından ödün vermeyen bir şekilde yolunu bulurdu. Ne duyarsa duysun, kim-seden ümidini kesmedi. O arkadaşlarım da onu gördüğünde asla yolunu değiştirmede.

Evet, sinirliydi. Sinirlenince gözü görmezdi bir şeyi; ama asla bize hakaret etmedi, unutamayacağımız yaralar açmadı. Nadir de olsa bir hata yapmışsa bizi bir yetişkin gibi karşısına alıp özür dilemekten gocunmadı. Bizim de kızdığımız zamanlar oldu. Mesela beden eğitimi derslerinde matematik işlemeden nefret ederdik. Bunların bizim için olduğunu zamanı gelinceye kadar fark edemedik. Sonra onunla geçirdiğimiz zamanların sonuna geldik. Onu daha sonra görebileceğimizi biliyorduk ama veda vakti geldiğinde hüznü geldi, oturdu yüreklerimize...

Çok duygusal bir çocuktum, ağlamamdan daha normal bir şey yoktu. Ama aynı hüznü onun gözlerinde görmeyi beklemezdim. Ağlayarak yanına gittim, kafamı omzuna koyup sarıldım, hıçkırıklarımın arasından belli belirsiz sesini duydum: *“Başarılı olacağımı biliyorum.”*

Sonradan anladım ki o an ‘o an’ mış. Dönüm noktam, dedikleri... Beni ben yapan ne varsa hepsi o cümleyle birlikte dolmuş içime. Daha iyisini yapabileceğime o gün inanmışım. O günden üç yıl sonra bilmediğim şehirde tek başıma kaldığımda o cümleye dayanıp ayakta kalmışım. Ne zaman umutsuzluğa düşsem yine ona tutunup ayağa kalkmışım. Bir cümle söylemiş ve fark etmeden beni her şeye hazırlamış, yolumdaki bütün fenerleri yakmış.

En başta dediğim gibi, kendimi hep şanslı hissettim. Çünkü benim öğretmenlerim bana ‘kendim’ olma fırsatını sundular. Benim fikirlerime önem verdiler; onlara göre yanlış da olsa, kendi düşünceme sahip olduğum için beni güler yüzle dinlediler.

Büyüdükçe anlıyorum ki sadece öğrenci yetiştirmek değil mesele. Her öğretmen anne, baba yetiştirir aynı zamanda. Sağlam düşüncelere sahip; özgün anneler, babalar...

Ben duvar kenarındaki sıralara sığınıp susmuyorum artık. Herkesle aynı olmak zorunda olmadığımı biliyorum. Ne olursa olsun korkmuyorum düşündüklerimi söylemekten. Güçlüyüm... Zamanı geldiğinde güçlü bir iş kadını, güçlü bir anne olacağımı biliyorum.

Çünkü “*Başarabileceğime inanıyorum!*”

Gamze Bilici / Sivas

ÇÖLE YAĞAN YAĞMUR MİSALİ

Aslında *hayatımı anlatsam roman olur* derler ya hani... Ben ise sizlere hiç unutmam dediğim ve unutamadığım bir anımı anlatmak istedim. Küçük bir köylü çocuğuydum. Hayalin nasıl kurulduğunu dahi bilmiyordum. Ne hayatı anlayabiliyordum ne kendimi ne duygularımı ne düşüncelerimi anlatabiliyordum. Mecburen her şeyi içime atıyordum. Öyle mutlu, unutmak istemediğim çocukluk anılarım olmadı. Aksine ne zaman okumayı-yazmayı öğrendim, ondan sonra hep unutmak istediklerimi döktüm satırlara... Bir kere beni düşünün ve biraz olsun anlamaya çalışın lütfen! Annem çoğu zaman sağlık problemleri yaşardı ve bu nedenle genellikle annemsiz yaşamak zorunda kalıyordum. Bir kızın her şeyi yani arkadaşı, tutunabileceği dal, konuşmadan dahi anlaşabileceği insan annesidir sanırım. Aniden değil zamanla can sıkıntısını, özlemeyi, susmayı, üzülmeyi, içine atmayı öğretti hayat... Hep okuyup büyük insan olacağım diye içime umut tohumları eken şimdi bile hayatımda pusulam olan öğretmenime dair yazıyorum bu anımı.

Lise son sınıftaydım ve üniversite sınavımız olacaktı. Ben umutlarıma, hayallerime bir adım daha yaklaşmış olacaktım. Son haftada annemin tedavisiz bir hastalığa yakalandığını öğ-

rendim. Üstelik o zaman başka bir arkadaşımın babası da annemin hastalığına yakalanıp kriz geçirip intihar etmiş ve ölmüştü. Çok sevdiğim okul arkadaşım ani bir rahatsızlık sonucu vefat etmişti. Ağlayacak bile hâlim yokken ben her şeye rağmen yaşamaya, mutlu olmaya cesaret ettim ve bu kararımın hiç pişman olmadım; Ama içimdeki çocuk olanlardan dolayı insanlara küstü. Hep gülümseyen yüzümde tebessümün bile yerinde yeller esiyordu. Her gece herkesten gizli ağlar oldum ve çok sevdiğim okuluma gitmekten bile bıkmıştım. Çünkü Çocuk Gelişim Bölümü'ndeydim. Yaşadıklarımın dolayı bölümüm bana zor gelmişti artık. Ben annesiz yaşamaya çalışırken başka çocukların aileleriyle mutlu olduğunu görmek, duymak, bilmek; içimdeki çocuğu her fırsatta darmadağın etmişti. Annem rahatsızlanınca evimizin yolunun üzerinde olan yurttan kalmaya başlamıştım. Yurttan uyurken rüyamda annemin başımı okşadığını görürdüm ve sıçrayarak uykumdan uyanırdım. Başucumda annemin yokluğunu aratmamaya çalışan öğretmenimi bulurdum. Bazen hayallerimi, iyi, güzel şeyleri; bazense kırgınlıklarımı anlatır kısaca yüreğimi öğretmenime açardım. Annesizliğimi azıcık bile olsa bana unutturmuştu. Bana hayal kurmayı, mutlu olmayı ve en önemlisi gelecekte umutlu olmayı öğretmişti. O, güzel insan hatırlar mı bilmiyorum ama hiç unutmam tüm yaşadıklarım nedeniyle okulu bırakmak istemişim. Üstelik okulumdan mezun olmama az bir zaman kalmıştı. Ama değil günler benim için saatlerce bile kalabalığa, insanlara, sıkıntılara hiç mi hiç tahammülüm kalmamıştı. Ben okulu bırakmak için dilekçe verince öğretmenim o kâğıdı alıp yırtarak bana hayatta başarılı olmam için bir şans daha vermişti. “*Ben okumak, yazmak falan istemiyorum; hem yorgunum hem üzgünüm.*” dediğimde “Asıl şimdiden sonra daha çok okuyacak, daha çok yazacaksın.”

demişti. Ben de istemeyerek de olsa ‘*vardır bir bildiği*’ diye düşünerek daha çok okuyup yazmıştım. Şimdi de öyle yapıyorum.

Öğretmenim sayesinde hayata tutunmaya gayret etmiştim ve ben de bir öğretmen adayı olarak mesleğime başlamak için gün sayıyorum. Hayalim üniversite okumaktı. Şimdi üniversite öğrencisiyim. Sonra öğretmenime ‘*hiç unutmam*’ diyeceği ve hakikaten unutamayacağı yaşadıklarımızı hatırlatacak güzel bir hediye vermek istiyordum. Bunun için yaşadıklarımızın hatırına bu anıyı yazdım. Belki bu anım bir kitapta basılır. Benim yazma vesile olan insana Öğretmenler Günü’nde basılan kitabı yani anımızı vermeyi tüm kalbimle istiyorum. Bir kitap tavsiye ediyorum ve kendisi okuyunca ‘*bunlar bana tanıdık geliyor*’ diyor, sonra gözü anının son satırına takılıyor işte orada kendi anılarının satırlarda dillendiğini görüyor. İnanın bunun hayali bile beni oldukça heyecanlandırıyor ve umarım gerçekleşir diye temenni ediyorum. Kimi insanlar yaşadıklarından şikâyet eder, kimileri ise ders çıkarır ve geleceğe dair umutlanırmış. Ben her durumda şikâyet eden insandım. Şimdi vaktimi geleceğe dönük beklentilerle değerlendirme gayretindeyim. Bunların hepsi öğretmenim sayesinde. İnşallah sizin de aklınıza geldikçe yüzünüzde tebessüm oluşturan ‘*hiç mi hiç unutmam*’ dediğiniz bir öğretmeni-niz ve anınız vardır. Her şey için teşekkürler pusulam, kalemim, anne yarım ve daha birçok anlam ifade eden öğretmenim...

Geçmiş, gelecek yani daima Öğretmenler Günü’nüz kutlu olsun.

Rabia Özelçi / Şanlıurfa

KIVILCIM VE KEŞİF

Üniversite hayatı ne kadar da farklıydı ilk başladığımda. Bedenime sığmayan bir ruhum vardı adeta. Hayatımda yeni bir sayfa açılmıştı sanki. Artık değişik bir insandım herhâlde. Lisede yaşadıklarım, hayallerim, mutluluklarım, mutsuzluklarım artık olmayacaktı. Her şey farklı olacaktı. Bir şey elde etmek için uğraşacaktım ve amacıma ulaşmakta da gayet kararlıydım. Beni eğitecek bir sistemle karşı karşıyaydım. Beni değiştirecek, varlığımı anlamlandıracak birçok şey bir bir önüme serilecekti. İlk zamanlar rüyada gibiydim. Gerçekten bazı şeyler hızla önüme geliyordu. Tabii bu imkânların kendiliğinden olması mümkün değil. Sadece ben öyle görmek istemiş ve dilemişim. Öyle de olmuştu. Fakat zamanla değişmeye başladı her şey. Yolunda gitmiyordu bazı şeyler. Anlamlandıramadığım şeylerin zamanla tek tek önüme çıkması işimi oldukça zorlaştırmıştı. Bir bakıma çözdüğümü sandığım ve yoluna koyduğum bazı şeylerin bir muallâk olduğunu anlamıştım. Kısacası her şey rayına oturmuştu. Görünen değil de gerçekle karşı karşıyaydım tamamen. Bir solukta geçmişti; kuş gibi kafamın, gönlümün rahat olduğu o günler. İşte o zamanlar başlamıştı beynimi tırmalayan o soruların kafamı kemirmeye başlaması. Hayata atılmanın en önemli basamaklarından biri de üniversiteydi benim için ve

ben, bir boşluğun içinde çırpınmaya başlamıştım. Hiçbir dayanağım, hayatın sillelerine karşı da hiçbir güvencem yoktu. İnsan, işte bu dönemlerde sorguluyor her şeyi. İnançlı ya da inançsız olmak, bir amaç için didinmek ya da vurdumduymaz biri olmak işte bu böylesi durumlarda karar kılıyor insan hayatında. Ama alışıyor insan zamanla cevabını alamadığı soruların üstünü örtmeye. Ya yanlış bir yol takip ediyordum cevabını almakta zorlandığım ya da gerçekten ben de hayata bir yığın olarak başlamıştım. Ben de vazgeçmişim o tür koşuşturmalara girmekten. Zaten böyle değil miydi her şey? Akışına bırakmak gerek diyordum hayatı. Su akar yolunu bulur nasıl olursa. Hocanın sınıfa gelip dersi anlatıp, görevini yerine getirmiş bir komutan edasıyla kitabını koltuğunun altına alıp çıkmasına alışmıştım. Aslında iyi işti doğrusu. Özenmiyor değildim bu işe. Hayat bu değil miydi zaten? Sen işini yaparsın karşıdaki ne alırsa kendi kârına ya da zararına. Kimin umurundaki hedefsizler, yolunu şaşırılmışlar ve kendini kaybedenler. Düzen işliyordu nasılsa.

İnsan olmanın en güzel yönü de düşünerek yolunda gitmeyen şeylerin yanlışlığını tespit edebilmesiymiş. Ne onur ne şerefmiş ya Rabbim! İnsan olmanın ayrıcalıklarının da fark etmek gerekiyormuş hayatta. İşte o zaman bitiyor anlamsızlıklar, hedefsizlikler, bocalamalar. Yoksa mümkün mü boşu boşuna geçirilen koskoca bir ömrün gene boşu boşuna yok olması. Heyhât! Anlamsız ve değersiz değil hiçbir şey hayatta. Aslında hayatı anlamlandırmak için yapılacak şey çok basitti. Basit birkaç söz işiterek değerleri değiştirebiliyorsun ama asıl önemli olan o sözü işiten kulağın, sözleri beyne vururcasına iletmesiymiş. Onun için de etkili olması gerekiyor o sözün; yetkili olması gerekiyor o sö-

zün sözcüsünün. Hayat tevafuklarla örülü. Sarılmış durumdayız Allah'ın inayetiyle her yerde ve her zamanda. Fakat bazı şeylerin değerini anlamak için ondan yoksun olmak da gerekiyormuş. Belki bazen de mücadele etmek. Akışına bırakılmış bir hayatım vardı benim de. Buna bir de mücadele edip bilinçli yaşama isteğimin olmayışını da eklersek basit, güzelliklerden yoksun, kendimin de değersiz gördüğü bir hayata sahiptim. Bazen günlerin nasıl geçtiğini bile anlayamıyordum. Bu şekilde akıp geçiyordu günlerim. Ama bu durum pek de uzun sürmemişti. Zira bir gün değişmesi gerektiğine inandığım hayatımda bazı değişiklikler yaşamaya başlamıştım.

İşte o gün adımlarım birbirini takip ederken hiç de istekli gitmiyorlardı ileriye doğru. Sıradan, basit günlerden bir gündü benim için. Sağda solda insanlar derslere yetişmek için acele ediyor, bunun sonucunda da bir uğultu oluşuyordu koridorda. Açıkçası alaylı ve boş gözlerle bakıyordum onlara. Ancak ilk kıvılcımların çakılacağı o gündü. İyice bunalmıştı ruhum zira. Amaçsız geçirilecek bir güne daha sabrım yoktu. Bu düşüncelerle ilerlerken birden bir sarsıntıyla irkildim. Biri hızla giderken bana çarpmıştı. Tam yere düşüyordum ki ardından omzumu tutarak beni yere düşmekten kurtarmıştı bir el. Kimdi bu bana çarpan? Neden dikkat etmemişti sanki? Sinirlenmişim doğrusu. Kızmak, bağırıp çağırmak geliyordu içimden ama dilim tutulmuştu sanki. Yere düşmemi engelleyen o el, içimi de titretmişti aynı zamanda. Susmak geliyordu içimden. Neye uğradığımı şaşırmıştım. Tam olup bitenleri anlamaya çalışırken bana yönelttiği sorusuyla da şok olmuştum: *"Fabrikanın ışıklarını biraz erken söndürmemiş misin?"* Neyi kastetmişti bununla? Ne demek istemişti? Ne biçim soruydu böyle?! Anlayamamıştım bir türlü. Der-

se yetişmek için acele edenlerden biri de işte bu hocaydı. O gün beni yere düşmekten kurtardığı gibi bundan sonra da ayakta nasıl sağlam durulur öğretecekti bana. Dönem yeni başladığı için daha tanıımıyordum kendisini ve zaten okula da yeni gelmişti. Ruhumun karanlığında kıvılcımlar çakılmaya başlamıştı o gün. Yavaş yavaş kendimi keşfetmeye doğru ilerlediğimin farkındaydım. Çünkü bazı farklılıkları görmeye başlamıştım. Alışılmışın dışında sözler, kendisine münhasır cümleleriyle beni kendine daha da bir çekmeye başlamıştı bu hoca. Farklıydı birçok şeye ve kişiye karşı. Çoğu kez beni etkilemeyi başarıyordu bu sözleriyle. Bir keresinde *kâinat kitabı* demişti. “*Şu anda dâhil bir kâinat kitabının içinde yaşıyoruz hepimiz. Okuduğumuz bütün kitapları, yaşadığımız onca şeyleri de bu kitabı anlamak için okuyor ve yaşıyoruz. Biz yazıyoruz o kitabın yapraklarını. Kitabın sayfaları çevrildikçe biz de kitabın bitimine doğru ilerliyoruz.*” demişti. Bu ne büyük tespitti, o zaman aklımın alamayacağı büyüklükte. Demek hesaplı, amaçlı bir ömür sürüyorduk ve giderek de sona yaklaşıyorduk. Kafamı zorlayan sorulara cevaplar kendiliğinden geliyordu. O kitaptan kastın; içinde yaşadığımız dünya olduğunu öğrenmiştim daha sonra. Gerçekten çok şey öğrenmiştim ve çok şey değişmişti hayatımda. Yere biraz daha sağlam basıyordum artık. Zamanla kendisini tanımaya ve onunla daha çok bir araya gelmeye başlamıştım. Bazen uzun sohbetlerimiz olduğu gibi zaman zaman da tartışmalarımız olurdu. Hayatın yaşanabilecek yönlerini görmeye başlamıştım. O içime sığmayan ruhum tekrardan harekete geçmişti.

Günler böyle geçerken o ilk karşılaşmamız gelirdi bazen aklıma. Sorduğu o sorunun cevabını vermek istiyordum ama, sorusunu bile daha anlayamamıştım. Düşünürdüm hep ne demek

istediğini. Sorunun mahiyetini anlamaya çalışırdım hep. Cevabını ısrarla öğrenmek istediğim bir günde beni kendime getirecek olan asıl cümlelerini sarf etmeye başladı: “Fabrikanın ışıkları birden söniüverdi. Aniden hayat durmuştu sanki. Onca koşuşturmalar, telaşlar, hareketler birden durdu. Sanki yıllardır çalışmıyordu bu fabrika. Oysa daha dün temizlenmişti ve imalat da tam hızıyla devam ediyordu. Kendi ellerimle bozuk üretilmiş bir ürünü ayıklamıştım sağlam olanların içinden. Koridorlarda gezinip kontroller yapmıştım titizce. Ne oldu da birden her şey tam tersine döndü ki? Anlaşılması güç bir durumdu gerçekten.” Onu dinlerken bir aralar bir fabrikada ustabaşı olarak çalıştığını bile düşünmüştüm. Hâlbuki kendisi yaşamış gibi anlattığı bu durum bir insanın dünyadaki hâlini temsil etmesi için bir örnekti. İnsan da bir fabrika gibidir, demiş ve şöyle devam etmişti: “Seni her gördüğümde erkenden iflas etmiş, terk edilmiş bir fabrikaya benzetirdim. Işıkları sönmüş, içinde hiçbir canlılık emaresi görünmeyen yıkık-dökük bir fabrika. Nasıl olsa bir gün o ışıkların sönecek, hayatın duracak. Böyle hemencecik kendini öldürmüş olmanı anlayamamıştım doğrusu. Kendini yeryüzünde yürüyüp sürekli ürün veren bir fabrika gibi görmelisin. O fabrikanın idarecisi senin kalbin ve beynindir. Verdiğin ürünler yani senden varid olan eylem ve söylemlerin mükemmel olacağı gibi bozuk ürünler de verebilirsin. İyiyi ve kötüyü ortaya çıkarıp; onu birbirine karıştıran da onları birbirinden ayırt edecek olan da sensin. Sürekli üretirsin; ama iyi ama kötü. Fabrikayı usulüne göre işletmek senin elinde anlayacağın. Nasıl olsa bir gün o fabrikanın ışıkları sönecek, içindeki bütün makineler duracak. Önemli olan geriye dönüp baktığında fabrikanın hangi sıfatla anıldığıdır.”

Bir anda garip sesler duymaya başlamıştım. Nereden geliyordu bu sesler? Makine gürültüsü gibi, top sektirmek gibi birtakım seslerdi bunlar. Hey gidi koca gövdem, beynim ve kalbim, nasıl da deli gibi çalışıp atıyormuşsunuz meğer! Oysa ben sizi yeni keşfetmiştim. Hayatımda değişen ne olmuştu ki böylesine önemli bir durumu fark edebilmiştim ya da ne olması gerekiyordu ki bu keşfi yapabileyim? İşin özü dünyaya bakan gözümüzde bitiyor anlaşılın. Hayatını görmen, dünyayı görmen, kendini görmen, görebilmen gerekiyor. Ve benim için daha güzel olanı bütün bunları görebilen bir gözün benim yanımda olmasıydı. Onun gözüyle de bakabilmiş ve tecrübelerinden yararlanmıştım. Bazı insanlar derin izler bırakırlar başkalarının hayatında ve güzel işler yapmalarına da vesile olurlar bu şekilde. Onun sayesinde bir kıvılcımla koca bir keşif yapmıştım. Bu keşifle anlaşılan varlığım vardı gözlerimin önünde. Hayatımda karşılaşacağım her türlü durumda daha bilinçli ve daha dayanıklı olacaktım. Bir amacımız ve ölüm gibi koca bir gerçeğimiz vardı. Basite indirgemezdim hiçbir insanın hayatını, fakat bazen küçük bir kıvılcım sonrası değişen algıyla kıvılcım öncesi hayatın ne kadar sıradan olduğunu o zaman anlamıştım. Bana hayatı anlamlı kıldıran, beni bana tanıştıran değerli üstadım; teşekkürler her şeye, kucaklar dolusu teşekkürler size.

Esra Nur Uçkun / Tokat

KALEM TUTAN SİLAHŞÖRLER

Bu şehirde, evimde ve kardeşlerimin yanında uyandığım her sabah için Allah'a şükr ederim. Bu sabah da şükür ki o sabahlardandı. Gözlerimi perdesi olmayan penceremizden görünen minareye dikmişim ki annem beni ve kardeşlerimi uyandırmak için odaya girip, neşeli ama biraz da ürkek bir ses tonuyla: "*Haydi yavrularım, bugün pazartesi, okul var.*" dedi. Annem, bizi eğitimimiz için okula gönderse de eve sağ salim geleceğimiz anı iple çekerdi. En küçük erkek kardeşim Cihad, bugün okula gitmek istemediğini söyledi gözlerini daha açmadan. Uykuyu severdi ama bu sefer uykusu olduğundan değil, korktuğundan böyle söylediğini biliyordum. Diğer kardeşlerim Habibe ve Nabia ayakları geri geri de gitse, çoktan yataklarından kalkmış hazırlanıyorlardı. Ayağa kalktım, üçünü de öpüp: "*Bugün okuldan dönüşte size şekerleme alayım mı?*" diye sordum. Cihad hepsinden önce fırlayıp: "*Çilekli isteriim!*" diye bağırdı. Annemle göz göze geldik. Bakışlarında minnetle dolu kocaman bir *sağ ol* vardı. Görebiliyordum. Ve bunu görmek için bir savaş çocuğunun gözünden bakmak yetiyordu.

Evden dışarı çıkarken, başlarımızı kapıdan uzatıp önce sağa, sonra sola bakıyorduk. Annem bizi yolcu ederken ne olursa ol-

sun ağlamazdı. Ağlamazdı ki Cihad vazgeçmesin okumaktan. Ağlamazdı ki Nabia okuduğu kitaplardaki çocuklar kadar mutlu kalsın. Ağlamazdı ki Habibe o hayalini kurduğu neşeli atlar kadar özgür olsun. Ama savaşın başladığı günden beri ilk defa ağladı bugün annem. Allah'a emanet olun, derken eliyle gözlemini sildi, gördüm. Sesi titredi, duydum. Kalbi acıdı, hissettim. Kardeşlerim bana annemin neden ağladığını sormadılar, biliyorlardı... Savaşın içine düştüğü toplum, çocukların kalplerini bedenlerine sığmayacak kadar büyütür. Biz de öyle olduk. Çocukluğumuzu yıkık binaların, kurşunla delinmiş duvarların, yerleri öpen insan kanının içinde yaşarken çabuk geçti zaman. Çabuk büyüdük. Bina çöküntüsünden sonra çıkan tozun grisinden, Halep'in sokaklarını boyayan kanın kırmızısından başka renkte boyamız yoktu bizim. Bir de gökyüzünün mavisi var. Tüm çocukların en sevdiği renktir mavi burada. Barışı, özgürlüğü, güvercinleri hatırlatır.

Okula vardığımızda bahçede birkaç kişi vardı. Çoğu aile, korktukları için çocuklarını artık okula göndermiyorlardı. Her zamanki gibi, çıkışta kapıda beni beklemelerini söyledim kardeşlerime. Sınıfa girip sırama oturdum. Az sonra Said Öğretmen geldi. Yoklama kâğıdını çıkarıp, sanki bu kez yoklama almak istemesine bir sesle isimlerimizi okumaya başladı.

-Abdurrahman?

-Burda.

-Adil?

-Burda.

-Bilal?

-Burda.

-Cemal?

-Burda.

-Fatıma?

-Burda.

-Esmâ?

-

-Esmâ??

Esmâ... Sınıfımızın en başarılı öğrencisi. Ne olursa olsun gelirdi okula. Ama bugün gelmemiştir. O sırada kapıyı tıklattı içeri bir amca girdi. Said Öğretmen'in kulağına sessizce ne söyledi bilmiyorum ama, söylediği şey öğretmenimin gözlerinin kızarıp dolmasına, yumruğunu sıkıp masadan destek almasına neden oldu. Başını öne eğdi. Yutkundu. Birkaç saniye öyle kalıp yüzündeki acıyı yalancı bir gülümsemeye çevirerek: *"Esmâ evi uzak diye geç kaldı sanırım çocuklar. Biz derse başlayalım."* dedi. Yoklamaya devam bile etmeden derse başladı. O ders nefes almadan ders anlattı Said Öğretmen. Sanki bize soru sormaya fırsat vermek istemiyor gibi, bizden kaçır gibi.. Ne olduysa Esmâ yoklamada 'Burda' demediğinden oldu. Esmâ sınıfta olmadığı içindi sanki bu kaçış. Sınıf mevcudu bizim şehrimizde okulu asan öğrenciler yüzünden değil, ölen öğrenciler yüzünden azalıyordu.

Ne kadar sormasak da inanmadık öğretmen'in söylediklerine. Çünkü Esmâ gelirdi. Savaş başladığından beri hiç aksatmadı okulu. *"Ben okuyacağım."* diyordu. *"Okuyup savaşın yaraladığı çocukları eğitimle tedavi edeceğim. Biz de savaşaacağız ama bizim silahlarımız kalemlerimiz olacak."* Tahmin etmek zor değildi

Esmâ'nın gelmeme sebebini. Ama hiçbirimiz bunu dillendirme cesareti bulamıyorduk kendimizde. Gözlerimizden bir iki damla yaş süzülürken öğretmenimiz daha fazla dayanamadı. Masasına zar zor oturup hıçkırığa hıçkırığa, biz çocukların içinde -bizden daha çocuk hıçkırıklarla üstelik- ağlamaya başladı. Ayağa kalkıp yanına gittim. Benimle birlikte arkadaşlarım da geldiler. Fatıma, o küçük ellerini Said Öğretmen'in top mermisi ağırlığıyla çökmüş yaşlı omuzlarına koydu. Hiç bir şey söylemesek de öğretmenimizin omzu üzerindeki o el çok şey söylüyordu.

Küçük bir öksürükle silkelenip kendine geldi Said Öğretmen. *“Yerlerinize geçin bakalım çocuklar. Konuşalım biraz sizinle.”* Yerlerimize küçük adımlarla geçtik. Hepimiz öğretmenimizin ağzından çıkacak tek kelimeye bakıyorduk. Onun gözleriye tek bir noktada. Esmâ'nın ve nice Esmalar'ın boş sırası... Gözleri kelime arıyordu bize kuracağı cümleler için. Savaşın büyüttüğü çocuklar vardı karşısında. Bunca yaşanmışlık içerisinde, Said Öğretmen'in kuracağı cümleler en fazla kundaktaki bebeklerin beşik sesi kadar; üzerinde okul önlükleriyle, acımasız bir kurşun isabetiyle yere düşen çocukların yere çarpan mataralarının çıkardığı ses kadar acıdırdı ancak canlarını. En fazla o kadar kırılırdı kalpleri. Karar kıldı Said Öğretmen ve başladı söze: *“Savaş canınızı yakıyor biliyorum çocuklar. Biliyorum, savaşın dahi o masmavi gökyüzünüzde yeri var. Savaştan bile kendinize gökyüzü yapıyorsunuz. Hayal edin, dua edin. Biz yetişkinler kusurluyuz bu iki konuda. Dualarınız, mermilere kalkan olsun. Hayalleriniz, evladını kaybetmiş ana-baba feryatlarına sağır yapsın sizi. Duymayın! Duymayın ki ümidiniz de kalbiniz de sağlam kalsın. Çünkü biz zayıfız. Sizden büyük ama zayıf... Yorulmuş kalplerimiz, yaşadığımız her ölümle kamburlaşıyor. Duymayın ki gülün, çocukların gülüşlerini*

solduran zalimlerin yüzüne. Belki sizin gülüşleriniz yumuşatır o katılaşıp kalpleri. Belki Esmâ'nın dediği gibi 'sizsiniz bu savaşı bitirecek olan.' Ve özleyin Esmâ'yı. Özleyin ki hatırlayın kalem tutmayı. Şarjörünü yazarak doldurduğunuz silahlarınız kalemlerinizi olsun. Vazgeçmeyin! Dua etmekten, hayal etmekten, özlemekten, okumaktan vazgeçmeyin. Biz yorgunuz çocuklar. Biz bitkiniz. Biz aciziz. Ama bir tek Rabb'imize muhtacız. O temiz kalplerinizle, yorgun omuzlarımda hissettiğim minik ellerinizle, hâlâ bir umut, şu kapıdan Esmâ'nın girmesini bekleyen gözlerinizle dua edin. Siz savaşın çocuklarıdır. Bizi büyütmeyen zamandı, sizi büyüten savaş. Bu yüzden güçlüsünüz. Bize güç verecek olan da ayakta kalmamızı sağlayan da siz ve sizin geleceğiniz. Özgür yarınların bizi beklediğine inanmayı siz öğrettiniz bizlere. Ağlayın. Ağlamak zayıflık değildir, zayıflık nedir bilene. Siz ellerinizdeki şekerlemelerle, kalemlerle, boyalarla, oyuncak arabalarla, oyuncak bebeklerle, tankın üzerinde silahlarla şehrimize gelenlerden daha güçlüsünüz. Ağlamaktan korkmayın, Allah için mücadele etmekten de!"

Son sözleri mızrak gibi işledi Said Öğretmen'in. Akla mih gibi kazınmak deyimi, bu dedim içimden. Kazıdım aklıma da yüreğime de. Kendimizi ülkenin savunucuları, kahramanları gibi hissettiren bu öğretmen, bize sadece ders anlatmadı bugün. Hayatımıza bir yol, bir ülkü çizdi. Gözlerimizde, etrafımızdaki tüm ölümlere, kanlara, enkazlara, silah seslerine karşı bir zafer coşkusu belirdi. Çünkü zafer ancak Allah'ındı. Ve bunu bize hatırlatan, yüzümüze adeta bir manzara resmi gibi çizen Said Öğretmen'di. O gün söz verdim kendime. Eğer yaşarsam bu davayı da yaşatacağım.

Ercan Taşçıoğlu / Trabzon

AYNAMDAKİ GİZLİ ÖĞRETMEN

18 Kasım 2008, Artvin

Ağlıyordum...

14 yaşımdaydım ve ilk kez evimden, ailemden, doğup büyüdüğüm aşına olduğum her şeyden uzaktaydım. Hiç bu kadar yalnız dolsuz hissetmemiştim kendimi. Bilmediğim şehirde, serin bir sonbahar günündeydim. Anadolu Öğretmen Lisesi'ni kazanıp Tokat'tan Artvine geledi yaklaşık üç ay olmuştu; ama aklım hâlâ top koşturduğum mahallemdede, ailemdede, arkadaşlarımdaydı. Artvin çok değişik bir şehirdi. Yüksek ormanları, belgesellerde gördüğüm balta girmemiş yağmur ormanlarını andırıyordu.

Yine, keşke gelmeseydim dediğim anlardan birini yaşıyordum. Hem ne olmak istediğimi bile bilmiyordum ki. Anadolu Öğretmen Lisesi'ne gelmiştim ama kesinlikle öğretmen olmayacaktım. Zaten beni buraya gönderen de o çokbilmiş öğretmenlerim değil miydi? Niye dinlemiştim ki onları, Tokat'ta okul mu yoktu sanki. Hemen her gün geri gitme hayalleri kuruyor, planlar yapıp duruyordum. Buraya alışabileceğimi hiç sanmıyordum. Öylece kendi kabuğuma çekilmiş oturup dururken benden yaşça çok da büyük olmadığını anladığım, yüz ifadesi güven veren orta

boyda genç birinin bana baktığını gördüm. Tanımıyordum, ilk kez görmüştüm.

Bana doğru yürümeye başladı: “*Hayırdır Ercan durgunsun bir şey mi oldu?*” diye sordu. Adımı bile biliyordu ama ben onu hiç tanıımıyordum. *Belli ki memleketini özlemişsin*, dedi. Cevap vermek istemedim ama zoraki cevap verdim: “Yoo...” dedim kısaca, konuşmayı uzatmak istemediğim için. Biliyordum çünkü ‘*evet*’ dediğimde sohbetin uzayacağını. Konuşmak istemediğimi anlamış olsa gerek fazla uzatmadı: “*Ben Ahmet, Türkçe öğretmemiyim.*” diyerek kendini tanıttı. “*Burada biz bir aileyiz her türlü sıkıntıda bana gelebilirsin.*” dedi ve uzaklaştı.

Söyledikleri bir an içimi ısıtmıştı, burada ne zaman ‘*aile*’ lafını duysam içim burkuluyordu. *Biz aileyiz*, demişti, o kadar yalnızlık çekiyordum ki bu söz çok iyi gelmişti bana. Gülümsediğimi fark ettim, öğretmenim yanımdan uzaklaşırken.

Varlıklı bir aileden gelmiyordum. Babam işçiydi, ailede tek çalışandı ve üç çocuk okutuyordu. Ben dışarıda okuduğum için daha masraflıydım. Bir gün kışlık mont almak için babamdan para istemiştım, çok parası olmadığını biliyordum o yüzden ihtiyacım beşse üç, üçse bir istiyor; babamı sıkıntıya sokmak istemiyordum. Artvin’in bu kadar soğuk olabileceğini hiç düşünmemiş, zaten çok da olmayan kışlık giysilerimi getirmemiştım bu yüzden. Utana sıkıla istediğim parayı göndermişti babam. Yurttan arkadaşım olan Abdullah’la birlikte kışlık mont almak için alışverişe çıktık. Uygun olan bir şey seçtim, hesabı ödemek için kasaya gittiğimde paramın cebimde olmadığını fark ettim. Paramı düşürmüştüm, ne kadar aradıysam da bir türlü bulamadım. O an kasada yaşadığım duyguyu anlatamam. Elimiz boş

yurda döndük. Babamdan tekrar para isteyemezdim, gönderebileceğini de hiç sanmıyordum. İlk istediğimi bile zor yolladığını telefondaki ses tonundan anlamıştım. Yurda geri döndüm, yine sessiz sakin bir akşamdaydım. Yatalı çok olmuştu ama uyku tutmadı. Kalktım yurdun penceresinden yağan yağmur tanelerini, savrulup giden sararmış yaprakları seyrediyordum. İçim sıkılıyordu, “*Nasıl düşürürdüm o parayı?*” sürekli bu söz geçiyordu aklımdan, kendime o kadar kızgındım ki hiçbir şey yolunda gitmiyordu sanki. O an uyumayan kişinin sadece ben olmadığımı fark ettim. Birilerini de uyku tutmamıştı, ‘*Kim acaba?*’ diye düşünürken karanlıkta yüzünü zor görebildiğim kişinin dün okulda yanıma gelen Ahmet Öğretmen olduğunu fark ettim. Ne zaman yalnız kalıp bir şeyler düşünmeye başlasam bu adam karşıma çıkıyordu. Yanıma geldi, benimle beraber dışarıyı seyretmeye başladı. Bir müddet hiç bir şey konuşmadık. Ama düşüncelerimle öylesine meşguldüm ki aramızda oluşan sessizliği fark etmemiştim bile. Öğretmenim sessizliği bozdu ve derin bir sohbete başladık. Ailemi, memleketimi, arkadaşlarımı anlattım ona; öylesine özlüyordum ki onları, anlatırken bir kez daha anlamıştım. Gözlerime girmeyen uykunun sebebini ise anlatacak cesareti bulamamıştım öğretmenime. Öyle güzel konuşuyorduk ki hem söylesem belki kızardı bana ya da babama söylerdi. İşte bu benim için felaket olurdu, nasıl anlatırdım babama zar zor gönderdiği parayı bir çırpıda düşürüverdiğimi? Yine düşünmeye dalmışken Ahmet Öğretmen de kendinden bahsediyordu. Elazıqlıymış, çiftçilik yapan bir ailesi varmış, ailenin tek okuyan çocuğuymuş. Bir öğretmeninden burs alarak okuyormuş. Babası vefat edince annesi okulunu maddi yetersizliklerden dolayı bıraktırmak istese de ilkokul öğretmeni öncülük etmiş ve bu sayede öğretmen olmuştu. Bir taraftan bunları anlatıyor, bir taraftan da göz

teması kurup gülümsüyordu. Kendimi çok yakın hissetmiştim o an öğretmenime, meğer o da baya zorluk çekmiş okumak için, tıpkı benim gibi. Acaba o da hiç kaybetmiş miydi parasını, diye geçirdim içimden. Zaman öyle hızlı akmıştı ki hiç farkına varamamıştım. Saat neredeyse beş olmuş, sabah ezanı okunmaya başlamıştı. Ezan sesi o kadar hoş, derin ve etkileyici geliyordu ki ikimiz de anlaşmış gibi konuşmamızı kesip ezanı dinlemeye başladık. Beraber yurdun mescidine gidip namaz kıldık. Acıktığımı hissettim, Ahmet Öğretmen sanki içimi okumuştı:

– Ercan ben acıktım sen de acıktın mı?

– Evet, acıktım; kahvaltıya birkaç saat kaldı.

– Burada güzel bir çorbacı var istersen gidelim, güzel bir kahvaltı yapmış oluruz, hem değişiklik olur, dedi.

Teklifi düşünmeden kabul etmiştim. Dışarı çıkmak için hazırlanmaya başladık, Ahmet Öğretmen de odasına gitmişti. Az sonra üzerine bir şeyler alıp geldi. Ben de hazırlanmıştım. Tam yurdun kapısını açıp çıkacakken inceden yağın yağmuru fark ettik.

– Burası Karadeniz, bir de mevsimlerden kasım ise yağmur kaçınılmaz bir şey, dedi öğretmenim.

Üzerime kalın bir şeyler almam gerektiğini biliyordum ama yoktu ki ne giyecektim, daha elimdeki paraya sahip çıkamamış kaybetmişim. İnce bir kazakla çıkacakken zihnimi okuyan bu adam yine devreye girdi, sanki her şeyimi biliyor, beni bir kitap gibi okuyordu:

– Ercan öyle üşürsün, ben çok kalın giyindim, şu montu al alttaki kazak kalın, diyerek montunu çıkardı bana uzattı. Çok mahcup olmuştum, “*Hayır üşümem.*” dedimse de işe yaramadı. Artık yurttan çıkmak için bir engel kalmamış, midem de iyice sabırsızlanmaya başlamıştı. Yurttan çıktık, ıslak serin kaldırımlardan, parke döşeli sapsarı yaprakların halı gibi serili olduğu yollardan yürümeye başladık. Yağmur aynı tempoda yağıyor, ne azalıyor ne de artıyordu. Yaklaşık on dakikalık yürümenin ardından küçük bir çorbacıya geldik. İçerdeki soba öyle yanıyordu ki iliklerimize kadar ısınmıştık. Birer ezogelin çorbası içtik muhabbete ara vermeden, ilk kez çorbayla kahvaltı yaptığımı söyledim öğretmenime. Yine tebessümle dinliyordu beni ve ekledi: “*Bizim oralarda kahvaltılarda hep çorba içilir. Bu çorba da bana hep annemi hatırlatır.*” dedi. Şaşırılmışım o an, öğretmen olmasına rağmen o da annesini özlüyordu. Bir ortak yönümüz daha çıkmıştı işte. Dayanamayıp sordum: “*Peki, neden ailenizden uzakta görev yapıyorsunuz?*” dedim. Ve yine o sıcak bakışlarıyla gözlerime baktı:

– Öğretmenlik bir sevdadır Ercan, bu sevdaya gönül verdiysen hangi şehirde olduğunun çok da önemi yok, dedi. Böyle bir insanın ‘*sevda*’ diye tanımladığı şey özel olsa gerek diye geçirdim içimden. Ne güzel anlatmıştı öğretmenliği.

Öğrencilik yıllarından konuşmaya başladı. Kendisi de yatılı okumuştum. Bu mesleğin çok özel olduğuna inancı o kadar tamdı ki anlatırken başka bir âleme gidiyordu sanki. Onu bu mesleğe yakınlaştıran tutku hâline getiren birçok anısı vardı. Anlattıkça duygulanıyor, duygulandıkça anlatmaya devam ediyordu. Far-
kında mıydı biliyorum ama bu sevdayı aynı zamanda bana da

aşılıyordu. Bir taraftan onu dinliyor, bir taraftan da kendimi öğretmen olarak hayal etmeye başlamıştım bile.

Konuşurken çorbalarımızı bitirmiş çaylarımızı yudumluyorduk. En az çayımız kadar sohbetimiz de demliydi. Anlatacak, konuşacak, dinleyecek ne kadar da çok şeyimiz varmış. İlk kez bir öğretmenimle bu kadar uzun bir sohbetim olmuştu.

Yurda dönerken saat sekizi bulmuştu. Yağmur dinmiş ama yerler çamur olacak kadar ıslaktı, mis gibi toprak kokuyordu sokaklar. Ağaçlarda kalan son yapraklar da hazan mevsimine daha fazla direnemeyip süzülüp kaldırımlara düşmüşlerdi. Yavaş adımlarla ilerliyorduk, on dakikada geldiğimiz yolu yarım saatte gitmiştik. Giderken öğrenci öğretmen gibi gitmiştik ama dönüşte iki arkadaşlık sanki. Saygım, sevgim öyle artmıştı ki; hem bu mesleğe hem de bu mesleğin en çok yakıştığı kişi olan Ahmet Öğretmen'im.

Yurda döndüğümüzde daha farklı biriydim sanki. Dertleşmek, konuşmak bana iyi gelmişti. Çevreme daha farklı gözle bakmaya başlamış, nedense artık gitmeye değil burada kalıp mezun olmaya karar vermiştim. O heyecanla üzerimi değiştirip okula gittim. Geri döndüğümde ise yatağımın üzerinde bir mont vardı. Aklıma hemen Ahmet Öğretmen'im geldi. Oysa ben ona bu konuyu hiç açmamıştım. Nasıl anlamıştı beni bütün gece uyutmayan şeyin bu olduğunu. Hemen öğretmenimi bulup durumu anlattım ve teşekkür ettim. Kısa zamanda çok iyi bir dost kazanmıştım.

Artık ben Artvin'i seviyordum, tabii Artvin de beni.

Zaman anlayamadığım kadar hızlı akıyordu, bir sene geçmiş gitmişti. Bir sonraki yıl tekrar Artvin'e geldiğimde Ahmet Öğretmen'imın Bingöl'e atandığını öğrendim. Dört yıl aynı okulda kalacağımızı düşünmüştüm, oysa gideceği hiç aklıma gelmemişti. Bana bu şehri sevdiren önyargılarımı kıran adam artık burada değildi. Sevdasına bir şehir daha katmıştı. Onun adına sevinmiştim ama kendi adıma üzülmüştüm. Uzun bir zaman telefonlaştık ama sonra iletişimimiz koptu.

Okul, dersler, sınavlar derken dört yıl arkada kalmıştı. Üniversite sınavı heyecanı sarmıştı hepimizi. Zorlu maraton başlamıştı. Okul çıkışı dershaneye gidip saatlerce ders çalışıyor, yurda sadece yatmak için gidiyorduk. Herkesin kafasını meşgul eden şey gelecek kaygısıydı. Hemen hemen hepimiz Anadolu'dan gelmiş kıt kanaat geçinen ailelerin çocuklarıydık. Kimi avukat kimi mühendis kimi de doktor olma hayali kuruyordu. Benimse hayalimde sadece öğretmen olmak vardı. Birilerinin mucizesi olmak, tıpkı Ahmet Öğretmen'im gibi...

12 Kasım 2015, İstanbul (7 yıl sonra)

İstanbul'a ağabeyimin yanına gezmeye gitmiştim. Kadıköy sahilde gezerken bana hiç de yabancı gelmeyen biri geçti yanımdan, hem de hiç yabancı değildi. Tekrar görmek için döndüm ve hızla yürüyerek o kişiye yaklaştım. Tekrar baktığımda tanıdım ve göz göze geldik. Bu adam Ahmet Öğretmen'imın ta kendisiydi. Kader bizi burada da karşılaştırmıştı. Bu ne güzel bir tevafuku böyle. Doyasıya sarıldık birbirimize. Bir kafeteryaya oturup eski günleri andık, hocamın sohbetini çok özlediğimi fark etmiştim. Yine saatlerce konuştuk, özlem giderdik. Bana ne yaptığımı, hangi bölümü okuduğumu sordu. Tıpkı yıllar önce onun yaptığı

gibi gözlerinin içine bakarak tebessüm ettim ve Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik okuduğumu söyledim.

– İnşallah Ercan, öğretmen oluyorsun öyle mi? dedi.

– Hayır, aslında Ahmet öğretmen oluyorum, diye karşılık verdim. Nice Ercan Öğretmenler yetiştirmek için Ahmet Öğretmen oluyorum...

Salih Demirkol / Uşak

GERÇEK AYDINLIK

Siyah beyaz hayatımın içindeki renkli karelerle gözümde canlanan ve aradan zaman geçmesine rağmen taptaze bir o kadar da unutulmaz ve hafızamdan silinmeyen bir hatıra.

Yokluğu kimi zaman bir bütün olan mavi önlüğümde, kimi zaman hakkımız olan devamsızlık, kimi zaman da tek parça olan ayakkabımızla saklıyorduk. Ayak-kabı tamda yerinde bir isim. Çünkü çıplak ayaklarımı saklayan bir kaptı benim için.

İsim hafızam olmamasına rağmen gerçek bir insanla tanışmıştım. Bir öğretmendi başlarda benim için, sadece bir öğretmen. Gerçek bir öğretmen tam da ismine yakışır bir öğretmen: Erkan GERÇEK. Gerçekliği adaleti ve cesareti bulduğum bir öğretmendi; gecenin zifiri karanlığını delip geçen sabahın ilk ışıkları, yokluğa meydan okumanın cesareti de olgunlaşmış bir düşünceydi, bir fikirdi, bir inançtı...

İkinci sınıf öğrencisiydim. Ormanda kozalaklardan fırlamış bir çam tohumu ve yağmur sularıyla yeşermiş tazecik fidanlardık. Kimimiz taşların arasında, kimimiz en güzel toprakta, kimimiz de ormanın dışına fırlamış ve orada yeşermiş gibiydik.

Kışın kıyısında sonbaharın en son günlerini gösterdiği Kasım ayının son günlerini yaşıyorduk. Bir insan kıştan ancak bu kadar korkabilirdi. Elektrikler kesilince büyükler bize kurt hikâyelerini anlatırdı ve korkuturlardı bizi; özellikle kışın gelirmiş, köyleri basar, çocukları yermiş. Ama benim kıştan korktuğum kadar kurttan korktuğum söylenemezdi. Çünkü üç ay boyunca hissedeceğim o soğuk günler kurt korkusunu bastırıyordu. Soğuk günlerde bizi ısıtan sadece oyunlarımız vardı. Futbol oynayıp koşarak ısınıyordum, terliyordum. Terimin soğuması beni korkutuyordu çünkü beni ısıtacak oydu bu günlerde.

Tüm arkadaşlarımın montu vardı ama onlara nazaran daha avantajlıydım. Montları ağırlık yapıyordu, benim kadar top peşinde hızlı koşamıyorlardı ve o kadar hızlı koştum ki yağmurun ıslaklığındaki toprağı bizim ayak darbelerimizle yoğurulmuş ve çamur olmuş ama bir küçük su birikintisine sinsice gizlenmiş sanki pusuya yatmış vahşi bir avcının avını beklediği gibi toprak benim düşmemi istiyordu. Ve öyle de oldu. Kuvvetin azizliğine maruz kalıp kendimi çaresizce soğuk ve çamurun altta pusu kurduğu ağa bıraktım.

Bizim ev, okulun hemen bitişiğinde olmasına rağmen ıslak ve çamurlu önlüğümlle sınıfa girmek zorunda kaldım. İnceden inceye yanan; bir anne şefkatiyle ısıtmaya çalıştığı kırk yedi ufak bedeni görmezlikten gelip sobanın yanına oturdum ve sonra öğretmenimiz kapıyı usulca açıp sınıfa girdi. Direkt gözlerini benim üstüme yöneltti, bana doğru:

- Ne bu hâlin? Hemen üstünü başını gidip değiştir.

Son dersti zaten ama öğretmenimiz okulun bitişiğindeki evin bizim ev olduğunu biliyordu.

- Öğretmenim, zaten son ders; gerek yok, ben burada ısınıyorum.

- Olmaz öyle şey, üstünü değiş, montunu giy lütfen.

Yüzümdeki utanma ifadesini saklamaya çalıştım ama saklayamadım, kafamı öne eğip cevap bile veremedim. Arkadaşlarımdın hepsi bir ağızdan: “Öğretmenim onun montu yok ki.”

Bu lafi duyunca sanki hayatım tarumar olmuştu, dünyanın tüm yoksulluğunu üzerimde hissettim. Direkt suçlu oymuş gibi yanıma gelerek önlüğümü çıkarmaya başladı ama asıl gizlediğim şeyi ortaya çıkarıyordu. Topu topu iki kazağım vardı. Birini son zamanlarda almıştım, diğeri epey önceden alınmış eskimiş bir kazaktı. Kazak değil, şimdi moda süsü verilerek giyilen yırtık pırtık elbiselerin doğal bir görüntüsüydü. Her bir düğmeyi açtığında ortaya çıkan ince yırtık kazağımın ona hissettirdiğı acı ve benim sanki dünyadaki haksızlıklara karşı boyun eğer gibi yüzümün kızarıklığı tüm aydınlıklara engel oluyordu.

Kimi suçlayabilirdim bu konuda; çamuru mu, sonbaharı mı yoksa aynı gökyüzü altında yaşadığım insanları mı? Herkesin dikkati üzerimde... Kendimi ringe zorla çıkarılmış hiçbir özelliğı olmayan ama bir şey ortaya koymak zorunda hissediyordum.

Önlüğümle kazağımı değiştirdikten sonra askılıktan bir mont verdi bana giydim. O anki hissiyatım o kadar ağır geliyordu ki bana, akşam eve giderken iki adımlık yolu sanki yetmiş yaşlarında yaşlı bir adamın kireçlenmiş dizlerinin ağırlığını çekiyordum. Anlıyordum artık neden baston kullandıklarını onların yürümesine destek sağlıyormuş ama bana değil benim vücudumu saran kireç tutmuş düşüncelerime destek bulmam lazımdı.

Sabahın ilk ışıkları üstüme doğacak mıydı? Okulu, arkadaşlarımı ve en önemlisi öğretmenimi bu kadar yaradan sonra sevebilecek miydim? Bu düşüncelerle yıpranırken ertesi günün gelişini anlamamıştım bile. Her sabah koşarak gittiğim okula sanki her bir adımında bir parçamı bırakarak ilerliyordum. Sınıfın kapısına ulaştım, kapıyı çalarak içeri girmek o an hayatımı en zor seçimiydi ama mecburdum. İsteksiz olduğumdan okula geç gitmiş, derse de geç kalmıştım.

Kapıyı çalarak içeri girdim. Gözüm sıramdan başka bir şeyi görmüyordu. Öğretmenimin “*Yerine geçebilirsin.*” demesiyle hemen sırama oturdum. Derse başlamışlardı, tüm arkadaşlarım çok sevinçliydi. Anlamaya çalışıyordum, olayı öğretmenim yanıma doğru gelerek: “*Yarın sınıfa herkes birbirine hediye alıp gelecek. Sen de dâhilsin.*” Sanki dün yaşadıklarım bir kâbustu. Neden arkadaşlarım gelip bakmıyorlardı? Neden hiçbir şey olmamış gibi davranıyorlardı? Ne demişti öğretmenim acaba onlara?

O gün hiçbir şey olmamış gibi sıradan bir gün gibi geçti. Ertesi gün okula yine normal bir gün gibi gittim, elimde arkadaşşıma aldığım hediyeyle. Zil çalmıştı, hepimiz sınıfa geçmiştik. Öğretmenimiz içeri girdi ve konuya girdi: “*Evet çocuklar şimdi herkes hediyelerini versin arkadaşlarına.*” Onun elinde büyük bir torba vardı. Hepimiz merak ediyorduk. Yanıma gelerek: “*Bu da benim hediyem sana.*”dedi.

Karmaşık duygular içine girip iyi kötü ne varsa sanki misafir olmuştu bana. Bilinmez bir büyü yapmıştı o gün bana. Torbanın içinden çıkan bir kazak ve bir monttu.

Aradan on beş sene geçti, hâlâ duruyor bende o kazak, o gün aklıma geliyor. Çocukluğum ise geride kaldı...

Canım öğretmenim Erkan GERÇEK'e saygılarla....

Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi: “Öğretmenler her fırsattan istifade ederek halka koşmalı, halk ile beraber olmalı ve halk, öğretmenin çocuğa yalnız alfabe okutur bir varlıktan ibaret olmayacağını anlamalıdır.”

Esmâ Nur / Van

DOMATES KOKAN ADAM

Hatıra yazmak iktiza emişse bu ellere; acılar, tebessümler, kahkahalar, harflerle dile gele...

Biz mavi önlüklü çocuklardık. Gökyüzü mavisinin biraz daha koyu olanından hani... Küçük, tek katlı sarı bir köy okulunun kavak ağaçları bol olan bahçesinde koşardık. Aynı okulun bahçesinde öğretmenimizin evi vardı. Biz, ev derdik; büyükler, lojman. Eviyle okulu arası on iki adım olan bir öğretmenimiz ve öğretmenimizi görünce sebepsiz gülüşlerimiz vardı bizim. Öğretmenimiz sınıf listesinden, nöbetçi öğrencileri çağırınca dünyayı kurtarmaya gittiğimi sanırdım. Nöbetçi öğrencinin elleri, beş teneffüs zilini çalmaktan tuhaf bir metal kokusu kokardı. Nöbetçi öğrenci olmak, ülke yönetmek gibi kutsal, yüce bir şeydi vesselam.

Öğretmenim, her dönem birkaç kez elinde kırmızı-beyaz bir poşet ile gelirdi. Hepimizde belli etmemeye çalıştığımız bir heyecan olurdu. İçi kaliteli kalem, silgi, açacak, kimi zaman çorap dolu bir poşet. Böyle nasıl desem, hani salıncakta, yukardan aşağı doğru sallanırken gözünü kapatınca hissettiğin heyecan var ya onun gibi bir heyecandı bizde oluşan. Aynı heyecanı yerli malı

haftasında bize getirdiği portakallılarda da yaşadık. Öğretmenimin kış aylarındaki hâllerini hiç unutamam. Mavi gömleğinin kollarını katlayan öğretmenim önce sobayı yakar, gömleğinin manşetlerini iyice kararttıktan sonra derse başlardı. Kış ayı, portakal ve manşetleri kararmış öğretmenim demekti benim için. Kırmızı-beyaz poşetinin sihirli olduğunu düşünürdüm hep. Evet, biz defteri, kalemi, yazılıları falan bilirdik. Fakat öğretmenim bize o poşetin içinden adına test dediği kâğıtları getirirdi bazen. Sevmezdim ben o kâğıtları. Öğretmenim ise uzun uzun o kâğıtların faydalarını anlatırdı. Eviyle okulu arası on iki adım olan öğretmenim öğretmişti bize, soğuktan üşüyen ellerimizi ısıtırken, üstümüzdeki tek kabanı yakmamayı. Sınıftaki herkesten biraz daha az ilgilenirdi benimle. Kızmazdım, bilirdim nedenini, tıpkı sarı kravatının üstündeki yıpranmış lacivert desenleri bildiğim gibi.

Hele öğretmenimin sınıfta bize söylediği o türkü, yıllar geçse de yine sadece onun sesiyle güzel bana. *Sarı gelin aman*, derdi. Ben hep gelinliği sarı olan gelin zannedirdim. Belki de sesindeki hüznün, o içten söyleyişin bende uyandırdığı tesirden dolayı, öyle sandım. Kız öğrencileri ayrı severdi. Bir gün matematik dersinde önümdeki sıra arkadaşım: “*Anlamadım öğretmenim.*” dedi, sınıftakiler güldü, zaten biz kolay kolay ‘*anlamadım*’ diye soru sormazdık, nedense ayıp gelirdi. Öğretmenim: ‘*Arkadaşınızı alkışlayın!*’ dedi, alkışladık ve şoktaydık. Yanlış yapan ya da dersle ilgili soru soranları alkışlatırdı. Doğru cevaplayanları da kendisi alkışlardı. Sonra soruyu soran arkadaşıma döndü ve dedi ki: “*Soru sorman beni ve dersi dinlediğini gösterir, bunun için sana çok teşekkür ederim, aferin.*” dedi. Tabii ki arkadaşım tek kelime bile etmeden oldukça havalı bize bakıyordu. Hem şaşırmış hem

de mutluluktan uçacak gibiydi. Sırf öğretmenimden alkış almak için çok çalışırdım, arkadaşlarım da öyle. Biz kendine güveni olan ve incitilmeden doğruları öğrenen öğrenciler olmuştuk. Soru sormaktan hiç korkmadık, çünkü soru soranları alkışlayan bir öğretmenimiz vardı. İşte o gün bu gündür soru sorduğum zaman, kendimi hep alkışlanmış hissedirim. Bazıları buna *özgüven* der, ben ise *yıllar öncesinden kalmış alkış* derim. Bütün alfabeyi tüketsen de öğretmenimle olan anılarımı yazmaya yetmez. İlk flüt çalmasını bize öğreten de odur, çarpım tablosunu da. Evin-den az portakal taşımadı biz ezberleyelim diye.

Bir gün müzik dersindeydik, ısrarlarımız üzerine öğretmenin bir türkü söylemeyi kabul etti. Hâlâ bile duyunca gözlerimin yaşardığı o türkü “*Sarı Gelin*” türküsü. Çok duygulanırdı söyleyince, çok da severdi; o sevdiği için bütün sınıfın en sevdiği türkü olmuştu. Kimse bilmezdi benden başka duygulanmasının nedenini. Anılarım, sanki arkamı dönsen elimi değecekmiş gibi yakınımnda. Unutamadıklarım çok fazla, ama benim öğretmenimle ilgili hiç unutamayacağım anım, domates peynir kokusudur. Beslenmemizde ekmek arası domates ve otlu peynir olurdu.

Öğretmenimin beslenmesiyle hepimizinki aynıydı. Peynirim, domatesim ve hatta ilkokul dördüncü sınıf öğretmenim yanımda olmasına rağmen, mavi gömleğinin manşetlerine kömür bulaşmış elleriyle, besleme yaptığımız o günlerdeki tat çok eskilerde. Domates kokardı benim öğretmenim, mis gibi bahçe domatesi hem de. Yanlış yapmaktan korkmamayı öğretti bize, dersle ilgili yanlış yaptığımızda alkışlanmayı öğrendik. Şimdi ben yirmi üç yaşında özgüvenimden emin ve asla soru sormaktan çekinmeyen biriyim. Sahi siz şimdi eviyle okulunun arasında on

iki adım olduğunu nasıl bildiğimi ve derslerde neden herkesten biraz daha az benimle ilgilendiğini merak etmişsinizdir. Evet, ilkokul dördüncü sınıf öğretmenim benim babamın ta kendisidir. Şimdilerde mavi gömleğini ütülerken kömüre bulaşmış manşet arıyorum. Ve ben en çok domates kokusunu seviyorum, bir de babama annesini hatırlatan *Sarı Gelin* türküsünü...

Teşekkürler öğretmenim, sen benim babam olmasaydın dahi, seni babam kadar çok severdim. Ve sen, seni babası kadar çok seven öğrenciler yetiştirdin. Teşekkürler domates kokan adam...

Yıldız Koyun / Yalova

BİR GARİP BULUT

Zorluklarla dolu bir dünyanın kıyısından tutunmayı öğreniriz hayat denen büyüğü varoluşa. Ve bu büyüklükle öğreniriz pek çok şeyi. Varoluşumuza anlam katan aydınlık yüreklerle tanışırız ve kimimiz için milat başlar o zaman. Benim de miladım ilkokul öğretmenim Nilgün Hoca'mla başlamıştı.

Sonbaharın tüm kıvılcığıyla şehri yapraklarına bürümeyi başardığı Ege'nin küçük ama şirin bir ili olan Aydın'ın Köşk ilçesinde yaşıyordum. Pembe, iki katlı bir okulumuz vardı. Gerçi o zamanlar saray gibi gelirdi gözüme okulumuz. Çocuktuk, her şey rengârenkti, hayallerimiz özgürdü, masumiyetin gerçek anlamını en iyi biz bilirdik; yüreklerimizle selamlardık bütün güzellikleri, kuşların diliyle türküler söyledik her sabah okul yolunda ve koşardık, martıları geçebileceğimize olan bütün inancımızla yarınlara... Okulum dünyanın en huzurlu yeriydi. Ve her sabah Nilgün Öğretmen'imnin sevgi dolu sesiyle *günaydın* derdik, yepyeni umutlara. Bazen öğretmenimin yemyeşil gözlerine bakardım ve erirdi içimin tâ en derinliklerinde hüznün buzları, simsiyaha bürüdüğüm yarınlarıma bahar gelirdi, yüreğimin dağlarını şen kahkahalarıyla çınlatırdı güneş, anlardım hayatın bir gün daha güzel olacağını. Bazen kimileri için kolay olmaz bazı şey-

ler. Kimileri daha erken yüzleşir yaşamın zorlu pençeleriyle. Ben de bu insanlardan yalnızca biriydim. Doğu'nun ücra illerinden birinden, zorunlu göç yüzünden mesken edinmiştik burayı. Ve göçün yarattığı kimsesizlik, özlem, çaresizlik esir almıştı ailemin yüreğini. Ne zaman bir köy türküsü dinlese babam, çakmak çakmak olurdu gözleri, bakardım gözlerine, geçmiş bütün silüetiyle selamlardı beni. Bazen annemin bir zamanlar inek sağmaktan, çökelek yapmaktan; şimdi ise pamuk toplayıp, tarlada çalışmaktan sertleşmiş emekçi ellerini tutardım ve sımsıkı kavrardı ellerimi annem 'Oku!' derdi bana, bütün benliğimde yankılanan o mücadelecı ses tonuyla. Ve bu tablolar içinde bir de geçinmek vardı. Bütün yaşadıklarımı anlatmıştım Nilgün Öğretmen'ime. O benim süper kahramanımdı. Onun karşısında kendimi güvende hissedirdim ve her şeyi anlatıverirdim. Bir göz oda bir de mutfaktan oluşan bir evimiz vardı. Ve on kişi yaşama tutunmaya çalışırdık burada. Sekiz kardeştik. Ablalarımın ikisini ancak okula gönderebilmişti babam. Diğer dört ablama okuma yazmayı Nilgün Öğretmen'im öğretmişti. Gece kursları açtı, onun mücadele ve öncülüğünde Halk Eğitim. Ve gece kursları ablalarımada ışık oldu. Hepsi okuma yazmayı öğrendiler. Yine öğretmeni-min sihirli elleri değmişti hayatlarımıza.

Bir gün Nilgün Öğretmen'im evimize akşam yemeğine geleceğini söyledi bana. Hepimiz çok sevinmiştik. Ne de olsa dağ köylerinin yabanî insanlarıydık çoğu insanın gözünde. Oysa kimse bilmezdi kışın sıcacık sobaların başlarında inceden inceye köyün gençleri tarafından seslendirilen sevda türkülerinin gizemini kimse bilmezdi, annemin anlattığı masalların kahramanları olan Demirci Kava'nın, Şahmeran'ın, Leyla'nın umutlarıyla yarınlara tutunduğumuzu. Sadece yargılardı insanlar. Kiminle

konuşmaya çalışsak çoğu zaman boy boy önyargı duvarlarına çarpardı kelimelerimiz. Eşkiyaydık çoğu insanın gözünde. İncinebilen duygularımızın varlığını kimse anlamak istemedi. Bütün bu algılar değersizlik yüklemişti hepimizin benliklerine. Ve şimdi bir öğretmen, bizim bir artı bir evimize gelecekti, bu hepimiz için bir devrim gibiydi. En güzel elbiselerimi giydim o akşam. Bütün güzelliği ve kocaman tebessümüyle gelmişti öğretmenim, evimizin her hücresi yalın bir samimiyetin yüzölçümüne bürünmüştü. Bütün akşamlardan farklıydı o akşam. Yorgunluk değil, umut vardı bütün aile üyelerimin gözlerinde. O akşam anlamıştım, kimi için çok ufak olan bazı şeylerin bir başkaları için çok çok değerli olabileceğini. O akşam hissetmişti ailem öteki-leştirilmeden, olduğun gibi kabul edilerek, insan onuruyla sohbet edebilmenin dünyadaki en değerli şeylerden biri olduğunu. Nilgün Öğretmen, gözlerindeki sevgi çemberinin gizemiyle tek tek dokundu yalnızlıklarımıza. Onun içten, samimi gülümsemesi merhem misali sürüldü horlanmış, incinmiş bütün yerlerimize. O akşam soframızda üç dört çeşit yemeğimiz yoktu, bir iki çeşit yöresel yemekten ibaretti bütün varlığımız; ama huzurun, paylaşmanın bütün çeşitleri kol gezmişti soframızda. O akşamdan sonra daha çok sevdim öğretmenimi, ailem de daha çok benimsemişti onu. Nilgün Öğretmen'im okulda ders aralarında, okul çıkışlarında çok konuşurdu benimle. Her zaman bana, ne yaşarsak yaşayalım, her şeyde bir güzelliğinin saklı olduğunu anlatırdı. Bana: *"Yüreğini sevgiye, umuda ve inanca kapatma sakın."* derdi. Nilgün Öğretmen'im de hayata mücadeleyle başlamıştı, küçük yaşta annesini kaybetmişti ve her şeyi kendi öğrenmek zorunda kalmıştı. Anlıyordu bizi, yargılamıyordu. Hayata dair güzel şeyler anlatırdı bizlere. O konuştuğınca kelime kelime ruhu- ma yayılırdı sanki umut, inanç, sevgi...

Bir gün sınıfta “*Herkesin sığınacak bir özel yanı vardır.*” demişti. Bunu çok düşünmüştüm ve gidip bir gün: “*Benim güzel yanım sizsiniz öğretmenim.*” demiştim. Kocaman bir kahkahayla çınlattı sınıfı “*Benim güzel kızım*” dedi o büyüğü sesiyle. Ona bir şiir yazmıştım; uzattım, eline aldı ve okudu, gözleri buğulanmıştı. *Ben garip bir bulutum,* diye başlıyordu şiirim. *İşte bu senin sığınağın, kalemin,* dedi. *Yazdıkça özgürleşeceksin benim garip bulutum,* demişti. Hiç unutamadım ben bu sözü. Ve yazdıkça, okudukça özgürleştiğimi hissettim. Hayatta en güzel şey, insanın kendini keşfetmesiymiş, bunu da öğretmenimle öğrenmişim. Bazen çok sıkılırdık derslerden, o zaman hemen bahçeye çıkarırdı bizi öğretmenimiz ve önceden boyamış olduğumuz renkli saksılarımıza hep birlikte çiçekler dikerdik. Öğretmenim: “*Gördünüz mü çocuklarım, hepiniz bir canlıya hayat verecek kadar kocaman bir yüreğe sahipsiniz ve sakın gönlünüzdeki güneşi yitirmeyin.*” demişti. Ve şimdi aradan onca zaman geçmesine rağmen ne zaman hayat üzerime çok fazla gelmeye başlasa hemen bir saksıya çiçek dikerim ve gönlümdeki güneşi tekrar uyandırırım.

Benim aydınlık yürekli güzel Nilgün Öğretmen'im... İçimin güleç sokaklarının adı, yazdıkça özgürleştiğim tüm şiirlerimin, yazılarımın mimarı, sonsuz yürekli kadın... İyi ki geçtin hayatımdan, bütün sihrinle dokundun bana ve etkilerin maviliklere uzanacak. Bu dünyada iyilerin de küçük dokunuşlarla evreni büyükçe etkileyebileceklerini ilmek ilmek işlediğin yüreğimle, inancımınla, umudumla ellerinden öperim. Saygı ve hürmetimi varlığınıza sunarak en sevdiğiniz köy türküsünün sözleriyle noktalyor bu garip bulutunuz size uzanan yolculuğunu:

“*Allı turnam bizim ele varırsan,*

Şeker söyle, kaymak söyle, bal söyle...”

Betül Şimşek / Zonguldak

SEVGİLİ CEREN HOCAM

Üniversite yıllarıma zorlu ilk senesinde bana bir çıkış kapısı olduğunuz için çok teşekkür ederim. Çocukluğumdan erginliğime kadar kendimce zorlu dönemler yaşadım ve bende bıraktıkları izlerle hayatıma yön vermeye çalıştım. Sanırım ilk defa bir öğretmenime başka bir öğretmenimi anlatacağım. Bu durum daha önce yaptığım bir şey değildi çünkü bu anılar bende pas tutmaya yeminliydi. Sizinle açacağım içimdeki yıkık duygularımın kilitli kapılarını. Size yanımda olduğunuz ve bana en başta öğretmen sonrasında ise bir abla ve arkadaş olduğunuz için minnettarım. Güzel kalbiniz sizi hiç bırakmasın.

Öğrencilik hayatım boyunca öğretmenlerim tarafından çok sevildim, bir tanesi hariç. Bu durumun belki de pek çok nedeni vardı ama bu nedenleri ben bir türlü anlayamıyordum. İlkokul yıllarım hayatımın en zor yıllarıydı çünkü ben herkesten farklıydım ve bu yüzden arkadaşlarım tarafından çok sevilmezdim. Arkadaşlarım onlar gibi olmamı, ne isterlerse onları yapmamı ve benim kendim olmamamı istiyorlardı. Bu benim için çok zordu. Bu yüzden onlardan uzak durdum ve sadece kendim olarak yaşadım. İsterdim ki bu süreçte sevgili öğretmenim bana kucak açılsaydı ama olmadı. Hiçbir zaman ona ulaşamadım. Çok denedim,

gece gündüz ders çalıştım belki *aferin* der diye, çok çabaladım belki beni fark eder diye... Gözlerinin içine bakardım, ben bir parça ona ulaşabilmiş mi diye. İçimde hep bir umut ama nafile... Belki de artık zamana bırakmalıydım ya da umursamamalıydım. Bunu yapmak benim için çok zordu. Ne zaman vazgeçsem sonuç başarısızdı ama fark ediyordum ki günden güne öğretmenimden uzaklaşıyordum. Bu duruma yavaş yavaş alışmaya başlamıştım. Önce kendimi bilgi dolu gözlerinden mahrum ettim, sonraki gün geleceğime yön veren o öpülesi ellerinden, en son da ulaşmaya çalıştığım tek hedefim olan kalbinden... Yüreğim yavaş yavaş ona karşı kin beslemeye başlıyor ve geri dönüşü olmayan duygularla beni sarıp sarmalıyordu ama ne yazık ki öğretmenim bunu hiç bilmiyordu. Sınıfta en ufak bir kavga veya sorun çıksa hemen suçlu olarak beni görürdü. Hatta hiç unutmam beni iki kere çok kırmıştı. İlki, bir gün sınıfta velilerle konuşuyordu ve oldukça keyifli görünüyordu. Bir arkadaşımın annesi ile konuşurken, arkadaşım su şişesini açması için öğretmenime götürmüştü ve sonrasında öğretmenim suyu açıp arkadaşımın saçlarını okşayıp sevmişti. O kadar hoşuma gitmişti ki o heyecanla okul kantinine koşup su almıştım ve geri sınıfa öğretmenimin yanına gelmiştim. Çocukluk işte... Yavaşça yanına sokulup suyu açması için ona uzatmıştım ama bana şimdi açamayacağını ve başkasına açtırmam gerektiğini söyleyip geri çevirmişti. Yıkılmıştım. Beni neden istemediğini o zamanlar anlayamıyordum. Ve yine her zamanki kalp kırıklığımla geri döndüm iç dünyama, o sıralar beni anlayan tek sırdaşım olan kalbime. Diğer bir olay ise şiir yarışmasında birinci olmamdı. İstanbul birincisi olmuşum ve inanın bu, çok gurur vericiydi. Artık emindim öğretmenim tarafından fark edileceğime. Benimle konuşmasını bekliyordum. Ve isteğim kısa bir süre içinde olmuştu. Beni özel olarak yanına

çağırmişti. Koşa koşa yanına gittiğimde yüzündeki ifade aramızdaki konuşmanın pek de iyi geçmeyeceğinin habercisi gibiydi. Yine de her şeye rağmen umutluydum ve ondan ilk defa sevgi dolu bir davranış görmeye en yakın zamanda olduğumu hissediyordum. Konuşmaya başladığında yine başıma kara bulutların toplanmasına sebep olmuştu: *“Bu şiiri sen yazmadın değil mi? Kimden aldın? Nasıl yaparsın böyle bir şeyi? Bu ödül senin hakkın mı?”* Söylediklerine karşı hiçbir şey diyememiştim. Olduğum gibi kalmıştım karşısında. Gözlerimden sadece iki damla yaş akmıştı ama o akan gözyaşları kendileri ile birlikte ben de öğretmenime karşı son kalan sevgi, şefkat ve umut kırıntılarını da alıp götürmüştü. Hazmedemiyordum çünkü öğretmenim bana inanmamıştı. Evet, bana inanmıyordu ve ben bunu kabullenemiyordum. İçimde fırtınalar kopuyordu ama hiçbir şey diyememişim ve ona hiçbir şey diyemezdim. O gün eve gittiğimde hiç kimse ile konuşmadan odama kapanmıştım ve en sevdiğim şeyi yapmaya başladım. Yazmak... ..

Saatlerce içimden kimselere anlatamayacağım ve acısını paylaşamayacağım duygularımı yazdım ve uyudum. Ertesi gün okula gittiğimde annemin okulda olduğunu ve müdür yardımcısının beni çağırttığını öğrendim. Müdür yardımcısının odasına gittiğimde annemin ağlayan hâliyle karşı karşıya gelmişim. Çok korkmuştum ve bir an önce neler olup bittiğini öğrenmek istiyordum. Tam koltuğa oturacağım sırada masanın üzerinde yazdığım mektubu gördüm. Evet, o mektupta çok yazıyordu. Bir anne evladını asla böyle bir durumda görmek istemezdi ama ne yazık ki benim annem görmüştü. Çünkü o sıralar sadece öğretmenimle sorunlar yaşamıyor; hem ailevi hem de arkadaş çevremle de aynı sıkıntıyı yaşıyordum. Ruhumun bitik olduğu zamanlarda ve

annem benim intihar edeceğimi düşünüp deli gibi ağlıyordu ve ben onu susturamıyordum. Ellerimi öylesine tutup sıkıştı ki: ‘*ne olur yapma!*’ der gibiydi. Sonrasında ise saatlerce kucığımda ağladı, ağladı ve ağladı... Belki de ben öğretmenime, diğer öğrencilerin verdiğini zannettiği masumiyeti veremiyordum ama bilseydi ki içimde ona karşı hiç kimsede olmayan saygı, sevgi ve masum duygular vardı. Maalesef o bunu hiç anlamadı. Yine de onu çok sevdim. O benim ilk öğretmenimdi ve ilkler hiçbir zaman unutulmazdı.

Yıllar sonra bu yaşadıklarımı düşündükçe gülümsüyorum. Belki de çok abarttığımı hissediyorum. Şimdi bu mektubu yazdıkça beni gülümsetse de inanın Ceren Hocam o zaman istediğim bir parça sevgi ve kalpten gelen içten bir gülüştü... Oysaki lise yıllarımda hiçbir öğretmenime bağlı olup onları bu kadar içimde yaşatmazken onlar tarafından çok sevilirdim. Göz bebekleri olmak beni çok mutlu ediyordu ama inanın ders konusunda değil. Çünkü bu konuda hepsi bana karşı birer Nemrut’a dönüşüyordu ve ben bu konuda çok başarılı sayılmazdım. Ablam benden önce okuduğum lisede okumuşlardı ve çok başarılı bir profil sergilemişlerdi. Annemi toplantılara hep teşekkür etmek için çağırırlardı. “*Nasıl evlatlar yetiştirmişsiniz? Hem çok akıllılar hem de çok başarılılar.*” diye. Yıllar sonra ben de o liseye gittim ve toplantıya annem çağırıldığında: “*Nasıl bir evlat yetiştirmişsiniz? Bunlar nasıl notlar? Bir de derste sussa başımızın belası vs...*” O gün annemin lise hayatım boyunca veli toplantılarına ilk ve son kez geliyordu ama bunlar umurumda mıydı? Hayır değildi. Çünkü öğretmenlerim tarafından sevilme benim için hiçbir şeye değilmeyecek kadar değerliydi. Onlar beni tembelliğimle, haylazlığımle, asiliğimle bütün duygularımle ve en önemlisi

beni ben olduğum için seviyorlardı. Sağ olsunlar, ben de onları çok severim ve hâlâ onlarla görüşürüm. Şimdi o günlerden bana böyle anılarım kaldı. Bunları yazarken ne kadar şanslı olduğumu fark ettim. Bu sayede kendimi gördüm, duygularımın nereden nereye geldiğini ve bende oluşturdukları etkiyi... Sonrasında ise gülüyorum, gülüyorum ve gülüyorum...

Sadece birkaç dakika önce dünya üzerindeki en büyük Shaksızlığı önledim. Ne yaptım biliyor musunuz? Annemden yiyeceğim bütün fırçalara rağmen gidip gecenin bir yarısında misafir şekeriyle, çocuk şekerlerinin yerini değiştirdim. Yarın geleceklere söz verdiğim bütün çocuklar, zafer kazanmış gibi, defalarca sevinçlerini alıp bize gelecekler. Dünyayı değiştirmek gibi geldi değil mi? Tam olarak öyle demek istedim. (...)

Unuttum sahi saat on ikiyi geçiyor. Birilerine koca bir hayırlı bayramlar borçluyum. İlk size söylüyorum hocam. Yarın annemden yiyeceğim bütün fırçalardan siz sorumlusunuz. Sizin öğrenciniz olmanın bedellerini yaşıyorum ama her şeye rağmen sadece sizi tanımak için bile olsa bu koca şehre geldiğim için pişman değilim. Saat on ikiyi geçti işte. İlk olarak hayırlı bayramlar evimize gelecek bütün çocuklar. Sonra hayırlı bayramlar bir zamanlar içinde umudu ağırlayan Malatya. Hayırlı bayramlar yalnızca tek kişi için sevdiğimiz koca ilçe, Alaplı ve siz anılarımızın en güzel köşesi.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL MERKEZİ
Oğuzlar Mahallesi Av. Özdemir Özok Sokak No: 5 Balgat/ANKARA
Tel: (0312) 231 23 06 - Faks: (0312) 230 65 28
www.egitimbirsen.org.tr
e-posta: egitimbirsen@egitimbirsen.org.tr